

RAPORT

Osiedla kompletne I i II

Konsultacje społeczne wytycznych przestrzennych dla obszaru Jagodna, Jerzmanowa-Jarnołtowa, Śródmieścia Południowego i Maślic Małych na rzecz osiedla kompletnego.

1 | O KONSULTACJACH

TERMIN KONSULTACJI

ETAP I: 7 – 31 maja 2019 r.

ETAP II: 4–24 listopada 2019 r.

PRZEDMIOT KONSULTACJI

ETAP I: Wybrane obszary, dla których powstaną wytyczne przestrzenne na rzecz osiedli kompletnych: Jagodno, Jerzmanowo-Jarnołów, Maślice Małe i Śródmieście Południowe.

ETAP II: Projekt wytycznych przestrzennych na rzecz osiedla kompletnego dla czterech jednostek urbanistycznych: Jagodno, Jerzmanowo-Jarnołów, Śródmieście Południowe, Maślice Małe.

ZAKRES KONSULTACJI

ETAP I: Zebranie opinii mieszkańców, rekomendacji do wyznaczenia kierunków rozwoju wybranych terenów i inicjatyw pozainfrastrukturalnych oraz określenia wytycznych planistycznych dla obszarów objętych badaniem.

ETAP II: Zebranie opinii dotyczących projektu wytycznych przestrzennych, w szczególności zweryfikowanie:

- zaproponowanych ról wskazujących, w jaki sposób miejsce może służyć mieszkańcom;
- zaproponowanych składników wyposażenia dla poszczególnych miejsc;
- zaproponowanych wytycznych szczegółowych dla poszczególnych miejsc.

CEL KONSULTACJI

ETAP I: Uzyskanie od mieszkańców każdego z czterech obszarów opinii w następujących zagadnieniach:

1. Historia osiedla i związana z tym przestrzeń, jego tożsamość, cechy i miejsca charakterystyczne.
2. Przestrzeń wspólna i tereny zieleni.
3. struktura usług, wraz ze wskazaniem na istniejące lub pożądane lokalne centra i jakość ich wyposażenia.
4. Jakość i rodzaj poruszania się w obrębie obszaru, jak i w powiązaniu z innymi osiedlami.

ETAP II: Zebranie opinii, które pozwolą na weryfikację zaproponowanych wytycznych.

EFEKT KONSULTACJI

ETAP I: Raport zawierający rekomendacje mieszkańców. Wnioski zostaną wykorzystane w dalszym etapie prac przygotowawczych do określenia wytycznych planistycznych dla obszarów objętych konsultacjami.

ETAP II: Zebranie opinii, które pozwolą na weryfikację zaproponowanych wytycznych.

KONTEKST

„Osiedla Kompletnie” to pilotażowy projekt Biura Rozwoju Wrocławia, w którym udział biorą cztery jednostki urbanistyczne¹ (w nawiasie podano osiedle/osiedla, na terenie których się one znajdują) tj.:

- a) A11 Śródmieście Południowe (Powstańców Śląskich, Gajowice, Huby – fragment Osiedla);
- b) D7 Jagodno (Jagodno, Wojszyce – fragment Osiedla);
- c) E15 Jerzmanowo–Jarnołów (Jerzmanowo–Jarnołów–Starachowice–Osiniec);
- d) E18 Maślice Małe (Maślice).

Na podstawie konsultacji z mieszkankami i mieszkańcami, badań i zebranych uwarunkowań specjaliści z Biura Rozwoju Wrocławia zaproponują ścieżkę rozwoju tych obszarów. Wybór obszarów do pilotażu wynika z potrzeb tych jednostek oraz zamiaru zbadania struktur miejskich różnorodnych pod kątem sposobu funkcjonowania i typu zabudowy. Śródmieście Południowe jest przykładem obszaru o charakterze wielkomiejskim dobrze skomunikowanym z centrum Wrocławia. Jagodno reprezentuje teren dynamicznie rozwijający się z silną aktywnością środowiska deweloperskiego. Jerzmanowo-Jarnołów to przykład jednostki o charakterze zielonym i wiejskim, oddalonym od centrum miasta. Maślice Małe są zaś dynamicznie rozwijającym się obszarem mieszkaniowo-usługowym w otoczeniu cennych terenów przyrodniczych. Obszary objęte projektem zostały wybrane spośród jednostek urbanistycznych zawartych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Wrocławia 2018.

Osiedle kompletne to takie, na którym dobrze się mieszka. Zaspokaja one bowiem podstawowe potrzeby mieszkańców, ma swój charakter oraz zapewnia dostęp do zieleni. Projekt pod nazwą „Osiedla kompletne” składa się z trzech etapów. Pierwszy z nich dotyczy rozpoznania potrzeb mieszkańców, potencjału miejsc oraz zbadania obecnych uwarunkowań i zagospodarowania terenu. Drugi etap ma charakter prac projektowych, a jego zakończeniem będzie poddanie

¹ jednostka urbanistyczna – jednostka strukturalna stanowiąca część miasta, charakteryzująca się ujednoliconą formą zagospodarowania terenu, wyróżniająca się przestrzennie. Obszary objęte projektem pilotażowym zostały wybrane spośród jednostek urbanistycznych opisanych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Wrocławia 2018.

materiału do publicznej oceny. Etap ostatni polega na wprowadzeniu zmian wynikających z otrzymanych uwag oraz stworzeniu ogólnodostępnego opracowania pod nazwą „Wytyczne przestrzenne na rzecz osiedli kompletnych”.

Powstałe w końcowym etapie wytyczne, indywidualne dla każdego obszaru, mają być wsparciem dla jednostek miejskich, jak i mieszkańców przy realizacji różnego rodzaju działań: Wrocławski Budżet Obywatelski, Fundusz Osiedlowy, zmiany zagospodarowania i komunikacji, określanie potrzeb aktualizacji planów miejscowych lub objęcia danego obszaru nowym przystąpieniem. Będzie to także kompendium wiedzy o najważniejszych potrzebach użytkowników danego terenu.

PROMOCJA KONSULTACJI

ETAP I

- **strona poświęcona konsultacjom** na portalu Wrocław Rozmawia: www.wroclaw.pl/osiedla-kompletne oraz informacja na stronie głównej miasta (Aktualności);
- **ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej:** <http://bip.um.wroc.pl/arttykul/127/39274/osiedla-kompletne>;
- **newsletter Centrum Sektor 3** oraz strona <http://www.sektor3.wroclaw.pl/aktualnosci/>;
- **konferencja prasowa:** <https://www.wroclaw.pl/rozmawia/rusza-projekt-osiedle-kompletne>;
- **plakaty** dostarczone na 4 osiedla objęte konsultacjami oraz umieszczone w centrum miasta;
- **plansza informacyjna** przekazana do Barbary oraz **animacja do MPK**;
- **informacje na portalu Facebook:** FEPS, Wrocławskie Forum Osiedlowe, Pracownia Partycypacji Społecznej, WCRS, Biuro Rozwoju Wrocławia, Biuro Prasowe Urzędu Miejskiego, Stowarzyszenie Edukacji Krytycznej + post sponsorowany;

Odnutowane wzmianki:

- <https://wroclaw.wyborcza.pl/wroclaw/7,35771,24759260,osiedle-kompletne-nowy-projekt-z-udzialem-mieszkanow-wskaza.html>
- <https://www.radiowroclaw.pl/articles/view/86691/Rozmowa-Dnia-Wroclaw-ku-osiedlom-kompletnym>

ETAP II

- **Informacje umieszczone na stronach:**
 - <https://bip.um.wroc.pl/arttykul/127/42376/osiedla-kompletne-ii>;
 - www.wroclaw.pl/rozmawia, w tym na stronie poświęconej konsultacjom: www.wroclaw.pl/osiedla-kompletne;
 - <http://www.sektor3.wroclaw.pl/aktualnosci/>;
- **portale społecznościowe** (Wrocław Rozmawia, FEPS, Wrocławskie Forum Osiedlowe, profile samorządów osiedlowych – Osiedle Jagodno, Powstańców Śląskich, Gajowice, Maślice, Jerzmanowo–Jarnołów–Strachowice–Osiniec),
- informacja na **tablicach informacyjnych Osiedli** uczestniczących w konsultacjach,

- **informacja przekazywana przez partnerów lokalnych** (NGO, parafie, placówki edukacyjne, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, grupy nieformalne) – ogłoszenia analogowe i online.

Odnotowane wzmianki w lokalnych mediach:

- www.wroclaw.wyborcza.pl/wroclaw/7,35771,25060655,czego-brakuje-na-wroclawskich-osiedlach-sa-wyniki.html
- www.tuwroclaw.com/wiadomosci,osiedla-kompletne-mapy-w-geoportalu-i-kolejny-etap-konsultacji,wia5-3266-52128.html;
- www.tuwroclaw.com/wiadomosci,miasto-bedzie-konsultowalo-z-mieszkancami-wytyczne-osiedla-kompletnego,wia5-3266-51795.html.

2 | FORMY KONSULTACJI

ETAP I

Konsultacje kierowane były do kilku grup interesariuszy. Należą do nich mieszkańcy oraz użytkownicy (uczniowie, pracownicy itp.), samorzady osiedlowe, grupy formalne i nieformalne, przedsiębiorcy działający na terenie jednostki urbanistycznej (osiedlu) objętej badaniem. Proces konsultacyjny odbywał się w maju, podczas którego dla każdej jednostki urbanistycznej odbyło się jedno spotkanie stolikowe (warsztatowe) oraz jeden spacer badawczy (spotkanie w terenie). Ponadto zapewniono możliwość wypowiedzenia się w ankiecie elektronicznej dostępnej na stronie internetowej UM Wrocław oraz jej wersji papierowej, podczas spacerów badawczych i w siedzibach samorządów Osiedli.

SPOTKANIA STOLIKOWE (FORMUŁA WORLD CAFE)

1. ŚRÓDMIEŚCIE POŁUDNIOWE: 11 maja 2019r., g. 11.00 – 14.00, siedziba samorządu Osiedla Powstańców Śląskich (ul. Gajowicka 96a).
2. JERZMANOWO/JARNOŁTÓW: 11 maja 2019r., g. 11.00 – 14.00, świetlica osiedlowa (ul. Jerzmanowska 102).
3. MAŚLICE MAŁE: 18 maja 2019r., g. 11.00 – 14.00, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12 (ul. Suwalska 5).
4. JAGODNO: 18 maja 2019r., g. 11.00 – 14.00, siedziba samorządu Osiedla Jagodno, (ul. Jagodzińska 15).

Na wstępie przedstawiana była prezentacja przedstawicieli Biura Rozwoju Wrocławia o idei osiedli kompletnych. Po wprowadzeniu mieszkańcy dyskutowali przy stolikach na cztery tematy, poruszając każdy (co 20 minut następowała zmiana w każdej z grup) z niżej opisanych tematów:

1. Historia osiedla i związana z tym przestrzeń, jego tożsamość, cechy i miejsca charakterystyczne: przy stoliku dyskusyjnym poruszany był temat wyróżniania się jednostki urbanistycznej na tle innych. Owe wyróżnienie i oryginalność dotyczą znajomości legend, historii, tradycji, lokalnych działalności lub inicjatyw związanych z osiedlem.
2. Przestrzeń wspólna i tereny zieleni: przy stoliku dyskusyjnym poruszany był temat występowania (liczba miejsc, stan techniczny, proponowany kierunek ewentualnych zmian) i dostępności (rozumiana jako otwartość na działalność osiedlową, budowanie kapitału społecznego, kreowanie postaw obywatelskich) miejsc spotkań, wypoczynku i rekreacji, zieleni, placówek oświatowych, kulturalnych.

3. Struktura usług, wraz ze wskazaniem na istniejące lub pożądane lokalne centra i jakość ich wyposażenia: przy stoliku dyskusyjnym poruszany był temat dotyczący kompletności sfery usług zaspokajających potrzeby lokalne i wyższego rzędu. Dyskusja opierała się na dwóch pytaniach: Ile spraw mogę obecnie załatwić w granicach swojego osiedla? Ile spraw chciałbym załatwiać w granicach swojego osiedla?
4. Jakość i rodzaj poruszania się w obrębie obszaru, jak i w powiązaniu z innymi osiedlami: przy stoliku dyskusyjnym poruszony został temat szeroko rozumianej mobilności wszystkich użytkowników ruchu drogowego (pieszego, rowerzysty, osób poruszających się komunikacją zbiorową oraz indywidualną). Mobilność dotyczyła dwóch poziomów – poruszania się wewnątrz jednostki urbanistycznej oraz połączenia jej z jednostkami sąsiednimi. Dodatkowym elementem była ocena dostępności badanej jednostki urbanistycznej przez wszystkich użytkowników ruchu (uwzględniając „Wrocławskie standardy dostępności przestrzeni miejskich”), na przykład osoby niepełnosprawne, seniorów, rodziców/opiekunów z dziećmi.

Pracom przy stolikom towarzyszyło tworzenie map percepcji jednostki urbanistycznej. Każdy mieszkaniec/mieszkanica miał/a możliwość zaznaczenia na mapie (przy pomocy różnokolorowych naklejek) punktów wedle dwóch niżej opisanych kategorii:

1. „Moje ulubione miejsce” – przez oznaczenie rozumiemy miejsce, które jest odwiedzane przez mieszkańców podczas spędzania czasu wolnego na osiedlu. Mieszkańcy lubią spędzać w tym miejscu czas i nie trzeba nic w nim zmieniać lub wymaga ono doposażenia np. w małą architekturę (ławka, kosz na śmieci), drobną infrastrukturę (ścieżkę, fragment chodnika, przejście dla pieszych itp.) i odnowienia istniejących elementów.
2. „Miejsce, którego nie lubię” – oznaczenie to rozumiemy jako miejsce, które jest zaniedbane, niedoposażone, jest zielenią nieuporządkowaną, ale może stanowić ważną przestrzeń spotkań dla mieszkańców. Miejsce, gdzie trzeba podjąć duże, gruntowne zmiany w przestrzeni związane ze zmianą użytkowania terenu, gruntownym oczyszczeniem terenu, przebudową infrastruktury itp.

SPACERY KONSULTACYJNE

1. ŚRÓDMIEŚCIE POŁUDNIOWE: 16 maja 2019 r., g. 17.00, start – Plac Powstańców Śląskich (Rondo).
2. JERZMANOWO/JARNOŁTÓW: 24 maja 2019 r., g. 17.30, start – siedziba samorządu Osiedla (ul. Jerzmanowska 102).
3. MAŚLICE MAŁE: 30 maja 2019 r., g. 17.30, start – skrzyżowanie ulic Maślickiej i Brodnickiej.

4. JAGODNO:30 maja 2019 r., g. 18.00, start – parking przychodni lekarskiej WISMED (ul. Vivaldiego 96).

Trasy spacerów były tworzone na podstawie uzgodnień z uczestnikami spotkań warsztatowych oraz wskazań na mapach percepcji. Podczas spacerów w terenie odwiedzano miejsca, które są lubiane i nie lubiane przez mieszkańców, wynotowując dobre i złe strony oraz szanse i zagrożenia.

ANKIETA

Kolejną formą konsultacji była ankieta, którą można było wypełnić w sposób elektroniczny (na stronie www.wroclaw.pl/osiedla-kompletne), jak również w wersji papierowej podczas spotkań stolikowych oraz spacerów konsultacyjnych, czy wizyty w siedzibie samorządu osiedlowym. Badanie ankietowe prowadzone było w okresie 10–31 maja 2019 r. Wzięło w nim udział 1.078 mieszkańek i mieszkańców badanych obszarów.

ETAP II

FORMULARZ OPINII

Podczas konsultacji w okresie od 4 do 24 listopada 2019 można było wypełnić formularz opinii zamieszczony na dedykowanej stronie konsultacji. Formularz był narzędziem poznania opinii mieszkańców o zagospodarowaniu terenu.

SPOTKANIA KONSULTACYJNE

Zorganizowano cztery spotkania – po jednym dla każdej z jednostek urbanistycznych:

- Jerzmanowo–Jarnołów: 4 listopada 2019 w świetlicy osiedlowej przy ul. Jerzmanowskiej 102,
- Maślice Małe: 5 listopada 2019 w Filia nr 7 Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Suwalskiej 5,
- Jagodno: 6 listopada 2019 w siedzibie Rady Osiedla Jagodno przy ul. Jagodzińskiej 15,
- Śródmieście Południowe: 7 listopada 2019 w siedzibie Rady Osiedla Powstańców Śląskich przy ul. Gajowickiej 96A.

Spotkania poprowadzili przedstawiciele Wrocławskiego Forum Osiedlowego przy wsparciu merytorycznym przedstawicieli Biura Rozwoju Wrocławia. Na spotkaniach obecni byli również radni poszczególnych Osiedli. W spotkaniu wzięło udział 31 mieszkańców.

3 | ANKIETA [ETAP I]

Osiedla Kompletne - ankieta

Ankieta dotyczy opinii mieszkank i mieszkańców na temat terenu Wrocławia – Jagodna. Badanie jest anonimowe, nie zbieramy żadnych danych osobowych. Odpowiedzi na pytania ankiety są poufne i będą wykorzystane wyłącznie do celów statystycznych. O wypełnieniu ankiety prosimy TYLKO osoby mieszkające na wymienionym wcześniej obszarze Wrocławia – mapa na drugiej stronie ankiety.

1. Co Pana(i) zdaniem powinno posiadać osiedle kompletne, czyli takie, w którym dobrze się mieszka? [Prosimy zaznaczyć maksymalnie 5 odpowiedzi.]

☐ miejsce pracy w pobliżu miejsca zamieszkania	☐ lokalne miejsce spotkań (plac lub ulica pełniąca funkcję przestrzeni publicznej, wspólnej)
☐ dostępność podstawowych usług pieszo	☐ obiekt sportowy (np. boisko, kort, sala sportowa, basen)
☐ dobre połączenia komunikacją miejską z innymi osiedlami/centrum	☐ inne (wymień jakie)
☐ uporządkowane parkowanie	
☐ swobodę poruszania się pieszo lub/i rowerem po całym osiedlu	
☐ cechę charakterystyczną wyróżniającą osiedle spośród innych we Wrocławiu	
☐ tereny zieleni (np. skwer, park, zieleniec)	☐ Nie mam zdania
☐ centra kultury (np. dom kultury, centrum aktywności lokalnej, świetlica)	

2. Prosimy zaznaczyć teren, na którym Pan(i) mieszka, a więc ten, którego będą dotyczyły kolejne pytania. [Prosimy zaznaczyć 1 odpowiedź.]

- Jagodno Jerzmanowo/Jarnołtów Maślice Małe Śródmieście Południowe

3. Jeśli zna Pan(i) legendę, historię, tradycję, lokalną działalność lub inicjatywę, która wyróżnia teren zaznaczony na mapie spośród innych we Wrocławiu, prosimy o jej opisanie.

.....

.....

.....

4. Jeśli według Pana(i) brakuje czegoś na terenie zaznaczonym na mapie, prosimy określić czego przede wszystkim. [Prosimy zaznaczyć maksymalnie 5 odpowiedzi.]

☐ sklep spożywczy	☐ biblioteka
☐ targowisko	☐ obiekt sportowy (np. boisko, kort, sala sportowa, basen)
☐ gastronomia (bary, restauracje, kawiarnie)	☐ teren zieleni (np. skwer, park, zieleniec)
☐ żłobek	☐ inne (wymień jakie)
☐ przedszkole	
☐ szkoła podstawowa	
☐ przychodnia zdrowia	
☐ centrum kultury (np. dom kultury, centrum aktywności lokalnej, świetlica)	☐ Niczego mi nie brakuje
☐ lokalne miejsce spotkań (plac lub ulica pełniąca funkcję przestrzeni publicznej, wspólnej)	☐ Nie mam zdania

5. Czy Pana(i) zdaniem któreś z poniższych działań należałoby podjąć w celu poprawy jakości poruszania się na terenie zaznaczonym na mapie? [Prosimy zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.]

☐ uporządkowanie parkowania samochodów	☐ uzupełnienie o dodatkowe przystanki komunikacji miejskiej
☐ uspokojenie ruchu samochodowego	☐ zapewnienie większej częstotliwości kursowania komunikacji miejskiej
☐ zmiana organizacji ruchu – np. wprowadzenie ograniczenia tonażowego, wprowadzenie ruchu jednokierunkowego	☐ wyposażenie w bezpieczne parkingi rowerowe w pobliżu miejsca zamieszkania
☐ wykonanie inwestycji usprawniających ruch – np. prawo/lewoskrętów, rondo, wprowadzenie sygnalizacji świetlnej	☐ inne (wymień jakie)
☐ poprawa nawierzchni dróg	
☐ poprawa nawierzchni chodników	
☐ budowa nowych chodników i przejść dla pieszych	☐ Nie ma potrzeby moim zdaniem podejmowania takich działań
	☐ Nie mam zdania

6. Jakie działania w Pana(i) opinii mogłyby usprawnić połączenie terenu zaznaczonego na mapie z innymi osiedlami? [Prosimy zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.]

☐ wyznaczenie pasa wyłącznie dla komunikacji miejskiej	☐ wydzielenie dróg rowerowych przy głównych ulicach
☐ zapewnienie swobodnego dojazdu samochodowego do najbliższego węzła komunikacji zbiorowej z parkingiem Parkuj i Jedź	☐ inne (wymień jakie)
☐ budowa nowego przystanku kolejowego wraz z parkingiem	
☐ budowa nowych ulic łączących teren zaznaczony na mapie z innymi osiedlami	☐ Nie ma potrzeby moim zdaniem podejmowania takich działań
	☐ Nie mam zdania

7. Jakie są Pana(i) ulubione miejsca na terenie zaznaczonym na mapie? Prosimy napisać dlaczego.

.....

.....

.....

8. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z okolicy zamieszkania? [Prosimy zaznaczyć 1 odpowiedź.]

- Zdecydowanie nie Raczej nie Ani nie, ani tak Raczej tak Zdecydowanie tak

METRYCZKA

Płeć Kobieta Mężczyzna | **Wiek** poniżej 18 lat 19 – 25 lat 26 – 39 lat 40 – 65 lat Powyżej 65 lat

W codziennych podróżach najczęściej porusza się Pan(i): samochodem komunikacją miejską rowerem pieszo

Proszę określić swoją aktywność zawodową – czym się Pan(i) obecnie przede wszystkim zajmuje?

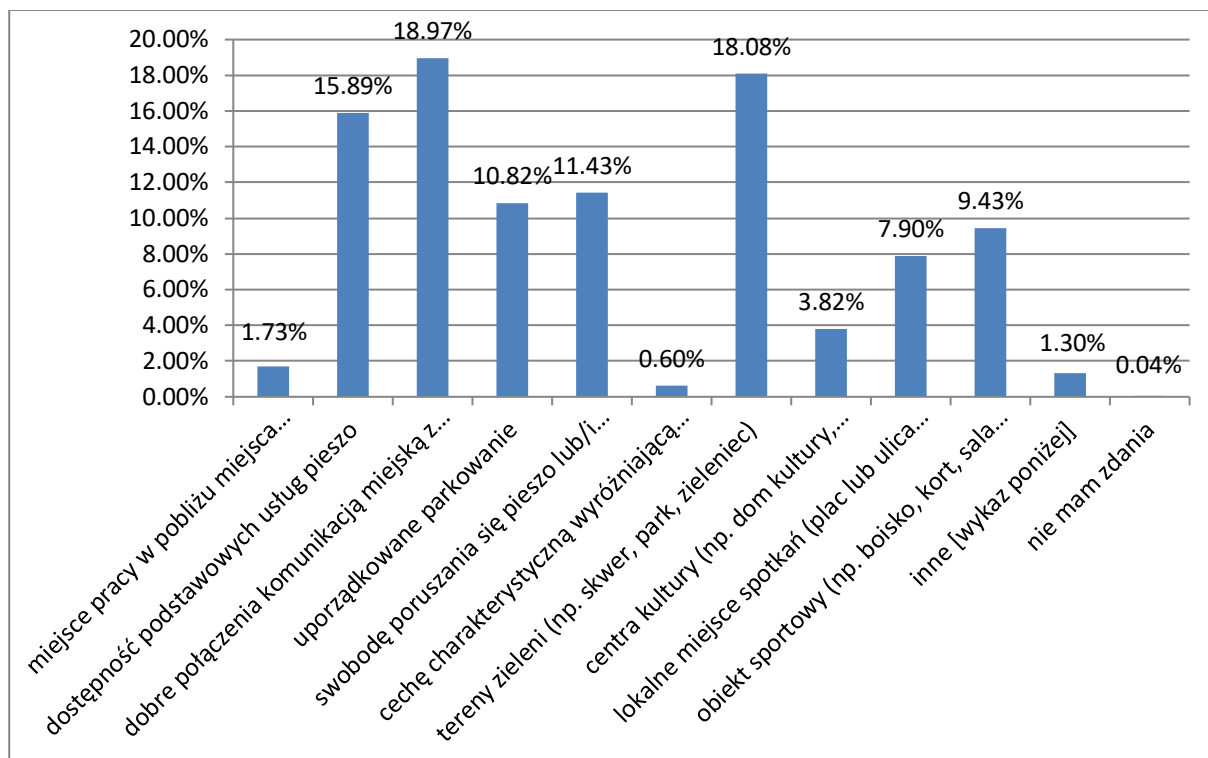
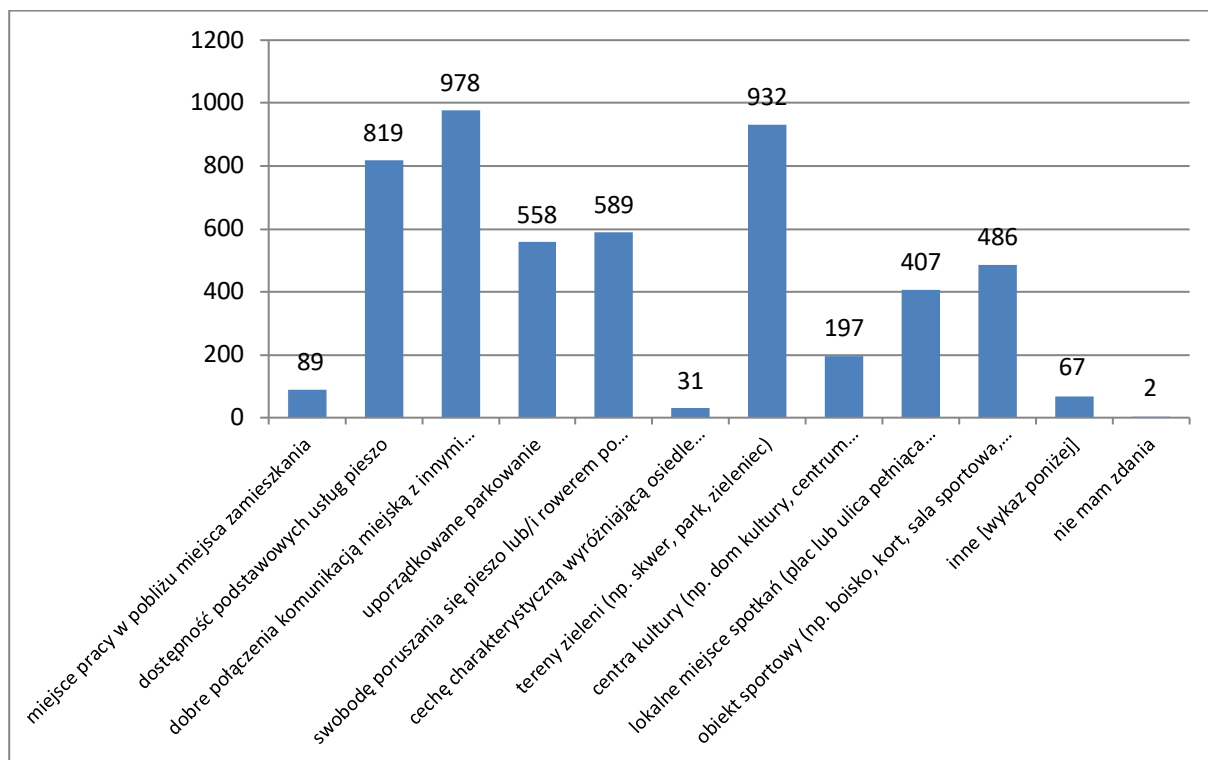
☐ Pracuję w sektorze publicznym (np. edukacja, zdrowie, służby mundurowe itd.).	☐ Jestem emerytem/rencistą.
☐ Pracuję w innym sektorze	☐ Uczę się/studuję.
☐ Mam własną działalność gospodarczą (jestem samozatrudniony/a).	☐ Zajmuję się prowadzeniem domu.
☐ Mam firmę i zatrudniam pracowników	☐ Nie pracuję, jestem bezrobotny/a

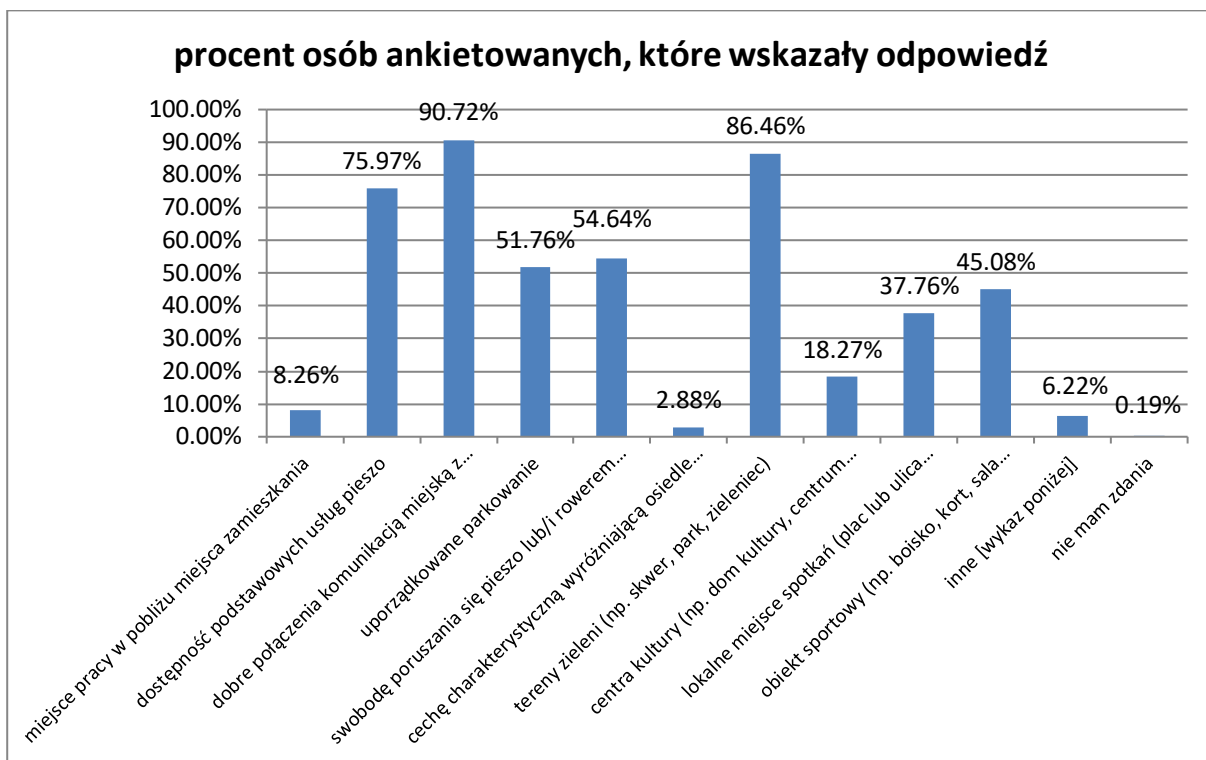
Ile lat Pan(i) mieszka na terenie zaznaczonym na mapie?

- Poniżej 1 roku 1–5 lat 6–10 lat 11–20 lat 21–50 lat Powyżej 50 lat

Proszę podać ulicę w okolicy miejsca Pana(i) zamieszkania.

PYTANIE 1. Co Pana(i) zdaniem powinno posiadać osiedle kompletne, czyli takie, w którym dobrze się mieszka? [Prosimy zaznaczyć maksymalnie 5 odpowiedzi.]

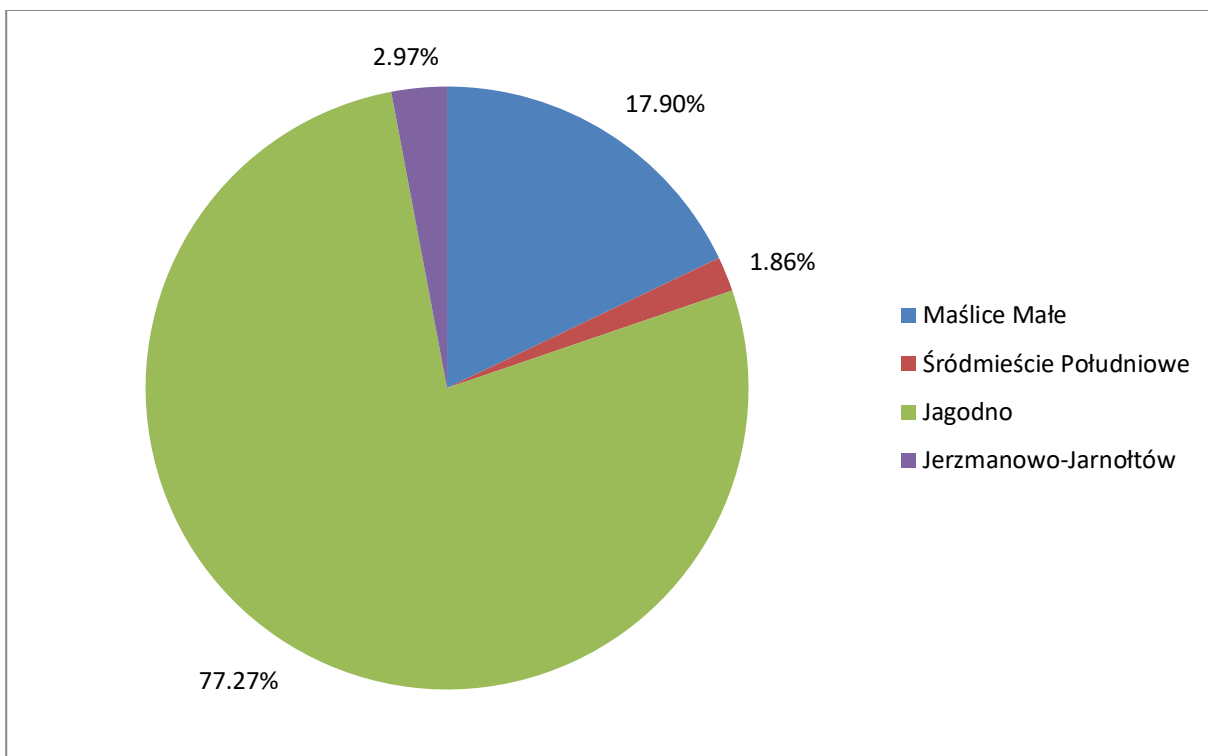
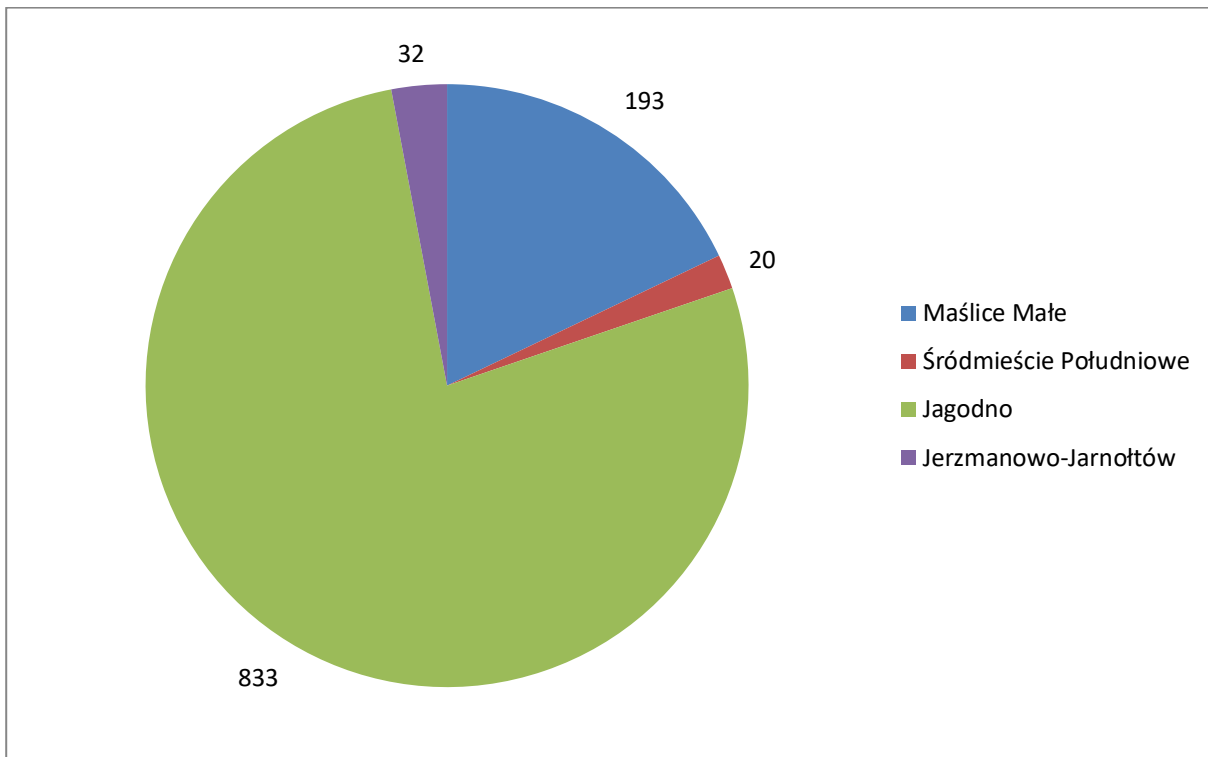

UDZIELONE ODPOWIEDZI W WARIANCIE „INNE”:

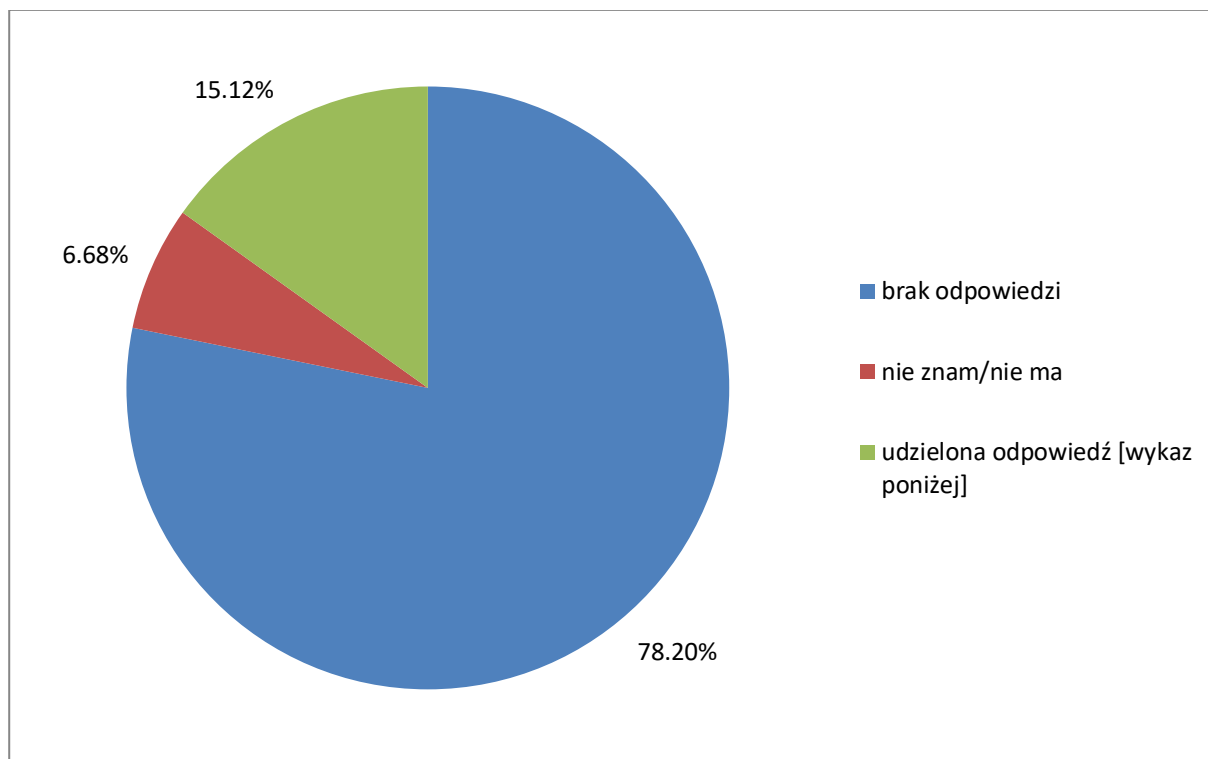
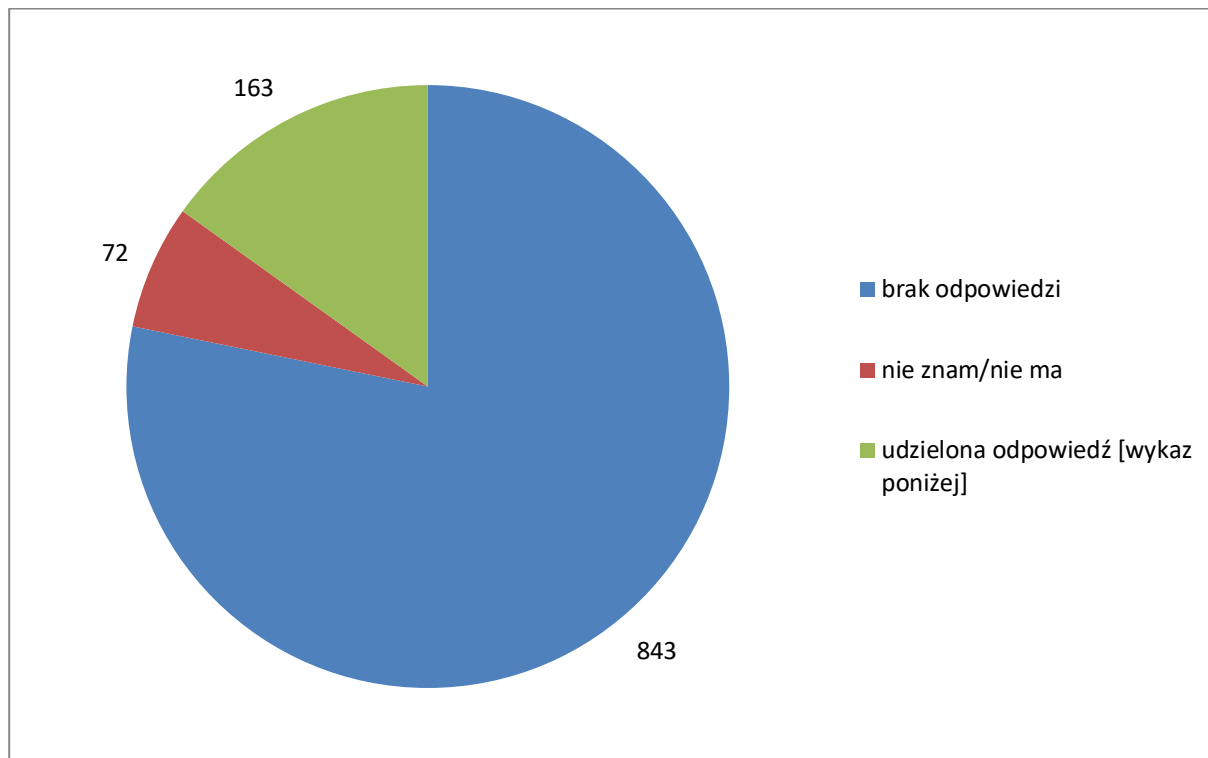
1. publiczny żłobek (14 wskazań)
2. publiczne przedszkole (29)
3. publiczna szkoła podstawowa (37)
4. plac zabaw dla dzieci (8)
5. bibliotekę, pocztę, sklep spożywczy, siłownię
6. wybieg dla psów
7. wszystkie te punkty są superpotrzebne
8. więcej miejsc parkingowych, bezkolizyjne przejścia piesze, stacja paliw, market, myjnia
9. usługi pierwszej potrzeby
10. uporządkowane parkowanie rozumiane jako miejsce do parkowania a nie akcje uświadamiające polegające na zakładaniu blokad!
11. ścieżki aktywności fizycznej, siłownia na powietrzu
12. szkoły, przedszkola, żłobki zapewniające miejsce dla wszystkich dzieci z osiedla
13. sklep z podstawowymi artykułami w pobliżu.
14. szkołę i przedszkole w pieszej odległości
15. przychodnia
16. stojaki do których można zapiąć rower przed klatką
17. spokojny ruch aut na drodze osiedlowej, np. na ulicy Tunelowej na której nie ma chodników i jest ograniczenie do 20km/h, a auta potrafią jechać 60
18. sklepy typu Lidl, Biedronka – dyskonty
19. sklepy
20. psi wybieg

21. psi park, więcej śmietników dla psów z workami, znaki "sprzątaj po swoim psie".
22. przychodnie oraz przedszkola i szkoły zapewniające miejsca dla wszystkich najmłodszych mieszkańców
23. przychodnia zdrowia, sklepy
24. szkoły nie na 3 zmiany!
25. pomieszczenia handlowo-gospodarcze, np. sklep osiedlowy
26. podstawowa infrastruktura: kanalizacja, oświetlenie uliczne, drogi, chodniki
27. parkingi - najmniej dwa miejsca na mieszkanie
28. parkingi
29. paczkomat, sklep osiedlowy
30. paczkomat, bankomat
31. oferta edukacyjna, tj. żłobek, przedszkole, szkoła podstawowa dostępna pieszo
32. obiekt gastronomiczny z tradycyjnymi potrawami : bar mleczny
33. miejsce do parkowania rowerów i wózków dziecięcych!!! Osiedle nie wind i miejsc do tego przeznaczonych.
34. mały sklep spożywczy w bliskim dostępie (na piechotę, najlepiej na terenie osiedla)
35. linia tramwajowa
36. kawiarnia, klub fitness, psi wybieg
37. kawiarnię
38. jednostki służby zdrowia
39. infrastrukturę drogową odpowiadającą liczebności i potrzebom osiedla.
40. gdzieś, gdzie można spędzić czas, wtedy, gdy pada deszcz, np. warsztat dostępny dla "domowych majsterkowiczów", kawiarenka z lodami i deserami,
41. dostępność edukacji "na miejscu" do poziomu szkoły podstawowej wyłącznie
42. dostęp do przedszkoli, żłobków, szkół w liczbie odpowiadającej liczbie dzieci które mieszkają w okolicy. Obecnie moje dzieci uczęszczają do różnych placówek przedszkolnych - jedno na Praczech Odrzańskich a drugie na Kozanowie gdyż nie było możliwości, żeby były w jednej placówce! To jest skandal! Miasto chce żeby więcej ludzi poruszało się komunikacją miejską a jak mam to zrobić skoro muszę jeździć 10 km po dzieci bo każde jest w innej placówce. I jeszcze zdążyć do max 17. Jak mam dojechać jeszcze do pracy? Powinny też częściej kursować pociągi żeby odciążać ruch kołowy. Na naszym osiedlu mamy 2 stacje - Wrocław Pracze i Wrocław Stadion, myślę, że gdyby w godzinach porannych pociągi kursowały częściej wiele osób by wybierało pociąg.
43. dostęp dla każdego do EDUKACJI (w tym przedszkolnej) !!!!, drogi przystanki (zatoczki a nie autobus blokujący cały pas ruchu zatrzymując się na przystanku).
44. bezproblemowa komunikacja transportem samochodowym (w tym rondo na Królewieckiej z Brodzką, koło Brico); zaplecze edukacyjne na Maślicach i w ich pobliżu brak miejsc w przedszkolach; oświetlenie mniejszych uliczek; kubły na śmieci; basen; wybieg dla psów jak np. w Parku Tołpy, Grabiszyńskim czy Niskich łąkach.

PYTANIE 2. Prosimy zaznaczyć teren, na którym Pan(i) mieszka, a więc ten, którego będą dotyczyć kolejne pytania. [Prosimy zaznaczyć 1 odpowiedź.]

PYTANIE 3. Jeśli zna Pan(i) legendę, historię, tradycję, lokalną działalność lub inicjatywę, która wyróżnia teren zaznaczony na mapie spośród innych we Wrocławiu, prosimy o jej opisanie. [PYTANIE OTWARTE]

UDZIELONE ODPOWIEDZI ANKIETOWANYCH W PODZIALE NA JEDNOSTKI:

Śródmieście Południowe:

1. Dość istotnym elementem wskazanego terenu jest bardzo trudna walka od złamanie obrony Festung Breslau, która toczyła się wzdłuż ulicy Powstańców Śląskich, w szczególności zaś na pl. Powstańców Śląskich. Armia Radziecka miała tam ogromne problemy z przełamaniem frontu, gdyż Niemcy prowadzili bardzo zaciekłą walkę o ten teren. Niestety, nie jest to uwidocznione na tablicach informacyjnych, a szkoda.
2. Z innych wyróżników - dużo staroniemieckich bruków na ulicach, jeden z nielicznych (chyba) terenów bez własnego parku (Park Langiewicza jest w mojej opinii co najwyżej skwerem).
3. Warto podkreślić oddolne inicjatywy mieszkańców związane z ochroną zieleni.
4. teren reprezentacyjny, zielone aleje – Wilhelmstrasse, Festung Breslau – zniszczenia, potem: zieleń osiedlowa
5. Wroclavia, Sky Tower, Arkady, Spółdzielnia Mieszkaniowa Wrocław-Południe: elektrownia fotowoltaiczna na 35 blokach (zmniejszenie zanieczyszczenia)
6. kino Lwów
7. Bitwa Wrocławska (pl. Pereca)
8. Kiedyś przy ulicy Kwaśnej wybijało Kwaśne Źródło (woda mineralna) tworząc zalew. Było miejscem spotkań lokalnej społeczności. Po wojnie niecka zasypana została gruzami a w koło powstały bloki. Lokalni mieszkańcy zostali zapomniani pomiędzy Pafawagiem, Fadromą, ABB Dolmelem i torami kolejowymi. Obecnie powstaje ogromne osiedle na Fadromie, warto by ludzie chcieli spędzać czas na swoim osiedlu a nie tylko na nim nocować.
9. Stara legenda głosi że Zaporoska, Gajowicka i Powstańców Śląskich kiedyś doczekają się remontu. Ale powtarzam – to tylko legenda...
10. Spadek poniemiecki: Górka Friebege, Rondo, aleje zamiast ulic, murki przy Centrum Południowym, torowisko dawnej Lwowskiej.
11. Mieszkam w mrówkowcu, to chyba największy tego typu budynek we Wrocławiu.

Jerzmanowo-Jarnołów:

1. Karczma Rzym.
2. W tej chwili osiedle wyróżnia brak kanalizacji. Świetna lokalizacja, bliskość parku krajobrazowego Doliny Bystrzycy.
3. Festyny, zabawy organizowane w świetlicy.
4. Bardzo zaniedbane osiedle Wrocławia. Brak podstawowych rzeczy, np. brak kanalizacji, brak oświetlenia, chodników, brak dróg przy nowo budowanych budynkach, brak realizacji MPZP, brak parku.
5. Park Krajobrazowy Doliny Bystrzycy jest bardzo zaniedbany, wysypiska śmieci, brak koszy, ścieżek rowerowych.
6. Dożynki doroczne, pochodzenie mieszkańców przesiedlonych z kresów wschodnich z jednej wsi wraz z księdzem i obrazem świętym.
7. Dożynki na Jerzmanowie. W mieście też można dziękować za plony: jak co roku na wrocławskim Jerzmanowie na przełomie sierpnia i września goszczą wieńce z kłosów i kwiatów lub z 4 ramionami i krzyżykiem. Wieńce, szykowane są przez każde z osiedli (Jerzmanowo, Jarnołów, Osiniec, Strachowice (oraz Samotwór – wchodzące w skład tutejszej parafii pw. NMP Królowej Polski). Dożynki organizuje Rada Osiedla przy dużym wsparciu Rady Parafialnej oraz całego środowiska lokalnego. Uroczystości dożynkowe rozpoczyna uroczysta Msza Święta w południe: wieńce są wnoszone w czasie ofiarowania jako piękny znak wdzięczności za boże dary. Niektórzy przynoszą kosze z owocami. Po nabożeństwie odbywa się barwny korowód na plac sportowy „pod dębem” na Jerzmanowie. Zamawiane są na ten dzień specjalne, duże chleby dożynkowe. Bochen chleba jako symbol dożynek dzielony są pomiędzy mieszkańców i gości. Wybierany jest najpiękniejszy wieniec dożynkowy, np. w formie łódki (Zboże zbierane jest około miesiąca przed żniwami i wiesza się je w snopki kłosem do dołu. Potem robi się z nich małe bukietki i przywiązuje mocnym sznurkiem do stelaża, a tuż przed uroczystością dożynkową dekoruje się całość kwiatami, owocami – przepis na dożynkowy wieniec mieszkanki Jerzmanowa, na którym jest jeszcze kilku rolników). Mieszkancki osiedli przynoszą domowe ciasta, panowie czuwają przy ruszcie. Niezastąpione są pierogi przygotowywane przez członkinie parafialnego Klubu Seniora: kilkanaście osób lepi je dzień wcześniej od rana do wieczora (ok. 1500–2000 szt.). Następnie rozpoczyna się biesiada, tańce i zabawy dla małych i dużych. To jedyne dożynki we Wrocławiu, a jako święto dziękczynienia otwarte jest dla wszystkich.
8. To tradycja osobnej wsi sprzed przyłączenia do Wrocławia w latach 70-tych, większość starszych ludzi nadal uważa się bardziej za "miejsowych/tutejszych", niż wrocławian.
9. Sielski charakter,, niska zabudowa rodzinna, wspólne działania ,dobre stosunki sąsiedzkie, wzajemna znajomość mieszkańców.
10. Wieś o rodowodzie średniowiecznym z zachowanym układem urbanistycznym, sylwetą i architekturą wartą pielęgnowania i zachowania.
11. Historyczny młyn w Jarnołowie - dobrze kojarzony przez mieszkańców, dziś bardzo zdewastowany. Nad Bystrzycą był kiedyś pałac, ale praktycznie nie ma po nim śladu.

12. Teren jest określony jako zabudowa sielska w MPZT. Są to dwie miejscowości wiejskie przyłączone do Wrocławia. W ostatnich latach dopiero pojawiły się inwestycje - głównie związane z infrastrukturą drogową (obwodnica Leśnicy). Nie ma kanalizacji, nie ma chodników, drogi są gruntowe (poza główną) od 3 lat jest gaz, wcześniej woda no i prąd! Gdyby nie opłaty to byłbym pewny że mieszkam na wsi sprzed 1973 roku, choć wówczas działało przedszkole, szkoła i biblioteka. Wychodków nie widać, ale z pewnością każdy może poczuć i je sobie wyobrazić spacerując po ul. Płużnej, gdzie odkładane były pługi po orce. Peretką jest XIII-wieczny kościół p.w. Św. Jadwigi.

Maślice Małe:

1. Podobno teren jest niebezpieczny – zalewowy.
2. Stadnina koni nad Odra szczególnie mocno wyróżnia teren Maślic Małych budując jej wyjątkowość. Ul. Ślężoujście ma swoją historię i urok.
3. Aleja śliwowa.
4. Stary parafialny cmentarz.
5. Ponoć za czasów gdy we Wrocławiu mieszkali Niemcy, to Maślice były terenem rekreacyjnym dla mieszkańców, którzy mieszkali w centrum – stąd te oczka wodne, stawy, parki itp.
6. Charakterystycznym elementami Maślic jest teren przy samej Ługowinie. warto byłby przywrócić ten teren mieszkańcom, stworzyć miejsce spacerów i wypoczynku. Nie odgradzać i nie odwracać się od rzeki.
7. Zabudowa jednorodzinna, "Maślickie żyłетки", zieleń, drogi ślepe zaciszne.
8. Szczerze nie rozumiem pytania. Zaznaczony obszar to Maślice, które kiedyś były podwrocławską wsią, potem zostały przyłączone do Wrocławia gdzie jeszcze 5 lat temu gęstość zaludnienia do istniejącej infrastruktury była akceptowalna a teraz jest poniżej krytyki (oto Maślicka legenda).
9. Nasze Maślice informuje mieszkańców na bieżąco o historii i akcjach itp. Razem z staramy się o zachowanie zieleni i o nie wycinanie drzew.
10. Stadnina koni.
11. Rada Osiedla działa bardzo pręźnie na rzecz mieszkańców. Inne Rady Osiedla we Wrocławiu powinny brać przykład z działań kulturalnych, aktywizujących, rozrywkowych oraz działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa.
12. Własny krasnal przy ZS na Suwalskiej, pikniki osiedlowe, kapliczka św. Agnieszki sprzed wojny.
13. Dzielnica w trakcie rozbudowy – brak komunikacji miejskiej, która obsłuży TAKIE osiedle. TRAMWAJ – nie należy się nad nim zastanawiać tylko zrobić. Królewiecka ciągle stoi – w obu kierunkach (oczywiście nowi mieszkańcy się jeszcze nie sprowadzili. W momencie gdy osoby z ulicy Maślickiej będą jechać w kierunku ronda przy stadionie będą mieli pierwszeństwo – w tym momencie cała królewiecka będzie stała. Być może warto było by rozważyć budowę mostu od zjazdu z ulicy Rędzińskiej przez Odrę. Na pewno odciążęły by

- to ruch. Dodatkowo połączenie ulicy Królewieckiej z Kosmonautów na wysokości ulicy Warciańskiej - umożliwiłoby rozładowanie korków przy stadionie.
14. Znam legendę o przedszkolu na stadionie, braku miejsc dla dzieci i korkach na ul. Królewieckiej.
 15. Obecnie moim zdaniem wybija się jedynie działalność Rady Osiedlowej a zwłaszcza P. Sławomira Czerwińskiego, któremu, jeśli to czyta, bardzo serdecznie dziękuję za zaangażowanie i mam nadzieję, że nie wypali się i będzie kontynuował swoją pracę.
 16. Wyjątkowy układ urbanistyczny części osiedla- tzw. "Maślickie żyletki".
 17. Prężnie działająca rada osiedla.
 18. Rada osiedla prężnie działa, z czego jestem bardzo zadowolona. Jestem nowicjuszem na tych terenach więc się z tym zaznajamiam. Dwumiesięcznik "Halo, tu Maślice" jest fenomenalna inicjatywa.
 19. Niestety, z wyżej wymienionych, znam tylko pobieżnie historię, wg. której wieś Maślice istniała już w XII wieku, podział na Maślice małe i wielkie odbył się prawdopodobnie w XIV w., istniał tu folwark. W zeszłym roku osiedle świętowało 90-lecie przyłączenia do granic Wrocławia. Co do inicjatyw – na Maślicach odbywają się regularnie festyny i pikniki.
 20. Maślickie żyletki.
 21. Bardzo aktywna rada osiedlowa, która szczególnie dba o tereny zielone.
 22. Przed wojną miejsce rekreacji Wrocławian. Była restauracja, przystań na Odrze. Miejsce tonące w zieleni.
 23. Ma wspinała Radę Osiedla która bardzo dobrze działa na rzecz poprawienia jakości życia na osiedlu. Często organizowana są różne akcje typu sprzątnięcie świata, planszówki itp.
 24. Do niedawna na Maślicach były wypasane owce. Poza tym jest tam teren, gdzie były kiedyś koszary wojsk rosyjskich, gdzie można było znaleźć za dziecka skarby wojenne. No i było czynne wysypisko śmieci, które teraz jest zielona górką, fajnie jakby zostało przekształcone np. w górkę narciarską.
 25. Jestem mieszkańcem Maślic dopiero od 2 lat. Widziałem inicjatywę mieszkańców związaną ze sprzątnięciem śmieci na terenach zielonych i oznaczaniu psich kup niedaleko placu zabaw.
 26. 1 Na niezagospodarowanym terenie w samym centrum MM znajduje się tzw. Psia łąka, częste miejsce spotkań psiarzy; 2 Lokalna rada osiedlowa organizuje bardzo dużo wydarzeń skierowanych do mieszkańców, mających na celu ich integrację.
 27. Stowarzyszenie Nasze Maślice.
 28. Maślickie żyletki.
 29. Maślice były przez Niemców projektowane jako przestrzeń rekreacyjna. Są tereny zielone, jeziorka. Warto zagospodarować tereny zielone z których część jest obecnie nie dostępna, np. Utworzyć park na Ługowiną.
 30. Pierwotnym zamysłem projektantów osiedla była niska i kameralna zabudowa wśród zieleni.
 31. Maślickie Żyletki, działalność Rady Osiedla, teatru.
 32. Po roku 1950 na ul. Hodowlanej odbywały się potańcówki, spotkania sąsiedzkie.
 33. Owce wypasane przy ulicy Koziej.

34. Produkcja masła.
35. Przenoszenie żab, dużo zieleni i stawów
36. Kameralne osiedle domków jednorodzinnych zniszczone przez chaotyczną zabudowę.
37. Teren hodowli zwierząt.
38. Niemieckie Masselwitz, stacjonowały tu wojska niemieckie, a po wojnie wojska radzieckie. Podczas Festung Breslau jedna z linii obrony miasta. Wzdłuż Maślickiej stoi zabudowa szeregową zbudowaną 1920 dla oficerów niższej rangi Wehrmachtu. Piękne tereny zielone (jeszcze).
39. Póki co Maślice wyróżnia duża ilość zieleni. Mam nadzieję że to się nie zmieni.
40. Kto ukradł Maślickie żyletki?
41. Działalności RO Maślice.
42. Masselwitz, Jeszcze 3-4 lata temu na Maślicach w pobliżu Koziej funkcjonowało gospodarstwo z dużą ilością owiec, które swobodnie hasały po Koziej i pobocznych łąkach :). Była swoboda, przestrzeń.
43. Produkcja masła.
44. Stowarzyszenie Nasze Maślice.
45. Browar Masselwitz.
46. Wiosenne, weekendowe „sprzątanie świata”. Wszyscy chętni mieszkańcy mogą dołączyć do akcji i posprzątać jakiś fragment naszego osiedla a zdjęciami pochwalić się na fb. :)
47. Maślice Małe, ponemiecki folwark w miejscu domu opieki na Rędzińskiej.
48. Maślice Małe – wioska istnieje od XII wieku. W 1928 roku wraz z innymi zachodnimi osiedlami i Maślicami Wielkimi zostało włączone do Breslau. Charakterystyczne dla Maślic Małych osiedle "Maślickie Żyletki" zostały zaprojektowane i wybudowane w czasie socjalizmu narodowego (lata 30. XX wieku). Na przełomie XIX i XX wieku Maślice za sprawą ożywionej żeglugi na Odrze stały się popularnym celem wycieczek mieszkańców Wrocławia do licznych na Maślicach i Praczach Odrzańskich Etablissement. Restauracje i browary Etablissement pełniły rolę nie tylko restauracji, ogródków piwnych ale również miejsc kultury, rozrywki i sportu (małe przedstawienia teatralne, koncerty, zabawy taneczne, drobne rozgrywki sportowe). W obecnych czasach takiej funkcji Maślice potrzebują aby zintegrować i uaktywnić nowych, młodych mieszkańców.
49. Ciekawy przedwojenny pomysł na zabudowę – wzdłuż tzw. żyletek jako wewnętrznych ciągów komunikacyjnych. Obecnie – świetna rada osiedlowa. Niestety, obserwując takie zaangażowanie, aktywność, gotowość rozpoznania potrzeb mieszkańców osiedla, zdolności koncyliacyjne itd, lepiej widać nieudolność/ niekompetencję/ ociężałość decyzyjną/ pozorowanie działań władz miasta/urzędników miejskich.
50. Owce, owce na Koziej.
51. Organizowana na wiosnę akcja przenoszenia ropuch i żab przez ul. Rędzińską do stawu, w którym się rozmnażają.
52. Dla mnie wart wspomnienia jest fakt, że domy/nieruchomości wybudowane przez Niemców, po wojnie zajęte przez okupującą te tereny Armię Północy, dopiero po 47 latach od zakończenia wojny stały się własnością polskiego skarbu państwa. Chyba tylko "starzy" mieszkańcy Wrocławia pamiętają bramę prowadzącą do koszar przy ulicy

Północnej, która znajdowała tuż przy ul. Maślickiej, a nie w miejscu, w którym jest obecnie. Tam gdzie jest w tej chwili wjazd na teren po dawnych koszarach, w budyńeczku przy szlabanie jeszcze bardzo długo na jego balkonie stało działko. W parku przed koszarami były wyłożone, zapewne jeszcze przez Niemców, kostką brukową alejki. Na terenie zielonym przed blokiem 10-14 znajdowała się nawet fontanna, ale chyba była już dziełem radzieckim, tak jak plac zabaw z pięknymi, trzeba przyznać, domkami dla dzieci, do których wchodziło się po drabince. Zresztą na wielu nieruchomościach odzyskanych po wyjściu wojsk radzieckich można było odnaleźć ślady ich wieloletniego trwania. No cóż, na tym osiedlu w szczególny sposób splotła się historia trzech narodów.

53. Legenda głosi, że kiedyś będzie dojeżdżał na te tereny tramwaj, ale mało kto w nią jeszcze wierzy.

Jagodno:

1. Osiedle z nazwami dotyczącymi wielkich kompozytorów – można to wykorzystać na wiele ciekawych sposobów (np. Murale, projekty zagospodarowania terenów zielonych, tematyczna fontanna, czy np. wnętrza szkołę, bibliotek itp. o tematycznym wystroju). Nazwa Jagodno również kojarzy się swojsko, sielankowo, słodko. Mogłaby mieścić się tutaj najlepsza cukiernia z jagodziankami w mieście.
2. Osiedle w polach bez parkingów, chodników i dostępu do sprawnej komunikacji to lała legenda o osiedlu.
3. Ulica Tunelowa jest chyba jedyną we Wrocławiu uliczką „amerykańską”, to swoisty skansen. Teraz ta uliczka to autostrada. Żeby budować nowe – nie należy niszczyć miejsc, które mogą być przykładem przyjaznej architektury.
4. Kiedyś ulica Sarnia nazywała się Kasztanowa, przez co były 2 ulice kasztanowe we Wrocławiu i dlatego karetki się myliły i stąd ul Sarnia.
5. Budynki.
6. Korki, brak wolnych miejsc parkingowych i kiepska komunikacja miejska. Taka to legenda.
7. Walka o budowę obwodnicy Wrocławia, inicjatywa walka od lat o tramwaj na Jagodno którego wciąż bardzo brakuje.
8. Osiedle powstało jako strefa zamieszkania dla pracowników kolei zatrudnionych na Brochowie, początkowo dominowała zabudowa jednorodzinna . Około roku 2000 powstały nowe bloki ta część osiedla rozbudowuje się nadal. Kościół parafialny został zbudowany jako punkt katechetyczny w latach 90-ty przekształcony w kaplicę, a następnie utworzono parafię Jagodno.
9. Jagodno, stara osada Lamowice.
10. Jagodno niegdyś przedmieścia Wrocławia, a dzisiaj jedno z najprężniej rozwijających się osiedli.
11. Jagodno.
12. Lokalna działalność: spotkania dla mam w Czarnej Jagodzie – kawiarnia. Kawiarnia już zamknięta, spotkań brak.
13. „Tramwaj na Jagodno” – dawno temu, przyszłym klientom firmy Archicom obiecywano tramwaj z Jagodna do centrum, dlatego kupiliśmy tu mieszkanie; co roku organizowany jest festyn, podczas którego podpisujemy petycję w sprawie budowy linii tramwajowej.
14. Tramwaj na Jagodno.
15. Osiedle na polu.
16. Festyn osiedlowy na Jagodzińskiej przy kościele i traktor pełniący funkcję Tramwaju na Jagodno.
17. Teren przyłączony do Wrocławia w 1951 roku. Obecnie jest to właśnie dzielnica Jagodno.
18. Kiedyś to było jedynie osiedle domków jednorodzinnych.
19. Zapomnianym elementem historii Jagodna są badania archeologiczne prowadzone na tym terenie przez Niemców, warto byłoby odnaleźć związane z tym materiały.

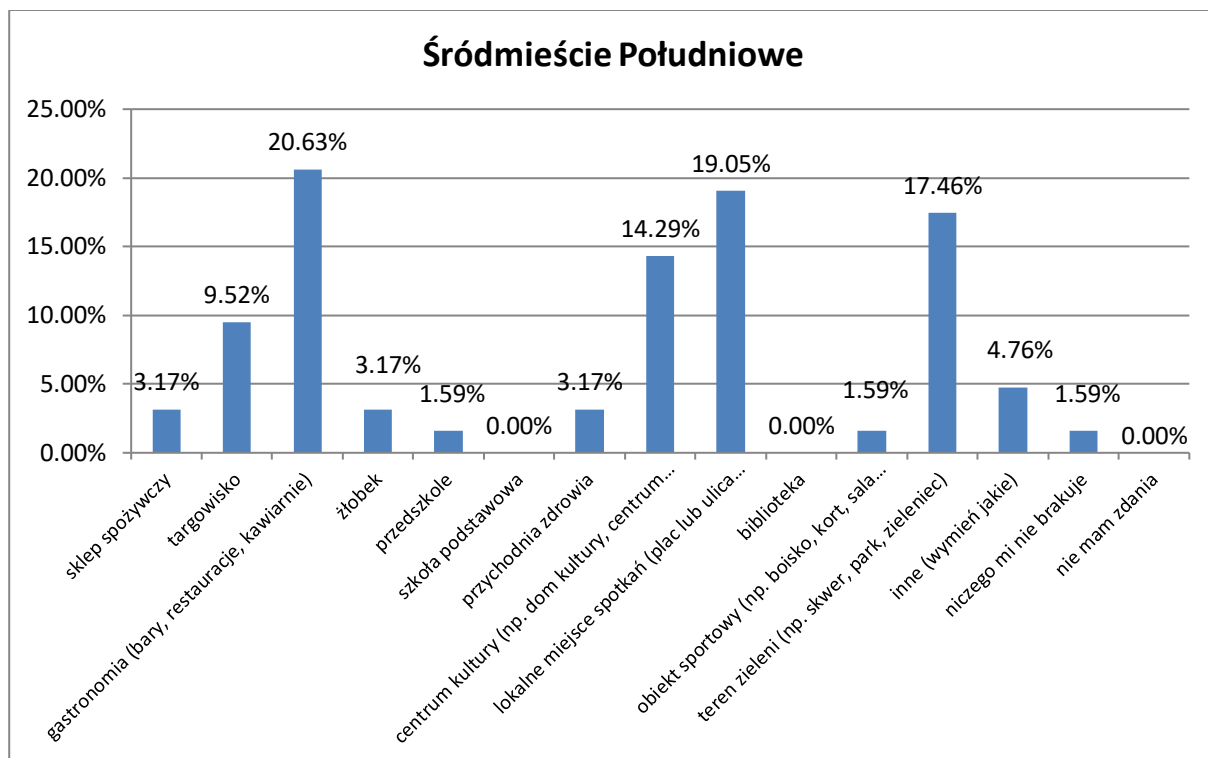
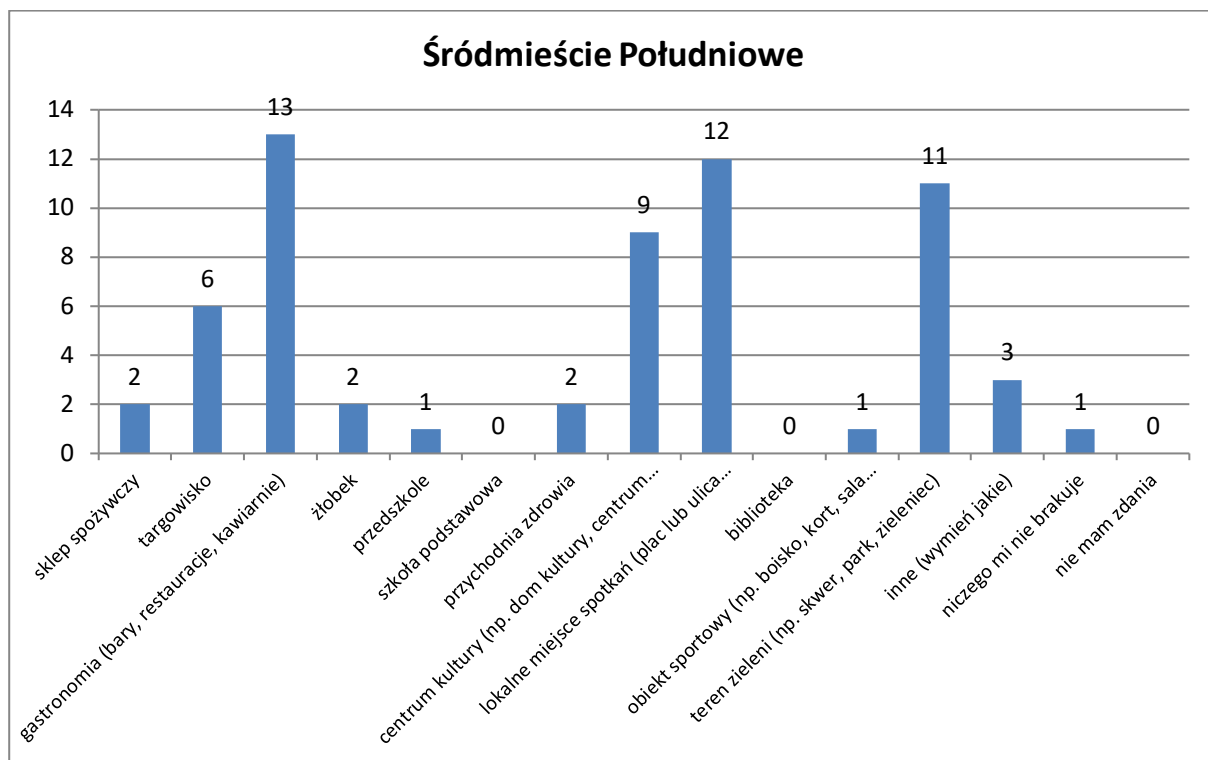
20. Brak przedszkola, brak szkoły, brak różnorodnych sklepów, po świeże produkty konieczny jest wyjazd do miasta np. hala Gaj, lub hala Kupców obok Kauflanda. Osiedle jest bardzo duże ale zapomniano o podstawowych warunkach życia i komunikacji.
21. Legenda, że tramwaj na Jagodno "już jedzie".
22. Jestem jednym z pionierów Osiedla Cztery Pory Roku, postawionego w szczyrim polu bez chodnika, dojścia do przystanku z jednym autobusem i przez kilka lat bez kanalizacji. Obiecanego nam przez miasto boiska i terenu rekreacyjnego nigdy nie ujrzeliśmy, a w okolicy powstają kolejne takie blokowiska – oto nasza tradycja.
23. Jagodno było kiedyś wsią pod Wrocławiem i zostało przyłączone w tereny administracyjne miasta w roku 1951.
24. Korki.
25. Codzienne, wspólne stanie w korkach.
26. Inicjatywa usprawnienia komunikacji, np. tramwaj, przebudowa Buforowej, poprawy dostępu do placówek oświatowych, utworzenie parku.
27. Spotkania mam i dzieci, lokalne wyprzedaże garażowe.
28. Na granicy rejonu znajduje się schron piechoty:
https://fotopolska.eu/12778,obiekt.html?map_z=15.
29. Legendy mówią o tramwaju.
30. Jagodno było terenem rolniczym, nie ma tu żadnej lokalnej legendy ani tradycji. Teren wyróżnia się polami uprawnymi i ugorami z dziką przyrodą, które zostały zniszczone przez nieskrępowaną niczym działalność deweloperską, co zamieniło osiedle w masową sypialnię bez przestrzeni do życia.
31. Walka o tramwaj.
32. Zbyt krótko tu mieszkam, ale podoba mi się pomysł utworzenia parku w tzw. "Klinie Wojszyckim".
33. Konie, cisza i spokój.
34. Najbardziej znana legenda, która od lat charakteryzuje nasze osiedle to "Tramwaj na Jagodno". Dla wielu Wrocławian powyższe hasło jest obiektem żartów i drwin. Dla mieszkańców Jagodna jest ono symbolem frustracji i niespełnionych obietnic. Rada Osiedla co roku przypomina o problemie, uruchamiając podczas pikniku osiedlowego "zastępczy tramwaj na Jagodno" na kółkach, kursujący wzdłuż ulicy Buforowej. Myślę, że obecnie trudno o lepszy symbol naszego osiedla.
35. TRAMWAJ NA JAGODNO.
36. "Osada powstała na początku XX wieku jako kolonia Brochowa i zapożyczyła nazwę (niem. LamsfeldSiedlung) od sąsiednich Lamowic Starych (Lamsfeld). Po wojnie obie osady – przyfolwarczną wieś Lamsfeld i kolonię LamsfeldSiedlung – przemianowano na Jagodno, ale mieszkańcy wsi wymogli na władzach zmianę nazwy nawiązującą do przedwojennej i odróżniającą ich od kolonii. W 1951 obie przyłączono do Wrocławia, razem z sąsiadującym Brochowem i Wojszycami. W latach 80. wybudowano tu kościół pod wezwaniem Miłosierdzia Bożego, a w latach 90. rozpoczęto realizowanie chronionego osiedla mieszkaniowego według projektu arch. Franciszka Tołoczki, składającego się z dwu-, trzy- i czterokondygnacyjnych budynków wielorodzinnych."

37. Jagodno istniało już za czasów, kiedy Niemcy byli właścicielami tych ziem.
38. Nowe osiedle na Jagodnie.
39. Inicjatywą mieszkańców jest od dawna walka o dobrą i sprawną komunikację, przede wszystkim o "tramwaj na Jagodno", ze względu na zwiększające się utrudnienia w ruchu.
40. Przyjazna zabudowa.
41. Jagodno słynie z dużej ilości zieleni, jednak są to głównie pola uprawne. Dziś w tej lokalizacji powstają nowe osiedla, mieszkańcy przybywa, a tereny zielone znikają. Czemu wraz z budową nowych osiedli nie powstają parki, miejsca rekreacji itp?
42. Droga w kierunku Brochowa ze starymi dębami.
43. Jagodno, budowa drogi, dalszy rozwój osiedla-budowa nowych mieszkań, tramwaj, budowa centrum handlowego.
44. Korki wyróżniają ten piękny plac budowy. Komukolwiek ze zmotoryzowanych nie wspomni się o Jagodnie "Buforowa? nienawidzę tam stać.
45. Osada (która obecnie jest Jagodnem:)) powstała na początku XX wieku jako kolonia Brochowa. Po wojnie przyfolwarczną wieś Lamsfeld i kolonię LamsfeldSiedlung - przemianowano na Jagodno, ale mieszkańcy wsi wymogli na władzach zmianę nazwy nawiązującą do przedwojennej.
46. Przesiedlanie Romów w okolice Jagodna i Brochowa.
47. TRAMWAJ NA JAGODNO.
48. Wyróżnia nas to, że nowe osiedla rosną jak grzyby po deszczu, a wszystkiego innego na chwilę obecną brak.
49. Krążą takie legendy, że kiedyś będzie jeździł tu tramwaj.
50. Legenda głosi, że na Jagodno kiedyś zostanie poprowadzona linia tramwajowa... Ale nikt w to już nie wierzy.
51. Jagodno nowe osiedle, które rozbudowuje się w bardzo szybkim tempie, ale nie posiada dostatecznej komunikacji z centrum Wrocławia, (tylko linia autobusowa), posiada za mało punktów usługowych, wielobranżowych handlowych, nie ma kina i zorganizowanych terenów zielonych.
52. Legenda głosi że będzie tramwaj...
53. Dawno temu u zbiegu ulic Sarniej i Buforowej był zajazd w którym można było odpocząć, zjeść, a w stajni odpoczywały zmęczone podróżą konie... Brakuje lokalnych restauracji z lokalnymi produktami.
54. Przebudowa Buforowej. Projekt tramwaju na Jagodno. Najdynamiczniej rozwijające się osiedle Wrocławia.
55. Spokój, cisza i najszybciej rozwijającą się infrastruktura.
56. W niemieckich planach urbanistycznych, Jagodno (wieś Lamowice) nie było zabudowywane, ponieważ służyło jako kanał napowietrzający dla miasta.
57. Miejska legenda pt. „Tramwaj na Jagodno”. Mam nadzieję, że przestanie być tylko legendą.
58. Jagodno zostało wcielone do Wrocławia w 1951 roku jako osiedle peryferyjne.
59. Legenda wybudowanego kościoła pod wezwaniem Miłosierdzia Bożego.

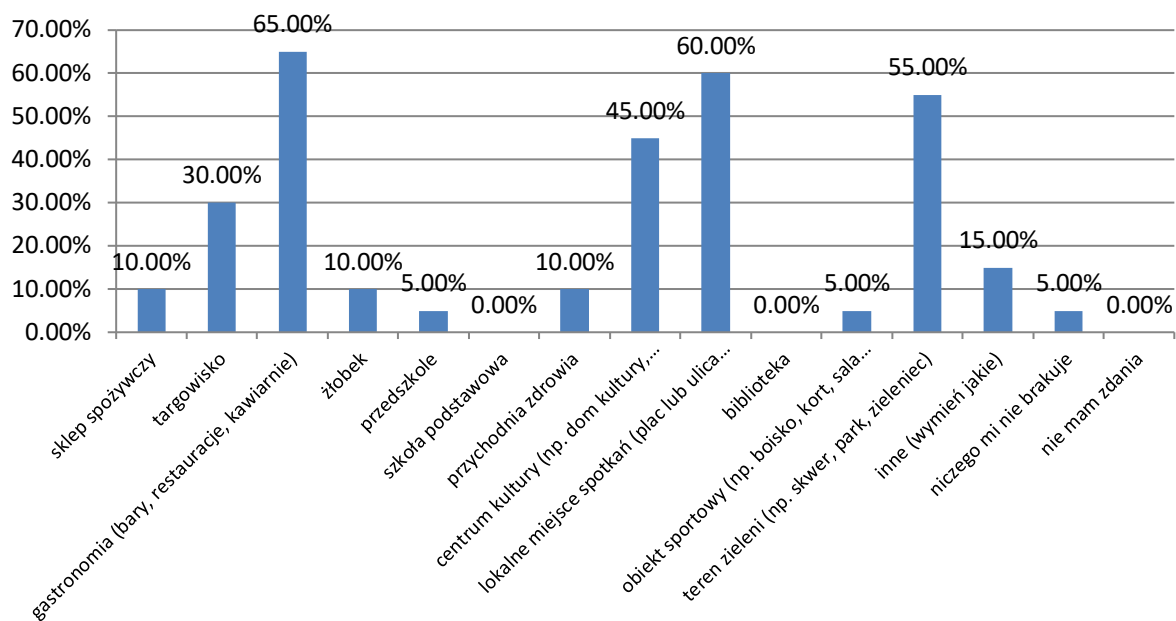
60. Nowe prężnie rozwijające się osiedle.
61. Tramwaj widmo. :)
62. Tramwaj na Jagodno – osiedle dynamicznie się rozrasta, kolejne inwestycje wyrastają jak grzyby po deszczu, a w dalszym ciągu mamy tylko jedna linię autobusów miejskich. Inicjatywa dąży do otwarcia linii tramwajowej, co ma w zamierzeniu rozładować korki tworzące się na osiedlu w godzinach szczytu i uatrakcyjnić osiedle.
63. Mieszkam na tym osiedlu od ponad 30-stu lat i jak się wprowadzałem do nowego domu jednorodzinnego (1986 r.) to na ulicy Brzozowej były jeszcze trzy gospodarstwa rolne, które posiadały żywy inwentarz. Obecnie mieszkam w kolejny domu i ubolewam, że to Osiedle straciło swój bardzo spokojny i cichy charakter.
64. Rada Osiedla Jagodno prężnie działa na rzecz rozwoju osiedla, organizuje festiwale i działania mające na celu poprawę komunikacji.
65. Atrakcyjne tereny mieszkalne w granicach Wrocławia, młodzi, kreatywni mieszkańcy, zintegrowana społeczność
66. Na tym terenie nie ma parku, gdzie można by było odpocząć i posiedzieć wśród zieleni. Ciągłe powstają nowe bloki i zaraz nic poza betonem tu nie będzie. Za osiedlem Nowa Toskania, jest kawałek łąki/starego sadu, gdzie można by taki park stworzyć. Jest on w centralnym miejscu naszego osiedla i już spaceruje tam sporo osób.
67. Podmiejska wieś dołączona do Wrocławia, gdzie jeszcze w 2010 roku nie było kanalizacji.
68. Legendą jest linia tramwajowa, która miała połączyć to osiedle z centrum już w 2012 r. Kolejną legendą jest zabudowa – kiedyś w planach tylko jednorodzinna lub szeregowa. Także szkoła i przedszkole.
69. Wiele, ale to kilka lat temu. W starszych częściach brak miejsc integracji... miejsca na rower, grilla, swobodną rozmowę na świeżym powietrzu.
70. Wiem tylko, że z 50 lat temu Jagodno było osobną wioską poza Wrocławiem.
71. Będzie obwodnica pozwalająca szybko wydostać się w kierunku zamierzonym no i miały być cztery pasy by rozluźnić korki.
72. Jedno z najbardziej rozwijających się osiedli we Wrocławiu.
73. Rowerowa obwodnica Wrocławia.
74. Osada powstała na początku XX wieku jako kolonia Brochowa i zapożyczyła nazwę (niem. LamsfeldSiedlung) od sąsiednich Lamowic Starych (Lamsfeld). Po wojnie obie osady – przyfolwarczną wieś Lamsfeld i kolonię LamsfeldSiedlung – przemianowano na Jagodno, ale mieszkańcy wsi wymogli na władzach zmianę nazwy nawiązującą do przedwojennej i odróżniającą ich od kolonii. W 1951 obie przyłączono do Wrocławia, razem z sąsiadującym Brochowem i Wojszycami.
75. Inicjatywa TRAMWAJ NA JAGODNO. Coroczny piknik na Jagodnie i tramwaj na kółkach.
76. Jagodno stanowiło kiedyś odrębną miejscowość.
77. Jeśli chodzi o historię osiedla – słyszałam, że są to tereny, które były kiedy uprawne, nawożono tutaj ze wschodu ziemię dobrej jakości. Były to też tereny sadów. Jeśli chodzi o lokalne inicjatywy, Rada Osiedla organizuje pikniki oraz akcje, mające na celu edukować w zakresie ekologii poprzez akcje połączone ze sprzątnięciem osiedla.

78. Witam, niestety nie znam jak na razie historii, bo jestem nowym mieszkańcem Jagodna od 6 miesięcy i bardzo bym chciał by w obszarze za ul. Krzysztofa Komedy i Kajdasza powstał teren zielony by uchronić większość tych terenów przed całkowitym tzw. zabetonowaniem przez deweloperów.
79. Właśnie brak – dużo jest ludzi, którzy chcą coś zrobić, ale zazwyczaj jest za dużo przeszkód.
80. Na tym terenie za czasów niemieckich zostały zwiezione wagony ziemi z Naddniestrza – ziemia bardzo dobra i cenna, obecnie marnowana.
81. Była to sąsiadująca wieś przynależąca do Brochowa. Podobno na tym terenie znajdują się bunkry i fortyfikacje, z różnymi tunelami i schronami, które nie zostały zniszczone podczas II wojny światowej tylko zasypane.
82. Młode osiedle z potencjałem na rozwój od podstaw.
83. Najbardziej znaną mi inicjatywą jest "Tramwaj na Jagodno" oraz wszelkie akcje związane z poprawą dostępności do szkół, przedszkoli oraz żłóbków na Jagodnie.
84. KORKI :) Na ten moment do głowy przychodzi mi Zielony Klin, który ma szansę się wyróżnikiem Jagodna. No i #TramwajNaJagodno, ale to już bardziej legenda.
85. Zielony klin z zachowaną różnorodnością biologiczną.
86. Nazwy ulic inspirowane muzykami. Legendarny tramwaj na Jagodno.
87. Legendarny tramwaj na Jagodno. ;)
88. Jako mieszkaniec osiedla Jagodno (Mała Toskania – Murapol) na co dzień borykam się z problemem: - brak ciągłości chodnika na ul Konduktorskiej od ul Buforowej w stronę Brochowa ok. 200m. - Mała Toskania ma tylko jeden wjazd, choć jest możliwość stworzenia nowego od str. ul Malinowskiego (ok. 20m drogi do utwardzenia). - nie uwzględniono potrzeb mieszkańców przy projektowaniu "Nowej ul. Buforowej" – brak połączenia chodnikowego z nową ulicą. Mieszkańcy będą dalej brodzić w błocie i pokonywać dodatkowo skarpę. Wystarczy dobudować chodnik na dł. ok. 20m.
89. Obszar jest stosunkowo nowy, cały czas się rozwija.
90. Osiedle jest w tej chwili typową sypialnią Wrocławia. Jest ono najszybciej rozwijającą się pod względem liczby mieszkańców częścią Wrocławia. Niestety nie zadbano o rozwój podstawowej infrastruktury. Na osiedlu brakuje w tej chwili wszystkiego – usług, ciągów pieszo-rowerowych, połączenia z innymi osiedlami, przedszkoli i szkół, parków, lokalnego centrum, i wiele innych rzeczy. Nie brakuje za to korków i budynków mieszkalnych. Pomimo tego na Jagodnie mieszka się dobrze, gdyż mamy świeże powietrze, miłych mieszkańców, niski współczynnik przestępczy i mnóstwo pól spacerowych.

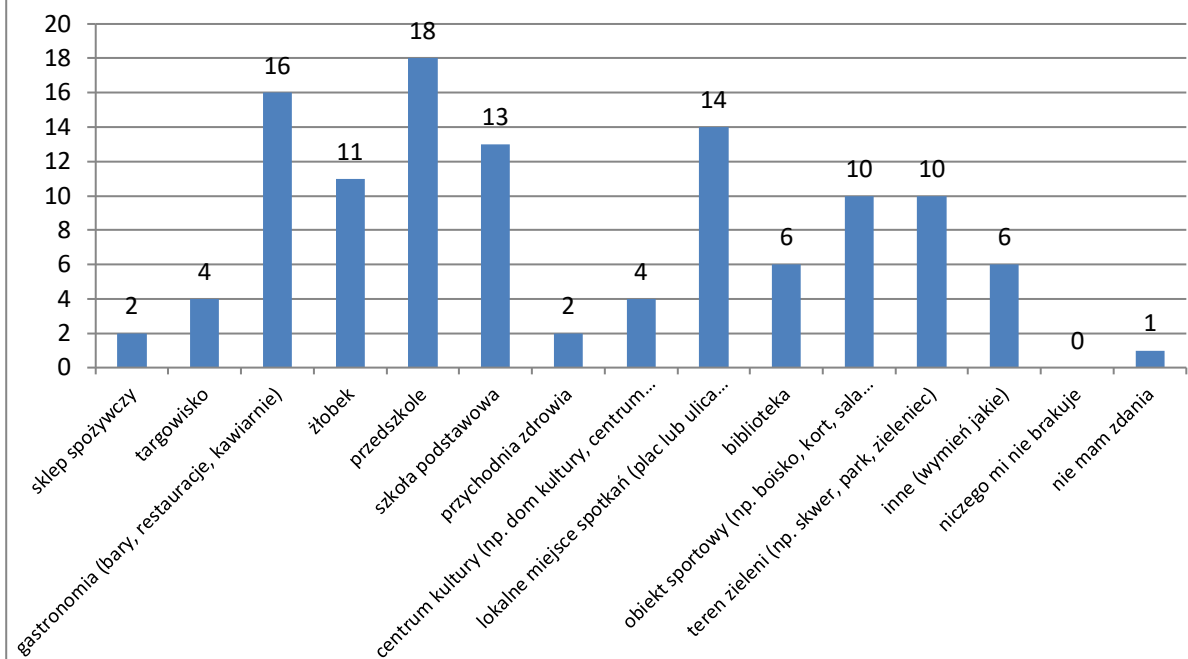
PYTANIE 4. Jeśli według Pana(i) brakuje czegoś na terenie zaznaczonym na mapie, prosimy określić czego przede wszystkim. [Prosimy zaznaczyć maksymalnie 5 odpowiedzi.]

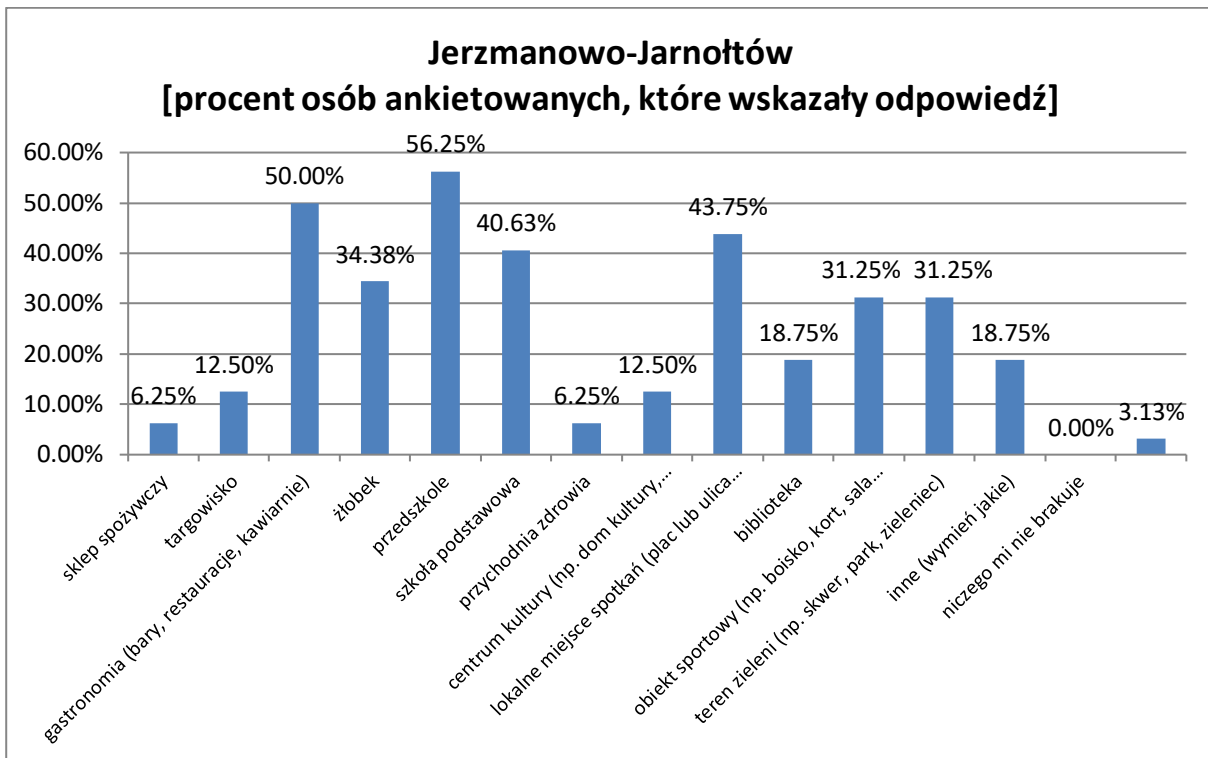
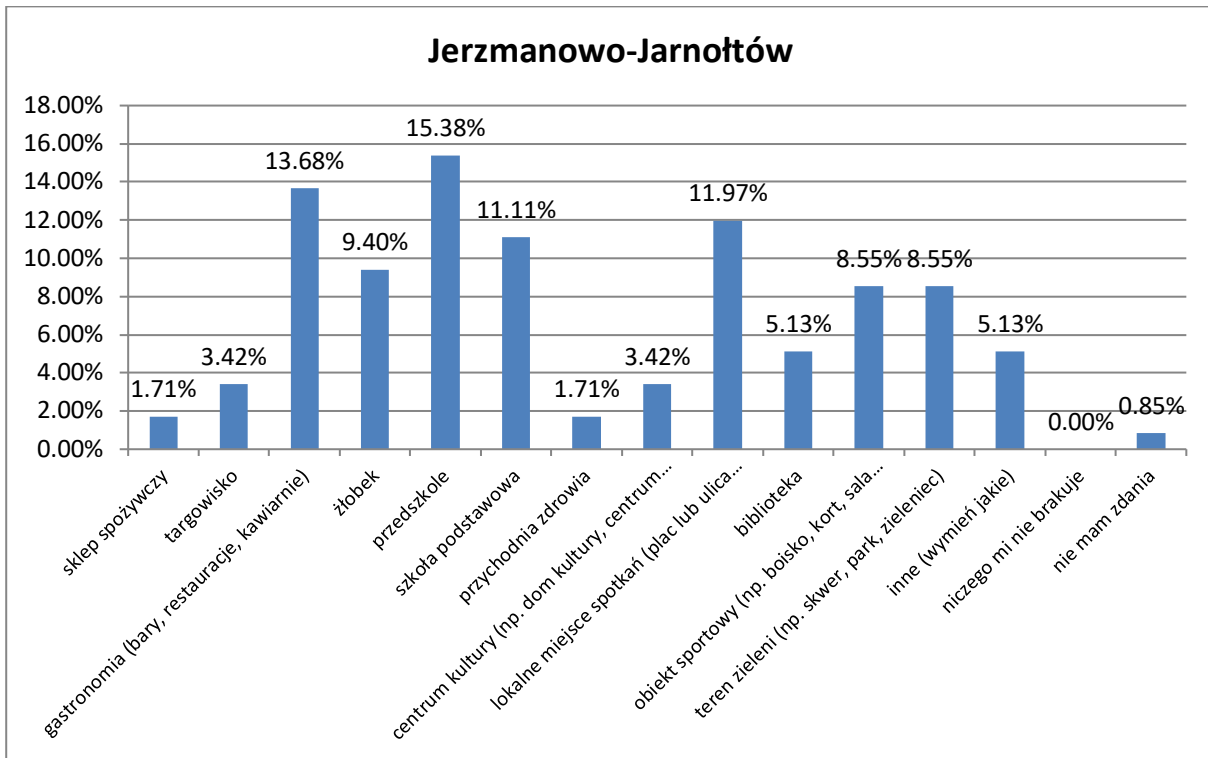

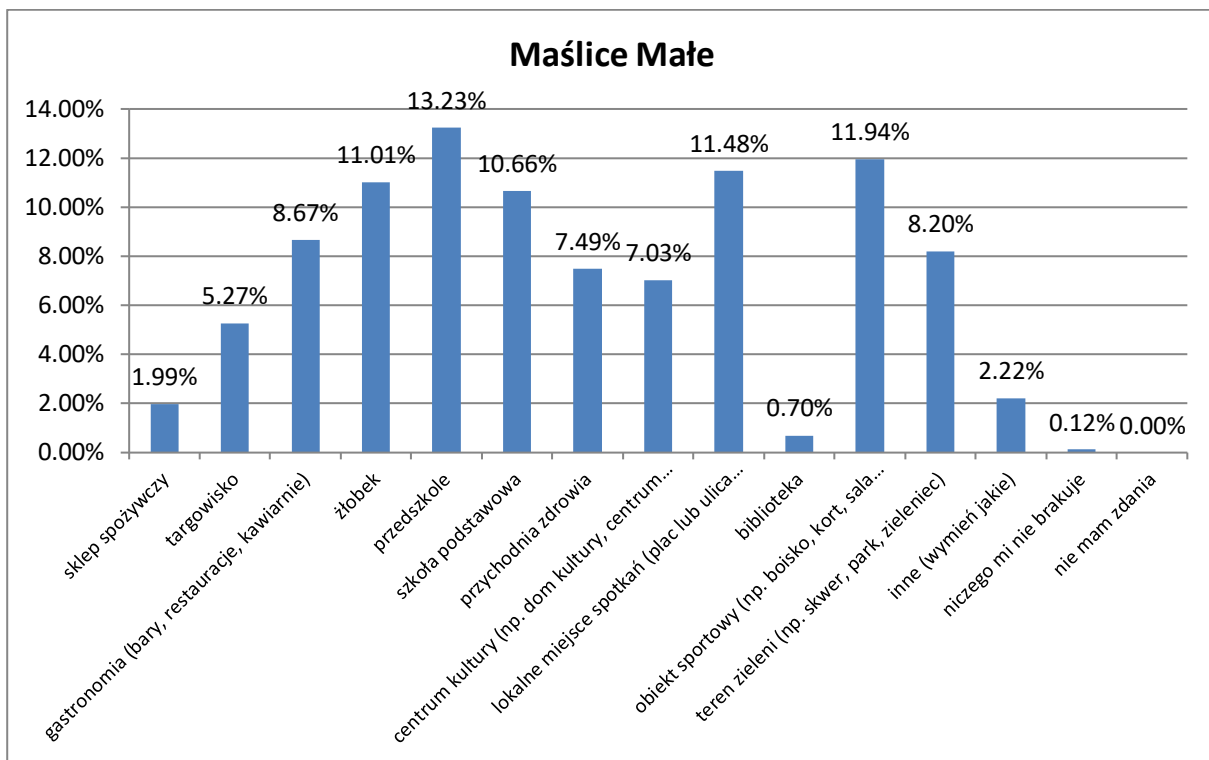
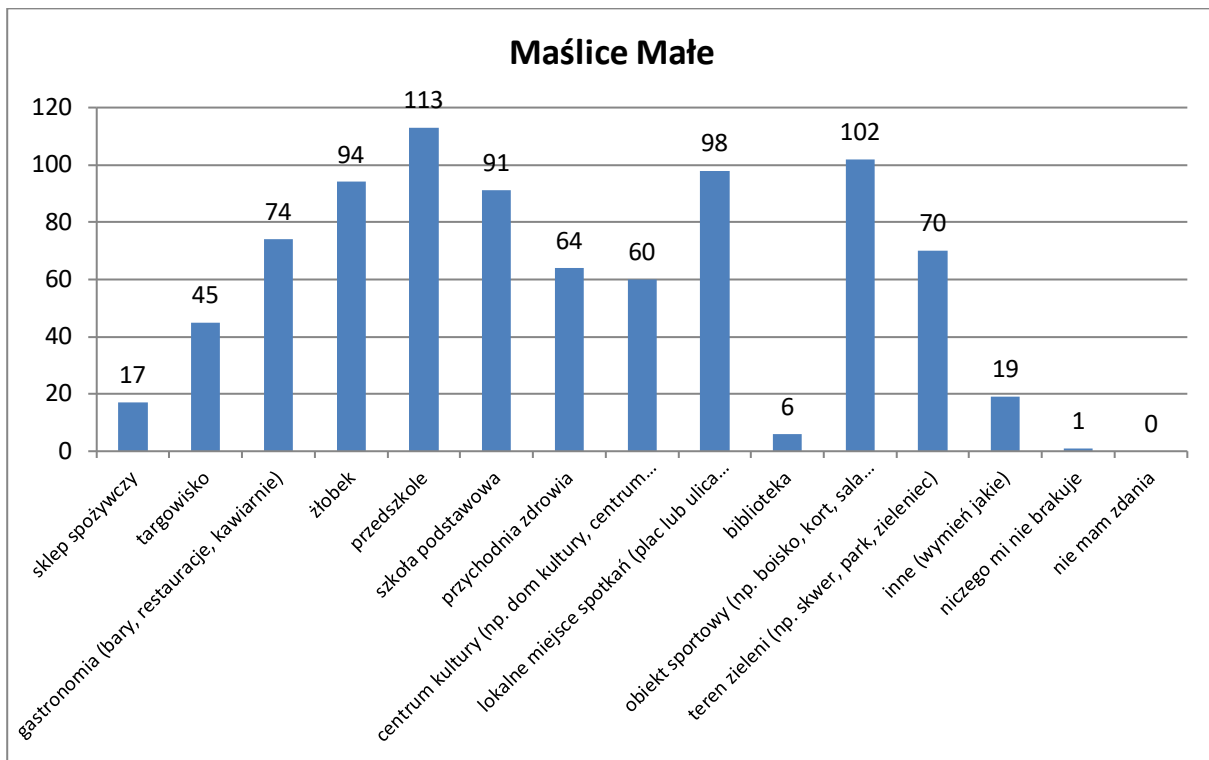
Śródmieście Południowe [procent osób ankietyowanych, które wskazały odpowiedź]

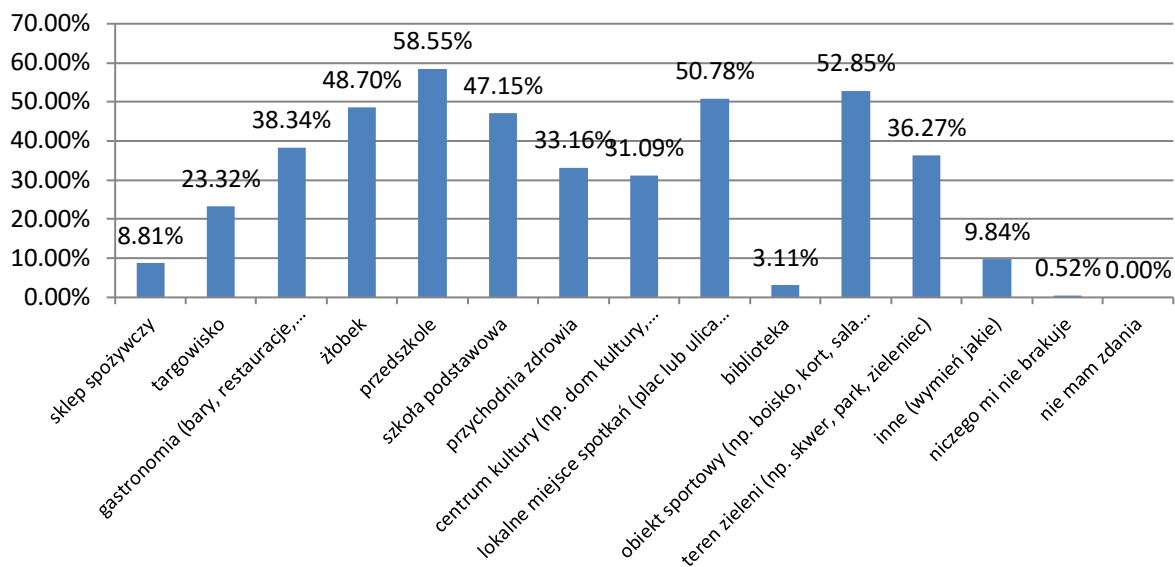
Jerzmanowo-Jarnołów

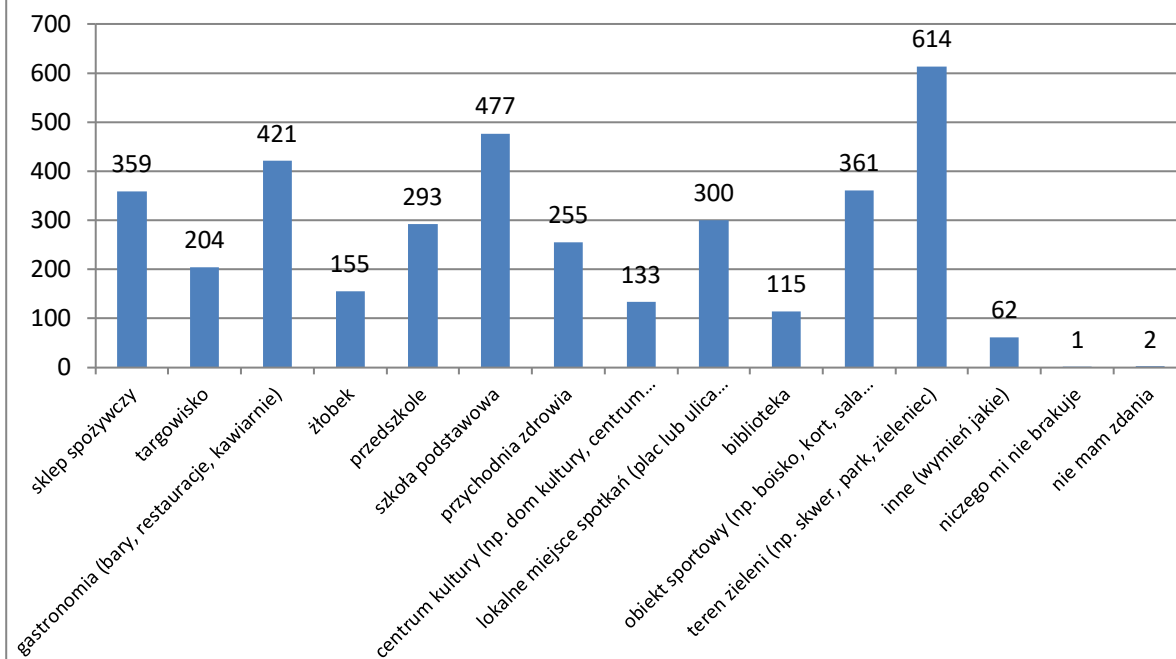

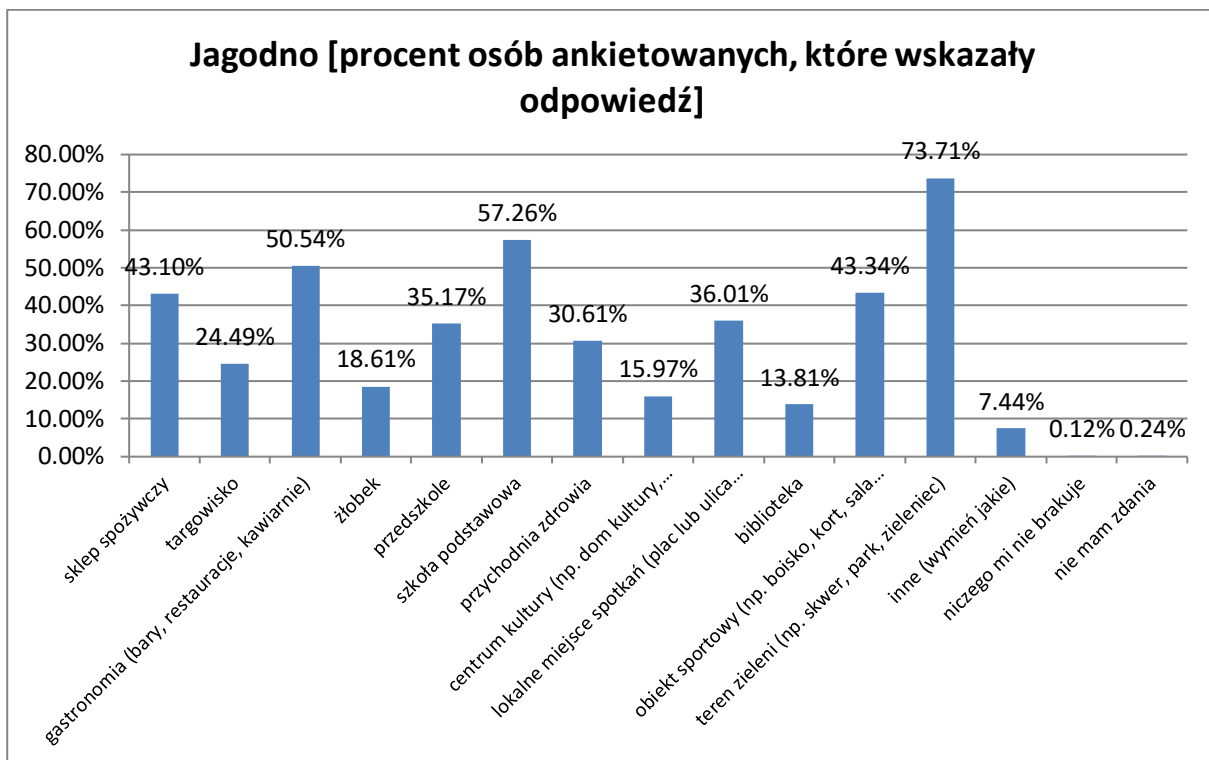
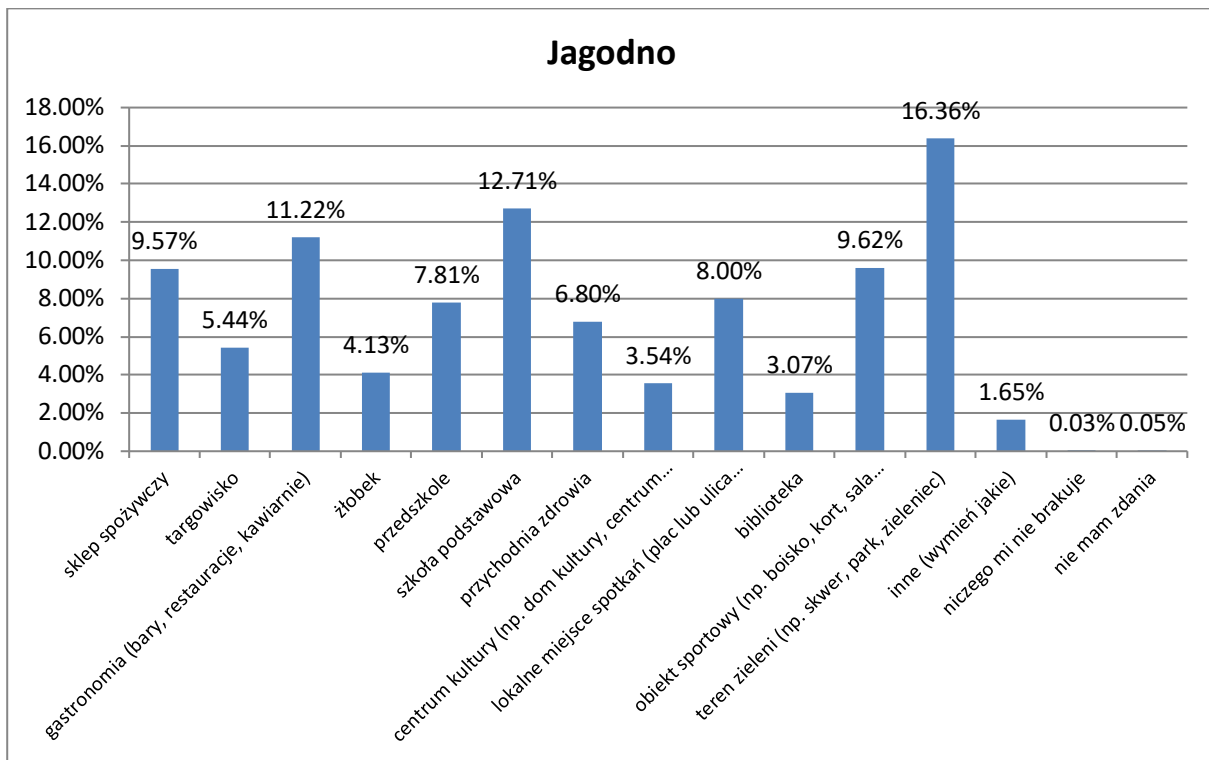

Mańlice Małe [procent osób ankietowanych, które wskazały odpowiedź]

Jagodno

UDZIELONE ODP. W WARIANCIE „INNE” W PODZIALE NA JEDNOSTKI:

Śródmieście Południowe:

1. Miejsc parkowania.
2. Stojaki rowerowe. Przy Drukarskiej (mrówkowiec) nie ma ani jednego stojaka na rower. Nie ma stacji rowerowej miejskich.
3. Parkingi.

Jerzmanowo-Jarnołtów:

1. Dróg dojazdowych do domów.
2. Warsztatu dla domowych majsterkowiczów, nie każdy ma miejsce i pieniądze na zakup maszyn, czasami po to, by użyć je jeden raz.
3. Gabinety specjalistyczne – jest tylko praktyka lekarza rodzinnego.
4. Ścieżki rowerowe łączące osiedle z terenami zielonymi oraz innymi osiedlami.
5. Jakikolwiek punkt sprzedaży biletów komunikacji miejskiej (sklep lub automat), być może stacja roweru miejskiego. Wiele ulic z dużym ruchem pieszym nie ma chodników (np. ul. Jerzmanowska do cmentarza).
6. Podstawowe elementy infrastruktury jak chodnik, ulica nie czekająca na odparowanie kałuży po deszczu, KANALIZACJI.

Maślice Małe:

1. Parkingi, odseparowany ruch rowerów od aut, łącznik Reszelska-Królewiecka, wiadukt nad torami na Głównej.
2. Miejskie place zabaw + zagospodarowane tereny zieleni.
3. Infrastruktura drogowa, komunikacja – tramwaj, autobusy, ścieżki rowerowe.
4. Śmietniki przy terenach zielonych, wale itd.
5. Biletomatów na przystankach, stacji rowerów miejskich, dużego parkingu ogólnodostępnego przy budujących się osiedlach.
6. Zagospodarowanie terenów zielonych: koszenie trawników, ścieżki, ławki itd.
7. TRAMWAJ i REMONT ULICY MAŚLICKIEJ I ŚLĘZOUJŚCIA.
8. Większa poczta niż przy Alei Śliwowej, basen, plac zabaw, drogeria.
9. Tramwaj!!
10. Wybiegu dla psów.
11. Parkingi.
12. Tramwaj i dróg dojazdowa z XXI wieku.
13. Nie zaznaczyłam specjalnie żłobka przedszkola i szkoły, bo ogólnie kwestia edukacji na osiedlu jest tragiczna. Żłobka nie ma, dostanie do przedszkola graniczy z cudem, a szkoła podstawowe jest przepełniona.
14. Punkty usługowe (typu: szewc, krawiec, dorabianie kluczy).
15. Dobrej ścieżki rowerowej, na której można jeździć też na rolkach.

16. Brak odpowiedniej Infrastruktury drogowej i pieszo-rowerowej. Wprawdzie na zaznaczonym terenie jest szkoła, żłobek i przedszkole (zaznaczone wyżej), ale liczba miejsc jest niedostateczna.
17. Place zabaw dla dzieci.
18. Przebudowanie Maślickiej wraz ze ścieżką dla rowerów i pasem na puszczenie tramwaju w przyszłości, rozbudowa szkoły przy Suwalskiej, wybudowanie przedszkola przy szkole przy ulicy Lubelskiej, dbanie i remontowanie naszego jedyne go zabytku czyli właśnie szkoły przy ulicy Lubelskiej, przystanek PKP Maślice.
19. Komunikacja miejska.

Jagodno:

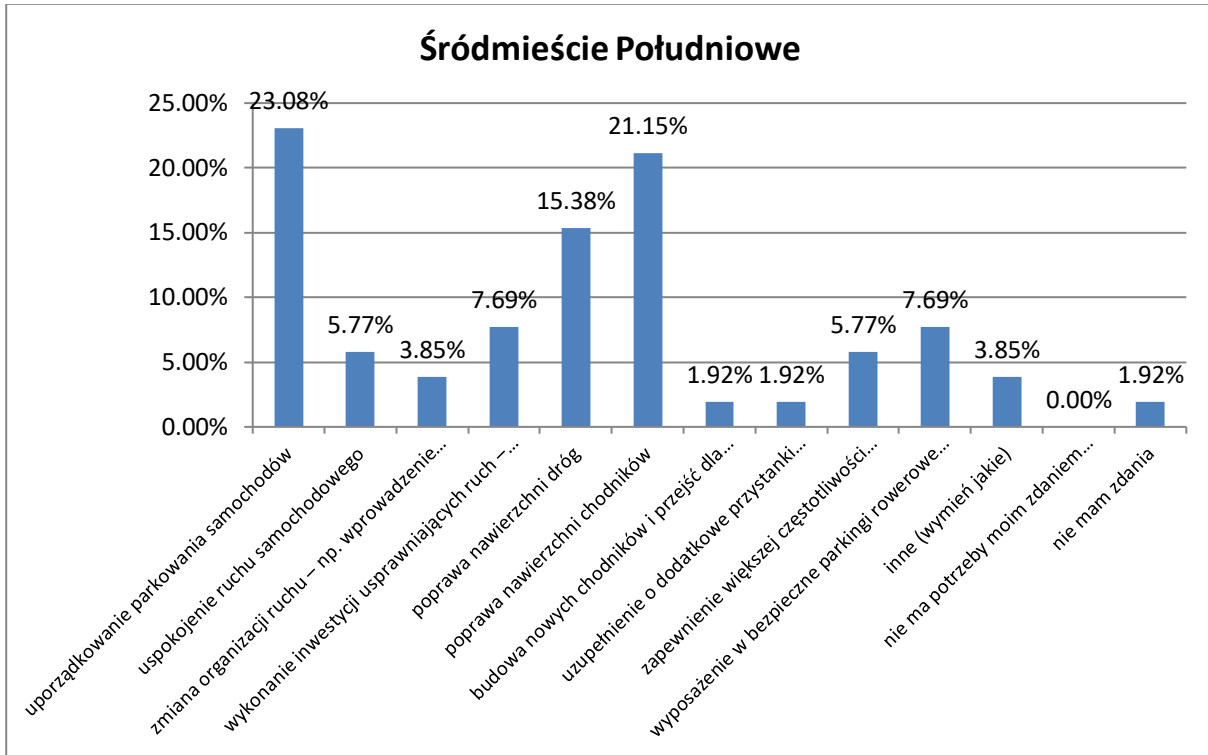
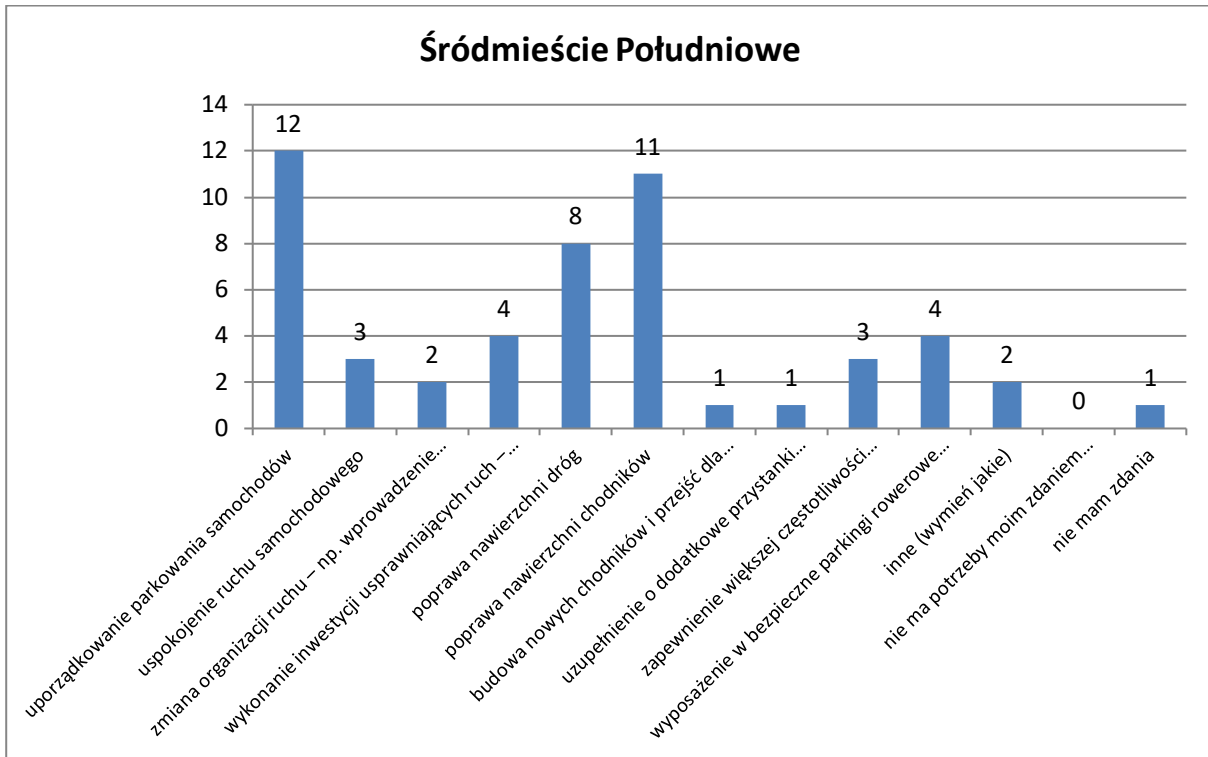
1. Brak pojemników na zużyte żarówki i baterie.
2. Place zabaw dla dzieci.
3. Plac zabaw.
4. Lepszej komunikacji miejskiej.
5. Parkingi i ul. Buforowa dwupasmowa od wiaduktu do ronda w Iwinach, a nie to co się buduje.
6. Drogeria, paczkomat.
7. Linia tramwajowa, biura.
8. Na osiedlu brakuje w zasadzie wszystkiego: szkoły, sklepów, punktów usługowych, targowiska, lokalnego miejsca spotkań, obiektów sportowych gastronomii, domu kultury, chodników, parków i innych terenów zielonych, parkingów.
9. Bankomat.
10. Tramwaj.
11. Miejsc parkingowych.
12. Tramwaj i więcej autobusów.
13. Zajęcia sportowe prowadzone w tym samym czasie dla rodzica i dziecka.
14. Tramwaju.
15. Miejsca parkingowe.
16. Linia tramwajowa łącząca osiedle z centrum.
17. Drogi i dobrej komunikacji.
18. Bankomaty.
19. Siłownia zewnętrzna, hipermarket.
20. Usługi typu fryzjer.
21. Miejsc do parkowania.
22. Rowerów miejskich, tramwaj.
23. Siłownia na powietrzu, ścieżki aktywności fizycznej.
24. Nie ma Internetu – światłowodu w obrębie ulicy Johannes a Brahmsa i Schuberta. Nie działa Internet mobilnym, a Internet radiowy jest bardzo słaby. Jesteśmy pozbawieni szybkiego Internetu pomimo, że mieszkamy we Wrocławiu, a nie poza miastem.
25. Przychodnia w prawdzie jest, ale powinna być większa.

26. Wyciszenie ruchu aut przejeżdżających przez osiedle.
27. Place zabaw dla dzieci.
28. W starej części Jagodna brakuje sklepu spożywczego i placu zabaw. W Jagodnie brakuje też tramwaju.
29. Stacji PKP.
30. Brakuje lokali usługowych, sklepów spożywczych, piekarni (jest tylko jedna), warzywniaków (jeden przy biedronce), kiosku itp.
31. Miejsca parkingowe, Rossmann, sklepy ze zdrową żywnością, dobry warzywniak.
32. Sensownego parkingu.
33. Brak autostrady aut omijających ulice Buforowa przejeżdżających przez oryginalne Jagodno tj. osiedle domków jednorodzinnych.
34. KOMUNIKACJA Z CENTRUM.
35. Galerii handlowej,
36. Więcej parkingów.
37. TRAMWAJ.
38. Psi park, śmietniki dla psów z workami, świetlica, znaki "sprzątaj po swoim psie".
39. Psi park.
40. Linia tramwajowa.
41. Miejsca pracy (praca biurowa, IT).
42. Miejsc do zapięcia rowerów przed klatką, mała rowerownia nie wystarcza na cały blok.
43. Komunikacja miejska – tramwaj.
44. Usługi ,np. fryzjer.
45. Przystanek tramwajowy.
46. Tramwaju (lepszego komunikacji miejskiej), parkingów – tereny sprzedawane są wyłącznie w celach biznesowych deweloperom, zabudowa jest bardzo gęsta, wiadomo, samochodów już teraz jest dużo a miejsc brak, przy osiedlu Triada przy Kajdasza oprócz miejsc przeznaczonych wyłącznie na sprzedaż przez dewelopera nie ma gdzie zostawić samochodu.
47. Usługi np. fryzjer, kosmetyczka.
48. Tramwaj na Jagodno.
49. Paczkomat.
50. Linia tramwajowa, przystanek kolejowy.
51. Miejsca na rower i grilla.
52. Lokale usługowe no bank, operatorzy sieci telekomunikacyjnych itp.
53. Plac zabaw dla dzieci.
54. Komunikacji miejskiej (tramwaj).
55. Paczkomat, bankomat.
56. Fryzjer, punkt usługowy typu Mister Mint, sklep motoryzacyjny.
57. Usługi.
58. Duży plac zabaw dla dzieci.
59. Do naszego osiedla (Mała Toskania) nie jest doprowadzony chodnik i niestety w najbliższym czasie nie będzie (brak przetargu). Uważam, że to nie powinno mieć

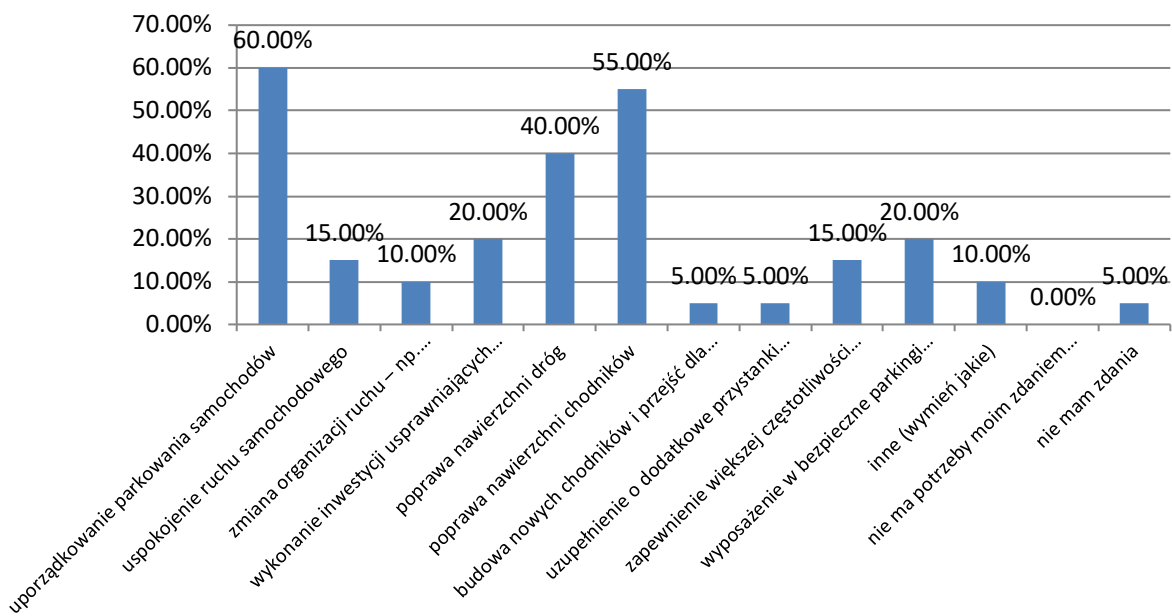
miejsca. Remontowane były już obie drogi - Buforowa i Konduktorska, a nasze osiedle dalej pozostaje odcięte od świata, a piesi są zmuszeni chodzić po ulicy i błocie.

60. Siłownia, klub fitness.

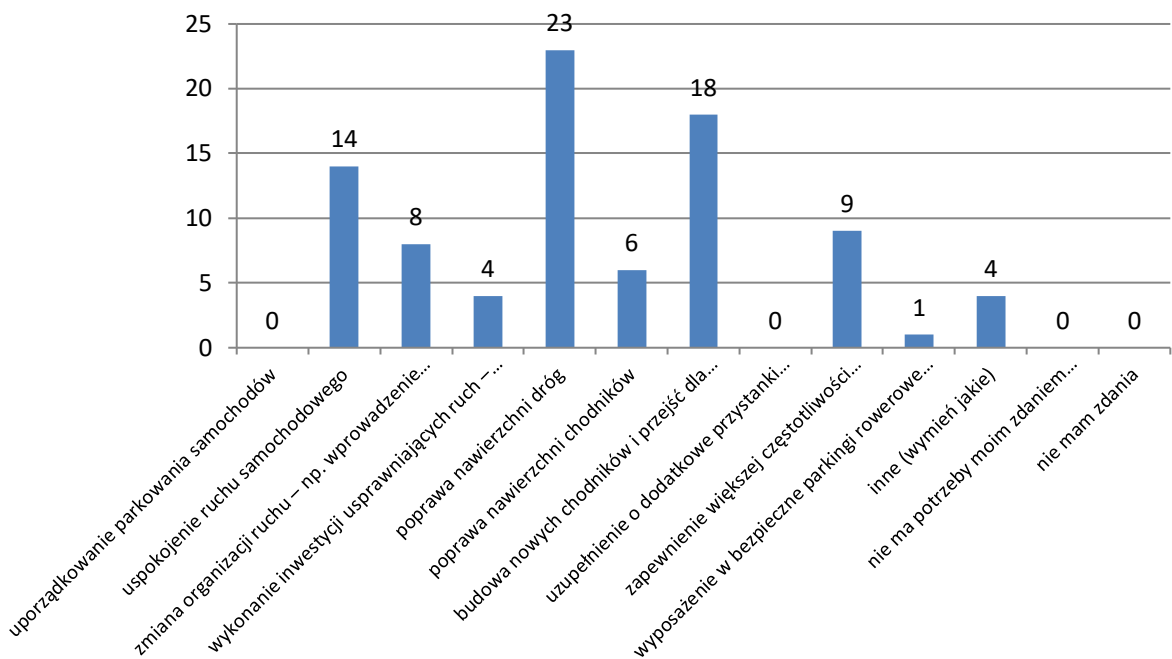
PYTANIE 5. Czy Pana(i) zdaniem któreś z poniższych działań należałoby podjąć w celu poprawy jakości poruszania się na terenie zaznaczonym na mapie? [Prosimy zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.]

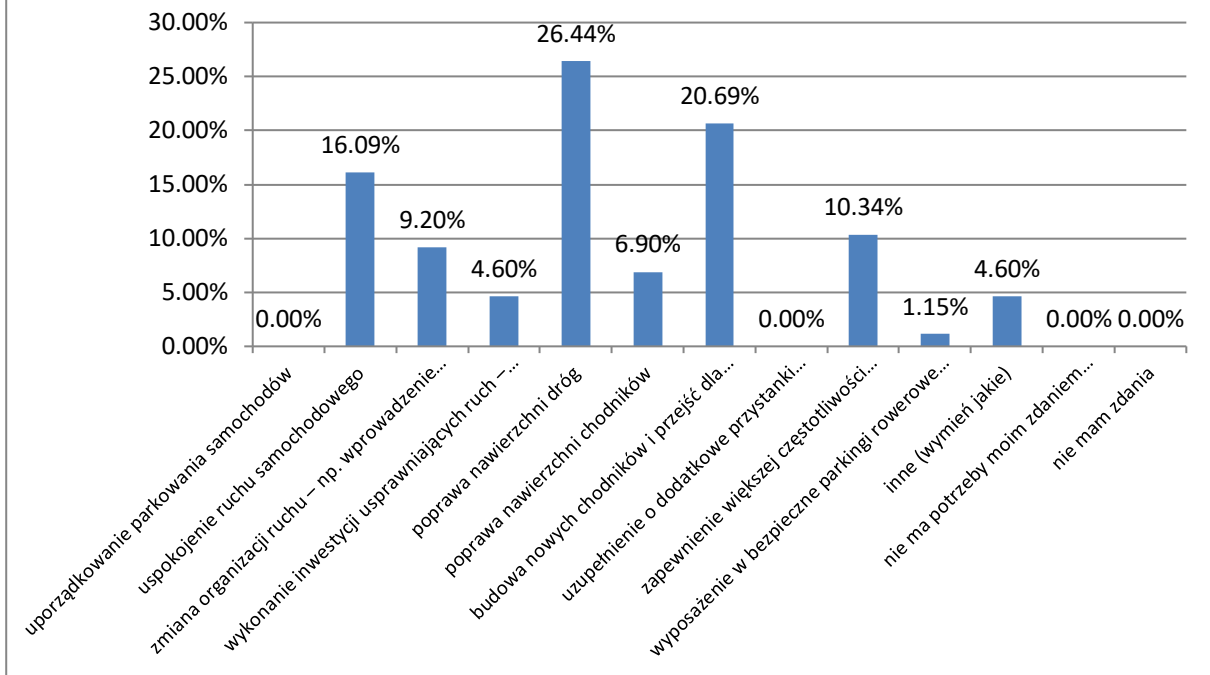
Śródmieście Południowe [procent osób ankietowanych, które wskazały odpowiedź]

Jerzmanowo-Jarnołów

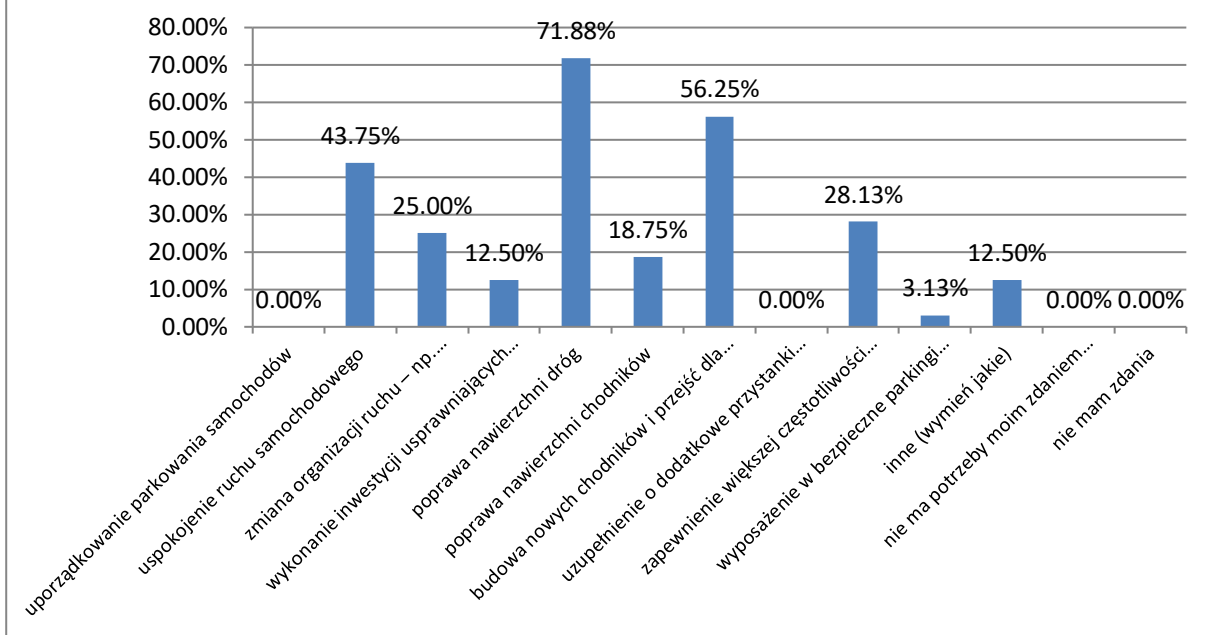

Jerzmanowo-Jarnołów

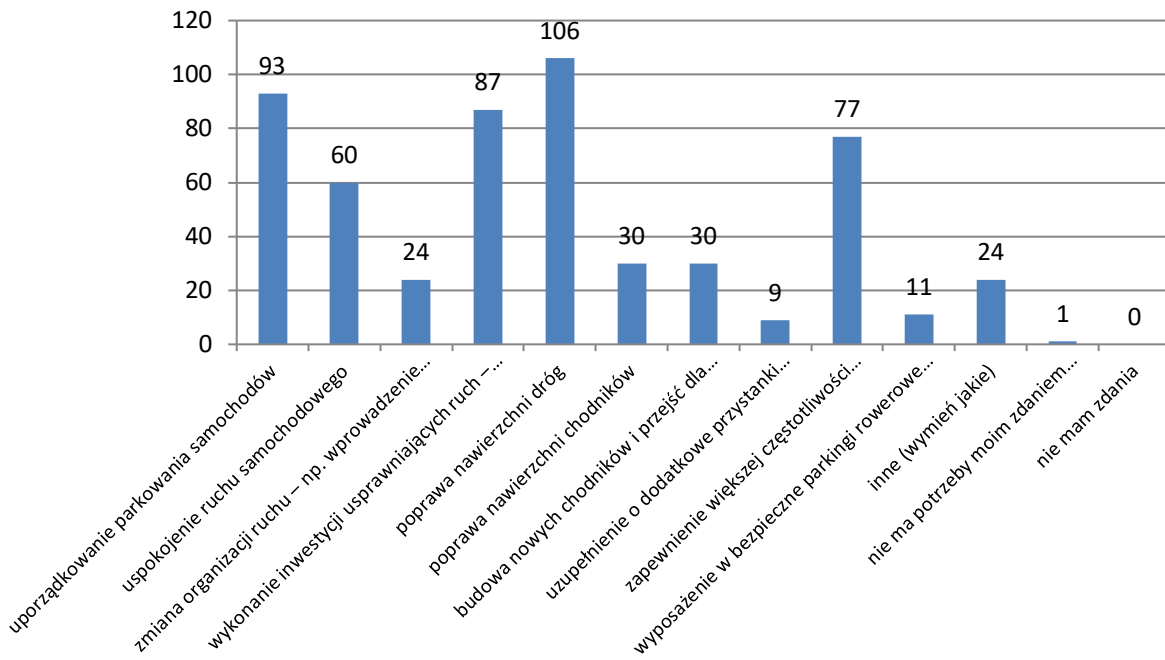

Jerzmanowo-Jarnołów

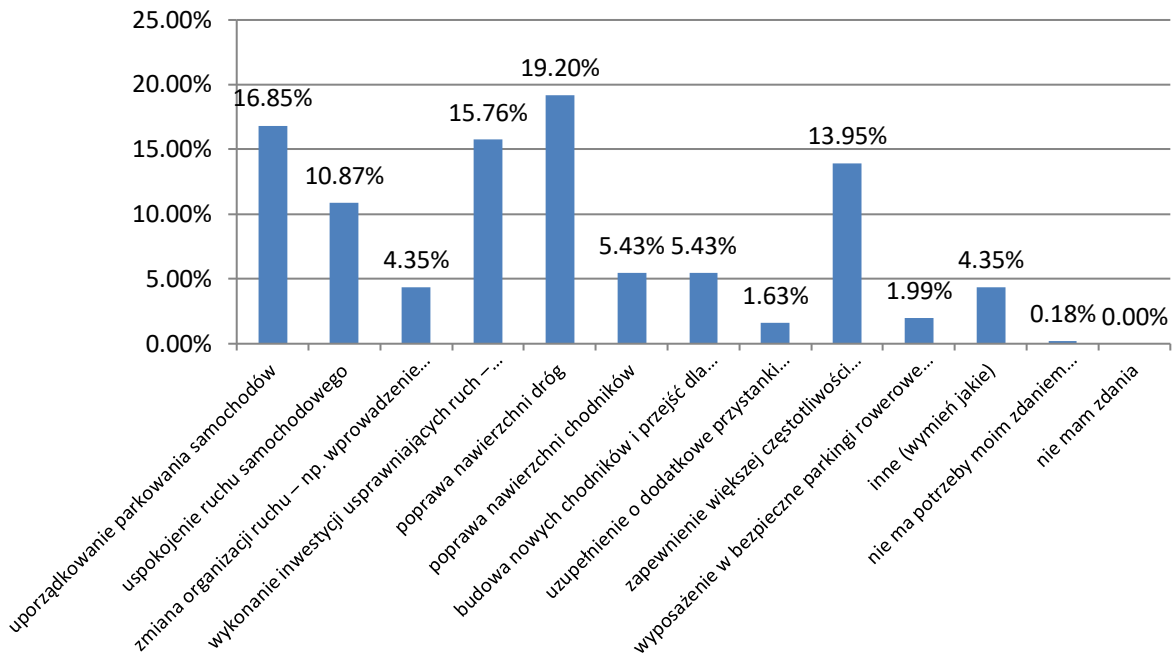
[procent osób ankietowanych, które wskazały odpowiedź]

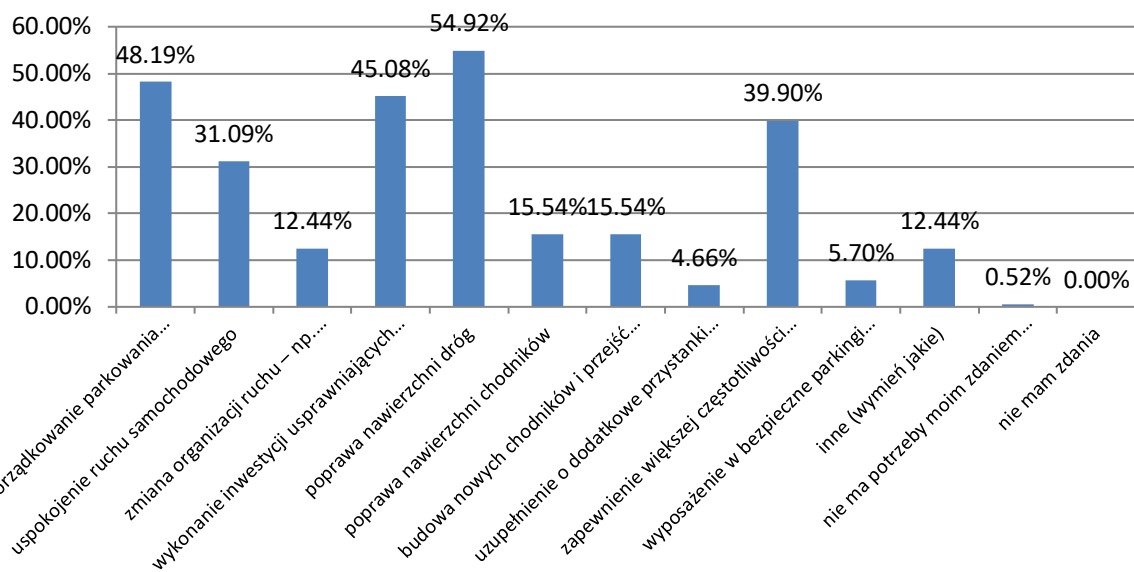
Maślice Małe

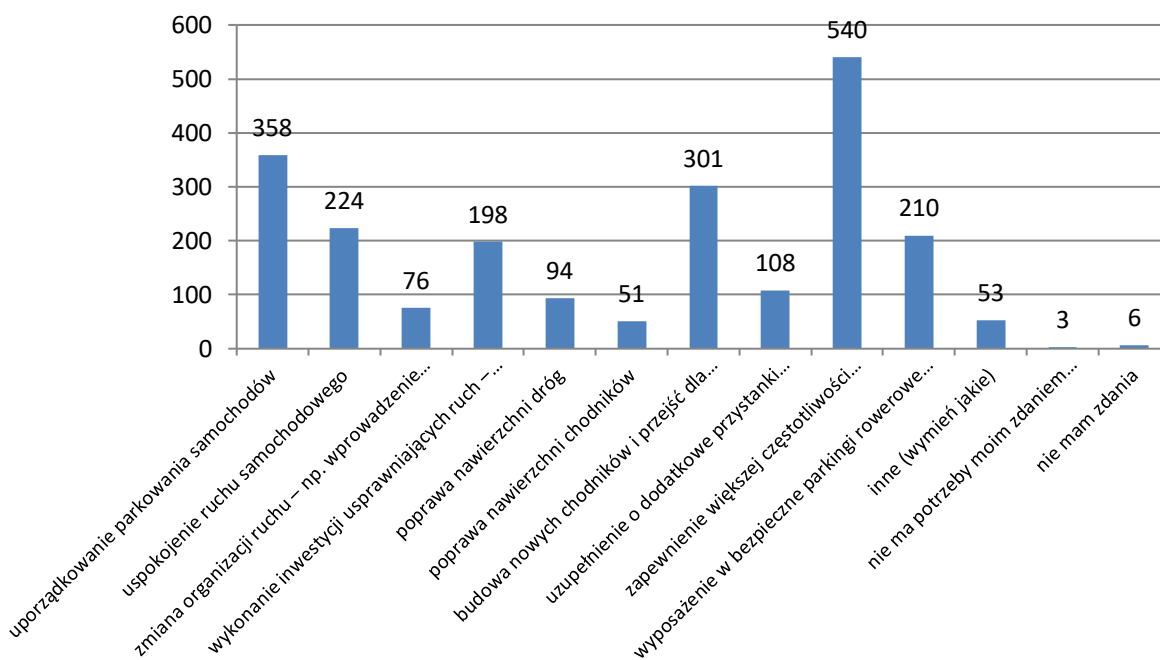
Maślice Małe

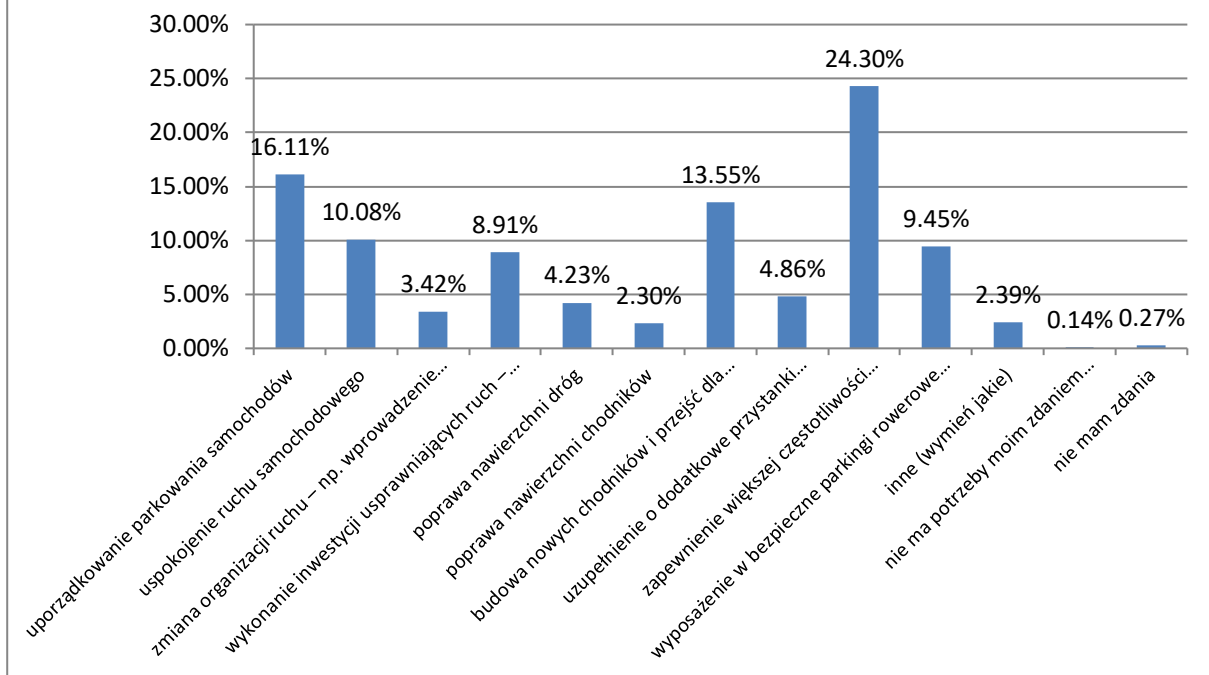
Maślice Małe [procent osób ankietowanych, które wskazały odpowiedź]

Jagodno

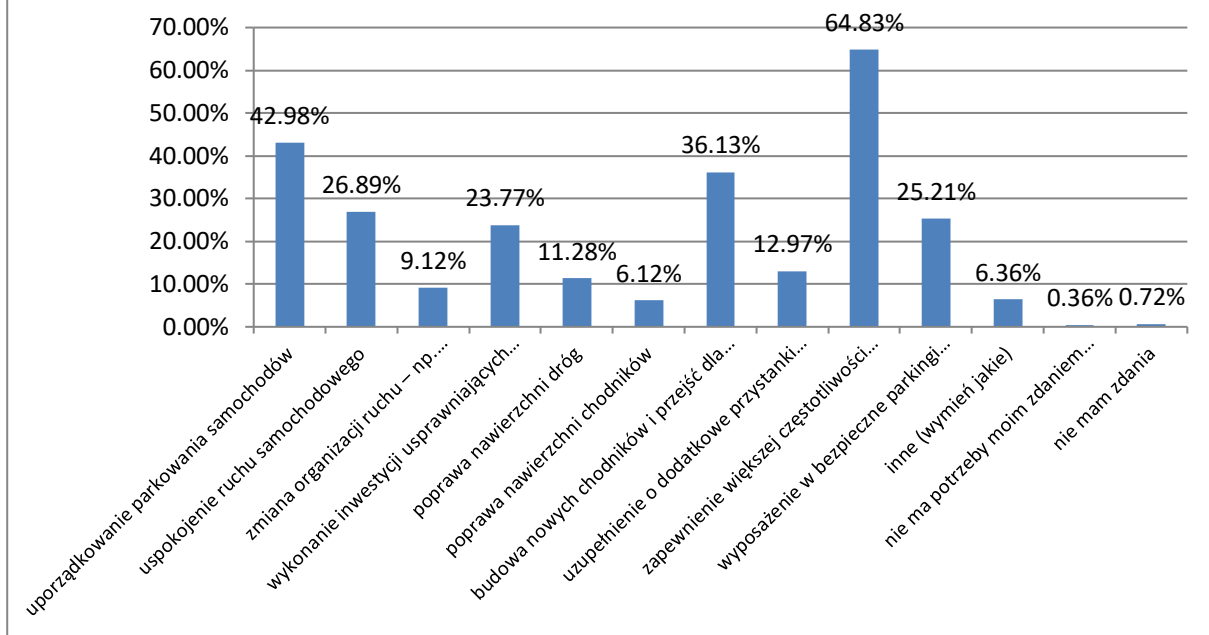

Jagodno

Jagodno

[procent osób ankietyowanych, które wskazały odpowiedź]

UDZIELONE ODP. W WARIANCIE „INNE” W PODZIALE NA JEDNOSTKI:

Śródmieście Południowe:

1. Ścieżki rowerowe w poprzek Osiedla (łącznie w siatkę), linia tramwajowa łącząca równoległe trasy (przy awarii następuje teraz blokada).
2. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych.

Jerzmanowo-Jarnołów:

1. Ścieżki rowerowej do Złotniki i Żernik.
2. Rewitalizacja obecnie istniejących obiektów rekreacji, które mieszkańcy wybudowali sami jak, boisko do koszykówki i siatkówki, placu zabaw przy ul. Adamczewskich. Budowa chodnika wzdłuż ulicy Rdestowej, Kośnego i Jarnołowskiej. Wymiana nawierzchni ulic Gałowskiej i Płużnej, które są w dramatycznym stanie.
3. Dostosowanie ulicznych latarni, zapalają się zbyt późno.
4. Wykonanie nawierzchni dróg, przywrócenie organizacji ruchu, oświetlenie, chodniki, poszerzenie oferty komunikacji miejskiej o możliwość dojazdu do ronda Pileckiego, lepszego skomunikowania osiedla ze stacją Wrocław Leśnica, zsynchronizowania autobusu 117 z pociągami na Dworzec Główny.

Maślice Małe:

1. Poprawa przepustowości ulicy Królewieckiej – druga jezdnia.
2. Budowa wielopoziomowego parkingu samochodowego na osiedlu.
3. Zmiana rond na turbo-ronda, gdyż lewe pasy prawie wcale nie są użytkowane.
4. Aktualnie jakiegokolwiek działania na osiedlu będą tylko pudrowaniem trupa. Jest to związane z tym, że ani sprawna komunikacja miejska, ani poprawa stanu chodników, dróg (ulica Maślicka to żart) nie pomoże w żadnym wypadku usprawnić komunikacji w tej części Wrocławia ze względu na lata zaniedbań i braku planów ze strony rządzących miastem. Przykładem niech będzie okolica ulicy Śliwowej, gdzie powstaje(ło) ok. 8 nowych inwestycji mieszkaniowych w ciągu 3 lat czyli około 3 tys mieszkań, a w sferze infrastruktury przez ten czas nie zmieniło się kompletnie nic.
5. Tramwaj na Maślice.
6. Stacja rowerów miejskich.
7. TRAMWAJ – REMONT ulic Maślickiej i Ślężoujścia.
8. Zapewnienie większej częstotliwości kursowania pociągów + obiecana stacja kolejowa za Biedronką.
9. Należałoby zadbać o to, żeby pomiędzy wszystkimi nowymi, ogrodzonymi inwestycjami, powstały przesmyki, umożliwiające szybkie przedostanie się pieszo na drugą stronę, bez konieczności obchodzenia np. kilku sąsiadujących ze sobą ogrodzonych osiedli. Inna opcja to wymuszanie na deweloperach rezygnację z grodzenia na potęgę.

10. Umożliwienie dzieciom bezpiecznego dotarcia do szkoły: wyniesienie przejść dla pieszych, budowa dróg rowerowych przy Suwalskiej i Maślickiej. Dzisiaj te ulice mają wąskie chodniki zastawione samochodami.
11. Tramwaj lub stacja kolejowa. Przejechanie przez osiedle w godzinach szczytu to dramat! Autobusy stoją w korku, komunikacja miejska na tym osiedlu nie istnieje!
12. Ścieżki rowerowe.
13. Tramwaj.
14. 1. Większość nic nie da, bo osiedle jest przepelnione i wyjazd z rana z osiedla jest już tragiczna, a jeszcze drugie tyle ludzi ma tu zamieszkać. Jedynym rozwiązaniem jest tramwaj. Więcej połączeń z innymi częściami miasta. Np. Brak jakiegokolwiek połączenia przez Aleje Śląska tak, by móc dostać się do ul. Legnickiej. Żeby dostać się na Nowy Dwór na który od nas jest dość blisko, komunikacja trwa to baaardzo długo. 2. Wyjazd z ulicy Maślickiej na rondzie przy stadionie. Przez dom stojący po prawej stronie i takie a nie inne ukształtowanie terenu widoczność pieszych rowerzystów jest tak ograniczona, że każdy musi stanąć w miejscu przed wjazdem na rondo by upewnić się że nie dojdzie do wypadku. Z rana m.in z tego powodu tworzą się gigantyczne korki.
15. Poprawa nawierzchni ścieżki rowerowej na Królewieckiej.
16. Kompletny remont Maślickiej (nowa nawierzchnia, poszerzenie jezdni, ciąg pieszo rowerowy) oraz budowa nowej linii tramwajowej.
17. Ruch na Maślicach jest nadmierny. Miasto wydaje zgody na nowo budowane osiedla. Infrastruktura za tym nie nadąża. Maślice stały się alternatywną drogą dla osób jadących do centrum z Lutyni, Mrozowa, Leśnicy, Marszowic, Stabłowic, alternatywna dla zakorkowanej ul. Kosmonautów. To trochę błędne koło. Osiedle kompletne to takie gdzie nie muszą wstawać o 05.00 by na 08.00 być w pracy w centrum. Kompletność to zrównoważenie i uświadomienie sobie że komfort mieszkania to tylko mieszkanie.
18. Budowa nowych dróg.
19. Rozbudowa linii tramwajowej do pracz odrzańskich.
20. Tramwaj.
21. Poprawa nawierzchni starej ścieżki rowerowej na Królewieckiej - jeździ się po niej kiepsko, a na rolkach nie da rady.
22. Urządzenie komunikacji tramwajowej jako podstawowego sposobu skomunikowania z centrum; autobusy jako przedłużenie ciągów komunikacyjnych w stronę granic miasta i linie "obwodnicowe" np. ze Żłotnikami, Żernikami itd.
23. Uzupełnienie komunikacji miejskiej o połączenia prowadzące nie tylko do centrum. Dlaczego wszystkie autobusy jadące wzdłuż ulicy Maślickiej szerokim łukiem omijają dworzec kolejowy "Wrocław stadion", na którym przesiadka na pociąg obecnie to jedyna sensowna możliwość dotarcia do mojej pracy bez samochodu? Bez przesiadki nie da się dotrzeć do żadnego z miejsc pracy zlokalizowanego w okolicy ulicy Strzegomskiej (Wrocławski Park Technologiczny/Przemysłowy/Biznesu?).
24. Budowa linii tramwajowej.

Jagodno:

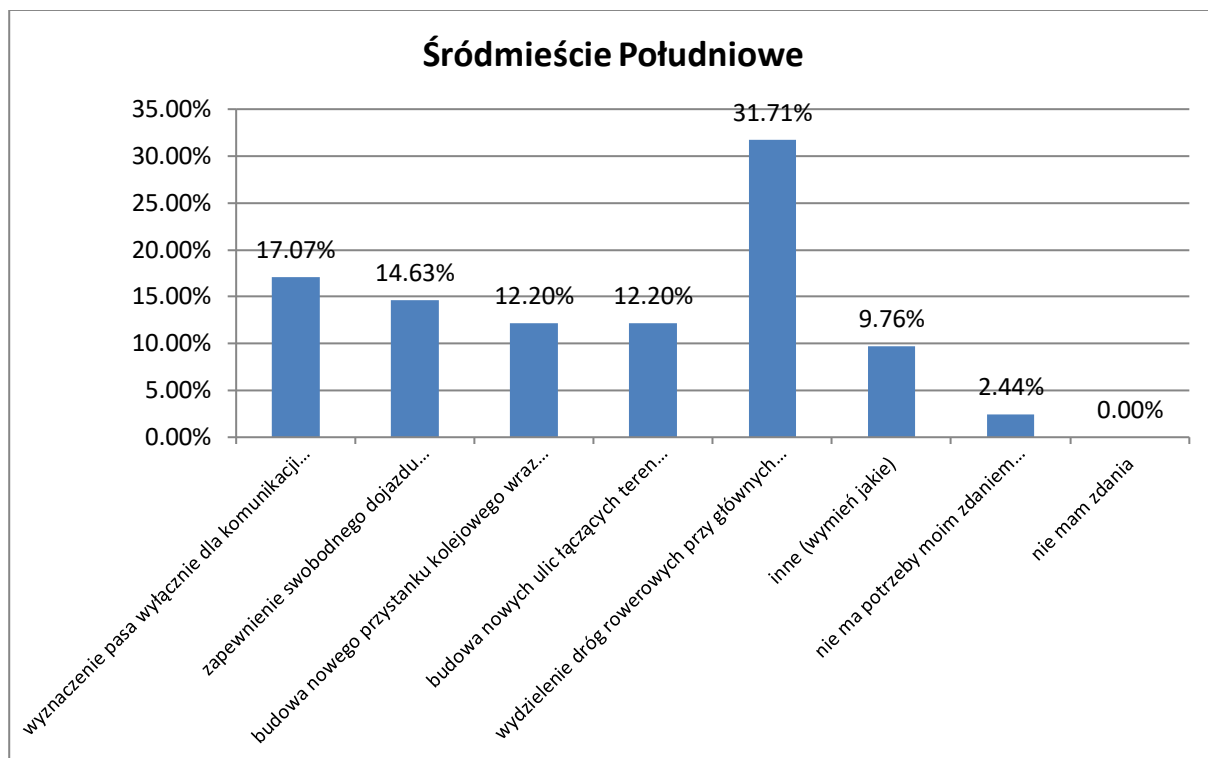
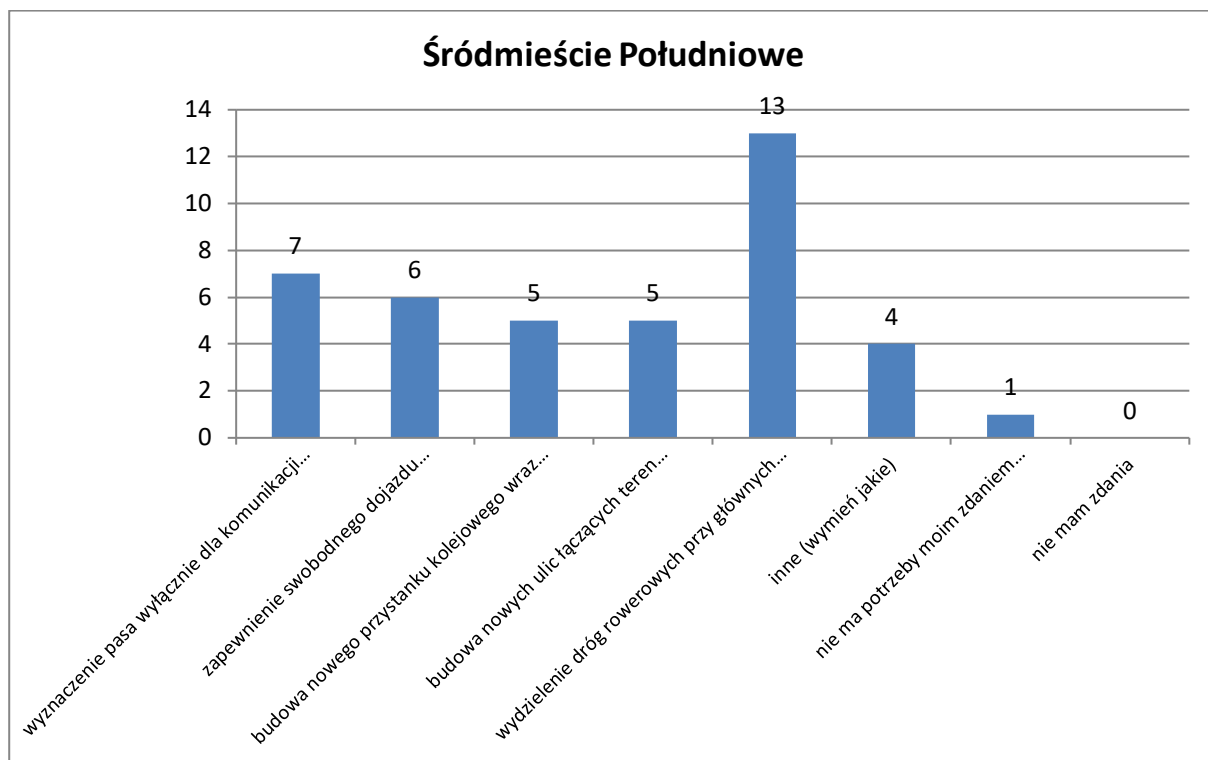
1. Więcej huštawek bezpiecznych dla małych dzieci, wymiana piasku w piaskownicach.
2. Poprawa komunikacji dla pieszych, ale nie kosztem parkingów i ruchu samochodowego!!!
3. Połączenie komunikacyjne Jagodna z innymi częściami miasta: z Krzykami, Bielanami, Oporowem.
4. Tramwaj.
5. Tramwaj i więcej połączeń autobusowych a nie tylko na galerię dominikańską.
6. Linia tramwajowa.
7. Budowa chodników oraz przejść dla pieszych, poprawa nawierzchni dróg, wydolna komunikacja, odwodnienie niektórych dróg.
8. Wprowadzenie linii tramwajowych.
9. Miejsca umożliwiające parkowanie a nie blokady straży miejskiej.
10. Usługi publiczne dostosowane do liczby mieszkańców. Komunikacja szynowa z centrum.
11. Buspas, tramwaj na Jagodno.
12. Tramwaj lub buspas.
13. Tramwaj.
14. Tramwaj na Jagodno.
15. Tramwaj.
16. Tramwaj.
17. Zwiększenie przepustowości ulicy Konduktorskiej i jej poszerzenie oraz budowa chodnika i ścieżki między przejazdami celem zapewnienia bezpieczeństwa podczas wyprawy do Parku Brochowskiego czy bezpiecznej drogi na Brochów-jedynego pobliskiego dla mieszkańców Jagodna osiedla kompletnego ze sklepami spożywczymi, targowiskiem, szpitalem, przychodniami, szkoła, publicznymi przedszkolami, parkiem.
18. Tramwaj i zmniejszenie korków oraz puszczenie na linie 100 długich autobusów a nie tych krótkich.
19. Połączenie autobusowe z Aleją Bielany. To, które istnieje powoduje, że dojazd jest stanowczo za długi (i trzeba się przesiąść).
20. Droga Schuberta jest tak wąska ze powinna być jednokierunkowa. Szykany dodatkowe na Tunelowej.
21. Zapewnienie większej ilości linii komunikacji miejskiej, np. na Krzyki czy Nowy Dwór.
22. Uspokojenie ruchu na Schuberta i Tunelowej, parking P&R - pobrany bilet upoważniałby do darmowych przejazdów komunikacją zbiorową.
23. Stacja PKP.
24. Możliwość skręcania z nowej Buforowej w ulicę Vivaldiego. Brak takiej możliwości powoduje przerzucenie całego ruchu na ulicę Schuberta, po której nie można spokojnie przejść ani przejechać rowerem.
25. Dodatkowe miejsca parkingowe, tramwaj.
26. 1. Przeciwdziałanie grodzeniu osiedli – swobodne przemieszczanie się pieszo po dzielnicy. 2. Wydzielona komunikacja miejska – buspas.

27. Nowe połączenia komunikacyjne dojeżdżające w inne części miasta.
28. Sensowny parking oraz oznaczenie znakami skrzyżowań równorzędnych.
29. Wraz z postępującą przebudową ulicy Buforowej jakość poruszania się po osiedlu zmienia się znacząco – z absolutnie katastrofalnej na kiepską. Obecnie wąskie osiedlowe uliczki są rozjeżdżane setkami samochodów, dla których wciąż nie ma alternatywy w postaci tramwaju lub pociągu. Dopiero budowa linii tramwajowej oraz stacji kolejowej ma szansę poprawić jakość komunikacji na osiedlu z kiepskiej na zadowalającą.
30. Budowa linii tramwajowej.
31. Budowa nowych dróg łączących sąsiednie osiedla - Wojszyce, Brochów.
32. 1)Doposażenie w miejsca parkingowe , 2) Większe urozmaicenie terenów zieleni.
33. TRAMWAJ.
34. Tramwaj.
35. Wciąż czekamy na tramwaj.
36. Budowa linii tramwajowej.
37. Tramwaj.
38. Koniecznie wydzielić teren dla parkingów samochodowych, aktualnie samochody zostawiają chodniki, przejazdy, często nawet śmieciarka ma problem z wjechaniem na osiedle, co będzie w przypadku Karetki? kto za to będzie odpowiedzialny?
39. Linia tramwajowa.
40. Tramwaj.
41. Linia tramwajowa, przystanki kolejowe.
42. Komunikacja miejska – tramwaj.
43. Zmiana organizacji ruchu i wymiana nawierzchni, organizacja ścieżek i chodników już trwa.
44. Stacja PKP.
45. Zainstalowanie paczkomatu i bankomatu.
46. Tramwaj.
47. Tramwaj.
48. TRAMWAJ!
49. Tramwaj.
50. Autobusy przegubowe.
51. W ostatnich 6 latach zostało wybudowanych w tym rejonie kilka tysięcy mieszkań, a kolejne są w budowie. Wiele dróg zostało tak zbudowanych, że w niektórych miejscach nie ma możliwości minięcia się dwóch samochodów osobowych, a jest na tyle miejsca żeby zrobić szerszą drogę, a na dodatek trzeba manewrować pomiędzy pieszymi, rowerzystami, wózkami itp. Wyremontowana droga Konduktorska zaczyna się sypać, brak ścieżki do Parku Brochowskiego pomiędzy torowiskami. Stan ulicy Konduktorskiej pomiędzy torami kolejowymi woła o pomstę do nieba.
52. Przebudować Schuberta aby wraz z przebudowaną Sygnałową tworzyły przejezdny ciąg komunikacyjny. W tej chwili i tak większość jeździ tamtędy, a obecny stan techniczny i funkcjonalny jest tragiczny. Pomijam fakt że jest tam wąsko z uwagi na to że właściciele posesji "zagospodarowali" pas drogowy poprzez własne nasadzenia i traktują ten teren

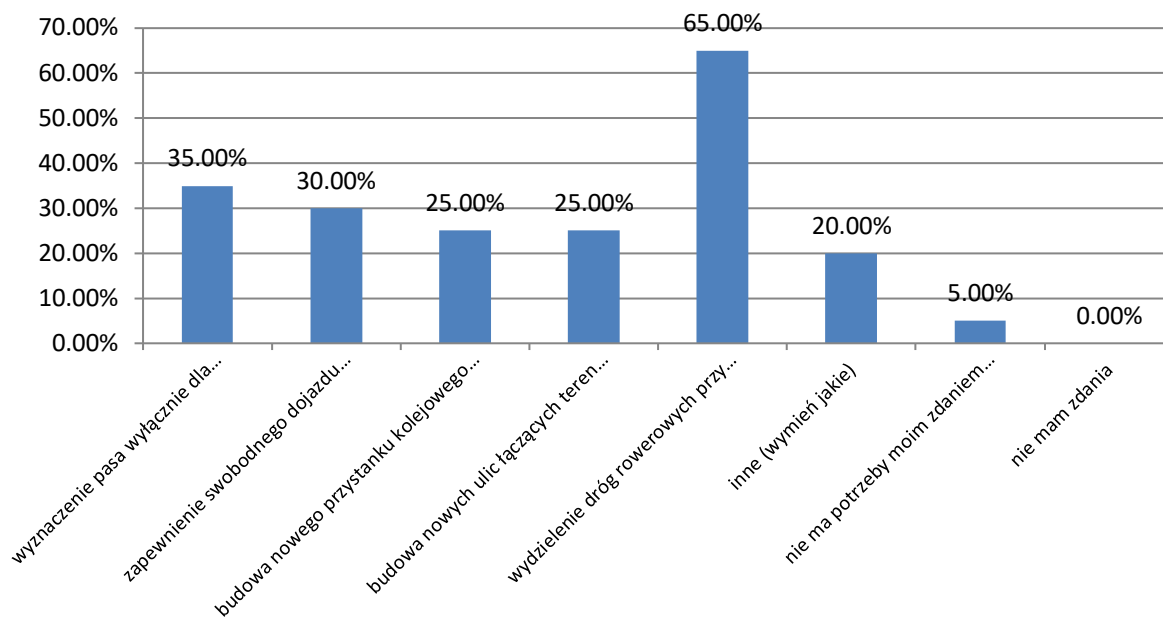
jak własny. Zmodernizować ulicę Klasztorną i Asfaltową, aby zapewnić dojazd na Wojszyce.

53. Tramwaju i dwupasmowej ulicy Buforowej w obu kierunkach, połączenia drogowego i autobusowego z innymi osiedlami (obecnie tylko z Gajem).

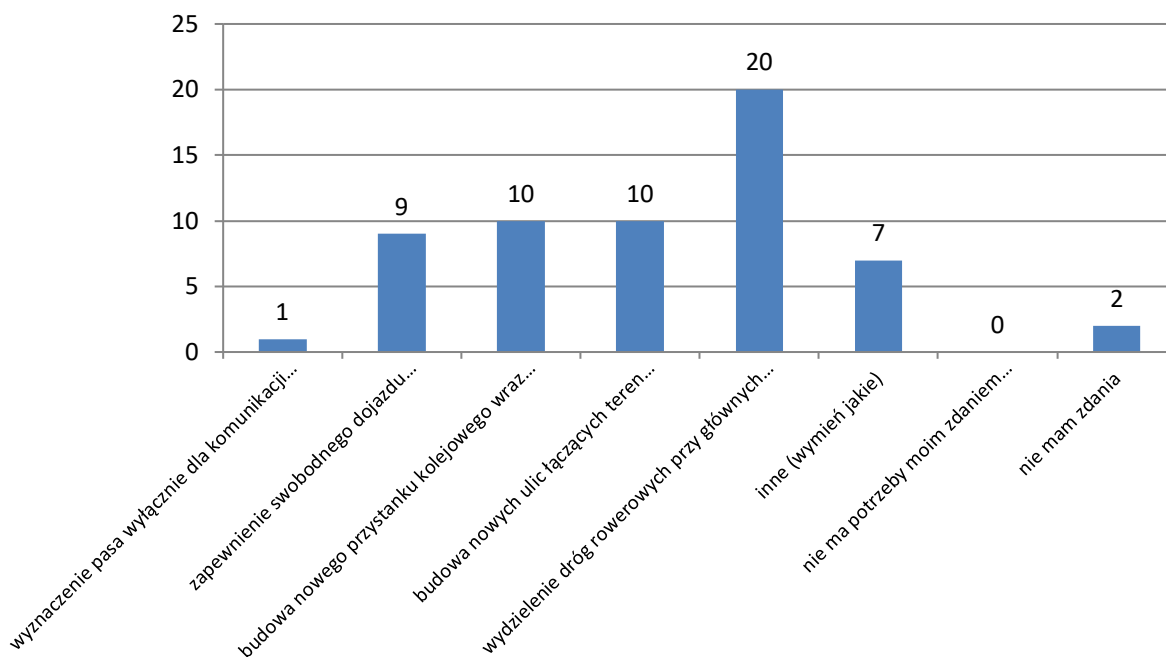
PYTANIE 6. Jakie działania w Pana(i) opinii mogłyby usprawnić połączenie terenu zaznaczonego na mapie z innymi osiedlami? [Prosimy zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.]

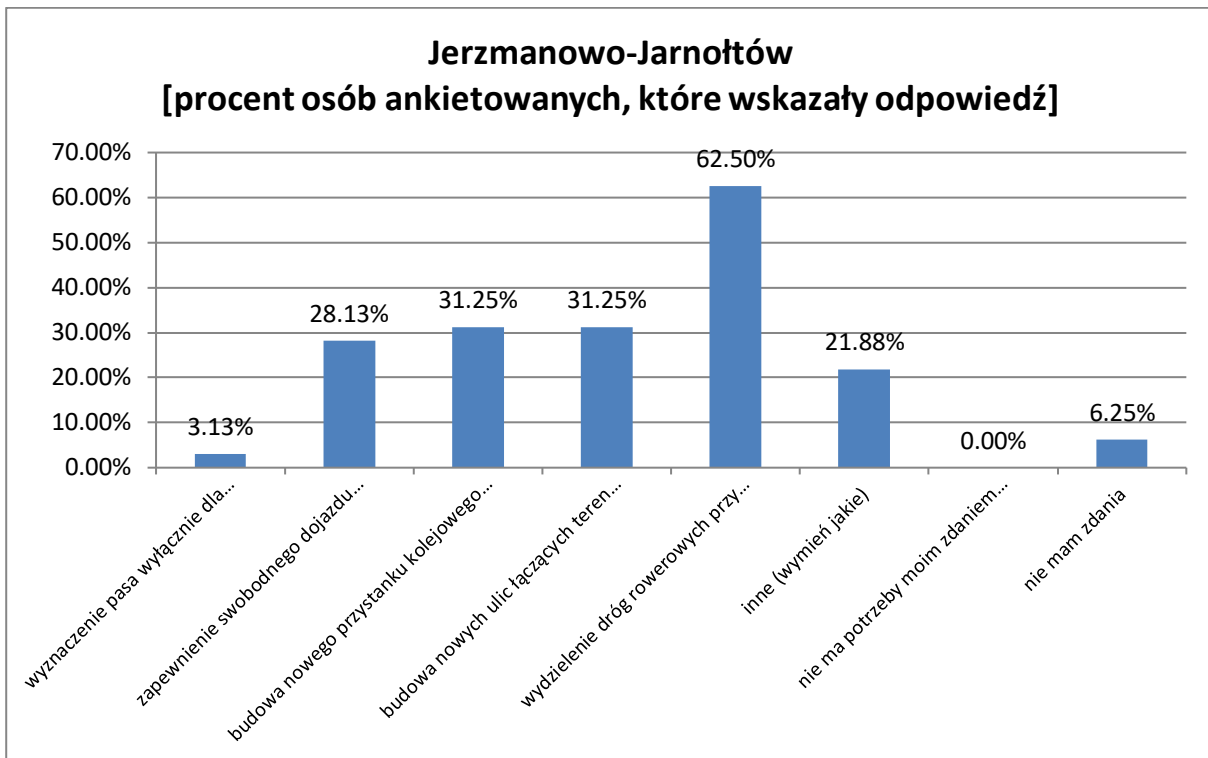
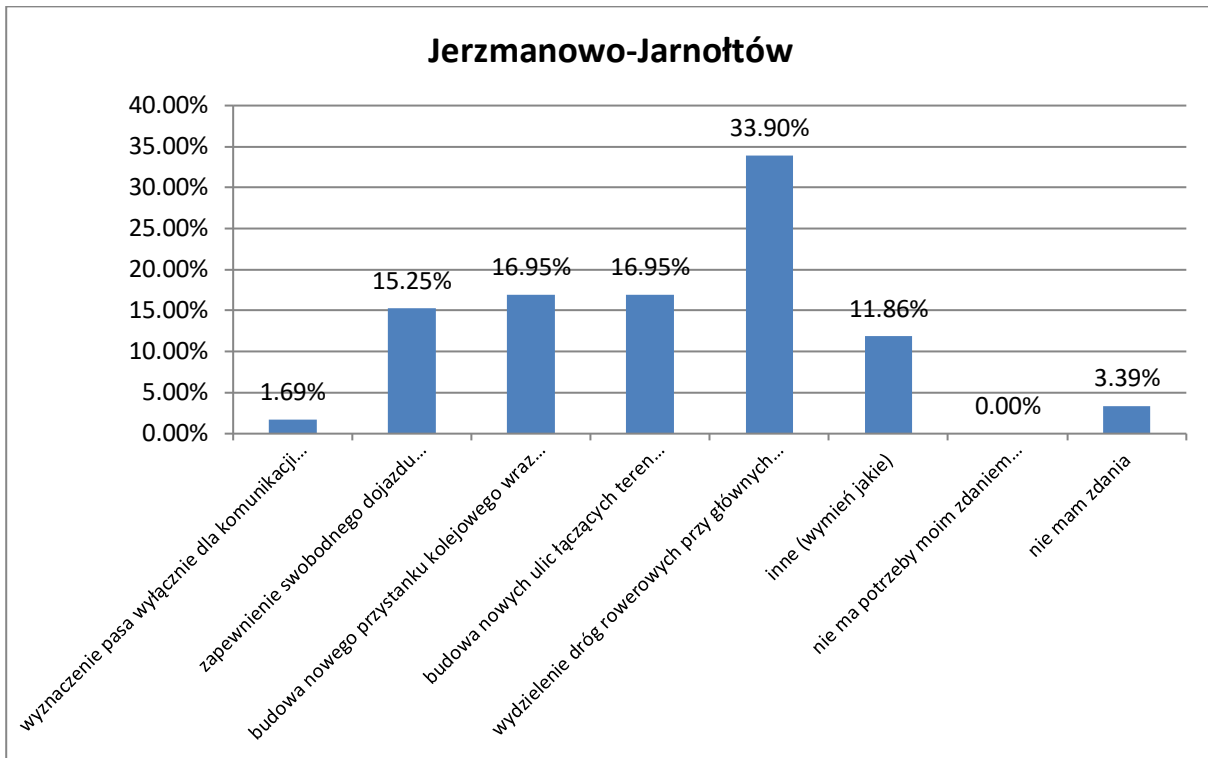

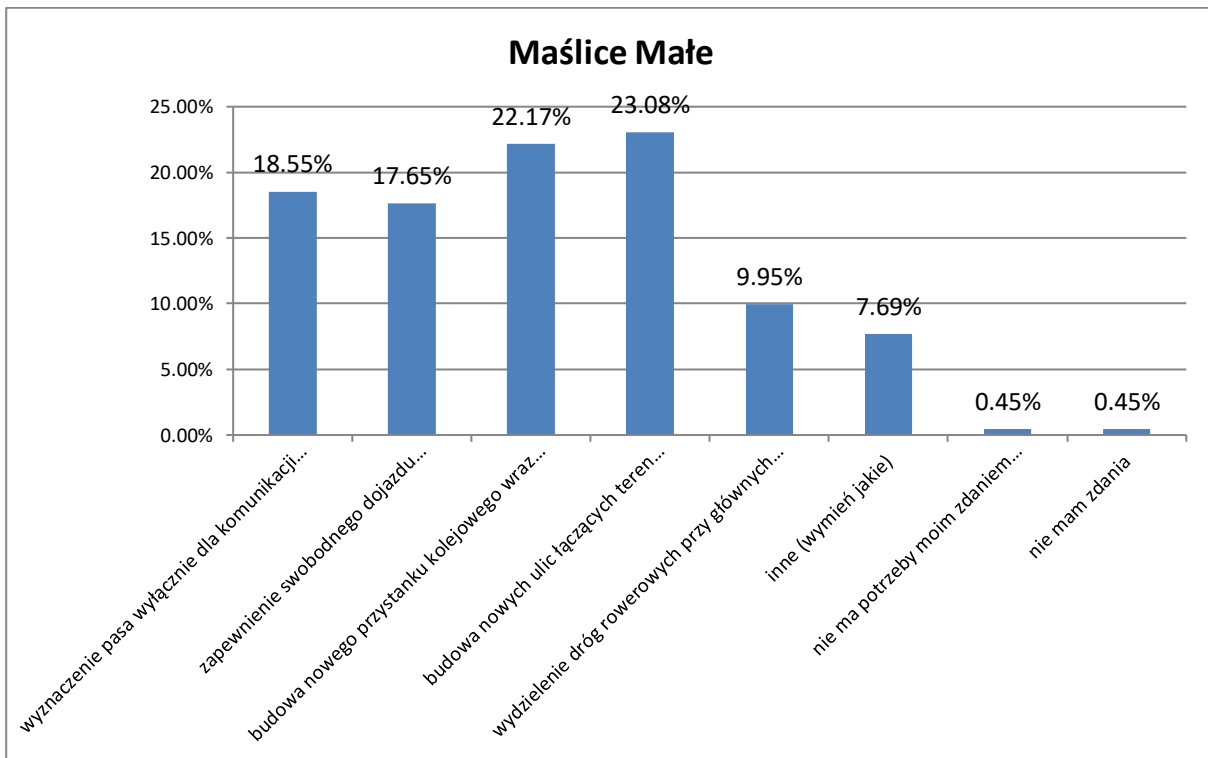
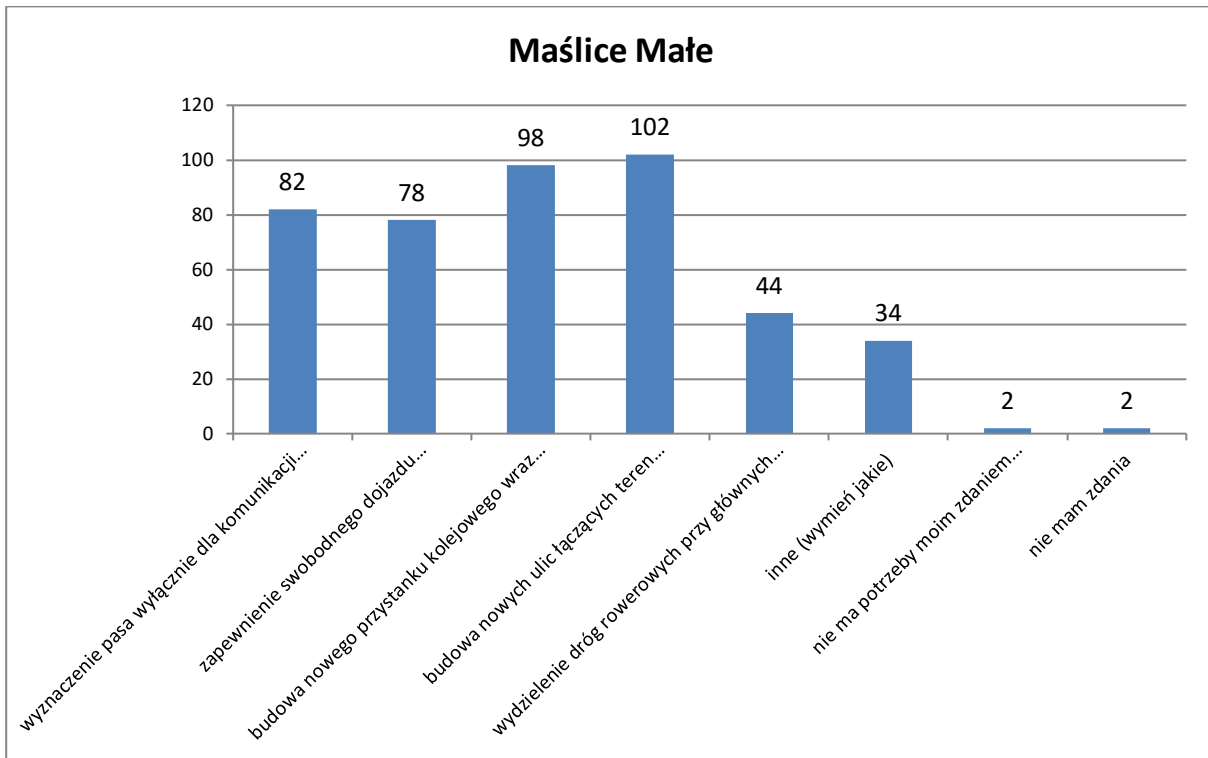
Śródmieście Południowe [procent osób ankietowanych, które wskazały odpowiedź]

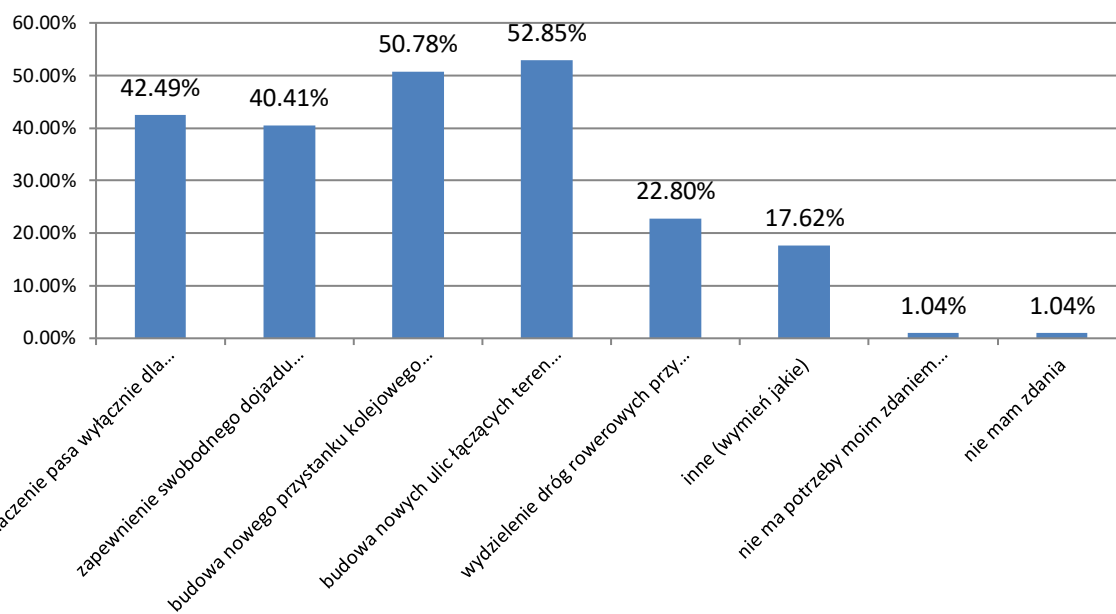
Jerzmanowo-Jarnołtów

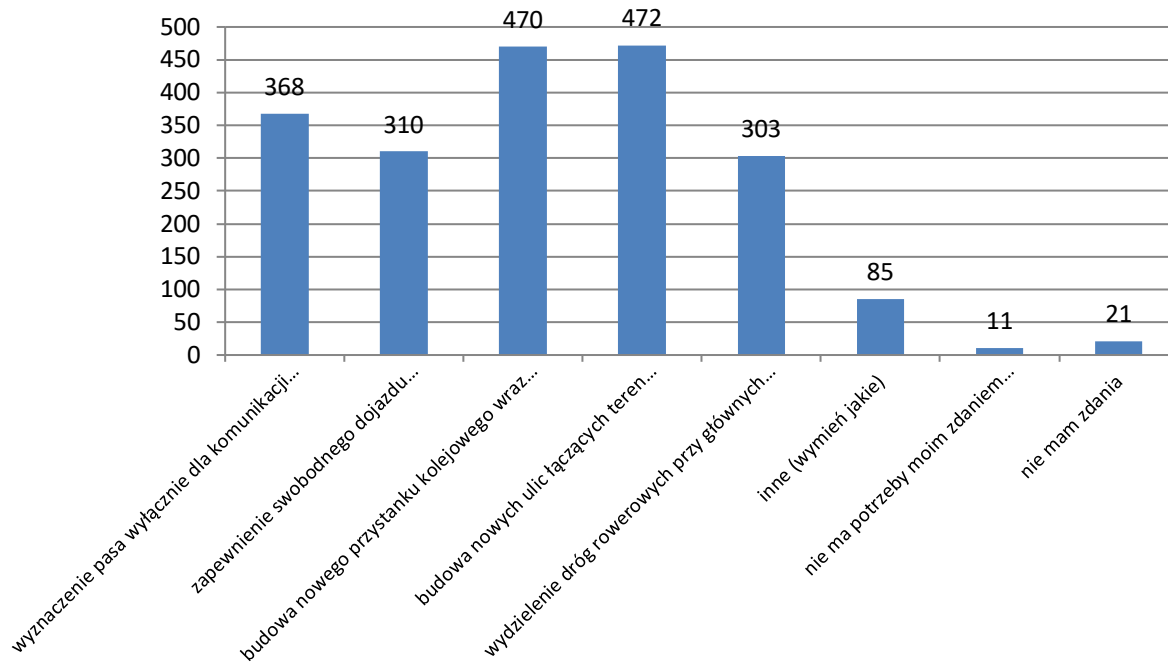

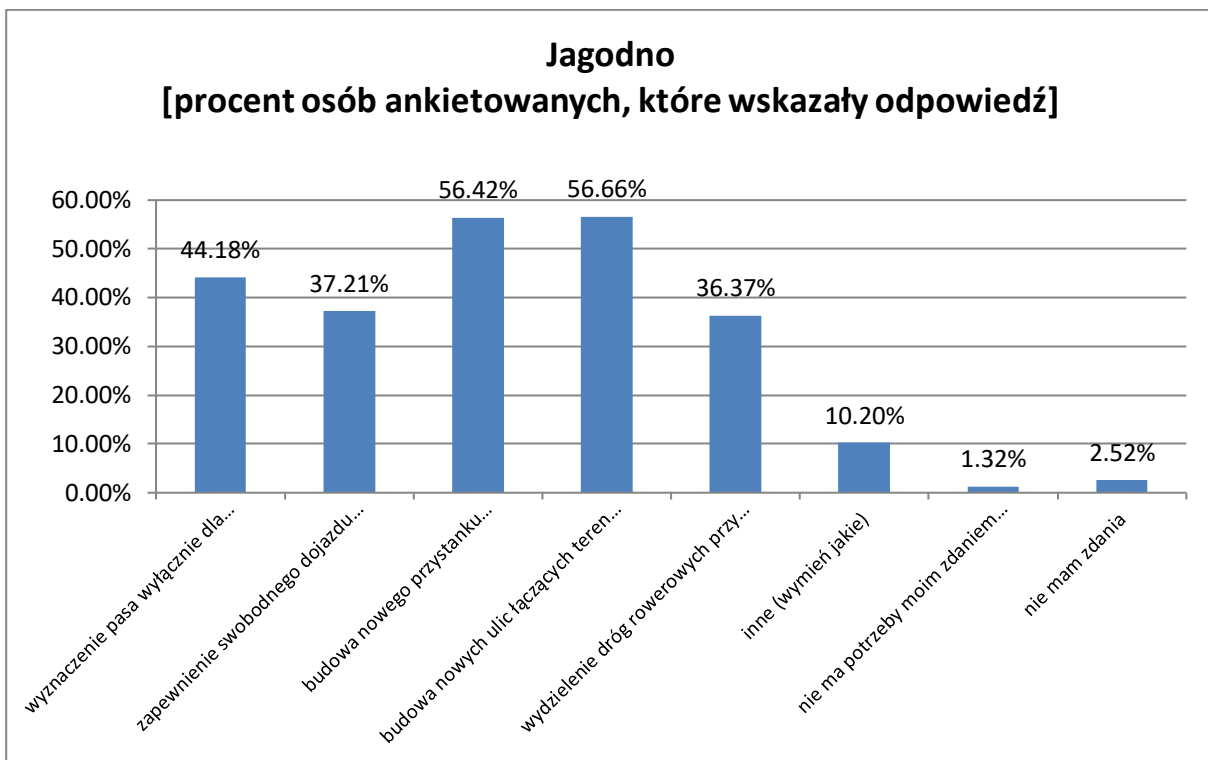
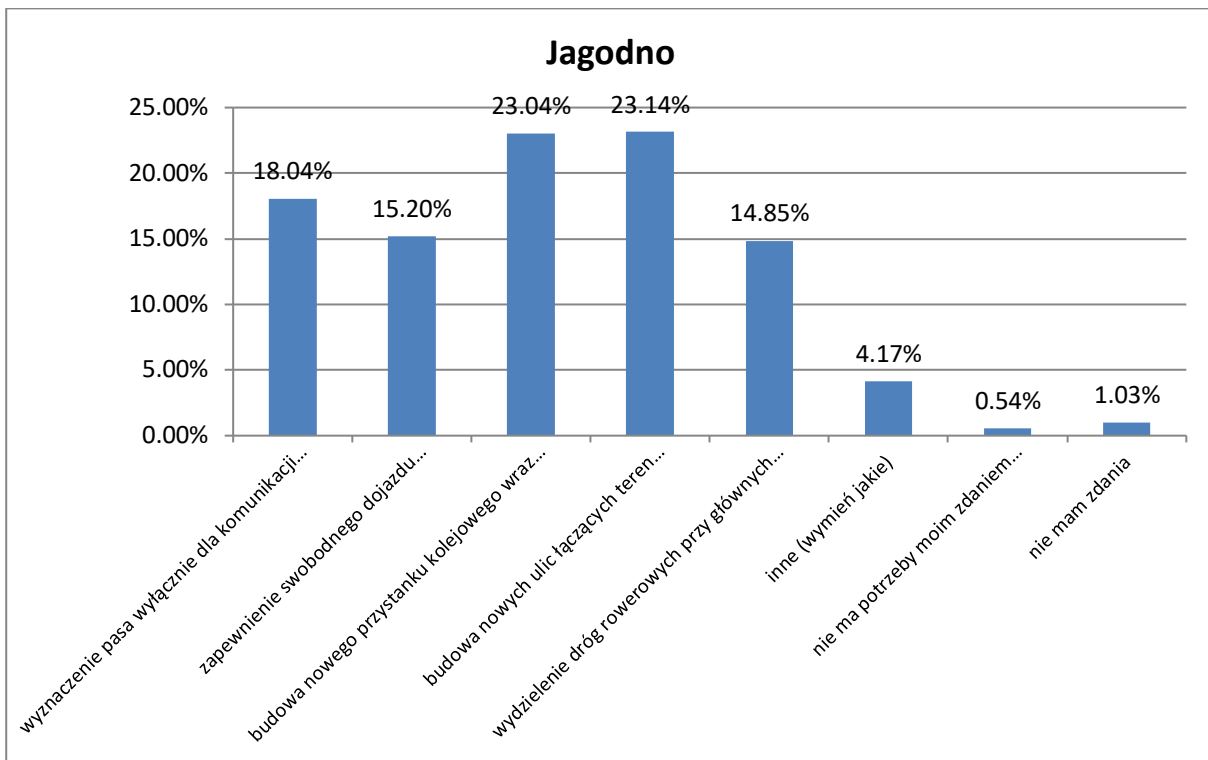

Maślice Małe [procent osób ankietowanych, które wskazały odpowiedź]

Jagodno

UDZIELONE ODP. W WARIANCIE „INNE” W PODZIALE NA JEDNOSTKI:

Śródmieście Południowe:

1. Nie wiem na ile jest to możliwe, ale wykorzystanie towarowej obwodnicy kolejowej do ruchu pasażerskiego.
2. Przedłużenie linii tramwajowej z FAT do Legnickiej.
3. Uporządkowanie trasy wzdłuż nasypu kolejowego po jego wschodniej stronie (nowo budowane osiedle Fadroma), Przy WKS Śląsk i dalej wzgórzu Gajowickim – mogłaby to być jedna z niewielu pięknych i zielonych tras na tym osiedlu. Ponadto realizacja nawierzchni na ulicy Manganowej, co zdecydowanie rozładowałoby natłok ruchu w tej części osiedla.
4. Postawienie stojaków i parkingów na rowery pod blokami, by ludzie mogli wreszcie zacząć korzystać z rowerów.

Jerzmanowo-Jarnołów:

1. Załatanie ogromnych dziur, utwardzenie nawierzchni na ul. Płużnej, Żółkiewskiego, Rodła. Połączenie ul. Rodła z ul. Piołunową i ul. Ҁośnego.
2. Zwiększenie częstotliwości komunikacji.
3. Powrót ul. Jerzmanowskiej jako ulicy z pierwszeństwem przejazdu.
4. Zmiana pierwszeństwa na skrzyżowaniu Jerzmanowskiej z Piołunową i Rdestową: przywrócenie stanu sprzed remontu ukróci niezamierzony ruch po cięciwie obwodnicy ulicami Piołunową i Rdestową, a pozwoli szybciej dostać się do centrum ulicą Jerzmanowską.
5. Wydzielenie dróg rowerowych nie koniecznie przy głównych ulicach.
6. Wydłużenie linii 117 do cmentarza lub lotniska.
7. Niewielkim kosztem skomunikowanie osiedla z Muchoborem (rondo Pileckiego), Lepsze skomunikowanie z Leśnicą – autobus 117 z pętlą przy cmentarzu, udrożnienie ulicy Wojska Polskiego i poszerzenie parkingu (wykonanie strefy parkuj i Jedź)

Maślice Małe:

1. Tramwaj.
2. Linia tramwajowa.
3. Linia tramwajowa.
4. Budowa linii tramwajowej.
5. Wprowadzenie nowych linii autobusowych łączących ul. Królewiecka z ul. Legnicka przez Aleje Śląska/
6. Budowa chodnika wzdłuż ul. Koziej do ul. Łomżyńskiej – obecnie brak na odcinku 100 metrów – w celu zapewnienia bezpiecznego dojścia do szkoły dla dzieci.
7. Most przez odrę od ul Rędzińskiej, Połączenie ul królewieckiej na wysokości Lidla z ul Warciańską i Kosmonautów.

8. Wprowadzenie nowych połączeń MPK, które byłyby skierowane nie tylko do centrum. Można by też pomyśleć o czymś takim jak linie ekspresowe poruszające się po AOW z węzłami przesiadkowymi przy każdym zjeździe z obwodnicy. A8 ma zupełnie niewykorzystany przez komunikację zbiorową potencjał do teleportacji mieszkańców z jednego końca miasta na drugi, co jest niemożliwe przy przejazdach przez centrum.
9. Budowa trasy tramwajowej wzdłuż Maślickiej.
10. wydłużenie linii tramwajowej, zmiana organizacji komunikacji miejskiej z większym naciskiem na Królewicką zamiast Maślickiej oraz dojazd do P&R na Lotniczej.
11. Zwiększenie liczby linii autobusowych pomiędzy osiedlami.
12. Budowa linii tramwajowej.
13. Drogi rowerowe ale nie muszą być one koniecznie wydzielone przy drogach głównych.
14. Tramwaj.
15. Więcej połączeń komunikacji miejskiej z innymi osiedlami i tramwaj.
16. Budowa torowiska tramwajowego.
17. Brakuje dogodnego bezpośredniego połączenia zbiorkomem z osiedlem Gądów. W tej chwili, aby dojechać np. do Astry czy Tęczy muszą dojechać do Kwiskiej i cofnąć się linią tramwajową w kier. Leśnicy co powoduje, że jedzie się dookoła (naddaje dużo drogi) i do tego z przesiadką, na stosunkowo małą odległość (w linii prostej) – absurd. Fajnie by było też dołożyć drugą linię tramwajową ze startem ze Stadionu Wrocław, ale taką, która jedzie do Centrum (przez okolice Rynku). Autobusy 100+ również kończą trasę max. na Pl. JPll. Może jakiś bezpośredni autobus właśnie na Gądów..?
18. Tramwaj przez ul. Maślicką.
19. Budowa linii tramwajowej, 4 pasmowa Królewicka, remont Maślickiej (nawierzchnia i torowisko tramwajowe), rondo przy skrzyżowaniu Maślickiej i Królewickiej.
20. Tramwaj!
21. Budowa linii tramwajowej na Maslickiej!
22. Budowa linii tramwajowej.
23. Linia tramwajowa.
24. Poszerzenie dróg.
25. Rozbudowa linii tramwajowej.
26. Budowa drugiego pasa drogowego na Królewickiej.
27. Możliwość darmowego parkowania na parkingu Park&Ride przy stadionie w dniach kiedy odbywają się mecze.
28. KONIECZNE bezkolizyjne połączenie drogowe nad/pod torami ze Stabłowicami z parkingami z obu stron torowiska. Przy przejeździe przystanek na linii kolejowej obsłuży ruchy na wschód i południe. Tamże niezbędna pętla/krańcówka tramwaju do centrum i na prawy brzeg Odry na północ.
29. Doprowadzenie tramwaju przez Królewicką.
30. Tramwaj.
31. 1. Pociągnięcie przez osiedle długo obiecywanej linii tramwajowej (obecna linia, dochodząca jedynie do stadionu, stworzona została raczej z myślą o kibicach niż o mieszkańcach). 2. Wprowadzenie linii autobusowych (lub modyfikacja istniejących)

- tak, aby można było dojechać dalej niż tylko do placu Jana Pawła II. Obecnie, aby dotrzeć np. na Oporów, trzeba się 2 razy przesiadać, marnując na dojazd czasem nawet 1,5 godziny w jedną stronę. Jednym autobusem nie dojedzie się też do żadnego liceum poza raczej słabym 6 LO. Przykłady można mnożyć. 3. Przebudowa i modernizacja ul. Maślackiej.
32. 1. Wykonanie kładki pieszo-rowerowej nad Odrą, 2. wykonanie ścieżki rowerowej na południe wzdłuż AOW m.in. przy ul. Szczecińskiej, 3. wprowadzenie południkowych połączeń komunikacji miejskiej, 4. budowa przejść pieszo-rowerowych przez linię kolejową 273 w miejscu obecnych przejezdów, 5. wprowadzenie linii autobusowych (tzw. 0) łączących 2-4 sąsiadujące ze sobą osiedla, które miałyby dowozić mieszkańców do ważnych punktów przesiadkowych.
33. Skomunikowanie dworca Wrocław Stadion z komunikacją zbiorową.
34. Budowa linii tramwajowej.

Jagodno:

1. TRAMWAJ!!!
2. Ujednoczenie zabudowy oraz stworzenie parku i wygodnej komunikacji miejskiej, dla pieszych, rowerów ale nie utrudniając ruchu samochodowego.
3. Uruchomienie linii tramwajowej.
4. Tramwaj.
5. Tramwaj.
6. Linia tramwajowa.
7. Pas wyłącznie dla komunikacji do i z miasta, tramwaj +parkingiem Parkuj i Jedź.
8. Linia tramwajowa.
9. Tramwaj na Jagodno.
10. Tramwaj.
11. Wybudowanie linii tramwajowej.
12. W miejscu rezerwy pod tramwaj wydzielenie pasa dla autobusów by nie blokowały ruchu aut; rondo na skrzyżowaniu z największym w tym momencie osiedlem 4 pory roku (skrzyżowanie Buforowej z Vivaldiego).
13. Linia tramwajowa z parkingiem Parkuj i Jedź dla aut i rowerów.
14. Budowa linii tramwajowej. :)
15. Zwiększona przepustowość ruchu samochodowego ul. Buforowej.
16. Komunikacja miejska jeżdżąca obwodowo, a nie tylko promieniście.
17. Torowisko tramwajowe.
18. Linia tramwajowa.
19. Budowa tramwaju, ogólnodostępne place zabaw dla dzieci młodszych i starszych.
20. Tramwaj.
21. Tramwaj.
22. Tramwaj.
23. Zwiększenia przepustowości ulicy Konduktorskiej o budowę dodatkowego pasa zwłaszcza w stronę centrum, która w godzinach porannych jest mocno zakorkowana, bo jest to

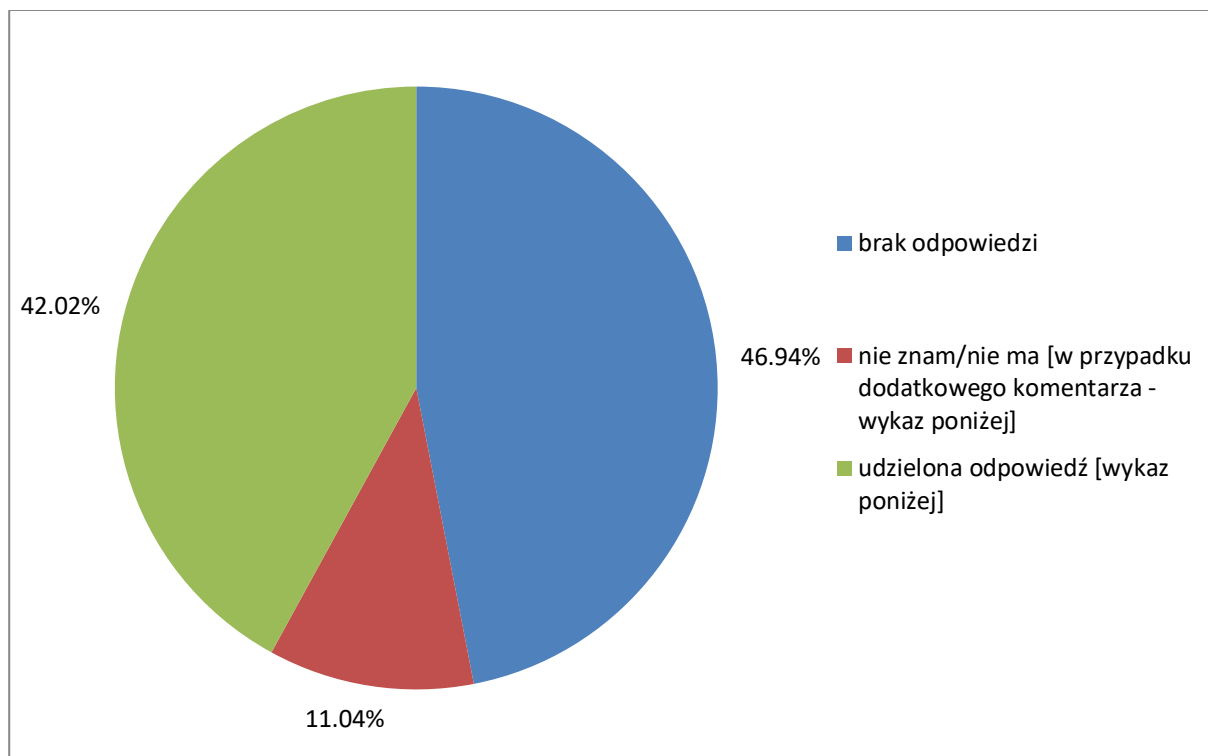
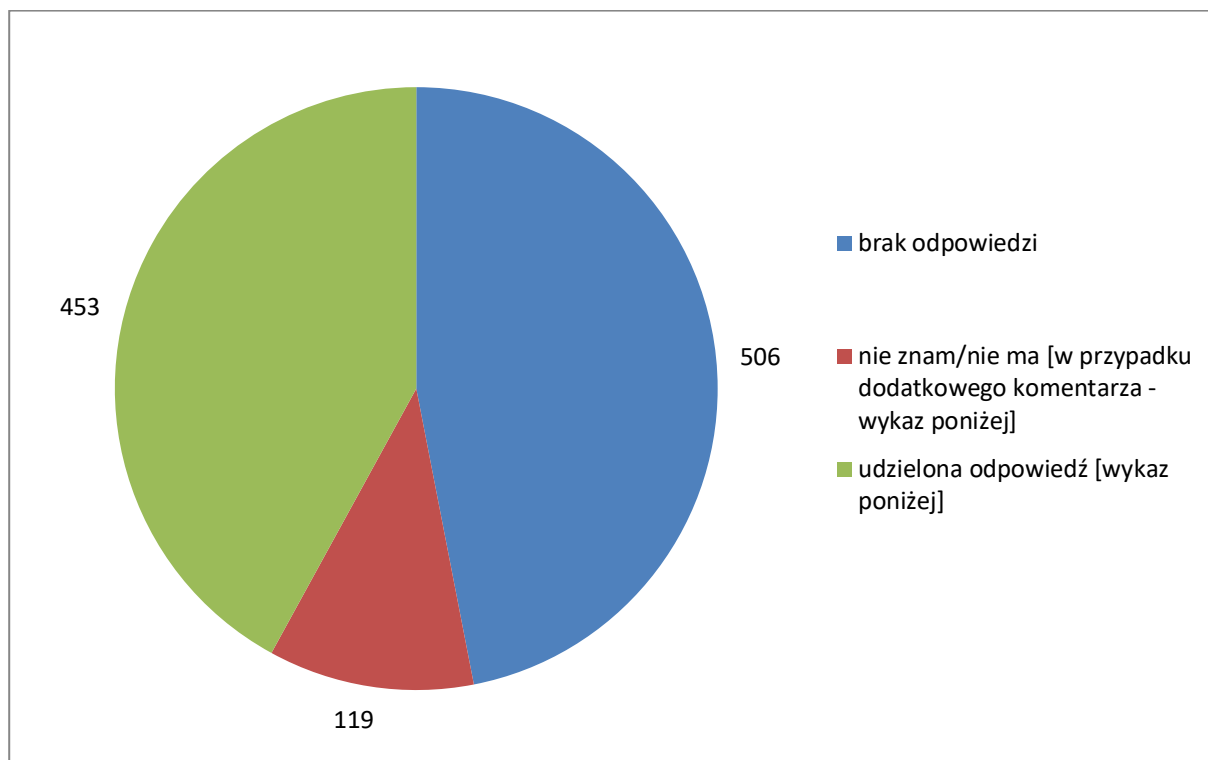
najbliższa droga łącząca Brochów z Jagodnem i poza mieszkańcami mocno rozbudowującego się Jagodna korzysta z niej wiele osób ze stale rozbudowującego się Brochowa.

24. Nowe linie przejeżdżające przez przystanek TUNELOWA.
25. Tramwaj.
26. Linia tramwajowa, pętla P&R.
27. Zapewnienie bezpiecznego przejścia przez tory kolejowe do Parku Brochowskiego. Przeprowadzenie planowanego połączenia linii kolejowej z Jedliny przez wiadukt nad ulicą Buforową.
28. Przejście przez tory do parku brochowskiego, wykorzystanie linii kolejowej jako szynobus (dwa przystanki: Vivaldiego i Konduktorska).
29. Tramwaj.
30. Doprowadzenie tramwaju łączącego Jagodno z resztą miasta.
31. Budowa chodnika przy istniejących przejazdach kolejowych na ul. Konduktorskiej lub budowa kładki nad torowiskiem do parku Brochowskiego.
32. Zapewnienie dojazdu samochodów do węzła komunikacji zbiorowej z parkingiem dla wszystkich nie tylko "Parkuj i jedź".
33. Chodniki łączące osiedla np. z ul. Buforowa w kierunku Jagodna, nie każdy jest zmotoryzowany.
34. Linia tramwajowa.
35. Przy obecnym natężeniu ruchu autobusy linii 110 są za małe. Puszczane do ruchu są tylko małe autobusy, ludzie o każdej porze dnia jadą upchani.
36. Tramwaj.
37. Tramwaj.
38. Nowe połączenia komunikacji miejskiej dojeżdżające w inne części miasta (nie tylko do galerii dominikańskiej – jedna linia).
39. Poszerzenie ulicy Schuberta, tak aby bez problemu mogły się na niej minąć dwa samochody osobowe.
40. Bezpośrednie połączenie drogowe + ścieżka dla rowerów i pieszych (mogą być w różnych miejscach, by nie jeździć rowerem / chodzić wzdłuż drogi) – wertykalnie na linii Wojszyce-Jagodno-Brochów z możliwością przedłużenia na osiedla położone dalej na wschodzie i zachodzie.
41. Budowa linii tramwajowej.
42. Linia tramwajowa.
43. Absolutnym priorytetem powinna być budowa linii tramwajowej łączącej Jagodno z Gajem.
44. WIĘKSZA ILOŚĆ AUTOBUSÓW I TRAMWAJ.
45. Budowa linii tramwajowej.
46. budowa linii tramwajowej.
47. Połączenie z obwodnicą.
48. Budowa linii tramwajowej.
49. TRAMWAJ.

50. Tramwaj.
51. Linia tramwajowa do centrum.
52. Przebudowa dojazdu z Jagodna na Brochów tj. ulicę Konduktorską na wysokości od ul. Sygnałowej do parku Brochowskiego - zbyt wąska droga, dziurawa oraz nieoświetlona, prędzej czy później doprowadzi do nieszczęścia. Drugą kwestią jest zmniejszenie ilości progów zwalniających na ul. Terenowej - powinno ich być kilka mniej, ponieważ na ten moment utrudnia to zdecydowanie jazdę tą drogą nawet przy zmniejszonej prędkości.
53. Budowa linii tramwajowej.
54. Tramwaj.
55. Tramwaje!
56. Linia dookólna.
57. Budowa nowych ulic jest niezbędna, gdy coś się dzieje na głównej ulicy Buforowej to wszystko stoi bo nawet nie ma jak zrobić objazdu.
58. Linia tramwajowa.
59. Tramwaj.
60. Tramwaj.
61. Tramwaj.
62. Tramwaj
63. Tramwaj.
64. Linia tramwajowa.
65. Wybudowanie linii tramwajowej na Jagodno.
66. Linia tramwajowa.
67. Wprowadzenie połączeń komunikacji miejskiej łączących z Brochowem i Ołtaszynem z pominięciem centrum.
68. Wprowadzenie długich świateł na wjeździe do Wrocławia, budowa park&ride przed rondem w Iwinach, odcięcie wyjazdu na Buforową od strony Brochowa i Wojnowa.
69. Budowa linii tramwajowej.
70. Komunikacja miejska – tramwaj.
71. Budowa linii tramwajowej.
72. Remont ulic oraz budowa chodników i dróg rowerowych.
73. Tramwaj.
74. Tramwaj.
75. Nowe linie autobusowe.
76. Tramwaj.
77. Porównując komunikację zbiorową Wrocławia do innych miast jak np. Warszawa, Łódź, Poznań, Kraków to we Wrocławiu ona nie działa i nie ma racji bytu. Jagodno jest miejscem dla rodzin, w związku z tym dlaczego nie ma połączeń ze szkołami i przedszkolami, do których dzieci mają najbliżej? Logicznym jest, że jeżeli dzieci z Jagodno są przypisane do konkretnej szkoły, przedszkola to powinno być jakieś połączenie...
78. Linia tramwajowa koniecznie potrzebna !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!
79. Tramwaj na Jagodno.
80. Wybudowanie trasy tramwajowej łączącej z innymi osiedlami.

- 81. Budowa linii tramwajowej.
- 82. Budowa linii tramwajowej.
- 83. Tramwaj.
- 84. TRAMWAJ!
- 85. Tramwaj.

PYTANIE 7. Jakie są Pana(i) ulubione miejsca na terenie zaznaczonym na mapie? Prosimy napisać dlaczego. [PYTANIE OTWARTE]

UDZIELONE ODP. W WARIANCIE „INNE” W PODZIALE NA JEDNOSTKI:

Śródmieście Południowe:

1. Bardzo przyjemnym miejscem jest park przy ul. Gajowickiej. Są tam zarówno miejsca dla osób z psami, z dziećmi czy osób starszych. Jednocześnie wszystkie te grupy nie przeszkadzają sobie wzajemnie.
2. Friebeberg, Wandy, Sudecka.
3. Np. ul. Jemiołowa, która ma charakter zielonej alei.
4. Ogólnie tereny zielone, które pełnią (mogą pełnić) rolę miejsca spotkań (Plac Powstańców Śląskich, skwer przy Sztabowej).
5. Parki i skwery których jest tak mało.
6. Park przy Pretficza. Praktycznie jedyny taki skwer z zielenią w tej części miasta.
7. Rondo Powstańców Śląskich to piękne miejsce ale niestety mocno zaniedbane, brakuje uporządkowania tego obszaru, estetyka okolic Sky Tower dość mocno kuleje.
8. Rondo Powstańców, z uwagi na park, zieleń.
9. Skwerki i tereny zielone, np. mała aleja kasztanowa przy bibliotece publicznej przy ul. Sztabowej, zielony skwerek na rondzie (choć niestety jest tam za głośno na spokojne spacerowanie), wzgórze Andersa i aquapark (ale w weekendy jest tam bardzo tłoczno – fajnie byłoby mieć inne podobne miejsce we Wrocławiu). Często spaceruję też do Parku Południowego i osiedle przy ul. Wiśniowej jest bardzo ładne. Oprócz tego siłownia w Sky Tower lub Arkadach, Borek na zakupy, kino we Wrocławii.
10. Własne wnętrza podwórkowe, na którym staramy się dbać o zieleń, integrujemy się, organizujemy spotkania sąsiedzkie.
11. Ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Powstańców Śląskich – ze względu na możliwość sprawnego przemieszczania się w cieniu starodrzewia.
12. Zielona aleja Powstańców, Rondo (mogłoby być uporządkowane).

Jerzmanowo-Jarnołów:

1. 1) 2 kościoły i rejon centrum wsi wkoło nich – miejsce z klimatem, wartością historyczną, tożsamością; 2) rejon karczmy Rzym i terenów nad rzeką - miejsce dobre do odpoczynku, wycieczek na łono natury.
2. Boisko plac zabaw ze względu na dziecko. Świetlica gdzie czasem się coś dzieje.
3. Boisko sportowe przy ul. Gałowskiej. Niestety nie ma tam żadnego kubła, ani ławek.
4. Boisko, plac dla dzieci, bo nie ma ruchu samochodowego.
5. Jazda rowerem z Jerzmanowa do Jarnołowa do terenów Natura 2000.
6. Karczma Rzym i jej okolice – jest tam po prostu mniej brzydko, niż na reszcie osiedla.
7. Moja dom i ogród.
8. Nie ma takich, lubię swój ogród, bo są w nim duże drzewa, a na Jerzmanowie brakuje parku.
9. Okolice Bystrzycy i parku. Boiska przy ul. Gałowskiej.
10. Okolice Karczmy Rzym.

11. Okolice Karczmy Rzym – ścieżka edukacyjno-przyrodnicza Jarnońców-Ratyń. Piękne tereny do spacerów i wypoczynku. Świetlica osiedlowa – ciekawe spotkania, imprezy dla wszystkich grup społecznych/wiekowych.
12. Park krajobrazowy Dolina Bystrzycy – piękny teren rekreacyjny. "Centrum" z kościołami, sklepami gdzie można się spotkać z innymi.
13. Pierwsze to centrum osiedla, czyli okolice kościołów - tu załatwia się większość spraw lokalnych (sklep, kościół, Dom Jana Pawła, klub Rady Osiedla). Drugie to okolice Karczmy Rzym i most na Bystrzycy – to kierunek kształtowania okolicy w zakresie walorów krajobrazowych, małej turystyki.
14. Rejon ulic Żółkiewskiego i Koniecpolskiego ze względu na panujący tam spokój, mały ruch samochodowy i co za tym idzie bezpieczeństwo dla dzieci. Rejon ul. Gałowskiej Boisko oraz plac zabaw przy Adamczewskich ze względu na dzieci.
15. Spacer po osiedlu.
16. Ścieżki polne pomiędzy osiedlem a lotniskiem, Park Krajobrazowy Doliny Bystrzycy, zaniedbane boisko asfaltowe koło boiska sportowego – jedyne miejsce utwardzone do jazdy z dzieckiem na rolkach i gier innych niż piłka nożna.
17. Teren nad Bystrzycą przy młynie – atrakcyjny przyrodniczo teren spacerowy.
18. Tereny zielone przy rzece Bystrzycy, gdyż zapewniają ciszę, spokój.
19. Ul. Rdestowa – piękny widok na lotnisko.
20. ul. Gałowska – super widok na startujące samoloty, piękne nowe boisko, spokój.
21. W kierunku: Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy, na Osiniec i Ratyń oraz Port lotniczy Wrocław – spacerzy piesze i rowerowe.

Maślice Małe:

1. „Psia łączka” pomiędzy ulicą Królewiecką, Suwalską i Augustowską. Świetnie miejsce na spacery blisko domu. Teren powinien zostać natychmiast wyłączony z terenów pod zabudowę i zostać przekształcony w planie na miejsce zielone/ teren rekreacyjny.
2. 1 Psia łąka; 2 centrum handlowe Królewiecka – wiele małych nie typowych sklepów i usług, które nie są dostępne w większych centrach handlowych; 3 okolice skrzyżowania mrągowskiej i królewieckiej które jest ze względu na lokalizację i usługi częstym miejscem spotkań.
3. 1) Park przy ul. Rędzińskiej – teren zielony, który jest w tej grupie miejsc, które mimo ogromnego rozwoju osiedla, pozostały w takim samym stanie. Miejsce relaksu i wyciszenia, gdzie nie dobiega hałas z pobliskich ulic i obwodnicy; 2) Wały nad Odrą – miejsce odpoczynku i rekreacji w otoczeniu przyrody. Idealne miejsce na dłuższy spacer z psem czy wycieczkę rowerową.
4. 1. Park Rędziński; 2. Górka w okolicach parku Rędzińskiego; 3. Miejsce przy stawie w okolicach ul. Potokowej i Ślężoujście; 4. Ul. Ślężoujście; 5. Stadnina koni nad Odrą; 6. Wały.
5. Aleja Śliwowa park.

6. Bardzo lubię spacerować ulicą Kozią, gdyż można dojść do Odry, ale brakuje tam chodników. a przez chaotyczną rozbudowę Maślic samochodów ciągle przybywa.
7. Biblioteka, bo tam się dzieje wiele rzeczy dla społeczności, rada osiedla, bo działa bardzo prężnie, staw przy Biedronce, bo jest tam latem kąpielisko, a cały rok miejsce spacerowo-grillowe, wały nad Odrą i Park przy Rędzińskiej – miejsce spacerów i wycieczek rowerowych, stadnina Koni – Ranczo nad Odrą.
8. Brak ulubionych miejsc, na tą chwilę jest to tylko sypialnia. Brak ogólnodostępnych miejsc jak parki z miejscem spotkań/zabaw dla dzieci. Istnieje tylko miejsce przy Królewieckiej przy stawie, gdzie zjeżdża się masa ludzi kopcących grille i rozjeżdżających trawę autami.
9. Brzeg Odry.
10. Był ... plac zabaw na Koziej. Plac zabaw na Mrągowskiej.
11. Dzikie tereny zielone, pozwalają odpocząć od zgiełku.. Cisza, spokój, świeże powietrze, przyroda. Nie zabierajcie Nam tego!
12. Jak wspomniałam, jestem nowicjuszem na tych terenach, ale na tyle ile udało mi się poznać okolice to kompleks edukacyjny przy Suwalskiej jest dla mnie wartościowym miejscem. W tym miejscu można udać się do biblioteki i dowiedzieć o lokalnych inicjatywach.
13. Kąpielisko. Dlaczego? Można miło spędzić czas nad wodą. Zrobić grilla.
14. Las Maślicki.
15. Las Maślicki i stawy.
16. Lasek przy Śliwowej, łąka przy Suwalskiej/Królewieckiej.
17. Lasek przy śliwowej, stawik przy Maślickiej – Brzozowe Zacisze, polana przy Suwalskiej.
18. łąka przy ul. Koziej – miejsce na spacer z psem.
19. Moje mieszkanie, reszta to betonowa pustynia, która się ciągle rozrasta.
20. Najlepszym miejscem na Maślicach są tereny zielone ponieważ można tam odpocząć, zrelaksować się.
21. Nie mam ulubionych miejsc na Maślicach, ponieważ wszędzie jest mnóstwo samochodów, dużo ludzi, mało miejsc zielonych gdzie można usiąść i odpocząć.
22. Nie mam ulubionych miejsc w tym obszarze. No może z wyjątkiem sławnego domu.
23. Niestety wszystkie poza mapą – Las Stabłowicki, tereny nad Odrą. Na samym osiedlu brakuje otwartych placów zabaw, boisk, parków.
24. No właśnie, nie ma "ulubionych" – to martwe osiedle, nie ma żadnego fajnego charakterystycznego miejsca. Tylko bloki, domki i chaszczki, jeden-dwa "centra" handlowe. Brakuje jakiegoś "rynczku" - miejsca spotkań, rekreacyjno-kulturalnego.
25. Odra.
26. Okolice stawu.
27. Okolice ul. Sadowniczej i Augustowskiej gdzie jest nowy przyjemny plac zabaw z terenem zielonym gdzie dzieci mogą grać w piłkę. Lubie też Pasaż królewiecki gdzie jest fajny warzywniak z możliwością zakupów na wagę, sprzedaż jajek, sklep z artykułami ekobio, sala zabaw.
28. Park i tereny zielone przy stawie.

29. Park pomiędzy al. Śliwową a ul. Rzędzińską – spacery.
30. Park przy ul. Rzędzińskiej oraz tereny zielone przy rzece. Świetna odskocznia od miejskiego zgiełku.
31. Park Rzędziński.
32. Park Rzędziński – jedna z nielicznych enklaw zagospodarowanej zieleni z drzewami, ławkami, koszami na śmieci. Pasaż królewiecki- wiele usług, sklepów w jednym miejscu.
33. Park Rzędziński. Miejsce pozwalające zapomnieć, że jestem w mieście, będące blisko Odry, gdzie można spacerować. Szkoda że brak jest przejścia (kładki) do pobliskiego lasu Pilczyckiego, przez co jest on kompletnie bezużyteczny dla mieszkańców Maślic.
34. Park Rzędziński.
35. Wały Odry.
36. Jezioro przy ul. Potokowej.
37. Plac zabaw na Mrągowskiej.
38. Stadnina na Ślężoujściu.
39. Park Rzędziński – teren zielony.
40. Pasaż Królewiecki, ponieważ są tam restauracje i kawiarnie, gdzie można się spotkać, zjeść i spędzić czas.
41. Park Rzędziński.
42. Park Rzędziński – ciche i kameralne miejsce z bardzo dużym potencjałem.
43. Park Rzędziński – jedyny teren zielony ujęty na mapie.
44. Park Rzędziński i jego okolice. Mam małe dziecko i jest to dobre miejsce na spacery. Jest cicho i zielono.
45. Park Rzędziński i tereny zielone nad Odrą. Czynią osiedle naprawdę "zdrowym" miejscem do życia.
46. Park rędziński i wszystkie tereny zielone w jego otoczeniu.
47. Park Rzędziński – oaza zieleni przy ciągłej zabudowie tego terenu, wały nad Odrą.
48. Park Rzędziński z dojściem nad Odrę. Jest to miejsce do przyjemnego i bezpiecznego spacerowania z dzieckiem.
49. Park Rzędziński, okolice Ślężoujścia i wały. Spokojna okolica spacerowa chyba już ostatnia na osiedlu.
50. Park Rzędziński. Jest w nim cisza i spokój ale przydałoby się go trochę odnowić, zrobić plac zabaw/ siłownię na powietrzu...
51. Pasaż Królewiecki.
52. Plac zabaw i promenada spacerowa przy ul. Mrągowskiej, ponieważ mogę spokojnie spacerować tam z dziećmi. Trasy rowerowe oraz park przy stawiku.
53. Plac zabaw i siłownia przy ul. Mrągowskiej; zabudowa jednorodzinna, szeregowa przy ul Augustowskiej, Brodnickiej, Mrągowskiej; staw przy ul. Potokowej, trasa ul. Ślężoujście do Parku Rzędzińskiego.
54. Plac zabaw na Mrągowskiej.
55. Place zabaw, skwery, parki.
56. Place zabaw, tereny zielone. Miejsce spotkań i odpoczynku.
57. Plaża nad Odrą.

58. Potokowa.
59. Rejon szkoły podstawowej ze względu na dużą dostępność usług w okolicy.
60. Są kawałeczki osiedla "dla ludzi". Np. Mrągowska z pasem zieleni, ale trasa od kafejki donikąd (poza ćwiczeniem spacerowym). Suwalska z biblioteką, ale dojście Stodolną to skandal – brak nawierzchni. Przejście wzdłuż Królewieckiej do stadionu, ale żal, że po drodze nie ma ciągle parku i nachalne myśli, jaką zabudową urzędnicy zepsują fragmenty po stronie osiedla dotychczas niezabudowane, a także czy i kiedy będzie przyszkolny basen.
61. Skwer przy ul. Mrągowskiej (plac zabaw), tereny przy samej Ługowinie, park przy ul. Rędzińskiej.
62. Skwer z palcami zabaw dla dzieci – mam dzieci. Wały nad Odrą – możliwość korzystania z długich tras rowerowych w otoczeniu zieleni. Staw przy ulicy Królewieckiej, Las Pilczycki – sentyment, kontakt z przyrodą.
63. SP 26 jako centrum aktywności.
64. Staw Królewiecka.
65. Staw Królewiecki – można przyjechać pogrillować.
66. Staw Królewiecki i teren zielony wokół, ponieważ mało jest miejsc, gdzie można wypocząć i pospacerować.
67. Staw przy Królewieckiej, lasy oraz teren zielony za torami idąc od strony Królewieckiej, Odra przy ul. Rędzińskiej.
68. Staw przy Królewieckiej, okolice Maślickiej i Ślężoujścia, wały nad Odrą.
69. Staw przy Maślickiej, bo to prawdopodobnie ostatnie miejsce, gdzie jest zieleń ,drzewa itd. gdzie dzika deweloperka jeszcze nie dotarła.
70. Staw przy Maślickiej. Przydałaby się budowa trakt wzdłuż Ługowiny, aż do jej ujścia do Odry, oraz kładki przez Ślężę.
71. Staw przy skrzyżowaniu ulic Potokowa/Ślężoujście. Przepiękne zielone miejsce, w którym można doskonale odpoczywać.
72. Staw. Teren zielony.
73. Stawy przy ul. Maślickiej i al. Śliwowej, Odra plus teren spacerowy wzdłuż rzeki.
74. Stawy przy ulicy Potokowej zapewniające ciszę i spokój, w których można odpocząć od miejskiego zgiełku.
75. Ślężoujście, las po drugiej stronie Królewieckiej.
76. "ŚLĘZOUJŚCIE! Ługowina i tereny przylegające, staw przy Potokowej, przy Maślickiej.
77. Spacerować Ślężoujściem do Parku Rędzińskiego. Ślężoujście powinno zostać traktem pieszo-rowerowym z dojazdem tylko do domów bezpośrednio przy Ślężoujściu.
78. Ślężoujście, Park Rędziński. Miejsce odpoczynku, relaksu.
79. Ślężoujście, Staw przy Maślickiej, Park przy Maślickiej.
80. Teren zielony przy stawie przy ul. Maślickiej/Północnej.
81. Tereny nad Odrą.
82. Tereny nad Odrą – zdala od ruchu, zielono, natura, czasem pasą się konie.
83. Tereny nad Odrą, ponieważ są ciche, zielone, nieosiedlone i dzikie.
84. Tereny nad Odrą, ładne zielone tereny jeszcze niewykorzystane przez deweloperów.

85. Tereny przy Odrze, wał.
86. Tereny przy skrzyżowaniu Maślicka, Północna, Potokowa. Cisza i spokój.
87. Tereny rekreacyjne w okolicach Odry, ranczo nad Odrą i małe stawy w tamtych terenach. Jest to spokojne miejsce na rodzinny spacer czy bieganie z dala od spalin i dużego ruchu.
88. Tereny rekreacyjne wzdłuż ul. Królewieckiej nad wodą.
89. Tereny spacerowe: Park Rędziński, wały nad Odrą.
90. Tereny zielone, Park Rędziński, Park Maślicki (wygrany WBO, na który czekamy), staw królewiecki, deptak Kozia, aż do Parku Prackiego, Park Królewiecka (wygrany WBO, na który czekamy).
91. Tereny zielone począwszy od al. Śliwowej do ul. Królewieckiej.
92. Tereny zielone przy al. Śliwowej.
93. Tereny zielone przy stawie przy ul. Maślickiej/Północnej oraz Potokowej/Ślężoujście, Park Rędziński, Szkoła/biblioteka (doraźne centra kulturalne).
94. Tereny zielone przy ul. Koziej łąka, zagajnik leśny w stronę starego wysypiska. Mnóstwo mieszkańców spaceruje, biega o różnych porach, jeździ rowerami w tym obszarze. Niedzielne popołudnia – Kozia staje się traktem pieszych wycieczek nad Odrę dla całych rodzin – również mojej.
95. Tereny zielone w okolicach ulicy Rędzińskiej i Ślężoujścia. W miarę niezmiennione i niepozajmowane przez nowe budowy miejsca na spacer.
96. Tereny zielone, bo są terenami często naturalnymi dzikimi i są zielone.
97. Tereny zielone, kontakt z naturą.
98. Tereny zielone, które były największym atutem tego osiedla niestety znikają pod wpływem wzmożonych inwestycji deweloperskich.
99. Tereny zielone, parki.
100. To piękna zielona okolica, gdzie jest duża dostępność do przyrody, z dala od zgiełku centrum, z dużą ilością stawów, parków. Najgorsze, że dynamiczny rozwój dzielnicy, powstawanie nowych budynków mieszkalnych nie jest adekwatny do rozwoju infrastruktury drogowej, komunikacji miejskiej, a co najważniejsze dla nas, rozwojem przestrzeni edukacyjnej. Dzieci nie mają dostępu do boisk, basenu. Wszędzie trzeba dojeżdżać, bo jeden obiekt na taką dzielnicę to nieporozumienie. Myślę, że gdybym miała raz jeszcze podjąć decyzję, czy tutaj zamieszkać, patrząc na powyższe, nie zdecydowałabym się. To co powinno być obowiązkiem i zaletą, jest niestety przekleństwem.
101. Ul. Mrągowska (duża przestrzeń, szerokie chodniki, place zabaw, drzewa i cień), ul. Ostródzka (ogródki przed domami, niska zabudowa).
102. Ulica Kozia. Jest zielona i można nią spacerować jak w parku.
103. Uliczki z zabudową szeregową/bliźniaczą, zwłaszcza: Sadownicza, Ławska, Pasieczna, Augustowska, Braniewska itd. – są bardzo urokliwe, zwłaszcza zimą w okolicy Bożego Narodzenia.
104. Lubię także maślickie tereny spacerowe: staw przy Królewieckiej, staw przy Potokowej, wały (choć nie są zaznaczone na mapie, ale to ważny element Maślic). Lubię okolice

- Alei Śliwowej i kościoły przy ul. Maślickiej. Zakupy najczęściej robię w Lidlu i Pasażu Królewieckim. Cenię sobie również okoliczne usługi – zwłaszcza okoliczne kwaciarnie i fryzjera.
105. Ulubione miejsca to miejsca zielone - staw przy Maślickiej, wały nad Odrą, boisko szkolne przy Suwalskiej.
 106. Ulubione miejsca to tereny zielone zaraz poza zaznaczonym terenem.
 107. Poza tym to spójna zabudowa domów szeregowych w okolicy ulicy Mrągowskiej i zieleniec/plac zabaw przy Mrągowskiej, a także koniec ulicy Augustowskiej przy mostku, gdzie mieszkam. Park Rędziński trochę też, ale ciekawsze są tereny zielone w jego sąsiedztwie.
 108. Reszta zabudowy jest zbyt niespójna lub chodniki są zastawione samochodami (ulica Suwalska).
 109. Uwielbiam całe Maślice :) tereny zielone (stawy, wały nad Odrą, ul. Kozia) fajne miejsca typu nasza cudowna piekarnia #chleb na Suwalskiej, bibliotekę :)
 110. Wały nad Odrą, na Maślicach, bo mapy nie widzę. Spacer, rowery, przyroda.
 111. Wały nad Odrą, niestety nie są one zaznaczone.
 112. Wał przy Odrze.
 113. Wały nad Odrą w okolicy ul. Ślężoujście oraz pozostałe tereny zielone na osiedlu.
 114. Wały nad Odrą ze względu na możliwość spacerowania i każdy rekreacyjnej na rowerze.
 115. Biblioteka – przyjazna i dobrze wyposażona.
 116. Wały nad rzeką – idealne miejsce na odpoczynek i uprawianie sportu.
 117. Wały przeciw powodziowa nad Odrą.
 118. Wały przeciwpowodziowe ze względu na ich walory rekreacyjne.
 119. Wszystkie.
 120. Wszystkie miejsca zielone ze stawkami i rzeczką: tereny zielone wzdłuż rzeczki Ługowina – klimatyczne zaciszne miejsce do spacerów; Staw przy Potkowej – urokliwe miejsce odpowiednie na spotkania rodzinne, eventy, pikniki; Staw przy ul. Maślickiej – miejsce na spacer, odpoczynek, miejsce na warsztaty i pokazy osiedlowe; Park Rędziński + górka – miejsce odpoczynku, spacerów, małych sportów na górcie, lekcji i warsztatów przyrodniczych.
 121. Wszystkie moje ulubione dotychczas miejsca zagarnęła agresywna deweloperka lub jest w trakcie. Mogę mieć tylko nadzieję, że tereny zielone, które przetrwały np. znajdujące się w obszarze ulicy Północnej, Koziej pozostaną nimi. Rozumiejąc z jednej strony potrzeby finansowe Gminy, z drugiej strony jestem bardzo rozczarowana, że osiedle dedykowane dla spokojnej zabudowy stało się blokowiskiem.
 122. Wszystkie tereny zielone, których nas Maślicach akurat nie brakuje ;), a podyktowane jest to posiadaniem czworonoga. ;)
 123. Zieleniec na Mrągowskiej, zwany Maślickim Central Parkiem. Jedyne tereny zielone, zagospodarowane w środku Osiedla.
 124. Zieleniec przy Mrągowskiej – jedyny plac zabaw w okolicy dla dzieci starszych.
 125. Zielone parki.

Jagodno:

1. 1. Lubię spacerować po tracie pieszo-rowerowym wzdłuż torów kolejowych (od ul. Konduktorskiej w kierunku północnym).
2. Nieformalny łącznik ul. Dróżniczej i Malinowskiego, przebiegający wzdłuż ogrodzenia ogródków działkowych – kawałek niezagospodarowanej dzikiej zieleni, w sam raz na spacer z psem i chwilę relaksu.
3. 1. Trasa wzdłuż Schuberta i Parafialnej jako jedyna swobodnie dostępna droga (niestety nie przystosowana dla ruchu pieszych) do najbliższego parku – Brochów.
4. 2. Jedyne boisko przy Wagnera.
5. Aktualnie żadne. Wszędzie pełno ludzi, nie ma gdzie od nich uciec.
6. Aleje wzdłuż ulicy Konduktorskiej, Park Brochów i tereny za nim.
7. Bardzo często chodzę z dziećmi na spacer do parku – najbliższy jest nam Park Brochowski, ale przejście do niego z dziećmi nie jest bezpieczne.
8. Bardzo lubię osiedle Cztery Pory Roku.
9. Bardzo lubię swoje osiedle (4 pory roku), ponieważ jest ładne i zielone. Brakuje mi zieleni poza osiedlem.
10. BIEDRONKA – KOMPLEKSOWE ZAKUPY.
11. Biedronka, bo to jedyny sklep spożywczy na całe osiedle.
12. Biedronka, ponieważ to jedyny większy sklep.
13. Biedronka, bo to w zasadzie jedyny tani sklep w okolicy i nic tutaj ciekawego nie ma.
14. Brahmśa, bo tu mieszkam.
15. Brak, bo tam oprócz bloków i Biedronki nic nie ma.
16. Brak jest takich miejsc. Na wskazanym terenie nie ma parku ani skweru czy innego terenu rekreacyjnego/terenu sportowego np. boisko, do którego można udać się na spacer i odpocząć. Nie ma również Domu Kultury czy świetlicy.
17. Brak na Jagodnie wszystkiego. Są tylko mieszkania.
18. Brak takich – brak parku w okolicy Komedy. Prawdę mówiąc czekam, aż będzie więcej zieleni w mojej okolicy. Póki co tylko deweloper starał się trochę zieleni zapewnić. Warto pomyśleć nad parkiem, w okolicy Komedy.
19. Brak takich miejsc, potrzebny jest park, miejsce zielone gdzie można by wyjść i pospacerować.
20. Brak takiego miejsca. (Jak np. park, ścieżki rowerowe, miejsce do spacerów z psem itp.).
21. Brak ulubionych miejsc, bo poza domami nic tu nie ma.
22. Brak ulubionych miejsc, brak chodników, terenów zielonych innych niż zaniedbane nieużytki, brak parku itp.
23. Brak ulubionych, na osiedlu Jagodno są tylko budynki mieszkalne.
24. Brak, najbliższy park to Brochów..... to samo dotyczy placów zabaw i miejsc gdzie można pójść na spacer.
25. Brak, sam syf, pola, budynki, zero uporządkowania chaos.

26. Brak. Osiedle kojarzę z placem budowy, do pracy jadę godzinę w jedną stronę (pl. Grunwaldzki). Jakość powietrza jest dramatyczna – oddychamy kurzem i spalinami + smog z domków.
27. Brakuje takiego miejsca. Niestety, ale na całym terenie Jagodna nie ma miejsca do spędzenia wolnego czasu, bez wydostawania się poza granice osiedla. Brak sensownej gastronomii/parku/terenów wspólnych.
28. Brochów – tereny zielone, okolice Iwin i Siechnic – podobnie.
29. Budka z lodami.
30. Budowana obecnie biblioteka będzie z całą pewnością moim ulubionym miejscem. Reszta to zabudowa mieszkalna.
31. Były ulubione miejsca – park, ale dojście do niego jest niebezpieczne – ani przez tory, ani ulicą.
32. Całe osiedle cztery pory roku, ponieważ panuje tu cisza i spokój.
33. Cenię zielone miejsca w mieście. Bardzo lubię spacerować po parku, jednak dojazd z wózkiem dziecięcym do Parku Brochowskiego, który widzę z okna jest bardzo niebezpieczny.
34. Chodnik i ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Konduktorskiej. Bezpieczne dojście do przystanku i do Brochowa, tereny zielone.
35. Chodnik przy ulicy Konduktorskiej. Pozwala na cichy spokojny spacer.
36. Chodniki, ulice, łączące osiedla = możliwość spaceru, przemieszczania się pieszo.
37. Chyba tylko mój dom i plac zabaw na sąsiednim osiedlu. Prócz tego ulice, domy i pola.
38. Ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż Konduktorskiej.
39. Ciąg pieszy i rowerowy wzdłuż ul. Konduktorskiej – spacer/wycieczka rowerowa.
40. Ciężko powiedzieć.
41. Ciężko pisać o ulubionym miejscu, jeśli do praktycznie każdego miejsca wypoczynku i kultury trzeba pojechać do innej dzielnicy/osiedla.
42. Czekam na takie miejsce, postuluję szybkie wybudowanie psiego wybiegu – jest to stosunkowo tania, ale ważna społecznie (integrująca) inwestycja.
43. Cztery pory roku – osiedle.
44. Docelowe miejsce Zielonego Klina Południa Wrocławia – duże połacie terenów, przestrzeń oraz natura powodują, że jest to jeden z nielicznych terenów, gdzie można poczuć trochę wolności i odpocząć od zabudowań. Drugie miejsce to ogródki działkowe przy Kajdasza/Buforowej wraz z miejscem na docelową pętlę tramwajową – z uwagi na dużą ilość zieleni – nawet jeżeli będzie wybudowana pętla – dobrze by było zrobić to w dosyć nowoczesny sposób w połączeniu z dużą ilością zieleni.
45. Droga do od Konduktorskiej wzdłuż torów aż do Żywca na Buforowej.
46. Droga rowerowa.
47. Droga rowerowa i chodnik wzdłuż ulicy Konduktorskiej – bezpieczny spacer z dzieckiem.
48. Działki ROD – cisza i spokój.
49. Foodtruck Pizuunia. Można smacznie zjeść i posiedzieć w klimatycznym miejscu na zewnątrz.

50. Generalnie to chyba pizzeria oraz spaceru Schuberta do parku na Brochów.
51. Jagodno ciche i spokojne osiedle.
52. Jagodno jest blokowiskiem i jedynym miejscem jakie może się tam podobać to własne mieszkanie albo łąka, która jeszcze nie została zabudowana.
53. Jagodzińska. Możliwość spaceru.
54. Jakie miejsca zielone?
55. Jest to jeszcze duży teren nie zagospodarowany przez deweloperów jest bardzo miło i przyjemnie jak rano ćwierkają ptaki można zobaczyć sarny, bażanty, inne zwierzęta, jest to ta część, od ul. Kajdasza do Wojszyc, można tutaj wyciszyć się z pięknym widokiem na Wrocław.
56. Jeżeli powstanie teren zielony pomiędzy Asfaltową i Buforową, gdzie będzie możliwość aktywności fizycznej – siłownia pod chmurką, boisko, jakiś staw, fontanna etc. – będzie to te ulubione miejsce. Na tę chwilę na terenie Jagodna nie ma takiego miejsca!!!
57. Kajdasza 12, bo tam mieszkam i żabka obok, bo ratuje życie.
58. Kawaleczek ścieżki rowerowo-pieszkiej pomiędzy Konduktorską a Buforową (na granicy osiedla, wzdłuż torów) – jedyna inwestycja, jaka przychodzi mi do głowy, dostępna dla ogółu mieszkańców.
59. Każde miejsce, w którym jest starodrzew, w okolicy przeważają młode nasadzenia.
60. Klin Południa Wrocławia – dziewicze tereny z sarnami i świeżym powietrzem, idealne na spaceru i biegi.
61. Biedronka na ul. Sarniej – jedyny większy sklep na osiedlu.
62. Lokalna piekarnia na ul. Jagodzińskiej – super świeże pieczywo i lody.
63. Konduktorska.
64. Liczne drogi polne, gdzie można przejść się na spacer i odpocząć, gdyż niestety na osiedlu brakuje pięknego terenu zielonego, gdzie byłaby możliwość spacerów i innych czynności rekreacyjnych.
65. Miejsce wokół klina, ponieważ to jedyny obszar, gdzie można spacerować w tym rejonie.
66. Miejsce za budynkami ulicy Komedy, ponieważ jest tam namiastka zieleni.
67. Mieszkam na Jagodnie ponad 30 lat i nasze osiedle miało charakter wiejski, gdzie mieszkańcy się znali mówili sobie dzień dobry. Najbardziej lubię uliczki domków jednorodzinnych, przy których są ogródki, dużo zieleni.
68. Mieszkam tu od 4 lat, niestety nie mam ulubionego miejsca, gdyż po Jagodnie nie da się "spacerować". Są tu głównie powygradzane osiedla lub prywatne domy, a komunikacja odbywa się samochodem i jest to raczej na linii "sklep-dom". Nie ma tu dokąd, ani po co spacerować. Ba, niekiedy nawet nie ma po czym (ach, te błotniste pobocza Buforowej). By wypocząć, chodzę do parku na Brochowie. Na fitness jechać muszę na Gaj lub Huby.
69. Szkoda, że Jagodno nie sprzyja integracji – na nowych osiedlach bardzo by się to przydało.
70. Moim ulubionym miejscem są niezabudowane tereny rolne pomiędzy Jagodnem a Wojszycami. Przy braku jakiegokolwiek parku lub skweru pełnią one rolę terenu

rekreacyjnego. Spacer w tych okolicach pomaga dostrzec oczami wyobraźni planowany Zielony Klin Południa Wrocławia, który ma szansę stać się miejscem spotkań i rekreacji z prawdziwego zdarzenia.

71. Moim ulubionym terenem są pasy terenu zielonego, na którym ma powstać park. Jest to jedyne miejsce, gdzie można pospacerować z psem lub rodziną.
72. Moimi ulubionymi miejscami są Park Skowroni – ładne miejsce niestety chyba nie wchodzi w obszar zaznaczony na mapie jako część Brochowa. Ze względu na brak swobodnych bezpiecznych "kanałów komunikacyjnych" poznanie osiedla jest ograniczone.
73. Moje miejsce zamieszkania. Mój ogród.
74. Moje mieszkanie.
75. Moje mieszkanie, nigdzie indziej nie jestem w stanie się dostać, bo nie ma chodników! Wsiadam w autobus i jadę do centrum lub do pracy.
76. Moje osiedle (cztery pory roku), jest dużo zieleni w porównaniu do innych betonowych osiedli i mam fajnych sąsiadów.
77. Moje przyszłe mieszkanie przy ul. Buforowej.
78. Moje ulubione miejsce, to ścieżka rowerowa i chodnik przy ulicy Konduktorskiej od osiedla mała Toskania w stronę Brochowa, ponieważ wokół jest bardzo zielono i spokojnie, można tam przejechać się rowerem, na rolkach, pospacerować lub pobiegać, nie tylko za dnia tylko również po zmroku dzięki oświetleniu trasy.
79. Mój dom.
80. Mój dom i resztkę przyrody.
81. Na chwilę obecną nie posiadam takich miejsc, w związku z przebudową drogi. Poza tym wszystkie osiedla dookoła są zamykane, co znacznie utrudnia spacerowanie np. z wózkiem. W chwili obecnej dojście z wózkiem z ulicy Komedy do przychodni na Vivaldiego jest niemożliwe.
82. Na Jagodnie nie ma żadnych takich miejsc. Brak parku, boiska, domu kultury, publicznych placów zabaw, a co najważniejsze publicznego żłobka, przedszkola i szkoły podstawowej dostępnej w pieszej odległości z każdego zakątka Jagodna.
83. Na Jagodnie prawie nic nie ma, nie mając samochodu ciężko jest się tutaj poruszać, póki co nie jestem w stanie wskazać żadnego takiego miejsca.
84. Na razie nie ma nic takiego....jest park Brochowski, ale to nie na tym terenie.
85. Na razie nie ma takich miejsc. Osiedle posiada tylko bloki, nic więcej.
86. Na tą chwilę to jeden wielki plac budowy, więc poczekać musimy, ale generalnie atrakcji brak jakichkolwiek. :)
87. Na ten moment brak jest takich miejsc – brak parku, placu zabaw, etc.
88. Na zaznaczonym terenie nie ma takich miejsc. Jedyne pobliski Park Brochowski może być takim miejscem, ale jest on trochę dalej i nie ma dogodnego dojścia do niego (przez tory lub wąską ulicą bez chodnika).
89. Na zaznaczonym terenie nie ma miejsca ogólnodostępnego, które mogłoby stać się ulubionym miejscem, osiedla są odgródzone od siebie ogrodzeniami, brak lokali usługowych, wspólnego skwerku, ławeczek itp.

90. Na zaznaczonym terenie nie ma takich miejsc, jest dalej Park na Brochowie.
91. Na zaznaczonym terenie nie ma takich miejsc, ponieważ nie ma parków, skwerów, ani placów zabaw dla dzieci.
92. Na zaznaczonym terenie obecnie tylko mieszkam. Nie ma żadnych miejsc rekreacyjnych. Najbliższy park jest na Brochowie.
93. Najbardziej lubię okolicę, na której sama mieszkam – ul. Vivaldiego. Można dojść pieszo do Biedronki, apteki, wielu sklepów. Przy tej ulicy mieści się również poradnia zdrowia, dentysta, kosmetyczka.
94. Najbardziej mi odpowiada obszar tzw. starego Jagodna, ponieważ jest mniej samochodów i związanego z tym ruchu, jest więcej zieleni.
95. Najbardziej podoba mi się stosunek zabudowy do powierzchni działki na pierwszym osiedlu Archicomu przy ul. Vivaldiego. Są ciągi piesze, dużo nasadzeń, miejsc parkingowych, bloki oddalone od siebie, jest więcej przestrzeni, a nowa część osiedla jest cała wybetonowana, blok na bloku, auto przy aucie...
96. Najbliższym ulubionym jest Park Brochowski, ale to poza mapka.
97. Najbliższym miejscem jest Park Brochowski.
98. Nie ma ich prawie w ogóle. Boisko jest zamknięte dla innych osiedli. Przede wszystkim należy rozważyć otwarcie jednych osiedli dla drugich, przez zamykanie się nawzajem szkodzimy sobie samemu. Przykładowo: moje osiedle graniczy z Iwinami oraz z osiedlem od innego (niż mój inwestora), aby dojść do sklepu ABC muszę iść naokoło przez Schuberta i do końca Vivaldiego. W momencie dotarcia do sklepu mój blok mam na wyciągnięcie ręki (jakieś 100m), ale ja musiałem pokonać około 7-krotnie dłuższy dystans bo osiedla są pozamykane dla siebie. Przykładem było Osiedle Maestro III graniczące z Czterema Porami Roku. No, ale odpowiadając na pytanie moim ulubionym miejscem są lody w budce na środku Vivaldiego – przepyszne, z inicjatywy mieszkanki.
99. Nie ma takich miejsc, Jagodno to pomyłka.
100. Nie ma takich miejsc. Brakuje parku.
101. Nie ma takiego miejsca, :(wszędzie beton i samochody. :(
102. Nie ma takiego, park Brochowski, ponieważ na Jagodnie jest jeden wielki plac budowy.
103. Nie ma takiego. Nie ma terenów zielonych, parków, póki co plac budowy. Nawet sklepu w pobliżu nie ma – osiedle Mała Toskania.
104. Nie ma, chcemy zieleni, placów zabaw i boiska/siłowni itp.
105. Nie ma, ponieważ gdziekolwiek chce pojechać stoję od jednego do drugiego przystanku 15min, człowiek może zwariować, a dojście pieszo gdziekolwiek jest utrudnione, ponieważ jest aktualnie budowa. Częstotliwość autobusów, która została zmieniona miała polepszyć komunikację, jednak przez korek na ulicy Bardzkiej lub Buforowej autobusy są opóźnione i niekiedy przyjeżdżają dwa na raz, opóźnione.
106. Nie mam takich. Moimi ulubionymi miejscami są parki, ale tutaj ich brak.
107. Nie mam takiego miejsca. Na spacerzy wychodzę do Parku Brochowskiego lub w pola. Na osiedlu brakuje mi plenerowego miejsca do ćwiczeń.
108. Nie mam takiego, ew. mój dom. Z racji braku infrastruktury traktuje na razie to osiedle jako sypialnię bez innej oferty.

109. Nie mam ulubionego miejsca, bo ciężko się gdzieś wydostać bez lęku o życie bez samochodu. Wszystkie nowe chodniki z osiedla Mała Toskania urywają się tak po prostu bez sensu, w potem, aby dotrzeć do Parku czy ścieżki trzeba wędrować ulicą. Więc spędzam czas poza osiedle.
110. Nie mam ulubionego miejsca, ponieważ mam duży problem, żeby wydostać się ze swojego osiedla. Nie mam możliwości ani dojścia do sklepu, ani parku, ani restauracji. Nie mam gdzie jeździć rowerem. Ogólnie problem z transportem sprawia, że nie mamy jako mieszkańcy swoich ulubionych miejsc.
111. Nie mam ulubionego miejsca, teren jest zbyt mało rozwinięty, brakuje miejsc (parku, boiska, skweru itp.), w których można czuć się swobodnie i komfortowo, tym bardziej nazywać je ulubionymi.
112. Nie mam ulubionego miejsca. Tu nie ma co robić, to jest sypialnia ze strasznie słabym połączeniem z miastem.
113. Nie mam ulubionych miejsc na tym terenie, brakuje parku, gdzie można by pójść na spacer czy dobrej kawiarni, żeby się spotkać z przyjaciółmi.
114. Nie mam ulubionych miejsc, bo nie ma tu takich, albo są bloki, albo domki, albo ulice. Nie ma nawet ogólnodostępnej ławki, jeśli w ogóle już są to na zamkniętych osiedlach.
115. Nie mam ulubionych miejsc, gdyż brakuje miejsc do wypoczynku, a brakuje bezpiecznej drogi pieszej do najbliższego parku Brochowskiego.
116. Nie mam ulubionych miejsc. Całe osiedle jest stworzone przez deweloperów bez przemyślenia i zapewnienia przez miasto podstawowych potrzeb, takich jak sprawna komunikacja miejska, tereny rekreacyjne, sklepy czy miejsca spotkań.
117. Nie mam, chodzi się tu tylko między blokami lub w zabudowie jednorodzinnej.
118. Nie mogę znaleźć żadnego ulubionego miejsca na mapie, nie ma takiego, wszędzie chaos komunikacyjny, nie idące z nową zabudową i zasiedlaniem osiedla oznakowanie dróg np. ul. Schuberta w części jest strefą zamieszkania, a w części strefą ruchu brak logiki.
119. Niestety nie ma takiego miejsca.
120. Można zrobić ścieżkę, która połączy osiedle z Parkiem Brochowskim.
121. Niektóre ścieżki rowerowe – umożliwiają aktywny wypoczynek.
122. Nie ma takiego miejsca, gdyż nie ma na tym terenie ani parku, ani placu zabaw.
123. Niestety brak parku, zieleni oraz miejsc spotkań...
124. Niestety brak ulubionego miejsca, gdyż wszędzie jest spory ruch samochodowy, mało miejsca na spokojny spacer czy odpoczynek.
125. Niestety na Jagodnie nie ma terenów wspólnych, gdzie można byłoby odpocząć, pobawić się z dzieckiem, zabrać je na spacer, odpocząć. Są jedynie bloki, osiedla, domki jednorodzinne i ogródki działkowe. Teren przyjazny do mieszkania. Park Brochowski jest poza zaznaczonym obszarem, więc nie ma takiego miejsca na Jagodnie.
126. Niestety na mapie nie ma ciekawych miejsc, bo ich po prostu brakuje. Najbliżej jest Park Brochowski, do którego prawie całe Jagodno ściąga na spacerzy czy relaks.

127. Niestety na zaznaczonym obszarze brakuje wspólnego publicznego placu zabaw z terenem zieleni (parku), dlatego nie mam ulubionego miejsca na zaznaczonym obszarze. Najbliższe miejsce to park Brochowski
128. Niestety nie ma czym się popisać!
129. Niestety nie ma takiego miejsca, jedynie droga do Parku Brochowskiego.
130. Niestety nie ma tu takich miejsc... Na Jagodnie nie ma miejsca odpoczynku jak np. park na Brochowie, do którego się nie da przejść swobodnie, nie ma biblioteki...
131. Niestety nie ma ulubionych brak parku i zieleni.
132. Niestety nie mam ulubionego miejsca na Jagodnie. Najbliższe fajne miejsce to park i boiska na Brochowie.
133. Niestety tylko pola, są to jedyne spokojne miejsca do spacerów wśród zieleni.
134. Niezabudowane pola, drogi polne i tereny niewykupione jeszcze przez deweloperów. Były dobrymi, cichymi miejscami na spacer czy rower, teraz wszędzie beton, albo plac budowy. Tragedia.
135. Niezabudowane tereny wzdłuż ul. Klasztornej. Cicho, zielono, pięknie.
136. Nowa droga spacerowo-rowerowa na Konduktorskiej, resztki terenów zielonych z dala od zgiełku aut. Pola na wysokości Małej Toskanii, gdzie może zobaczyć bażanty i sarny.
137. Obecnie brak, bo to jeden wielki plac budowy i spacer w błocie i kurzu z budów. Styropian fruwa wszędzie.
138. Obecnie tylko Park Brochowski, do czasu, aż nie będzie zrealizowany projekt zielonego klina.
139. Ogródki działkowe na ul. Terenowej.
140. Ogrody działkowe jako zielona dżungla w mieście.
141. Ogródek działkowy. Tam mogę korzystać z zielonej przestrzeni. Najbliższy park to Park Brochowski, ale Niestety również brakuje chodnika (kończy się przed torami).
142. Ogródek z foodtruckiem pizzunia koło przystanku Lamowice. Przemięta atmosfera, smaczne jedzenie, wygodny ogródek.
143. Ogródki działkowe.
144. Ogródki działkowe "Jedność" przy ul. Buforowej/Terenowej, gdyż stanowi kompleks zróżnicowanej enklawy zieleni.
145. Ogródki działkowe przy ul. Konduktorskiej. Cisza, spokój, relaks.
146. Ogródki działkowe ROD Jagoda.
147. Ogródki działkowe, osiedle Mała Toskania, ścieżka rowerowa i chodnik wzdłuż ul. Konduktorskiej prowadząca do parku.
148. Ogródki działkowe, ponieważ dają możliwość przyjemnego spędzania czasu na dworze, grillowania itp. osobom mieszkającym głównie w dość małych mieszkaniach.
149. Ogródki działkowe.
150. Ogródki działkowe. Brakuje jakichkolwiek innych miejsc do spędzania czasu poza domem z rodziną.
151. Okolice ul. Komedy, Klasztornej w okresie letnim jest doskonałym miejscem na aktywny wypoczynek, jest tu dużo zieleni, są boiska do siatkówki, piłki nożnej, można wyjść na przyjemny spacer i pobiegać.

152. Okolice sklepu Biedronka, jak na razie największy sklep w tym miejscu.
153. Okolice ulicy Vivaldiego, bo tam mieszkam.
154. Okoliczne pola i łąki, niestety szybko znikają, a na ich miejscu powstają nowe budynki.
155. Okoliczne tereny rolne na spacer.
156. Os. Nowa Toskania skwer zewnętrzny, ponieważ jest to miejsce do odpoczynku
157. Osiedla "4 pory roku" – dostępność sklepu, lodziarni, apteki, pizzerii, żłobek (zajęcia fitness).
158. Osiedle 4 pory roku, większość sklepów i restauracji pod domem, chociaż przydałoby się coś innego niż pizza.
159. Osiedle 4 pory roku. Zielone, pięknie utrzymane, z boiskami, placami zabaw i świetlicą. Brawo dla developera!
160. Osiedle CPR. Posiada place zabaw, miejsca do odpoczynku oraz uprawiania sportu.
161. Osiedle cztery pory roku.
162. Osiedle Cztery Pory Roku – jest tam czysto i bezpiecznie.
163. Osiedle Cztery Pory Roku (to jedyne prawdziwe) – spokój, zieleń, bezpieczeństwo.
164. Osiedle Cztery Pory Roku i okoliczne pola z uwagi na możliwość spacerów.
165. Osiedle CZTERY PORY ROKU – mieszkam tam, jest cicho, czysto i zielono.
166. Osiedle cztery pory roku przy ul. Wagnera posiada na niewielkiej przestrzeni wiele placów zabaw i jest ogrodzone. Nie ma na nim dużego ruchu ulicznego, stąd moje dzieci mogą swobodnie się po nim poruszać same. Są tutaj dwa boiska.
167. Osiedle Cztery Pory Roku ze względu na zadbaną zieleń, ul. Schuberta, Sarnia itp. ze względu na możliwość spaceru w pobliżu pól przy niewielkim ruchu samochodowym.
168. Osiedle cztery pory roku, jako jedyne miejsce w pobliżu ma obiekty rekreacyjne, restauracje, place zabaw.
169. Osiedle Cztery Pory Roku, stajnia Szafir, ulica Schuberta.
170. Osiedle przy ul. Komedy.
171. Osiedle Vivaldiego.
172. Park Brochowski.
173. Restauracja Ayvar.
174. Są to miejsca spotkań, zabaw dzieci, ale spokojne i bezpieczne.
175. Osiedlowe tereny zielone, boisko.
176. Osiedlowy plac zabaw.
177. Park.
178. Park Brochów oraz pola. Są to miejsca gdzie mogę wyjść na spacer z psem oraz zorganizować np. grilla ze znajomymi.
179. Park Brochowski.
180. Park Brochowski – spełnia funkcję obszaru zieleni, gdzie można wypocząć.
181. Park Brochowski – natura, miejsce do spacerów.
182. Park Brochowski – niestety trzeba przechodzić przez tory (z dziećmi, rowerkami, wózkami). Nie muszę pisać, jak jest to niebezpieczne.
183. Park Brochowski – relaks.
184. Park Brochowski – tereny zielone.

185. Park Brochowski – zieleń i część osiedla domków jednorodzinnych.
186. Park Brochowski.
187. Duży plac zabaw dla dzieci.
188. Park Brochowski (o ile jest zaznaczony na mapie. Niestety mapa nie jest dostępna) – jest to najbliższy park i miejsce na spacer i relaks w otoczeniu zieleni. Brakuje takich miejsc na Jagodnie.
189. Park Brochowski, ale on jest poza mapą – jedyne zielone miejsce blisko Małej Toskanii, na której mieszkam.
190. Park Brochowski, bo jedyny w okolicy.
191. Park Brochowski, bo jest jedynym parkiem na tym terenie.
192. Park Brochowski, bo nie ma nic na Jagodnie z terenów zielonych i skwerków.
193. Park Brochowski, bo to jedyne miejsce, gdzie można iść na spacer. Piekarnia na ulicy Jagodzińskiej. Dobry chleb i jedyna piekarnia w okolicy.
194. Park Brochowski, jedyny teren zielony w pobliżu Jagodna.
195. Park Brochowski jedyny zielony zakątek w pobliżu miejsca zamieszkania...
196. Park Brochowski, łąki pomiędzy Brochowem a Jagodnem. Idealne miejsce na spacer i bieganie.
197. Park Brochowski najlepsze miejsce na zaznaczonym terenie dla spacerowania z rodziną.
198. Park Brochowski – poza obszarem.
199. Park Brochowski w pobliżu osiedla Mała Toskania.
200. Park Brochowski zieleń i kompleks boisk sportowych.
201. Park Brochowski, bo jedyne zielone miejsce w tym rejonie, ale przejście przez tory kolejowe jest niebezpieczne.
202. Park Brochowski, jedyne zielone i zadbane miejsce w okolicy z placem zabaw i licznymi alejkami i spacerowymi.
203. Park Brochowski, którego niestety nie ma na mapie.
204. Park Brochowski, który mimo tego, że jest mały jest bardzo urokliwym miejscem. Graniczy z Osiedlem Jagodno i irytujący jest fakt, że nie ma przejścia dla pieszych przez tory kolejowe, które to przejście zwiększałoby bezpieczeństwo dla pieszych!!!
205. Park Brochowski, można spędzić miło czas z dzieckiem w cieniu. Niestety żeby do niego dojść trzeba iść 60 minut w słońcu!!!
206. Park Brochowski, ponieważ można pojechać na rowerze lub spacerować.
207. Park Brochowski, trochę zieleni.
208. Park Brochowski, urokliwy park, zieleń, powinien być lepszy dojazd komunikacją miejską.
209. Park Brochowski, za daleko dla mieszkańców nowej części Jagodna (tereny Kajdasza, Komedy), dobrze by było mieć podobny teren bliżej.
210. Park Brochowski, że względu na dużą ilość terenów zielonych, szereg ułatwień do spędzania wolnego czasu. Niestety nie ma dojazdu w to miejsce, przejścia kolejowe są niestrzeżone, bez możliwości przetransportowania wózka dziecięcego. Poza tym tereny polne między Jagodnem a Wojszycami.

211. Park Brochowski. Dużo zieleni, plac zabaw, labirynt.
212. Park Brochowski. Jedyne miejsce zieleni w okolicy Jagodna. Szkoda, że jest tak źle dojście do niego.
213. Park Brochowski. Jedyne park w okolicy. Szkoda, że żeby się do niego dostać trzeba przejść przez przejazd kolejowy niestrzeżony i bez chodnika....
214. Park Brochowski. Przyjemne miejsce relaksu.
215. Park Brochów, jedyne miejsce gdzie w pobliżu mogę udać się z dziećmi w wolnym czasie.
216. Park na Brochowie, jedyne miejsce gdzie można odpocząć.
217. park na Brochowie, niestety na Jagodnie nie ma takich miejsc.
218. Park na Brochowie, zielen, plac zabaw.
219. Park na Brochowie. Mieszkam niedaleko ul. Sygnałowa.
220. Park niestety na Brochowie.
221. Pas zieleni za ulicą Klasztorną. Poza tym niewiele jest miejsc na Jagodnie, które, póki co, mi się podobają.
222. Piekarnia na Jagodzińskiej – miejsce spotkań w niedziele niehandlowe.
223. Piekarnia na Jagodzińskiej jako cel i pretekst do spacerów.
224. Piekarnia, pizzeria, lodziarnia.
225. Piekarnia. Bo nie ma nic innego.
226. Piekarnia – świeże pieczywo. Kościół – ludzki gospodarz parafii. Biedronka – codzienne zakupy. Punkt InPost – blisko do odbioru paczek. Przydałby się jeszcze tylko paczkomat. :)
227. Pizzeria Cztery pory roku, Żabka, pola za osiedlami przy ul. Komedy/Kajdasza. No i teraz często bywam w Hercie fajnie, że pojawił się w tym rejonie, w najbliższym czasie mam zamiar odwiedzić park z labiryntem w Brochowie.
228. Pizzeria Sognare organizuje wydarzenia na swoim kawałku zieleni, integruje całe osiedle. Nowa część osiedli przy ul. Komedy ze względu na otwarty charakter osiedla, nie ma obaw, że spacerując natknie się na płot czy zamkniętą furtkę nie do przejścia.
229. Pizzeria Sognare wraz z ogródkiem, ponieważ jest to jedyne, ogólnodostępne miejsce spotkań mieszkańców, które organizuje cykliczne imprezy.
230. Mała architektura przy Osiedlu Cztery Pory Roku (Komedy), ponieważ jest to moja najbliższą okolica, która jest spójnie zaaranżowana.
231. Klin Wojszycko-Tarnogajski – miejsce zielone, idealne na spacer.
232. Pizzunia.
233. Plac zabaw, bo nie ma parku.
234. Plac zabaw przy św. Rity, bo to jedyne miejsce, gdzie dziecko może się pobawić.
235. Place zabaw – zadbane, moje dziecko lubi się tam bawić.
236. Place zabaw dla dzieci, plac "pod jabłkiem", tereny zielone na osiedlu "cztery pory roku", trasy rowerowe w kierunku Ołtaszyna i Wojszyc.
237. Place zabaw dla dzieci, ponieważ nie ma innych miejsc spotkań.
238. Place zabaw, ponieważ są jedynymi miejscami spotkań.
239. Place zabaw, boisko. Tereny zielone, niestety brak jest parku.

240. Place zabaw, piekarnia.
241. Pola.
242. Pola (ul. Klasztorna po polach), jedyny teren zielony, jaki mamy na spacer.
243. Pola, bo wychodzę z psem.
244. Pola i drogi polne ze względu na brak ruchu samochodowego.
245. Pola i ostatnie skrawki zieleni, którą lada dzień zabudują deweloperzy.
246. Pola i ścieżki za osiedlem 4 pory roku – miejsce spacerowe. Niestety jest go coraz mniej, przez kolejne inwestycje.
247. Pola i tereny zielone od Jagodna w stronę Wojszyc – zielono, spokojnie, bez aut, można spotkać sarny i zające. Bardzo doceniam, że po pracy mogę w kilka minut przenieść się na tereny zielone. Byłoby wspaniale, gdyby udało nam się wspólnie ocalić Zielony Klin.
248. Pola jako teren zielony.
249. Pola, na których można spacerować z psem.
250. Pola po zachodniej stronie ul. Buforowej (rejon ulicy Asfaltowej oraz Klasztornej), jedyne miejsce gdzie można pospacerować z dala od komunikacji samochodowej. Jest to namiastka parku, którego brakuje na terenie Jagodna.
251. Pola przy osiedlu Cztery Pory Roku, aktualnie najlepsze miejsce na spacer z psem.
252. Pola za blokami przy ulicy Strawińskiego/Buforowej. Zielono, można swobodnie spacerować. Niestety dookoła tylko pełno samochodów.
253. Pola za Komedy, można oderwać się od zgiełku miasta i poczuć jak na wsi.
254. Pola za osiedlami przy ul. Komedy i Kajdasza. Zieleń i spokój. Na osiedlu brakuje jednak terenów zielonych, na których można przyjemnie i bezpiecznie spędzać czas na powietrzu.
255. Pola za ulicą Sarnią oraz Park Brochowski jedyne miejsca, gdzie można pospacerować, pobiegać i pojeździć na rowerze.
256. Pola, na które można pójść na spacer.
257. Pole za blokami na Strawińskiego – dobre miejsce na spacer z pieskiem.
258. Pole między Asfaltową i Kajdasza – bieganie, rower, spacer z psem.
259. Pole między Kajdasza a Wojszycami. Jedyny teren zielony, gdzie można się przejść. Inne tereny zielone są raczej ogrodzone i niedostępne dla wszystkich.
260. Polne drogi za osiedlami. Brak innych terenów zielonych, które mogłyby być ulubione.
261. Pomiędzy Jagodnem a Wojszycami jest trochę zieleni, to mi się podoba.
262. Powstający Klin Wojszycki, przestrzeń, brak zabudowy, zieleni.
263. Przecież tu nic nie ma, co ma być niby ulubionym miejscem?
264. Przejście od ulicy Sygnałowej do Parku Brochowskiego – polami, przez tory kolejowe. Bardzo sympatyczna trasa spacerowa oraz biegowa.
265. Przestrzeń za osiedlem nowa Toskania. Mógłby tam powstać skwer. Lubię tam spacerować z moim kotem.
266. Przy ul. Wagnera jest pizzeria, przed którą jest piękny skwerek. Można wyjść sobie z rodziną na obiad, spacer. Przy Kajdasza póki co nie ma nic. A przydałby się jakiś lokal gastronomiczny.
267. Puste pola.

268. Raczej nie ma tu jeszcze nic, oprócz bloków.
269. Rejon na granicy tj. Park Brochowski z uwagi na zieleń. Brakuje tylko oświetlenia i toalet.
270. Rozległe pola na południe od ulicy Komedy – idealne miejsce na spacer, marzy nam się zagospodarowanie terenu pod park.
271. Są to tereny tzw. Zielonego Klina Wrocławia. Chodzę tam na spacer z psem, biegam, jeżdżę na rowerze. Jest to jedyny taki teren w pobliżu mojego miejsca zamieszkania.
272. Schuberta – kojarzy się ze spokojnym "deptakiem", klasztorna – polna droga, jeszcze w miarę spokojna na spacer, przynajmniej zanim powstaną kolejne blokowiska...
273. Schuberta ze względu na pola i łąki.
274. Sklep osiedlowy, lodziarnia oraz stoiska z warzywami – można zakupić brakujące dobra podstawowe.
275. Spacer po zielonym klinie.
276. Spacer ul. Schuberta, byłby on przyjemniejszy, gdyby można było jakoś ograniczyć ten dziki ruch tyłami Jagodna.
277. Spacer wzdłuż torów ulicą Schuberta, tylko przydałby się chodnik, ponieważ auta jeżdżą cały czas niezgodnie z przepisami, za szybko i jest tam po prostu niebezpieczne zwłaszcza z dziećmi – na odcinku obok przedszkola jest jakieś dziwne zwężenie i nie ma możliwości bezpiecznego przejścia tą drogą.
278. Spore miejsca przeznaczone na działki, co upiększa okolicę i sprawia, że nie ma tak gęstej zabudowy, jest czym oddychać.
279. Stajnia na ulicy Sarniej – jazda konna, rekreacja.
280. Stara część Jagodna, miłe miejsce do spacerów (ale nie w czasie smogu).
281. Stare Jagodno – jedyne miejsce, w którym panuje cisza i spokój i w którym można spacerować. :)
282. Sześć drzew na polu w pobliżu ulicy Klasztornej/Komedy – jedyne miejsce na spacer w pobliżu nowych bloków. Mogę odetchnąć zielenią, szkoda że taki spacer trwa 10 sekund – przy tak niewielkiej ilości drzew pozostaje jedynie biegać po polu lub przysiąść nad rowem melioracyjnym.
283. Ścieżka pieszo-rowerowa wzdłuż ul. Konduktorskiej – lubię tam biegać. Niestety, ale nie potrafię nic więcej wymienić w tej lokalizacji.
284. Ścieżka rowerowa i chodnik wzdłuż ul. Konduktorskiej gdyż fajnie się tam spaceruje do Parku Brochowskiego.
285. Ścieżka rowerowa pomiędzy Konduktorską a Buforową przebiegająca wzdłuż torów. Bardzo usprawniła dojazd do centrum i zwiększyła bezpieczeństwo cyklistów.
286. Ścieżka rowerowa wzdłuż Konduktorskiej i linii kolejowej ze względu na wydzieloną przestrzeń do poruszania się dla pieszych i rowerzystów.
287. Ulica Sygnałowa i Schuberta ze względu na spacer z dzieckiem.
288. Ścieżka rowerowa wzdłuż Konduktorskiej i torów. Można tam pospacerować bezpiecznie z dzieckiem, pojeździć na rolkach.
289. Ścieżka wzdłuż ul. Konduktorskiej, sprzyja spacerom.

290. Takie miejsce jest poza tym terenem, mianowicie Park Brochowski. Swoistą oazą są osiedlowe ogródki działkowe.
291. Teren łąk przy Asfaltowej, który lada moment zniknie w zabudowie i już całkiem nie będzie gdzie wyjść z dzieckiem.
292. Teren między Jagodnem i Wojszycami – miejsce idealne do rodzinnych spacerów. Dodatkowo ul. Vivaldiego – apteka, żłobek, sklepy i lodziarnie w jednym miejscu.
293. Teren równoległy do Schuberta niezabudowany przy torach. Jak na razie jedyne miejsce, gdzie można się swobodnie przejść bez płotów, które są dookoła.
294. Teren za osiedlem "Cztery pory roku" (pola uprawne i droga polna między osiedlem a torami kolejowymi), wcześniej, jak nie było ruchu samochodowego, był to teren krótkich spacerów. Niegłupie, jakby tam powstał teren wyłączony z ruchu samochodowego (lub znacznie ograniczonego) z terenem rekreacyjno-sportowym (boisko, korty itp.).
295. Teren zielony przy ul. Strawińskiego, a Brzozową. To jedyne miejsce nieogrodzone, gdzie można pospacerować.
296. Tereny bardzo zabudowane, brak parków, przestrzeni zielonej.
297. Tereny działek za budynkami przy ul. Strawińskiego, które jeszcze nie są zagospodarowane – to miejsce, które zastępuje nam park na spacer.
298. Tereny między Jagodnem i Wojszycami. Okolice Parku Brochowskiego.
299. Tereny na północ od Strawińskiego. Znajduje się tam polana, a jeszcze dalej na północ znajduje się park. Zdecydowanie zieleni.
300. Tereny niezabudowane budynkami mieszkalnymi, które można zagospodarować zielenią.
301. Tereny niezabudowane, których jest coraz mniej.
302. Tereny pól za osiedlem cztery pory roku w stronę Wojszyc, między którymi są ścieżki. Dzięki temu można pospacerować czy pobiegać.
303. Tereny pól za ulicą Kajdasza. Są miejscem spokojnym, zielonym, oddalonym od ulic i zabudowań – idealne na spacer.
304. Tereny ulicy Klasztornej w kierunku Wojszyc, nienaruszone jeszcze przez człowieka, czyli prawdziwa zielona natura. :)
305. Tereny wzdłuż ulicy Klasztornej.
306. Tereny za osiedlem na Strawińskiego. Często spaceruje tam z psem. Jest to świetne miejsce na skwer/park. Niestety w tym momencie zaniedbane.
307. Tereny zielone – łąka pomiędzy Osiedle Cztery Pory Roku a „starym” Jagodnem.
308. Park Brochowski – brak dogodnego dojścia!
309. Tereny zielone (czekam, aż powstanie tam Zielony Klin Wrocławia).
310. Tereny zielone i ciche.
311. Tereny zielone i otaczające pole, dzięki któremu czuje się ciszę i spokój.
312. Tereny zielone pomiędzy Brzozową a Vivaldiego, ponieważ tam można wychodzić na spacer z psem.
313. Tereny zielone pomiędzy Jagodnem a Wojszycami.
314. Tereny zielone pomiędzy obszarami zamieszkałymi – relaks, odpoczynek.

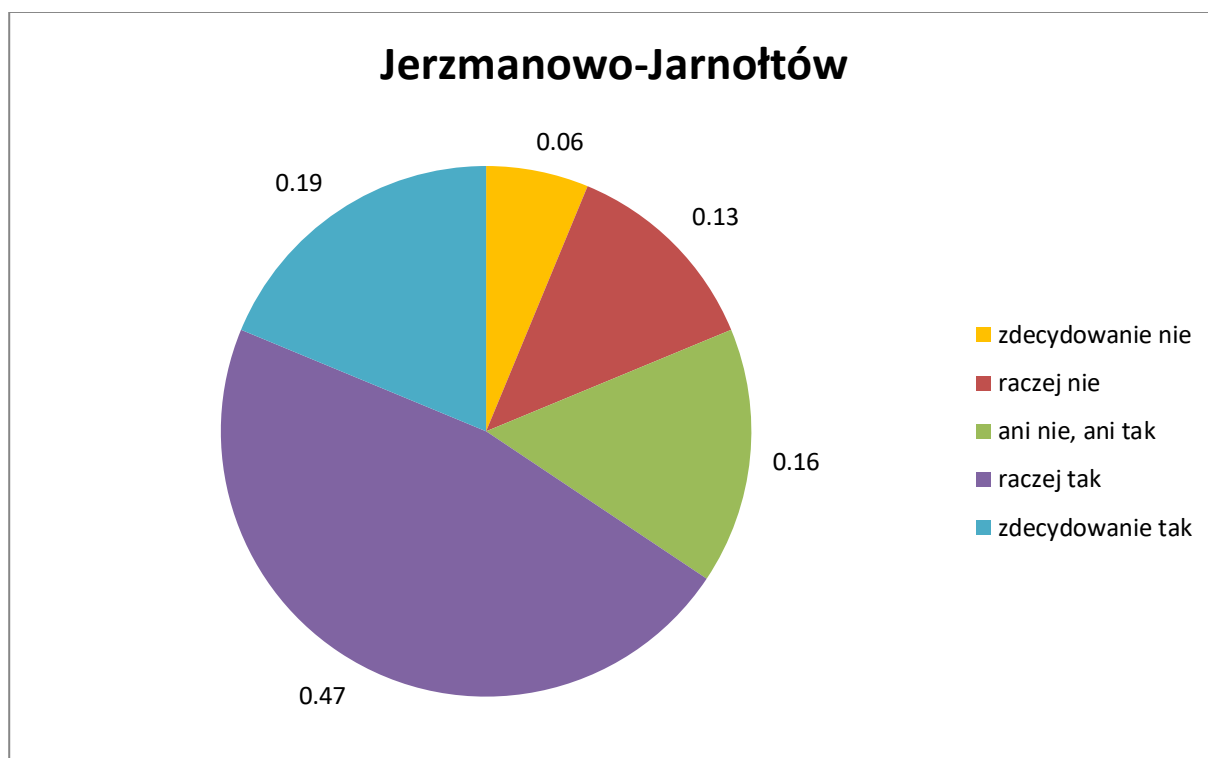
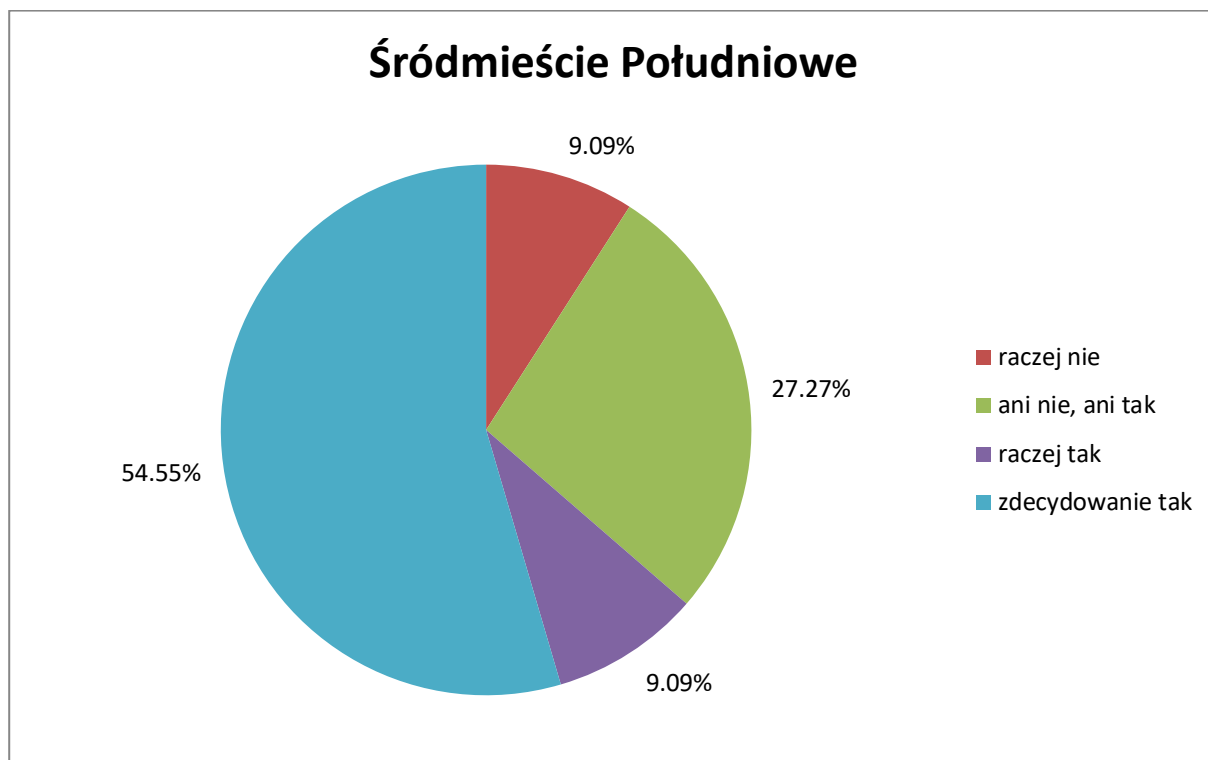
315. Tereny zielone w kierunku Wojszyc. Niestety niezagospodarowane, strach spacerować samemu. Aż się prosi o park i ścieżki rowerowe.
316. Tereny zielone za budynkami przy ulicy Kajdasza. Przyjemnie się tam spaceruje i można odpocząć od zgiełku miasta.
317. Tereny zielone za ulicą Kajdasza, jest to bardzo spokojne, spacerowe miejsce.
318. Tereny zielone, jeszcze niezabudowane osiedlami.
319. Tereny zielone. Dlatego Jagodno potrzebuje parku.
320. To jest miejsce, w którym mieszkam, to musi być ulubione.
321. Trasa spacerowa wzdłuż ul. Konduktorskiej – jedyne miejsce spacerowe w pobliżu domu.
322. Trudno wskazać takie miejsce, ponieważ na razie nie ma tu żadnego ogólnodostępnego miejsca o charakterze przestrzeni publicznej – placu, parku, skweru itp.
323. Trudno wskazać ulubione miejsca, bo poza budynkami mieszkalnymi na Jagodnie brakuje wszystkiego. Nie ma tu zielonych skwerów, ogólnodostępnych placów zabaw czy nawet drzew wzdłuż chodników, które zapewniałyby cień lub ławek, na których można by przysiąść. Każdy mały sklep czy punkt usługowy są tu na wagę złota. Podstawowa infrastruktura jest wciąż w powijakach. To ostatni moment, żeby o nią zadbać, zanim cały teren gęsto zabuduje się blokami.
324. Tylko moje mieszkanie, bo póki co, to nie ma gdzie wyjść, żeby spędzić czas, a dojście gdziekolwiek też graniczy z cudem, żeby nie zostać przejechanym przez auta lub obecnie nie wpaść w jakieś wykopy.
325. Tylko park Brochów, bo innych miejsc nie ma.
326. Ul. Vivaldiego – ładna, zaplanowana, funkcjonalna.
327. Ul. Komedy ze względu na fajnie i atrakcyjnie zagospodarowany teren prywatny Wspólnoty Komedy.
328. Ul. Konduktorska – po przebudowie mogę pojeździć na rowerze czy hulajnodze, bo mam w końcu po czym.
329. Ul. Schuberta jako miejsce na spacer, ale na której brakuje chodnika.
330. Ul. Schuberta, za osiedlami. Nie jeździ tam zbyt dużo samochodów, za to mnóstwo osób spaceruje.
331. Ul. Sygnałowa – miejsce, gdzie mieszkam, ze względu na przyjazne sąsiedztwo, ciszę i bliską dostępność Parku Brochowskiego, Stadionu Brochów, czyli infrastruktury, której brakuje na Jagodnie.
332. Ul. Vivaldiego – dostęp do spożywczych sklepów, apteki, roweru miejskiego i centrum medycznego. Ul. Buforowa osiedle Nowa Toskania – odrobina zieleni przy działkach – namiastka parku.
333. Ul. Vivaldiego/Wagnera.
334. Ul. Klasztorna jako trasa spacerowa. Wstęp do parku - Zielonego Klina.
335. Ul. Schuberta, bo jest cicho, choć droga zbyt wąska, a ruch samochodowy coraz większy.
336. Ulica Grapowa, jest to przyjemne miejsce na spacer.

337. Ulica Konduktorska w stronę Parku Brochowskiego – nowy chodnik i ścieżka rowerowa to jedyne miejsce dające namiastkę terenów zielonych na osiedlu. Spaceruje się pomiędzy ogrodami działkowymi a Polem i domkami jednorodzinnymi, więc jest tam względny spokój. Póki co nie dało się spacerować bez ryzyka z wózkiem wzdłuż ulicy Buforowej, by "wydostać się" z osiedla. Wiem, że prace remontowe Buforowej są na ukończeniu, więc będzie to dla nas zbawieniem.
338. Ulica Schuberta – jest to moja trasa spacerowa z wózkiem.
339. Ulica Schuberta – naturalny deptak spacerowy dla mieszkańców, stanowiący połączenie najważniejszych punktów: bloków mieszkalnych, kościoła, piekarnio-cukierni, przedszkola, Parku Brochowskiego, a w przyszłości żłobka, biblioteki, centrum aktywności lokalnej oraz boiska na ul. Sygnałowe i Grapowa.
340. Ulica Schuberta i przejście do Parku Brochowskiego (mogło by być bezpieczniejsze), zielona ulica Strawińskiego.
341. Ulica Schuberta łączącą Wrocław oraz Iwiny jako najspokojniejsza.
342. Ulica Schuberta wzdłuż torów, z racji zieleni i przestrzeni, natomiast bez infrastruktury pieszej, co utrudnia korzystanie z uroków okolicy.
343. Ulica Schuberta, tereny zielone do spacerowania.
344. Ulica Sygnałowa i Schuberta, bo można nimi spacerować i dostać się do Parku Brochowskiego.
345. Ulica Tunelowa, klimat Kanady.
346. Ulice Sarnia, Kiepury, Platówny – namiastka wiejskiego folkloru itp.
347. Ulice Schuberta, Dróżnicza, Jagodzińska i Brzozowa – lokalne deptaki (miejsce rodzinnych spacerów).
348. Uliczki między osiedlowe, gdzie jest mały ruch samochodowy i gdzie dzieci mogą swobodnie jeździć na rowerach, hulajnogach itp.
349. Uliczki na pograniczu Starego Jagodna i działek podlegającym Iwin – można tam spokojnie pospacerować bez aut przejeżdżających co chwilę i z tych samych powodów nieużytki w kierunku torów (za ulica Schuberta) – jedyne trasy spacerowe, gdzie można popatrzeć na jakąś zieleń.
350. Uliczki w okolicach starego Jagodna – spokojniejsza ulica z mniejszym ruchem samochodowym.
351. Ulubionym miejscem na mapie jest moje mieszkanie, bo na terenie samego Jagodna nie ma nic ciekawego... często chodzę do Parku Brochowskiego, czasem korzystam z pizzerii na Vivaldiego. Ale to jedyne dwie "aktywności", z których można tu skorzystać.
352. Vivaldiego.
353. Vivaldiego, Wagnera oraz możliwość przedostania się tyłem, gdzie ruch jest mniejszy do Parku Brochowskiego z dziećmi.
354. W obecnej chwili nie mam ulubionych miejsc, niecierpliwie czekam na tereny zielone, żeby można spokojnie pójść na spacer, bez obawy zatopienia się w koleinach zostawionych przez ciężarowe auta obsługujące trwające budowy.

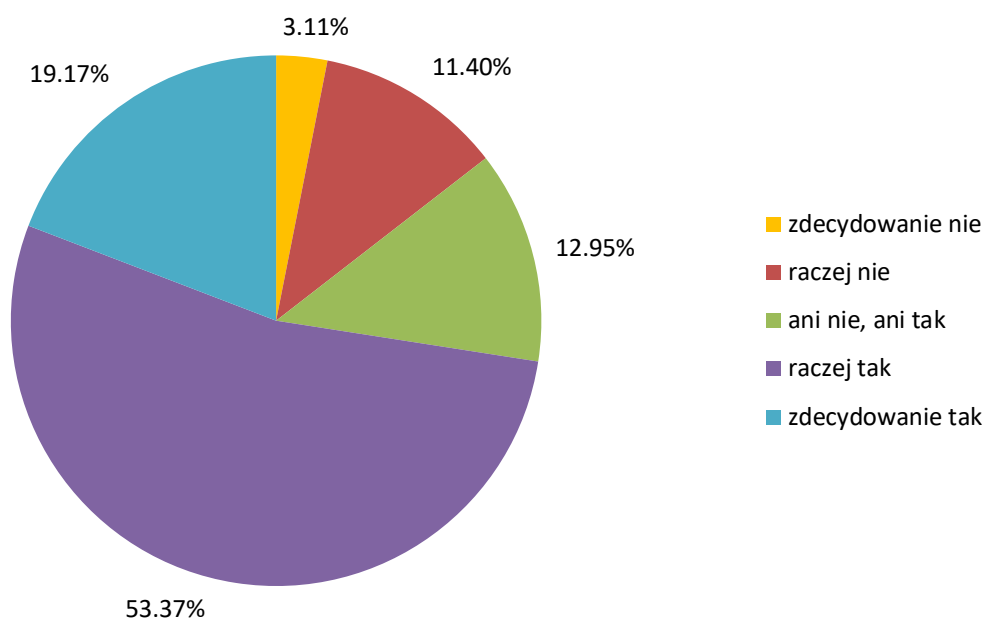
355. W tej chwili nie ma takich miejsc, ponieważ nie ma tu żadnych skwerów zielonych i parków, a tylko bloku i wielkie, niekończące się korki!
356. W tym rejonie nie ma żadnego parku, wciąż czekamy.
357. Wiadukt kolejowy, bo otwiera wyjście na świat.
358. Własne mieszkanie i pizzeria pory roku, poza nimi brak miejsc rekreacji.
359. Własne ogródki.
360. Własne osiedle "4 Pory Roku", gdzie jest dużo zieleni, ławek, plac zabaw miejsce do grillowania i wypoczynku, pod pergolą przy ulicy Kajdasza.
361. Właściwie ciężko stwierdzić, mieszkam tu od dwóch lat i właściwie nie ma miejsca, żeby gdzieś pójść, najbliższ Park Brochowski.
362. Właściwie nie ma żadnych. Jagodno to osiedle całkowicie zapomniane i pomięte. Nie ma tu żadnego parku, nie ma nawet chodników (to się właśnie zmienia, ale zdecydowanie za późno), jest problem z dojazdem (przepełnione autobusy kursujące za rzadko poza godzinami szczytu, wieczne korki), brakuje sklepów (do najbliższego mam ok. 2 km – prawie jak na wsi, a nie w dużym mieście), brakuje innych punktów usługowych. Jagodno to sypialnia, nie ma tu nic więcej poza blokami, których przybywa.
363. Jeśli jednak muszę coś wymienić – droga pieszo-rowerowa wzdłuż torów. To chyba jedyne miejsce, aby pójść na spacer.
364. Właśnie brak takich miejsc. Póki co to sypialnia.
365. Wskazany teren nie obejmuje moich ulubionych miejsc. Zarówno restauracje, jak i park znajduje się poza wskazanym terenem.
366. Wszelkie łąki i pola służące mi za tereny spacerowe/rekreacyjne.
367. Wszelkie miejsca spacerowe w obecności natury, łąk, dróg polnych.
368. Wszystkie miejsca, które nie są stłoczone wśród bloków z mnóstwem mieszkań i nie są blisko ruchliwej, głośnej, śmierdzącej spalinami Buforowej – np. ulice Schuberta, Sygnałowa, W. Grapowa, Malinowskiego, ścieżka rowerowa wzdłuż torów kolejowych będąca przedłużeniem Sygnałowej po drugiej stronie Konduktorskiej.
369. Wyremontowana droga rowerowa i chodnik na ul. Konduktorskiej.
370. Żabka, moje mieszkanie i kościół.
371. Zamknięta część na osiedlu, na ulicy Komedy. Z moimi psami czuję się bezpiecznie.
372. Zasadniczo byłyby to miejsca, gdzie można w wolnych chwilach pospacerować. Głównie pola po południowej stronie ul. Buforowej oraz między osiedlami a linią kolejową. Miejsc tych wciąż ubywa z uwagi na intensywnie postępującą zabudowę deweloperską. W tym kontekście szczególnie cenny byłby teren parku (najbliższy w tej chwili jest Park Brochowski, do którego dojsie i powrót właściwie starcza za cały spacer; poza tym sama droga bywa niezbyt miła i bezpieczna z uwagi na ruch samochodowy).
373. Zatłoczona Biedronka - jedyne miejsce rozrywki.
374. Zdecydowanie brakuje parku.
375. Zielony klin - idealne miejsce na aktywny wypoczynek.

376. Znajdujące się za inwestycjami deweloperskimi pola (jako teren zielony, miejsce na spacer).
377. Żadne – brak parku, do którego można bezpiecznie dojść chodnikiem, brak tras spacerowych. Człowiek jest zmuszony siedzieć w murach.

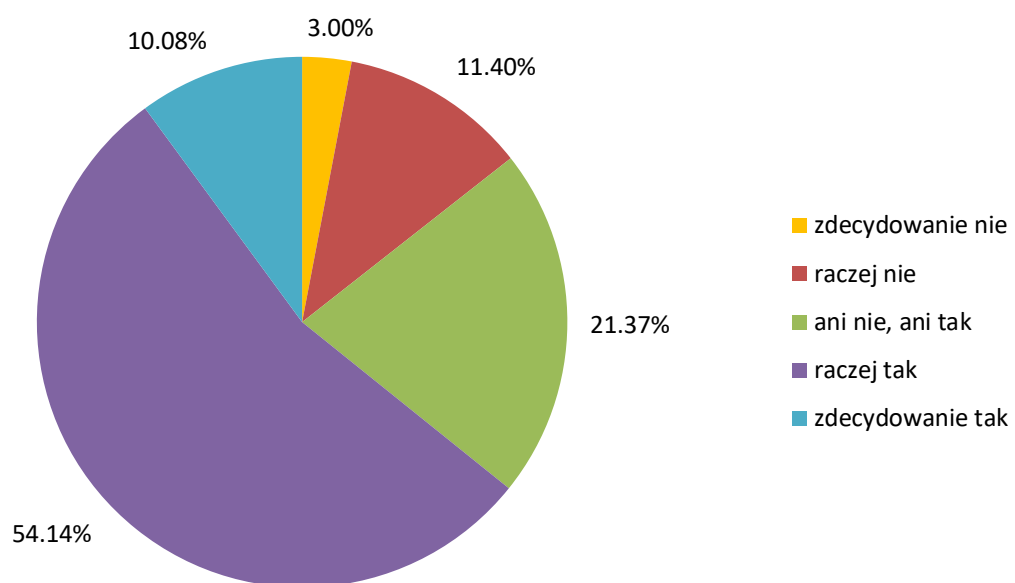
PYTANIE 8. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z okolicy zamieszkania? [Prosimy zaznaczyć 1 odpowiedź.]

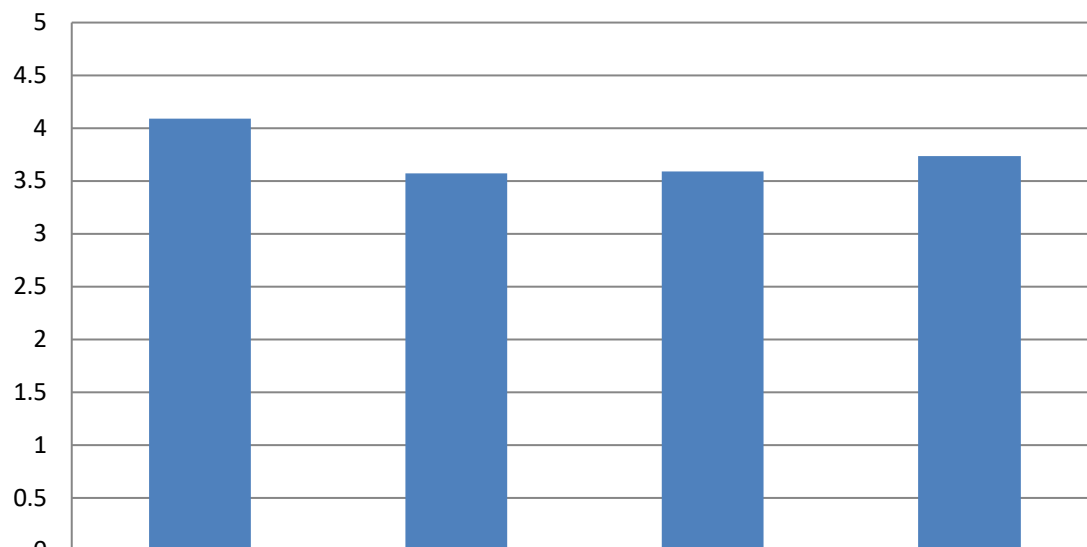
Maslice Małe

Jagodno

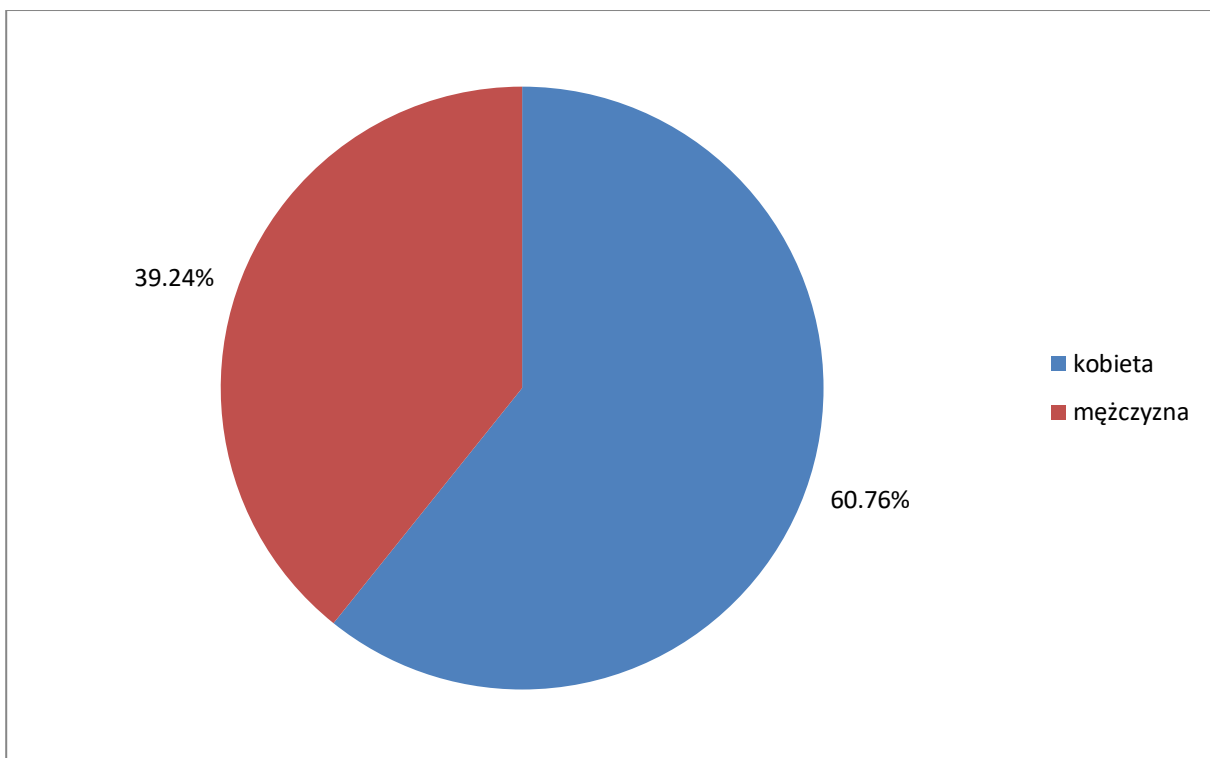
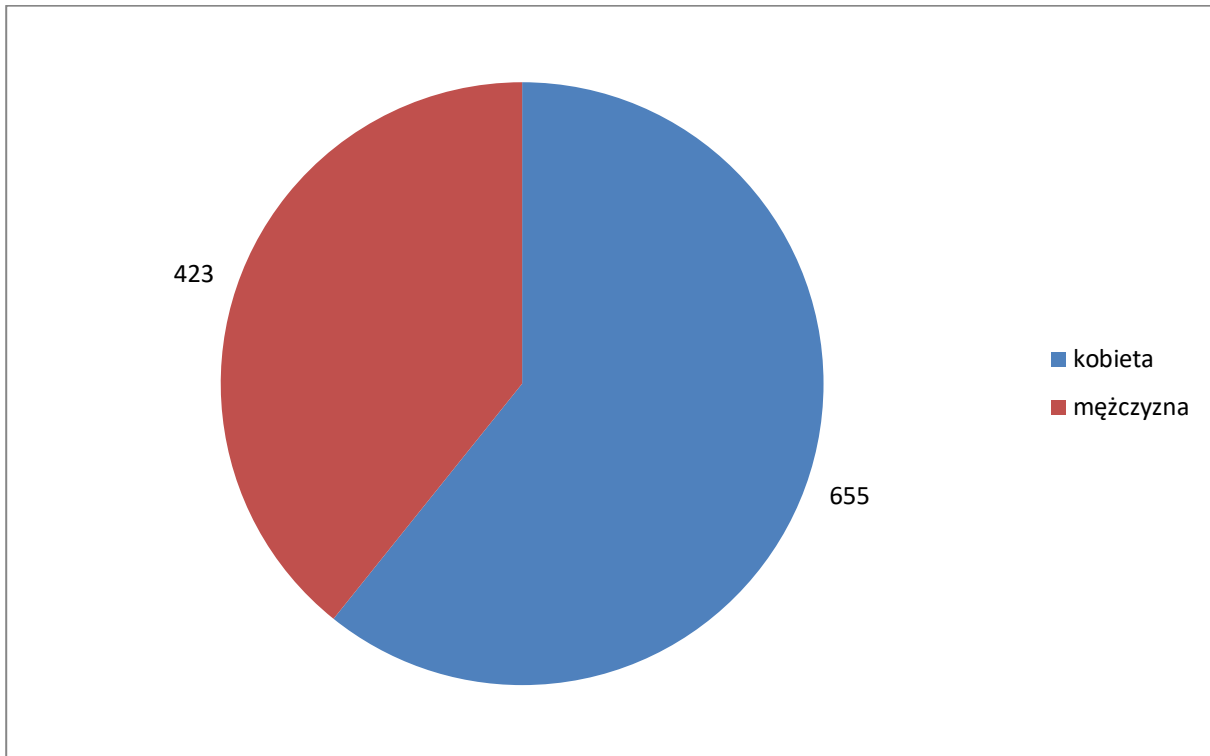

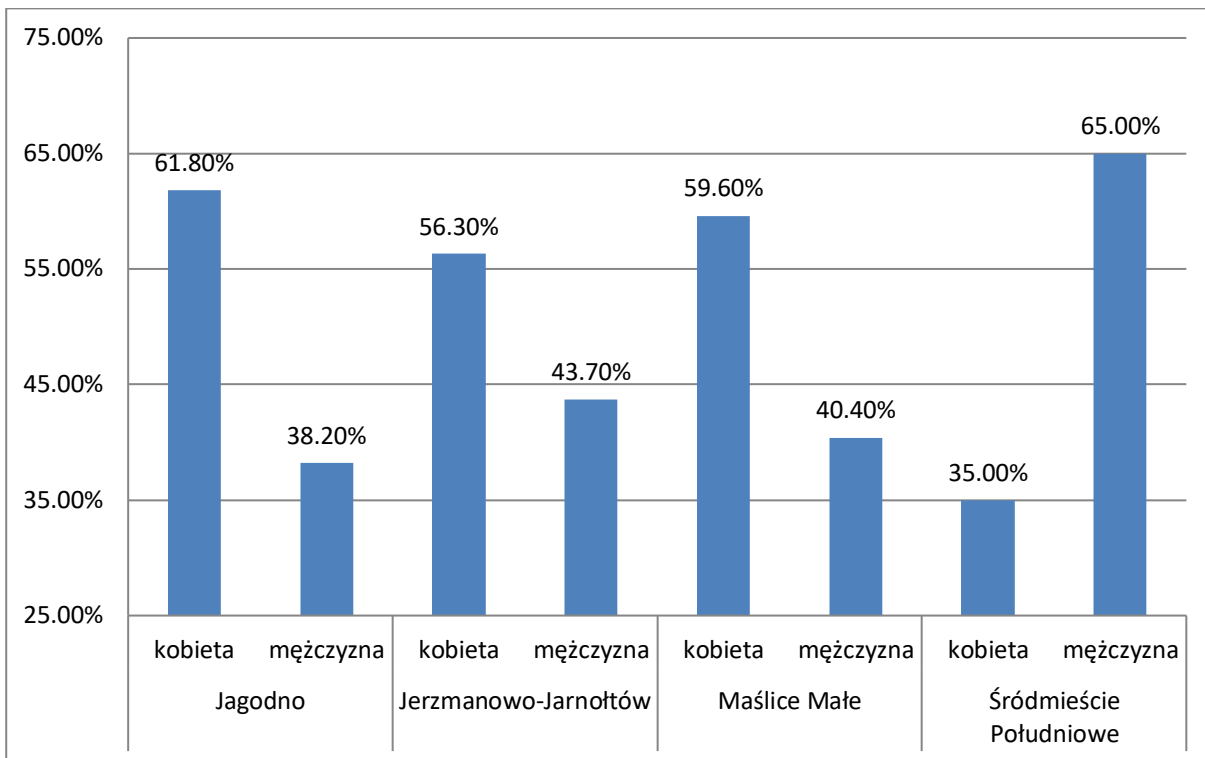
Wskaźnik zadowolenia z okolicy zamieszkania

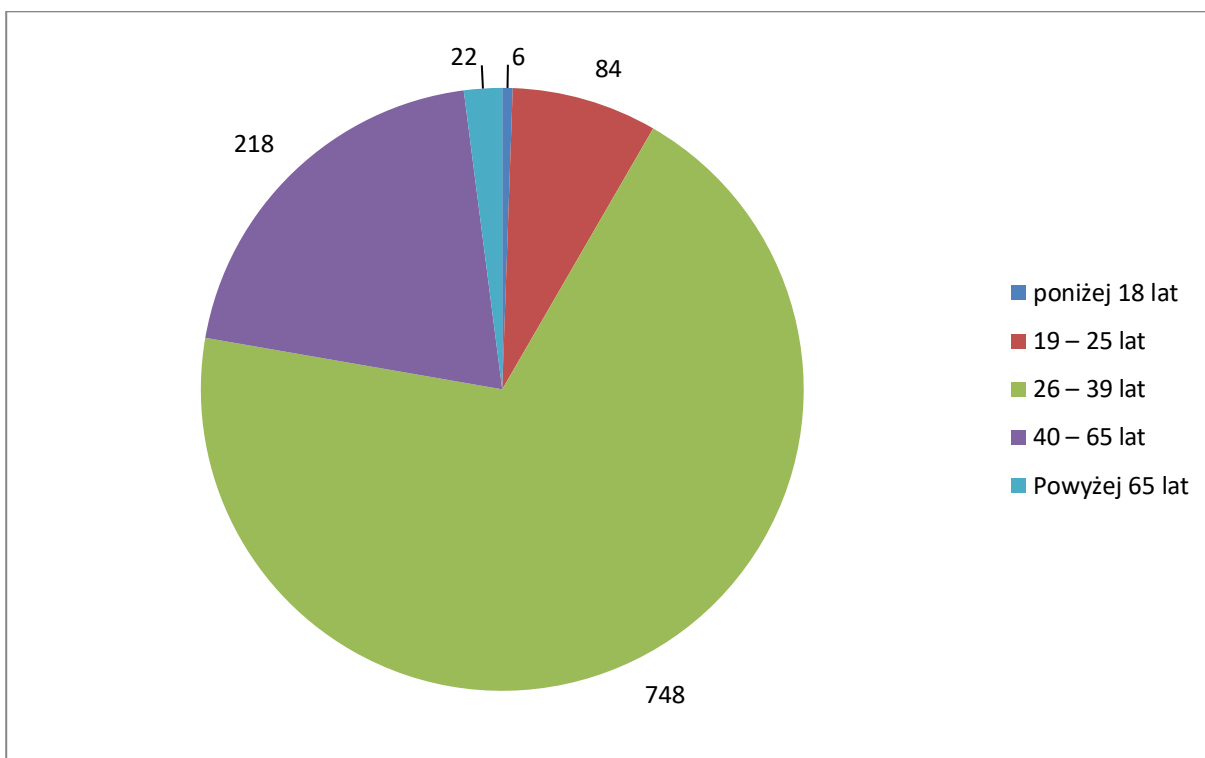
	Śródmieście Południowe	Jagodno	Jerzmanowo-Jarotów	Maślice Małe
wskaźnik	4.091	3.569	3.594	3.741

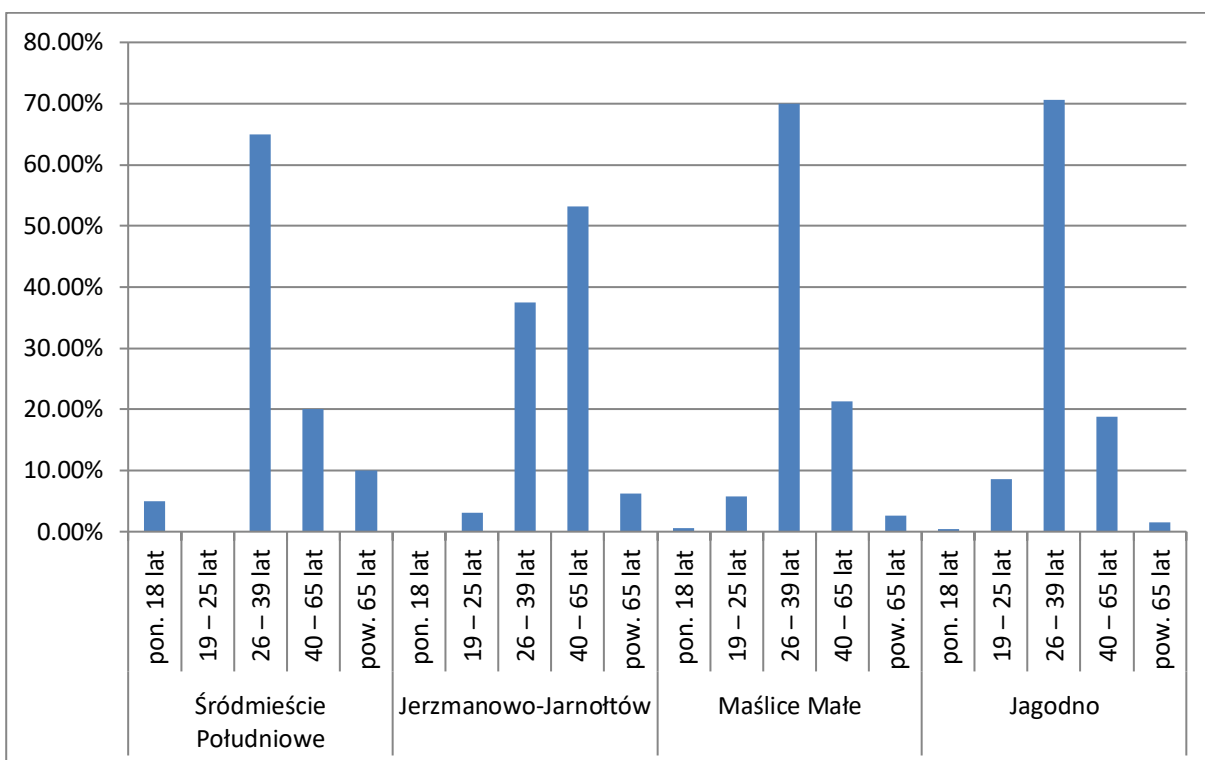
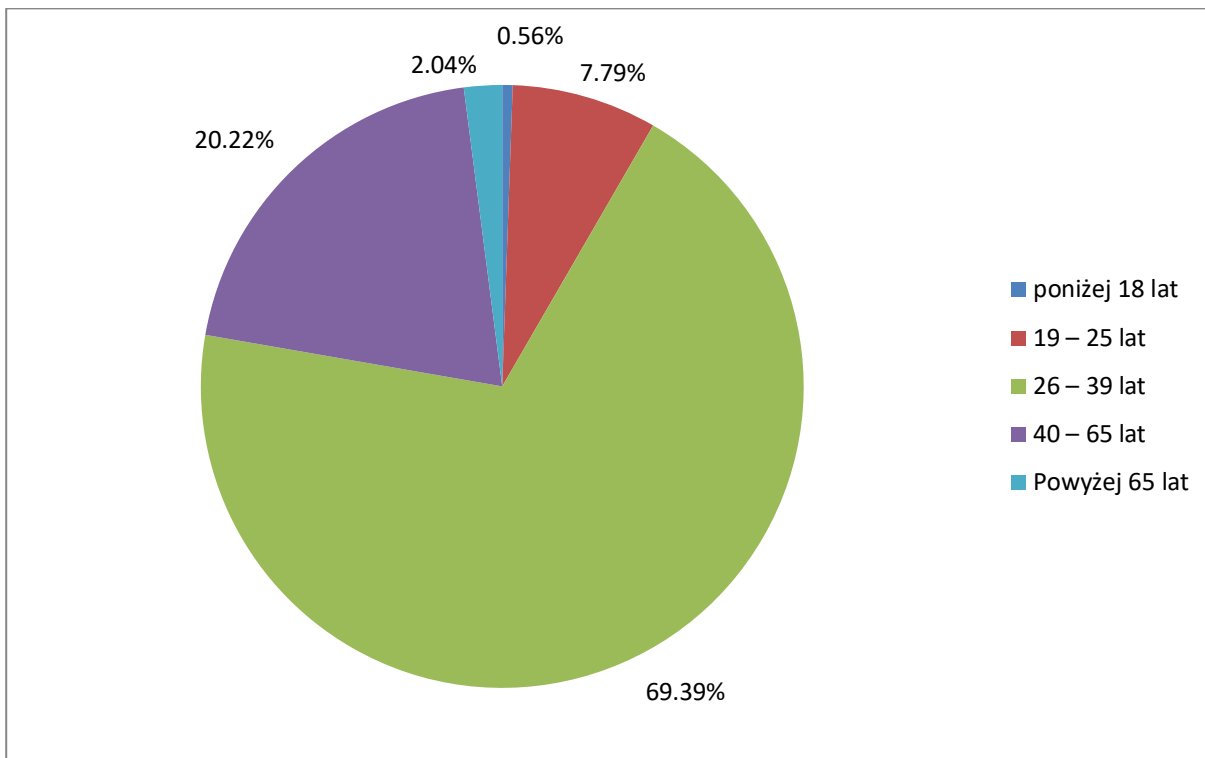
[METRYCZKA] Płeć

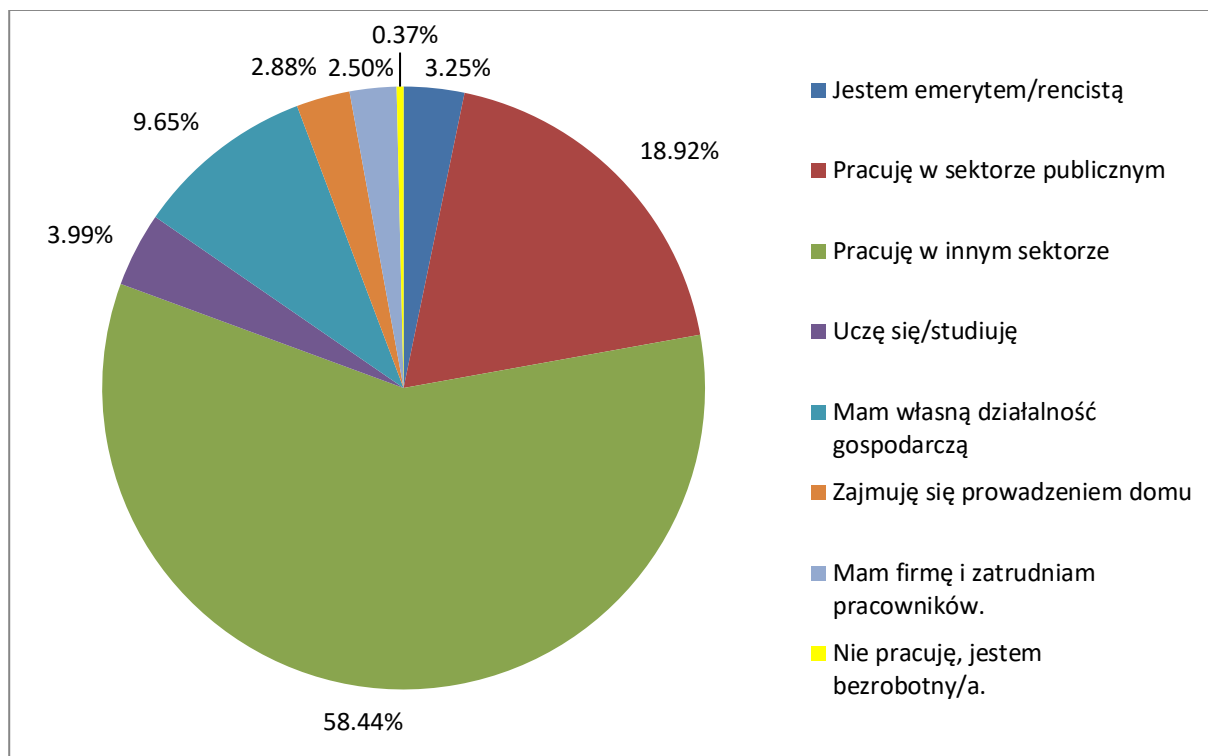
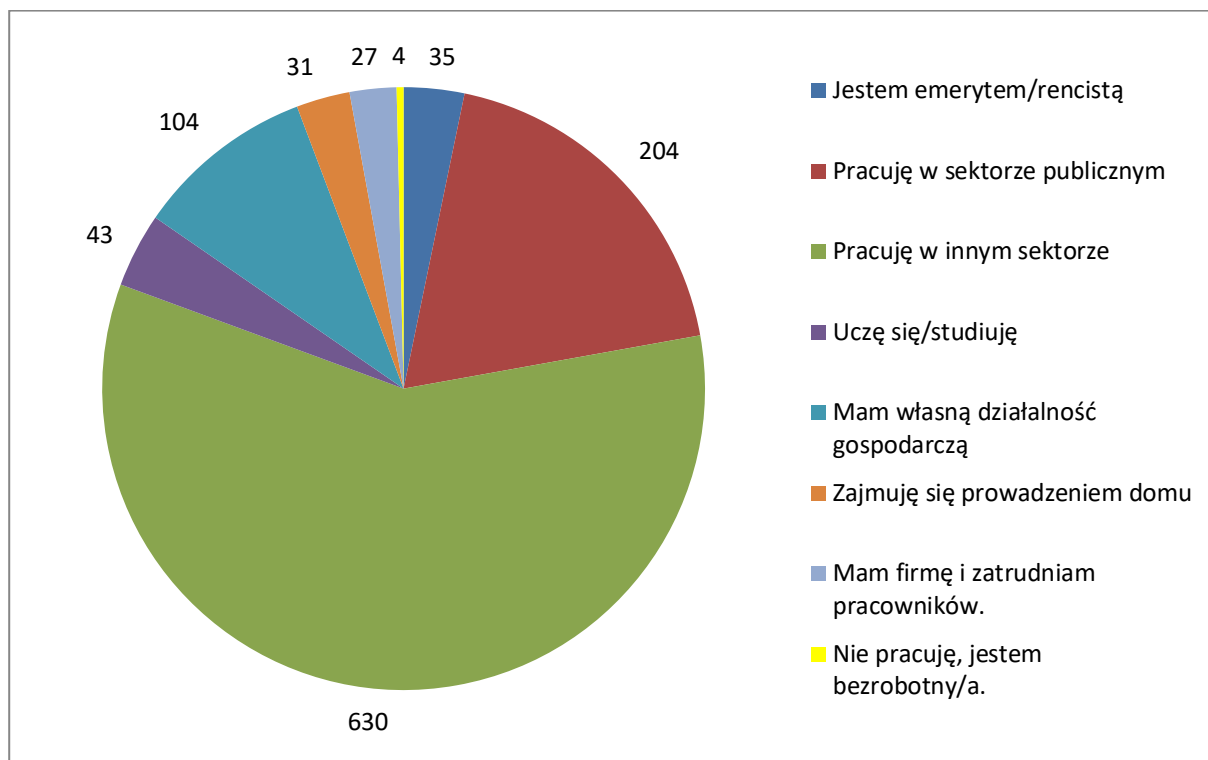

[METRYCZKA] Wiek

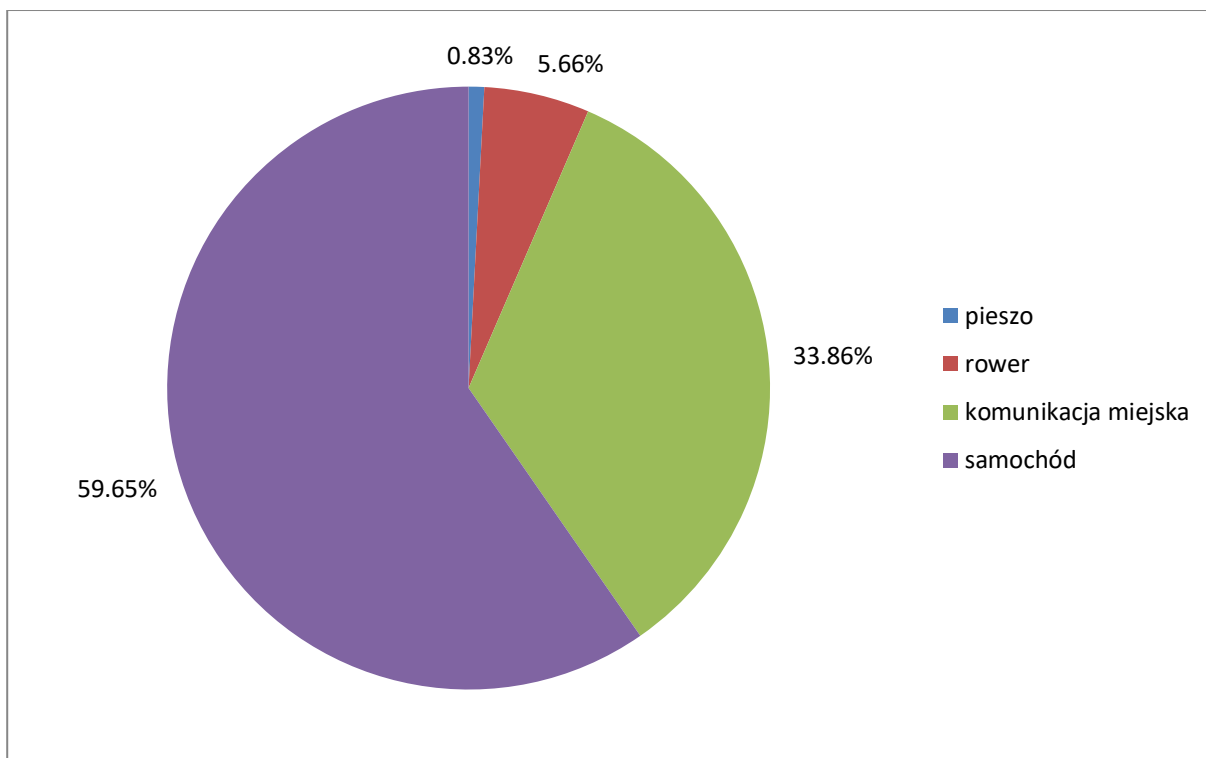
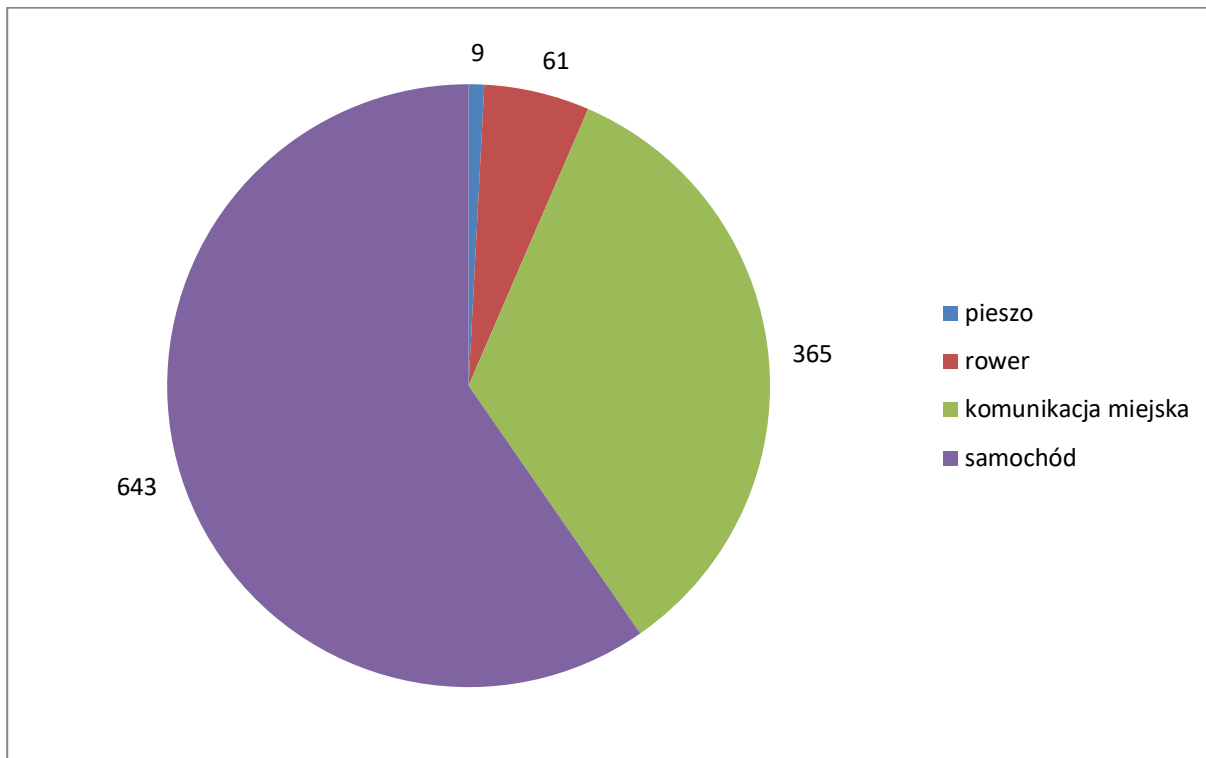

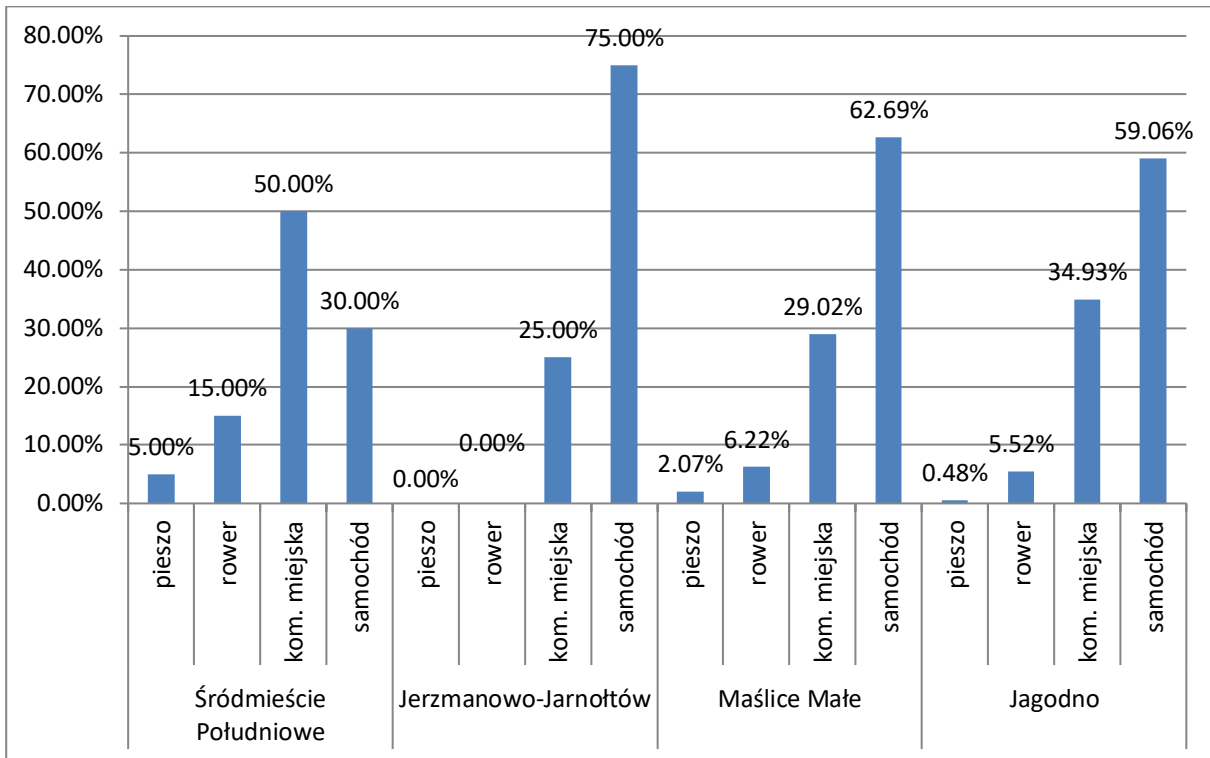

[METRYCZKA] Proszę określić swoją aktywność zawodową – czym się Pan(i) obecnie przede wszystkim zajmuje?

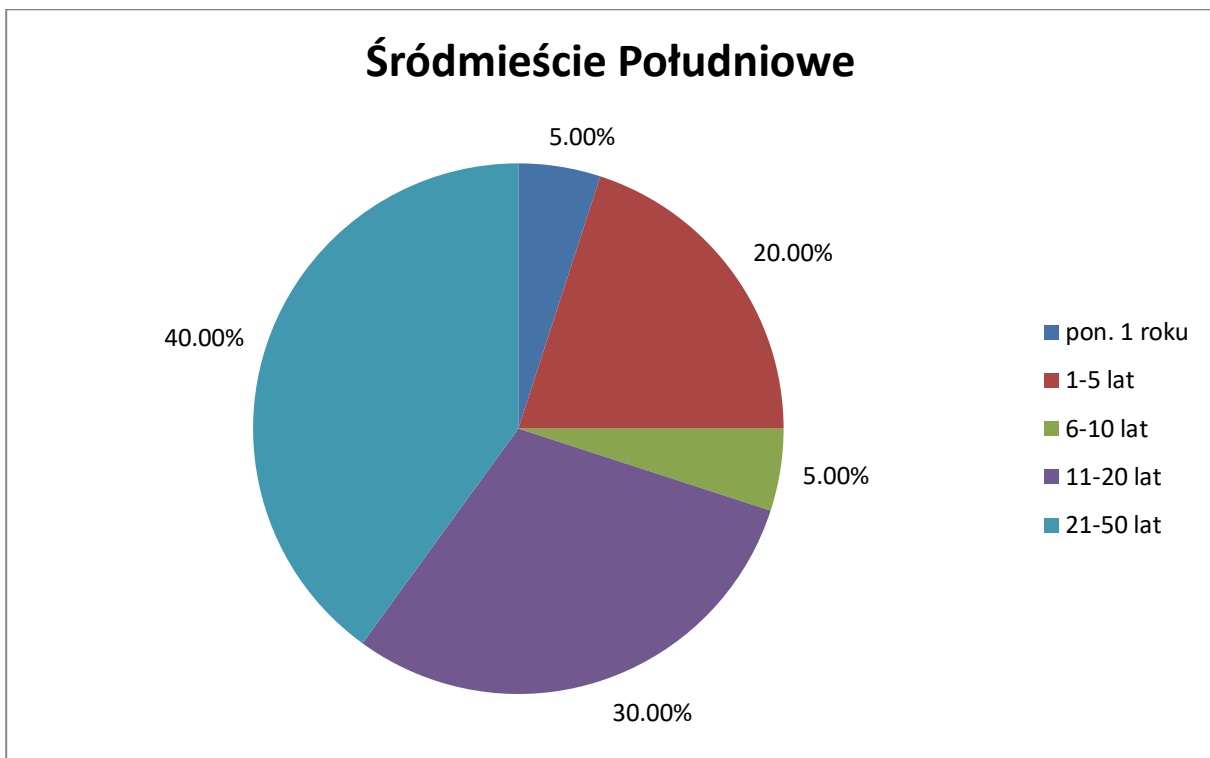

[METRYCZKA] W codziennych podróżach najczęściej porusza się Pan(i):

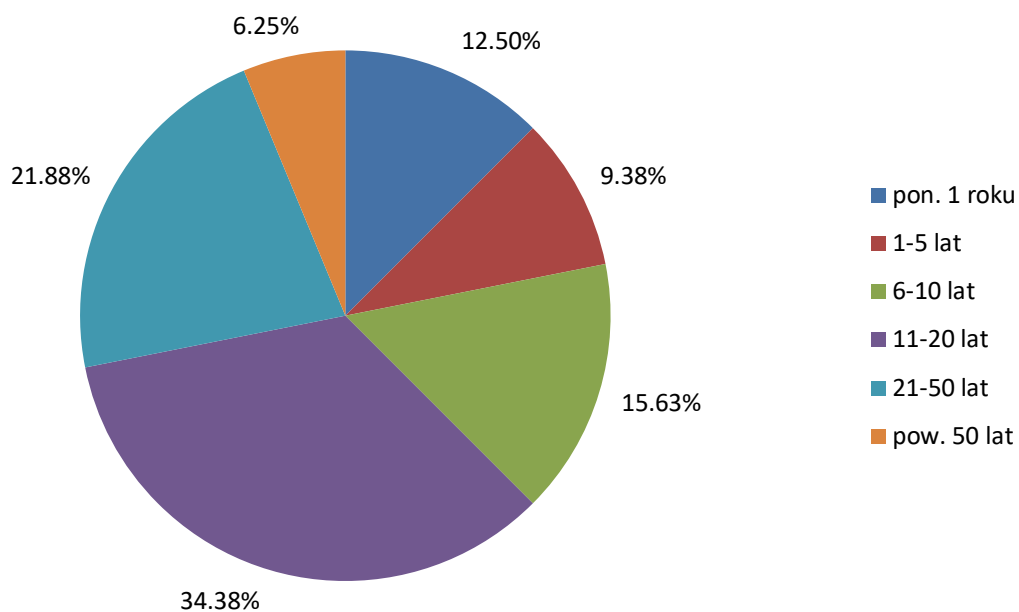

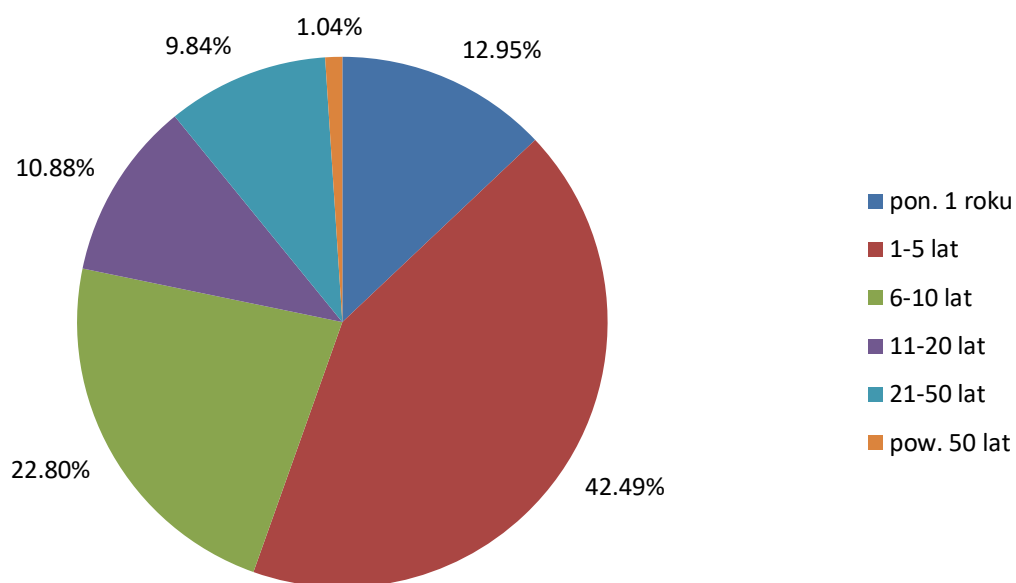
[METRYCZKA] Ile lat Pan(i) mieszka na terenie zaznaczonym na mapie?

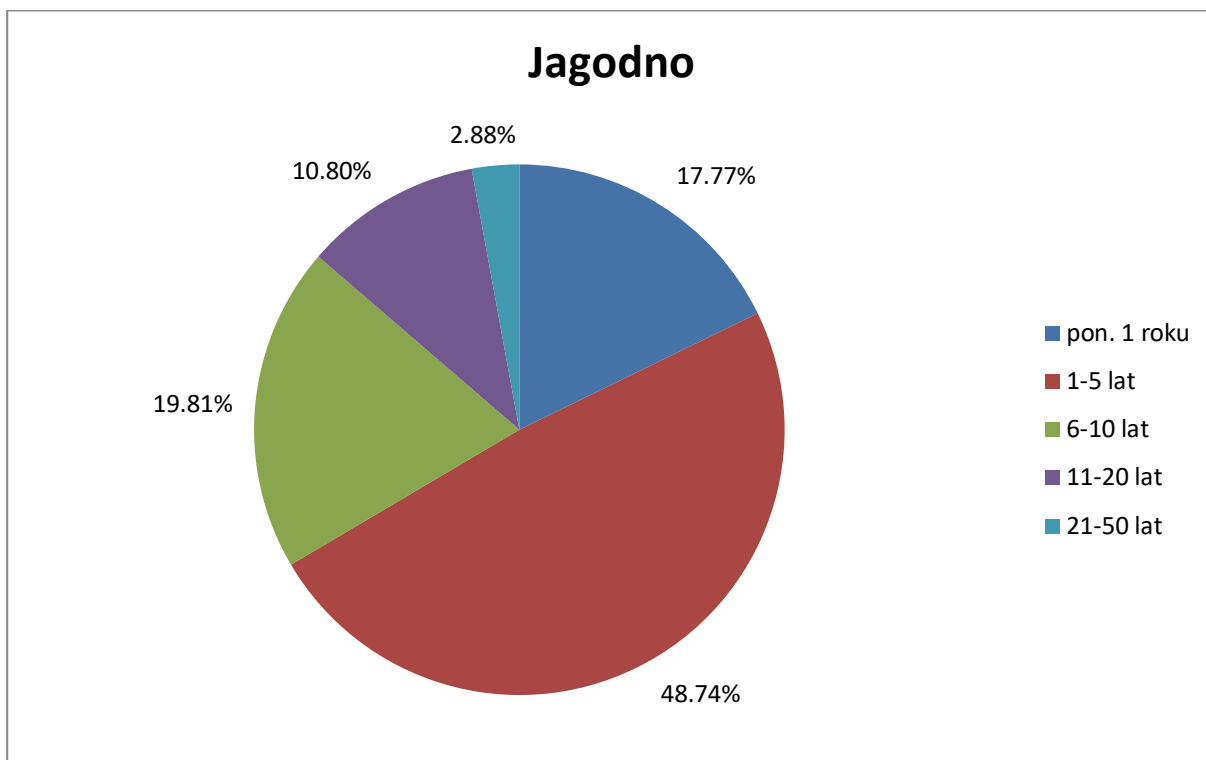

Jerzmanowo-Jarnołów

Maslice Małe

[METRYCZKA] Proszę podać ulicę w okolicy miejsca Pana(i) zamieszkania.

Śródmieście Południowe:

1. Bardzka (nie leży na terenie jednostki)
2. Brązowa
3. Drukarska (2 wskazania)
4. Energetyczna (2)
5. Goethestraße
6. Hallera (2)
7. Komandorska (3)
8. Powstańców Śląskich
9. Spiżowa
10. Stalowa
11. Stysia
12. Sztabowa (2)
13. ul. Krucza/Mielecka
14. Zielińskiego

Jerzmanowo-Jarnołów:

1. Gałowska (3)
2. Jarnołowska (3)

3. Jerzmanowska (12)
4. Kośnego (2)
5. Krzeptowska (2)
6. Płużna (2)
7. Rodła (3)
8. Rzeszowska
9. Stanisława Koniecpolskiego (2)
10. Żółkiewskiego (2)

Maślice Małe:

1. Śliwowa (22)
2. Augustowska (20)
3. Białostocka
4. Biłgorajska
5. Braniewska (2)
6. Brodnicka (4)
7. Brodzka
8. Gminna (dachbud)
9. Hodowlana (2)
10. Kozia (14)
11. Królewiecka (22)
12. Lidzbarska (2)
13. Lubelska (2)
14. Łomżyńska (2)
15. Łukowska
16. Maślicka (40)
17. Mrągowska (6)
18. Nasienna (2)
19. Ostródzka (3)
20. Paniowicka (2)
21. Pasłęcka (3)
22. Potokowa (13)
23. Północna (2)
24. Reszelska (2)
25. Ręzińska (2)
26. Rolna (3)
27. Sadownicza
28. Suwalska (12)
29. Ślężoujście
30. Tolkmicka
31. Warmińska (2)

Jagodno:

1. Vivaldiego (164)
2. Beethovena (5)
3. Braci Hofmannów (2)
4. Brahmsa
5. Brzozowa (6)
6. Buforowa (125)
7. Cegielskiego
8. Dróżnicza (32)
9. Ekspresowa (2)
10. Halskiej (2)
11. Jagodzińska (4)
12. Kajdasza (85)
13. Kiepur
14. Klasztorna (6)
15. Komedy (82)
16. Konduktorska (53)
17. Malinowskiego (4)
18. Modrzejewskiego (5)
19. Platówny (2)
20. Sarnia (2)
21. Schuberta (56)
22. Straussa (33)
23. Strawińskiego (42)
24. Sygnałowa (20)
25. Szynowa
26. Tunelowa (5)
27. Wagnera (84)

4 | SPOTKANIA STOLIKOWE [ETAP I]

Liczba osób uczestniczących w spotkaniach konsultacyjnych:

jednostka urbanistyczna	spotkania stolikowe	spacery badawcze
Śródmieście Południowe	26	5
Jagodno	32	24
Jerzmanowo-Jarnołtów	34	5
Maślice Małe	30	5
suma:	122	39

1. Spotkania stolikowe (formuła World Cafe)

1.1. Śródmieście Południowe

Temat I

Historia Osiedla i związana z tym przestrzeń, jego tożsamość, cechy i miejsca charakterystyczne.

Zgłoszone zagadnienia:

1. tradycyjne kupiectwo – jako wyróżniający element tradycji Osiedla, wysoki potencjał społeczny i rozwojowy (miejsca pracy, zdrowy tryb życia, ekologiczna żywność), silne przyzwyczajenie mieszkańców do tej formy zakupów;
2. silna obecność spółdzielczości – połączenie tradycji i nowoczesności (elektrownie słoneczne na dachach bloków), dbałość o przestrzeń publiczną;
3. poniemieckie dziedzictwo:
 - a. architektura;
 - b. historia;
 - c. postulat stworzenia trasy turystycznej (najlepiej PTTK);
 - d. postulat montażu tablic informacyjnych/historycznych/turystycznych zwracających uwagę na niedostrzegalne na co dzień elementy – „świadków historii”, np. ślady po dawnej zabudowie, słupy ogłoszeniowe, nieużywane torowiska itp. (w jednym, miejskim wzorze szklanej tablicy);
 - e. pamięć o walkach o Festung Breslau;
 - f. zapomniana wielkość dawnych miejsc rekreacji i wypoczynku: Górka Friebege, Kwaśne Źródło, Promenada Richtera;
 - g. zdobienia budynków – w szczególności płaskorzeźby;
4. oś ulicy Powstańców Śląskich
 - a. traktowana jako element tożsamościowy, a nie jako zwykła ulica;

- b. silne przywiązanie do obecnego układu komunikacyjnego dla pieszych i rowerzystów;
 - c. ważny dla mieszkańców detal: klomby pomiędzy Hotelem Wrocław a Sky Tower (murki okalające zieleńce zbudowane z poniemieckich, potłuczonych płyt nagrobnych);
 - d. „nietykalna” aleja lipowa;
 - e. lęk przed utratą reprezentacyjnego charakteru oraz bezpiecznej trasy pieszo-rowerowej w trakcie realizacji Centrum Południowego („miasto znowu wszystko zrobi pod dyktando deweloperów, my się dla nich nie liczymy”);
 - f. zachowanie poprzecznego torowiska w ciągu dawnej ulicy Lwowskiej (miejsce pierwszego spotkania emisariuszy ustalających warunki kapitulacji Festung Breslau);
5. punkty – symbole:
- a. Plac Powstańców Śląskich – wymaga przywrócenia świetności;
 - b. charakterystyczne kościoły (Krucza, Sudecka, Grabiszyńska);
 - c. wieża ciśnień;
 - d. Sky Tower;
 - e. budynki sztabowe (obecnie 4 Regionalna Baza Logistyczna);
6. Bar Grochowianka – silne przywiązanie mieszkańców, potrzeba wspomnienia właścicielki przez miasto;
7. park przy ul. Sztabowej 62–66 (dawna Górka Friebege) – pamięć o potańcówkach organizowanych na XIX-wiecznej płycie tanecznej przez wojskowych z sąsiedniej jednostki oraz fontannie działającej do lat 60-70, potrzeba przywrócenia pamięci o przedwojennej historii, konieczność doposażenia;
8. „Bitwa Wrocławska” – starcie protestantów z siłami bezpieczeństwa PRL na Placu Pereca;
9. ulica Komandorska – droga gospodarska miasta od czasów średniowiecznych.

Podczas rozmów wyraźnie pojawiły się trzy główne tematy, które powtórzyły się w każdej grupie stolikowej. Pierwszym jest obecność tradycyjnego kupiectwa reprezentowanego przez targowiska (tu również postulat przywrócenia targu w okolicy ulicy Jemiołowej, który działał w tej okolicy kilkadziesiąt lat na zabudowanej obecnie działce) i hale kupieckie. Dla mieszkańców są one nie tylko miejscem handlu i usług, ale również elementem tożsamościowym i stylu życia. Pełnią rolę miejsca spotkań i utrzymywania kontaktów międzyludzkich (ważny jest bezpośredni i zindywidualizowany kontakt ze sprzedawcą). Mieszkańcy widzą także potencjał tych miejsc, upatrując go głównie w modzie na zdrowy tryb życia, ekologiczną żywność, a także wspieranie lokalnych przedsiębiorców.

Drugim głównym wątkiem jest szeroko pojęte poniemieckie dziedzictwo. Tu wyróżnić można dwa nurty: pamięć o przedwojennej świetności oraz okres Festung Breslau. Pierwszy z nich zawiera w sobie obecność wielu przykładów wysokiej klasy architektury, pamięć o istniejących i

zapomnianych miejscach rekreacji (niska świadomość mieszkańców o ciekawych miejscach z przeszłości, takich jak Górka Friebege, Kwaśne Źródło czy Promenada Richtera). Drugi dotyczy głównie kultywowania pamięci o walkach i zniszczeniach. W szczególności istotne jest zachowanie fragmentu torowiska przecinającego ulicę Powstańców Śląskich na wysokości dawnej ulicy Lwowskiej – miejsca pierwszego spotkania delegacji negocjujących warunki niemieckiej kapitulacji. Mieszkańcy oczekują również większej dbałości o elementy fortyfikacyjne (schrony i szczeliny przeciwlotnicze). Oba wątki łączy postulat szerszego informowania i edukowania mieszkańców w tej tematyce: stworzenia trasy turystycznej (najlepiej we współpracy z PTTK), rozmieszczenia tablic informujących o ciekawych miejscach (na wzór umieszczanych przez gminę szklanych tablic na budynkach), również tych nieoczywistych (np. przedwojenne słupy ogłoszeniowe, czy nieistniejąca zabudowa).

Trzeci aspekt, który podjęli rozmówcy dotyczył ulicy Powstańców Śląskich. W świadomości mieszkańców jest ona nie tylko trasą komunikacyjną czy miejscem rekreacji, ale wręcz urasta do rangi tożsamościowej. Rozmówcy podkreślali jej reprezentacyjny charakter, który jest dla nich powodem do dumy. Obawiają się jednak, czy realizacja inwestycji w ramach Centrum Południowego nie wpłynie negatywnie na to, jak postrzegana jest wspomniana trasa. W szczególności zwracają uwagę na wycinkę drzew w ramach przedwojennej alei lipowej (która dla niektórych mieszkańców jest – cytując – „nietykalna”), zniszczenia rekreacyjnego układu zieleni i ścieżek, w szczególności zaś murków-klombów. Co zaskakujące, ten niepozorny element jest silnie obecny w świadomości mieszkańców – wskazują np., że „już jedno takie murki straciliśmy koło Ronda” (teren zabudowany obecnie budynkiem Rondo Verona). Obawiają się również o bezpieczeństwo poruszania się pieszych i rowerzystów w przypadku utworzenia wjazdów do nieruchomości od strony ulicy Powstańców Śląskich – sprzeciwiają się temu lub wnoszą o absolutną minimalizację ich liczby. Mieszkańcy podkreślają również potrzebę zadbania i lepszego zagospodarowania skweru na Pl. Powstańców Śląskich, który jest według nich najbardziej charakterystycznym punktem jednostki, a obecnie jest „martwy”. Dodatkowe wątpliwości wśród rozmówców budzi to, czy przedstawiciele władzy miasta wystarczająco zabezpieczą potrzeby mieszkańców, które niekiedy są sprzeczne z tymi, których przedstawicielami są deweloperzy.

Poza trzema głównymi tematami pojawiały się także głosy wskazujące na silne tradycje spółdzielcze (postrzegane jako cecha pozytywna: dbałość o tereny wspólne, dawniej „budowniczość miasta”, podążanie za trendami współczesności, np. elektrownie fotowoltaiczne na dachach budynków). Jako przykłady obiektów-symboli podawano głównie mocno wryte w świadomość obiekty użyteczności publicznej stanowiące swoiste dominanty w swoim otoczeniu: kościoły na ulicach Kruczej, Sudeckiej i Grabiszyńskiej, wieżę ciśnienia przy al. Wiśniowej, wspomniany już Plac Powstańców Śląskich, zabudowania sztabowe w kwartale ulic Gajowickiej, Pretficza, Łączności i Sztabowej oraz Sky Tower (jako przykład cyt. „nowej świeckiej tradycji”). W tym ostatnim przypadku zdania co do oceny tego symbolu są podzielone, z pewną przewagą głosów negatywnych.

Temat II

Przestrzenie wspólne i tereny zieleni.

Zgłoszone zagadnienia:

1. ogromny potencjał;
2. brak ugruntowanych miejsc społecznej integracji (impres, festynów itd.) dla Osiedla Powstańców Śląskich, dla Gajowic jest to Park Langiewicza;
3. brak pomysłu na przestrzenie zielone;
4. brak lub niedobory w wyposażeniu;
5. niedostatki w pielęgnacji i utrzymaniu zieleni;
6. świetna ogólnodostępna infrastruktura sportowa przy większości szkół;
7. duże zadowolenie z ilości zieleni towarzyszącej (cyt. „najbardziej zielone Osiedle”), negatywnie przyjmowany jednak brak większych zorganizowanych terenów zielonych (niewielka liczba parków i skwerów);
8. konieczność wykonania nowych i uzupełniających nasadzeń;
9. negatywny wpływ nielegalnego parkowania – brak odpowiedniej liczby parkingów i miejsc postojowych sprawia, że kierowcy parkują wszędzie, uniemożliwiając korzystanie z przestrzeni publicznych zgodnie z ich przeznaczeniem;
10. wraki samochodowe zmniejszają ilość, już i tak niewystarczających parkingów;
11. parkujący kierowcy niszczą trawniki, tereny zielone;
12. działka pomiędzy ulicą Studzienną a Sanocką – dawny zieleniec obecnie rozjeżdżony przez samochody. W upalne dni problemem jest unoszący się pył, deszczowe – błoto. Postulat uporządkowania terenu;
13. obiekty piłkarskie przy ul. Oporowskiej – (cyt.) „powinny być otwarte dla wszystkich, nie tylko dla klubu sportowego i pod jego dyktando”;
14. postulat pozostawienia terenów działkowych i Cmentarza Żydowskiego w obecnym stanie, gdyż (cyt.) „są to płuca Osiedla”;
15. ul. Radosna – mieszkańcy uważają, że teren przeznaczony pod rezerwę drogową powinien być zwrócony społeczności osiedlowej, a następnie powinny zostać przeprowadzone konsultacje czy przeznaczyć go pod zielenie czy parking;
16. duża waga przywiązywana do terenów w najbliższym sąsiedztwie miejsca zamieszkania (zielenie na podwórku, kawałek zieleni, który mijają jak idą do sklepu);
17. Plac Powstańców Śląskich – centralne miejsce Osiedla, reprezentacyjny charakter, obecnie „martwy”, zamieniony w punkt „przelotowy”, niebezpieczne przejścia dla pieszych prowadzące na skwer, brak elementów rekreacyjnych;
18. wzorcowo zagospodarowany Park Langiewicza, potrzebne jedynie niewielkie poprawki;
19. konieczność doposażenia parku przy ulicy Sztabowej – w pierwszym rzędzie oświetlenie (mieszkańcy boją się chodzić tam po zmroku!), potem ścieżki, ławki, śmietniki – ogromny potencjał miejsca osiedlowej integracji;
20. wzorcowy plac zabaw dla psów w parku przy Sztabowej, potrzebne podobne miejsce na Gajowicach;

21. postulat montażu ujęć wody na terenach zielonych dla zwierząt (psów) – psi wybieg przy ul. Sztabowej, Górka Pafawag;
22. duma z rewaloryzacji Górki Pafawag, choć potrzebne dalsze inwestycje;
23. skwerek przy zbiegu ulic Pretficza i Oficerskiej zastawiony samochodami (w rzeczywistości jest to urządzony parking);
24. przy skrzyżowaniu ulic Radosnej i Powstańców Śląskich przydałaby się zieleń jako bariera od ruchliwej drogi;
25. niewykorzystany obecnie skwer przy ul. Radosnej, który powinien być lepiej zagospodarowany i przeznaczony pod rekreację;
26. ul. Sudecka – należy dosadzić krzewy również na odcinku pomiędzy ulicami Sztabową i Wiśniową (analogicznie, jak na fragmencie od Ronda), by powstała oś kompozycyjna;
27. ul. Drukarska (wzdłuż mrówkowca) – wykonanie pasa żywopłotu izolującego budynek od parkingu zamiast jednego czy dwóch rzędów płyt chodnikowych (chodnik szerokości kilku metrów, parkowanie właśnie na chodniku, żywopłot przedzielałby go na dwie części);
28. ul. łączności pomiędzy ulicami Sztabową i Pretficza – teren o dawnym charakterze zielonego deptaka obecnie zagarnięty przez parkujące samochody;
29. aleje spacerowe – konieczna większa dbałość (trawa przerasta ścieżki, wybujałe żywopłoty);
30. mieszkańcy Gajowic dużą nadzieję wiążą z terenem po V Liceum Ogólnokształcącym – chcą, aby stworzyć tam Centrum Aktywności, lokalny rynek (targ) i przestrzeń rekreacyjną;
31. konieczność ochrony zieleni przyulicznej oraz odtwarzania zieleni obecnie zagarniętej przez parkowanie;
32. bieżący, profesjonalny nadzór dendrologiczny;
33. postulat sadzenia żywopłotów przy ulicach (walka z hałasem i smogiem);
34. nasadzenia wyłącznie „pełnowymiarowych” (dużych) drzew, a nie form karłowatych, miniaturowych czy szczepionych kulistych (cyt. „to nie ogrody Wersalu, normalnych drzew potrzebujemy”);
35. potrzeba szerszej informacji o możliwościach korzystania z boisk (w każdym zakresie – stadion Sztabowa, w zakresie możliwości włączania oświetlenia – nowe boiska szkolne);
36. konieczne remonty podwórek – praktycznie wszystkich (problem pałący!);
37. tworzenie niewielkich wysp zieleni we wszystkich możliwych miejscach;
38. na istniejących trawnikach – tworzenie kompozycji kwiatowych, krzewów lub traw ozdobnych;
39. konieczność doposażenia i rewaloryzacji skweru przy blokach obok kościoła na ulicy Kruczej (nowoczesny, ekologiczny plac zabaw);
40. większa kontrola firm wykonujących pielęgnację zieleni – niezależnie od zlecającego (mieszkańcy wskazywali na przypadki nielegalnych wycinek oraz ogławiania drzew);
41. świetnie oceniane niedawno odremontowane obiekty rekreacyjne: skwer Ptasi Zagajnik i plac zabaw na Placu Pereca;

42. zagospodarowanie terenu przed galeriowcem przy ul. Grabiszyńskiej w miejscu zaszypanego basenu pożarowego (proponuje instalacji wodnej – sztuczny strumień lub fontanna);
43. podzielone głosy w temacie koszenia trawy – jednym podoba się elegancja równo skoszonego trawnika, inni postulują naturalność, która sprzyja dzikim zwierzętom;
44. konieczne zagospodarowanie trawnika przy ul. Stysia (naprzeciwko kościoła);
45. stosowanie elementów uniemożliwiających wjazd aut na zieleń (słupki, krawężniki, nasadzenia krzewów, taśmy) – zwrócono jednak uwagę, żeby były one dobierane w sposób estetycznie zgodny z otoczeniem (najlepiej we współpracy z Radą Osiedla).

Generalnie mieszkańcy są zadowoleni z zieleni w ich otoczeniu, jednak, gdy zwrócić uwagę na szczegóły, mają do niej dużo drobnych zastrzeżeń. Dostrzegana jest powszechna obecność tzw. zieleni towarzyszącej (trawniki, przedogródki, zieleń przyuliczna itp.), której jednak przeciwstawiany jest brak większych parków lub skwerów. W zasadzie wymienić można tu trzy obiekty podstawowe. Pierwszy to park im. gen. Langiewicza – zachwalany za wysoki poziom wyposażenia, stanowiący miejsce osiedlowej integracji (np. festynów), Kolejny to park przy ul. Sztabowej – z bardzo cenionym przez mieszkańców wybiegiem dla psów (zgłoszono potrzebę stworzenia ujęcia wody, aby móc bezpiecznie poić zwierzęta), w pozostałym zakresie pozbawiony jednak jakiegokolwiek niezbędnej infrastruktury. Mieszkańcy przede wszystkim zwracają uwagę na brak oświetlenia, który zaburza ich poczucie bezpieczeństwa. Twierdzą, że wystosowali w tej sprawie petycję oraz współpracują z Radą Osiedla, ale dotychczas władze miejskie (cyt.) „nie zwracają na nich uwagi”. Trzecim z obiektów, który wydaje się być największym wyzwaniem (i najczęściej jako takie jest wskazywany przez mieszkańców), jest skwer na Placu Powstańców Śląskich. Mieszkańcy podkreślają, że jest to ważny punkt na mapie jednostki, niezwykle reprezentacyjny, jednak od jakiegoś czasu jest on społecznie „martwy”. Niezbędne jest wykonanie całościowej koncepcji i przywrócenie go mieszkańcom.

Obiektami jednoznacznie chwalonymi są niedawne inwestycje: skwer Ptasi Zagajnik (o dziwo nietraktowany jako skwer, tylko swego rodzaju odrębny typ instalacji rekreacyjnej – cyt. „plac zabaw dla seniora”), plac zabaw na Placu Pereca (mieszkańcy chcieliby więcej takich – niesztampowych – obiektów) oraz Górka PaFaWag (choć tu chcieliby dalszego rozwoju – w WBO zgłaszali wykonanie podejścia łańcuchowego od ul. Kruczej, konieczne jest odtworzenie murawy na głównym zboczu, również tu postulowano o wykonanie pompy do pojenia psów).

Wyzwaniem jest stworzenie jednoznacznych miejsc osiedlowej integracji – obecnie mieszkańcy nie potrafią jednoznacznie wskazać takiego punktu. Widzą potencjał, zgłaszają zapotrzebowanie, ale nie zbyt potrafią zaproponować konkretnej lokalizacji (pojawiała się propozycja parku przy ul. Sztabowej – choć może mieć to związek z promowaniem tego miejsca przez Radę Osiedla).

Ogromnym i wszechobecnym problemem jest niszczenie przestrzeni zielonych wskutek nielegalnego parkowania. Paradoksalnie mieszkańcy harmonijnie łączą bezwzględne potępienie takiego postępowania ze zrozumieniem dla kierowców, którzy mają do dyspozycji zbyt małą

liczbę miejsc parkingowych. Niezależnie od powyższego, powszechna jest świadomość negatywnych skutków rozjeżdżania zieleni. Mieszkańcy postulują ochronę istniejących oraz odtwarzanie zniszczonych terenów. Przedstawiają również długą listę terenów do rewaloryzacji, np.: dawnej łąki na tyłach Hali Kupców Arena, byłego dzikiego parkingu przy ul. Szczęśliwej, narożnika Radosna/Powstańców Śląskich czy odtworzenie deptaka na odcinku ul. Łączności.

Mieszkańcy oczekują także większej dbałości, a wręcz nowej jakości przy pielęgnacji i projektowaniu zieleni, na przykład wykonywanie kompozycji roślinnych (kwiaty, krzewy, trawy ozdobne) nie tylko w miejscach reprezentacyjnych, ale również na „zwykłych” trawnikach. Istotne jest właściwe pielęgnowanie zieleni (podlewanie w czasie suszy, właściwie dokonywane zabiegi formujące i cięcia sanitarne, przycinanie krzewów ograniczających widoczność, nadzór dendrologiczny i bieżąca kontrola stanu drzew – bezpieczeństwo!).

Ważnymi, choć nieoczywistymi terenami zielonymi są dla mieszkańców ogródki parkowe (kategoryczny postulat ich zachowania) oraz Cmentarz Żydowski, które zostały wręcz nazwane przez jednego z mieszkańców płucami Osiedla. Mieszkańcy sygnalizują, że niezbędne jest lepsze oznaczenie Cmentarza Żydowskiego, ponieważ niewiele osób wie, co to za miejsce (z ulicy widoczny jest jedynie wysoki mur). Pojawił się pomysł wykonania tematycznego muralu. Mieszkańcy chwalą odremontowanie muru wzdłuż ulicy Ślężnej, negatywnie jednak odnoszą się do faktu, że nie zajęto się pozostałymi jego fragmentami (w szczególności wzdłuż ul. Sztabowej) – odbierane jest to jako swego rodzaju brak szacunku lub też wykonanie prac jedynie ze względu na oddanie po drugiej stronie ulicy nowej siedziby Liceum Ogólnokształcącego nr V.

Wysoko oceniane jest zaplecze sportowe – mieszkańcy dostrzegają inwestycje z ostatnich lat (boiska szkolne wykonane dzięki WBO oraz remont stadionu „Sztabowa”). Z dużym uznaniem odbierane jest w szczególności boisko przy szkole przy ul. Wandy (kompleks wielu boisk dla różnych dyscyplin). W przypadku boisk szkolnych mieszkańcy oczekują jednak szerszej informacji o możliwościach i zasadach korzystania z oświetlenia, zaś przy obiektach półprofesjonalnych (wspomniany stadion piłkarski przy ul. Sztabowej) – w ogóle brak świadomości o dostępności dla mieszkańców. Postulowane jest także powszechne otwarcie na mieszkańców obiektów Śląska Wrocław przy ul. Oporowskiej.

Temat III

Struktura usług , wraz ze wskazaniem na istniejące lub pożądane lokalne centra i jakość ich wyposażenia.

Zgłoszone zagadnienia:

1. pod kątem usług (a w szczególności handlu) zasadnicze potrzeby są zaspokojone;
2. szeroka dostępność centrów handlowych (galerii);
3. konieczność realizacji niektórych specjalistycznych usług na Osiedlach sąsiednich nie jest większym problemem;
4. postulat stworzenia mapy usług – zadanie dla RO i Gminy;

5. postulat symetrycznego rozmieszczanie punktów usługowych na terenie całego jego obszaru na etapie prac planistycznych;
6. postulat zwiększenia oferty usług na Gajowicach;
7. zabezpieczenie obecności usług poprzez twarde zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
8. postulat projektowania uniwersalnego – tak żeby np. za 10 lat dany teren/obiekt mógł pełnić zupełnie inną funkcję, jeśli zmieniają się potrzeby mieszkańców;
9. zwiększenie oferty gastronomicznej – najczęściej powtarzający się postulat (!);
10. postulat dofinansowania barów mlecznych (zapotrzebowanie na tradycyjną, domową kuchnię);
11. zwiększenie liczby punktów usługowych tzw. „ginących zawodów” (np. szewc, zegarmistrz, kaletnik) – wedle mieszkańców nie da się tego zrobić bez wsparcia organizacyjnego ze strony Gminy;
12. Plac Powstańców Śląskich jako lokalne centrum;
13. postulat funkcjonalnego połączenia urządzonych terenów zielonych (których jest zbyt mało) z funkcją gastronomiczną i sportową;
14. zapotrzebowanie na Centrum Aktywności Lokalnej – wskazywana lokalizacja: dawny budynek Liceum Ogólnokształcącego nr V przy ul. Grochowej;
15. zachwalana duża obecność kupiectwa tradycyjnego na terenie Osiedla Powstańców Śląskich;
16. postulat przywrócenia targowiska w okolicy ulicy Jemiołowej – bardzo silne, wręcz tożsamościowe przywiązanie mieszkańców: przez kilkadziesiąt lat u zbiegu ulic Jemiołowej i Żelaznej funkcjonował duży plac targowy, po jego zamknięciu nadal – nielegalnie – handluje się na chodniku (postulat uporządkowania tej sytuacji);
17. postulat stworzenia na terenie jednostki większej liczby pracowni artystycznych – jako program miejski;
18. Kino Lwów – jako miejsce aktywności kulturalnej;
19. obszary braku usług: okolice ulic Grochowej, Sztabowej, Wandy;
20. znikają sklepy średniopowierzchniowe, z którymi mieszkańcy byli związani; w szczególności dotyczy to tradycyjnych sklepów PSS Społem; zmiany te szczególnie dotkliwie odczuwają osoby starsze;
21. dobry dostęp do publicznych placówek oświatowych – z wyjątkiem żłobków.

W trakcie konsultacji mieszkańcy jasno podkreślali, że pod względem usług – a w szczególności handlu – ich potrzeby są zaspokojone. Dotyczy to głównie centrów handlowych (galerii), które mieszczą się na obszarze osiedla. Dla większości realizacja specjalistycznych usług na osiedlach sąsiednich nie jest również większym problemem.

W toku dyskusji wyłoniła się szczególna potrzeba mieszkańców w zakresie stworzenia tzw. „Mapy Usług” na osiedlu. Zdaniem zebranych, to przedsięwzięcie, mógłby realizować samorząd osiedla wraz z Gminą Wrocław. Ponadto w planowaniu osiedla powinno się brać pod uwagę symetryczne rozmieszczenie punktów usługowych na terenie całego jego obszaru

oraz zwiększenie obecności przedsiębiorców oferujących usługi gastronomiczne oraz usługi tzw. „ginących zawodów” np. szewc, zegarmistrz, kaletnik. Zgodnie z opinią mieszkańców nie da się tego zrobić bez wsparcia organizacyjnego ze strony gminy.

Do znaczących miejsc należy Rondo na Powstańców Śląskich, które wizerunkowo i funkcjonalnie od lat jest „martwe”. Wszyscy zgodnie podkreślili, że trzeba mu przywrócić dawną świetność i powinien to być centralny, zielony punkt osiedla, wokół którego skupione będą miejsca aktywności, spotkań oraz usługi gastronomiczne, a nie tylko węzeł komunikacyjny, jak ma to miejsce obecnie. Obecni na konsultacjach mieszkańcy podkreślali, że na terenie osiedla jest zbyt mało zieleńców, skwerów oraz małych parków, przy których mogłyby znajdować się miejsca aktywności sportowej, mała gastronomia oraz toalety. Docenili natomiast odbywającą się cyklicznie potańcówkę w ramach projektu odtworzenia dawnej płyty tanecznej przez Radę Osiedla. Społeczność lokalna poprosiła również o utworzenie Centrum Aktywności Lokalnej w budynku po Liceum Ogólnokształcącym nr V.

Temat IV

Jakość i rodzaj poruszania się w obrębie obszaru, jak i w powiązaniu z innymi Osiedlami

Zgłoszone zagadnienia:

1. powszechnie wysoko oceniana dostępność komunikacji zbiorowej – w szczególności tramwajowej;
2. obawy o stan torowisk (coraz głośniejszy stukot kół i piski na łukach);
3. postulat budowy kolejnych torowisk łączących istniejące linie – w celu zapewnienia drożności w razie awarii;
4. Obwodnica Staromiejska
 - a. obawy o formę inwestycji (mieszkańcy nie chcą autostrady dzielącej przestrzeń);
 - b. nadzieje komunikacyjne;
 - c. myślenie w skali potrzeb całego miasta: priorytetem odcinek łączący ulice Grabiszyńską i Legnicką;
 - d. koniecznie z infrastrukturą dla wszystkich form przemieszczania się: nie tylko jezdnia, ale również torowisko, trasy rowerowe, chodniki;
 - e. powinna być projektowana od razu z zielenią;
5. obawy ze względu na mały zapas przepustowości torowiska na ul. Powstańców Śląskich (w szczególności w związku z ogromnymi inwestycjami biurowymi);
6. postulat uzupełnienia sieci tras rowerowych o połączenia poprzeczne (budowa siatki, nie tylko tras do centrum);
7. chwalona trasa rowerowa na ul. Grabiszyńskiej – umożliwi bardzo sprawny przejazd;
8. postulat poprawy płynności przejazdu trasą rowerową wzdłuż ul. Powstańców Śląskich;
9. gdy tworzone są ciągi pieszo-rowerowe, nie może być tak, że piesi są poszkodowani na rzecz rowerzystów – w razie konieczności w pierwszym rzędzie należy zwięzać ścieżki rowerowe, a nie chodniki, na chodniku powinny swobodnie mijać się dwie pary;

10. niebezpieczne miejsca dla rowerzystów: skrzyżowania z mniejszymi drogami na ul. Ślężnej, w szczególności z ul. Sztabową (mur cmentarza całkowicie ogranicza widoczność);
11. postulat tworzenia P&R z prawdziwego zdarzenia: pojemnych, na rogatkach miasta, z dociągniętymi liniami często kursującej komunikacji zbiorowej;
12. P&R przy wzgórzu Andersa to farsa, ten parking był tam od zawsze, wydano tylko pieniądze na jego ogrodzenie, nie wolno budować P&R w środku miasta;
13. rozwiązania dla kierowców trzeba profilować w szerszej optyce, ich mobilności nie można traktować wyłącznie jako dojazdów do pracy (załatwiają często wiele innych spraw: rozwożą dzieci do szkoły i na zajęcia, robią zakupy itp.), dla nich P&R nie są rozwiązaniem;
14. wyznaczenie ścieżki rowerowej na ulicach Komandorskiej, Sanockiej, Owsianej;
15. wyznaczenie ścieżki rowerowej na ul. Zaporoskiej (brak zgody którądy);
16. przebudowa ścieżki rowerowej na ul. Kamiennej;
17. konieczność planowania systemowego – rozwiązania z innych Osiedli przekładają się na nasze;
18. postulat stworzenia kompleksowego programu remontu chodników – obecnie zagrażają one bezpieczeństwu dzieci, osób starszych i osób niepełnosprawnych;
19. postulat bezzwłocznego rozpoczęcia realizacji Programu Kostkowego;
20. zachowanie kostki na niektórych ulicach – tam, gdzie jest w dobrym stanie lub koresponduje z historyczną zabudową (np. na ulicy Sztabowej pomiędzy ulicami Gajowicką a Sudecką);
21. postulat poprawienia bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych (doświetlenie, odmalowanie, stosowanie azyli, wprowadzenie nowoczesnych form świetlnych);
22. postulat stosowania form wsparcia przestrzennego osób niepełnosprawnych (zwłaszcza niewidomych);
23. zbyt mała liczba miejsc parkingowych, postulat budowy nowych parkingów powierzchniowych i piętrowych – płatnych dla przyjezdnych, bezpłatnych dla mieszkańców;
24. ogromny problem nielegalnego parkowania – niszczenie zieleni i infrastruktury pieszej;
25. absurdy ITS: konieczność poprawy w przypadku „kradnięcia” zielonego dla danej relacji przez tramwaj (np. skrzyżowanie ulic Powstańców Śląskich i Wielkiej) czy też dawanie zielonego dla relacji niekolizyjnych w trakcie przejazdu tramwaju (cyt. „a nie tak, że jak tramwaj jedzie, to wszyscy muszą stać”);
26. konieczność stosowania zielonej fali na głównych drogach (jako przykład rejon Sky Tower – mieszkańcy twierdzą)
27. problem z wrakami i porzuconymi pojazdami – szpecą przestrzeń, „kradną” miejsca parkingowe;
28. problem z mającymi miejsce do niedawna nocnymi wyścigami i drifterami (okolice Placu Powstańców Śląskich i ronda Vaclava Havla);
29. zachowanie charakterystycznego dla obszaru układu alejowego na wielu ulicach (jezdnie rozdzielone pasem zieleni);

30. konieczność zwiększenia udziału zieleni przyulicznej, w szczególności krzewów – hałas, smog, estetyka;
31. postulat zachowanie starych krawężników kamiennych;
32. zgłaszane przekroczenia norm hałasu w ruchu ulicznym;
33. braki w sygnalizacji dźwiękowej na przejściach dla pieszych – problem dla osób niewidomych;
34. uwzględnianie obecności i potrzeb nowych środków transportu osobistego, np. hulajnogi elektryczne;
35. uspokajanie ruchu w strefach zamieszkania: mini ronda i spowalniacze;
36. postulat poprawy bezpieczeństwa pieszych (np. okolice Pereca-Grabiszyńska – wyspy tramwajowe).

Mieszkańcy w dużej mierze są zadowoleni z możliwości komunikacyjnych na terenie jednostki, co wynika w dużej mierze z „odziedziczonego” przedwojennego układu o charakterze (niemal) kompletnym. Chwalą szeroką ofertę komunikacji zbiorowej. Postrzegają ulicę Powstańców Śląskich jako najlepiej skomunikowaną tramwajowo w skali całego miasta, choć zauważają też zagrożenia związane z dynamicznym rozwojem zabudowy o charakterze biurowym, co może znacznie zwiększyć liczbę pasażerów, zaś torowisko ma już niewielkie rezerwy dla zwiększenia liczby kursów. Obecni dostrzegają również mankamenty obecnego gwiazdźdźistego układu torowisk. Zgłaszają potrzebę budowy poprzecznych łączników, które umożliwiłyby uruchomienie objazdów w razie wypadku bądź awarii. Pozwoliłyby one również na utworzenie nowych połączeń. Komunikacja autobusowa również postrzegana jest pozytywnie, choć niektóre połączenia mogłyby mieć zwiększony takt (np. linia 125).

Dość dobrze oceniana jest infrastruktura rowerowa. Szczególne pochwały kierowane były pod kierunkiem nowej trasy wzdłuż ulicy Grabiszyńskiej, która umożliwia płynny i szybki przejazd praktycznie na całej długości. Na tym tle wizerunkowo nieco straciła trasa na ulicy Powstańców Śląskich, na której duża liczba skrzyżowań z sygnalizacją świetlną spowalnia przejazd. Uwagi były kierowane również do trasy na ulicy Ślężnej, gdzie rowerzyści nie czują się bezpiecznie na przejazdach rowerowych (może to również mieć związek z niedawnym głośnym wypadkiem śmiertelnym, który był przywoływany w każdej grupie rozmówców). Jako szczególnie niebezpieczne wskazano skrzyżowanie z ulicą Sztabową ze względu na niemal całkowite ograniczenie widoczności przez mur Cmentarza Żydowskiego. Mieszkańcy dostrzegają jednak konieczność rozwoju sieci dróg rowerowych, aby lepiej penetrowały Osiedla oraz tworzyły gęstszą sieć połączeń. Ponadto niektóre z istniejących tras potrzebują już remontów lub przebudowy (np. na ul. Kamiennej).

Niezbyt dobrze oceniana jest infrastruktura piesza. Mieszkańcy wskazują, że stanowczo zbyt wiele chodników jest w fatalnym stanie technicznym: odspojone i klawiszujące płyty, dziury, koleiny. Wielu miejscach utrudnia to, a w niektórych nawet uniemożliwia, poruszanie się różnym grupom pieszych: osobom o ograniczonych możliwościach ruchowych (seniorzy, niepełnosprawni), rodzinom z dziećmi (zarówno tymi w wózkach, jak i poruszającymi się

samodzielnie). Rozmówcy wskazywali, że równy chodnik w tej części miasta jest niezbędnym elementem infrastruktury. Podkreślali też, że paradoksalnie to właśnie te aspekty decydują o całościowym odbiorze przestrzeni i wpływają na ocenę skuteczności czy wręcz jakości działania władz miejskich. Pojawiły się również głosy wskazujące na potrzebę zwrócenia większej uwagi na kwestię bezpieczeństwa w rejonie przejść dla pieszych. Postulowano wykonanie audytu ich doświetlenia oraz widoczności. Ponadto zarówno piesi, jak i rowerzyści postulowali – jeżeli warunki techniczne na to pozwalają – na separowanie od siebie tych dwóch form poruszania się. Podnoszono również kwestię konieczności uregulowania ruchu hulajnóg, które z jednej strony cieszą się dużym zainteresowaniem części mieszkańców, z drugiej zaś obniżają poczucie bezpieczeństwa pieszych.

Największa polaryzacja poglądów dotyczyła kwestii indywidualnej komunikacji samochodowej. Wyróżnić tu można dwa główne nurty. Przedstawiciele pierwszego wskazują na szkody, jakie powoduje obecne natężenie ruchu samochodowego, zwolennicy drugiego podkreślają, że przy obecnym trybie życia korzystanie z samochodu jest niezbędne do sprawnego przemieszczania się pomiędzy miejscami wykonywania różnych aktywności. Obie grupy są jednak zgodne co do faktu, że niezwykle niekorzystnym zjawiskiem jest proceder nielegalnego parkowania, który prowadzi do degradacji terenów zielonych i infrastruktury około drogowej. Konieczne są ich zdaniem działania mające na celu zabezpieczenie takich miejsc przed dalszym niszczeniem oraz odtworzenie/naprawa tych już zdewastowanych. W tym celu rekomendowano zintensyfikowanie działań służb mundurowych. Pojawiły się propozycje wspólnych patroli z radnymi osiedlowymi, którzy mają dobrze rozpoznane miejsca problemowe. Dodatkową trudnością jest niedostateczna liczba miejsc parkingowych, która skutkuje zajmowaniem przez samochody przestrzeni do tego nieprzeznaczonych. Najczęściej powtarzającymi się postulatami tym temacie są: budowa przez miasto parkingów dla mieszkańców, wprowadzenie strefy płatnego parkowania lub pozostawienie stanu rzeczy do samoistnego unormowania przy jednoczesnej bezwzględnej egzekucji przepisów. Ponadto, mieszkańcy wspomnieli o problemie występowania w przestrzeni publicznej dużej liczby wraków i pojazdów porzuconych, które nie tylko zajmują miejsca parkingowe, ale również szpecą otoczenie. Konieczne jest usprawnienie i radykalne przyspieszenie procedury ich usuwania.

Pewne obawy wzbudza wśród mieszkańców koncepcja budowy tzw. Obwodnicy Staromiejskiej. Wciąż żywa w wyobraźni rozmówców jest koncepcja pierwotna – dość przeskalowana autostrada brutalnie przecinająca przestrzeń. Mieszkańcy nie mają świadomości, że została ona zarzucona, a obecne plany przewidują drogę o bardziej stonowanym charakterze. Mieszkańcy oczekują, że będzie ona zabezpieczała potrzeby wszystkich grup podróźnych: pieszych, rowerzystów, kierowców czy pasażerów komunikacji zbiorowej. Postulują również o szeroką obecność zieleni przyulicznej, która będzie zmniejszała negatywne zjawiska generowane przez transport, takie jak smog czy hałas oraz pozytywnie wpłynie na estetykę inwestycji. Obowiązkowym elementem inwestycji musi być torowisko tramwajowe. W opinii większości uczestników to przesądza w ogóle o zasadności inwestycji. Rozmówcy dostrzegają ponadosiedlowy, ogólnomiejski zasięg oddziaływania tej inwestycji, w szczególności odcinka, który połączy ulice Grabiszyńską z Legnicką. Obecnie te dwie arterie mają jedynie dwa połączenia: przez Gądowiankę lub Plac

Orląt Lwowskich – jakkolwiek awaria w jednym z tych punktów oznacza paraliż komunikacyjny dużej części miasta.

Żywo w pamięci uczestników obecna jest obietnica wprowadzenia tzw. „Programu Kostkowego”, którym objęte miało zostać kilka ważnych ulic w obrębie jednostki. Mieszkańcy oczekują szybkiego przystąpienia do realizacji, bowiem stan przedwojennej nawierzchni w wielu przypadkach jest fatalny: powoduje dyskomfort podróżnych, generuje nieporównywalnie większy hałas niż nawierzchnia bitumiczna, szybko wycierają się na niej oznaczenia, a w wielu przypadkach jest wręcz niebezpieczna (dłuższa droga hamowania). Z drugiej strony, na odcinkach, gdzie historyczna nawierzchnia brukowa jest w stanie dobrym (gdzieś niemal idealnym) oraz koresponduje z historyczną zabudową, mieszkańcy chcieliby ją zachować. Ważnym postulatem było również uszanowanie (a nawet powielanie w przypadku przebudów) charakterystycznego dla tej jednostki alejowego układu ulic (jezdnie przedzielone pasem zieleni, czasem z dodatkowymi trasami spacerowymi), który odnaleźć można nie tylko w przypadku głównych tras, ale również na mniejszych ulicach o kameralnym, osiedlowym charakterze.

Mieszkańcy zwracali także uwagę, że na sytuację komunikacyjną na danym osiedlu wpływają również inwestycje realizowane w innych częściach miasta. Pod tym względem stanowczo skrytykowali wyznaczenie parkingu Parkuj i Jedź (P&R) przy ul. Ślężnej (u podnóża Wzgórza Andersa). Po pierwsze wyraźnie wskazali, że takie miejsca nie powinny być lokalizowane w ramach osiedli mieszkaniowych niemal w centrum miasta. Po drugie, parking istniał tu już wcześniej, a przemianowanie go na P&R może jedynie przyciągać więcej przyjezdnych w głąb miasta. Uczestnicy podnosili, że tego typu obiekty należy umiejscawiać na rogatkach miasta i zapewniać im dobre skomunikowanie z centrum, a ponadto ich rozmiary muszą być znaczne. Przyjezdny kierowca musi mieć pewność szybkiego dotarcia do wybranej lokalizacji, bez użycia samochodu oraz dostępności miejsca postojowego.

1.2. Jerzmanowo-Janołtów

Temat I

Historia osiedla i związana z tym przestrzeń, jego tożsamość, cechy i miejsca charakterystyczne.

Zgłoszone zagadnienia:

1. Historia i pamięć:

- a. Po II wojnie światowej na tereny osiedla przeniosła się cała wioska. Przenosząc się przywieźli ze sobą tradycję. Ten migranci charakter był bardzo długo widoczny – obecnie zanika. Przedmiotami przypominającymi o dawnych czasach i stanowiących tożsamość osiedla jest sztuka – dwa obrazy przywiezione przez osiedleńców, których jeden wisi w kościele parafialnym.

- b. Przed wojną była tu duża wspólnota ewangelików. Obecnie nie ma to większego znaczenia.
- c. Przed wojną na terenie osiedla była kręgielnia, kino i wiele atrakcji do spędzania wolnego czasu, których teraz brakuje.
- d. Żartobliwie mówi się o tym, że to Wrocław został przyłączony do Jerzmanowa, a nie na odwrót.
- e. Istnieje pamięć o dawnych mieszkańcach Jerzmanowa. W domach można znaleźć poniemieckie przedmioty – meble i ceramikę.
- f. Jerzmanowo odwiedzają wycieczki z Niemiec i doceniają zmiany, które nastąpiły w przestrzeni.
- g. Mieszkańcy twierdzą, że stanowią zintegrowaną społeczność. Podział na obecnych i nowych mieszkańców nie ma znaczenia – wszyscy sobie wzajemnie pomagają. Integracja jest zasługą w dużej mierze księdza proboszcza.

2. Ważne miejsca i inicjatywy:

- a. Na Osiedlu działają gospodarstwa rolne, co bardzo mocno podkreśla wiejski charakter tej części Wrocławia. Rada Osiedla organizuje z tego tytułu dożynki, które są bardzo ważnym i wyczekiwany wydarzeniem przez mieszkańców. Służy ono aktywizacji oraz integracji społeczności lokalnej, pozwalając na bezpośredni kontakt z władzami miasta. Mieszkańcy podkreślają, że są to jedyne, prawdziwe i tradycyjne dożynki we Wrocławiu. Są z tego bardzo dumni, gdyż podkreśla to wiejski charakter osiedla.
- b. Ważnym miejscem spotkań jest działka miejska naprzeciw boiska przy ul. Gałowskiej. Odbywają się tam festyny i dożynki, ale miejsce jest zaniedbane. Droga dojazdowa gruntowa, w fatalnym stanie technicznym. Potrzeba montażu oświetlenia i małej architektury np. miejsce na grilla, kosze na śmieci, ławki itp. Ze względu na brak obiektów gastronomicznych w centralnej części Jerzmanowa, przy boisku wiele osób spożywa alkohol, tucząc butelki i śmiejąc. Niestety potłuczone szkło zagraża użytkownikom – przede wszystkim dzieciom. Jest to jedyne miejsce gdzie dzieci mogą bezpiecznie jeździć na rowerze lub rolnach.
- c. Stowarzyszenie Porozumienie Wschód-Zachód, które pomaga osobom przybywającym do Polski i angażuje się w życie Osiedla (choć zwracano też uwagę, że większość ich aktywności skupia się poza Osiedlem).
- d. Ważnym miejscem jest Dom Jana Pawła II. Prowadzony przez parafię pełni funkcję lokalnego centrum aktywności mieszkańców. „Dom” działa również jako lokalne archiwum społeczne oraz przestrzeń dla bardzo aktywnego Klubu Seniora.
- e. W kościele parafialnym organizowane są historyczne spotkania, dotyczące przeszłości Jerzmanowa.
- f. Charakterystycznymi punktami na osiedlu są dwa kościoły. W jednym z nich jest podobno rzeźba diabełka, z którym związana jest jakaś legenda – niestety nikt z mieszkańców obecnych na spotkaniu nie wiedział jaka.
- g. Istotnym miejscem spotkań na mapie osiedla są ogródki działkowe.

3. Potrzeby:

- a. Mieszkańcy uważają, że warto chronić krajobraz Osiedla – jego sielską atmosferę i strukturę. Z tego powodu nie chcą tu budownictwa deweloperskiego oraz dalszego rozwoju przemysłu.
- b. Sielskość jednak kończy się, gdy mowa o infrastrukturze podstawowej tj.: kanalizacji, gazociągu itd. Jej brak bardzo doskwiera mieszkańcom. Taka infrastruktura istniała przed wojną, podczas której została zniszczona i do dnia dzisiejszego nie odbudowana, choć część mieszkańców wskazuje, że gaz już w większości mają, a kanalizację najprawdopodobniej do 2021–2022 będą mieć.
- c. Mieszkańcy bardzo cenią i dbają o tereny wokół rzeki Bystrzycy – chętnie sprzątają i pielęgnują te teren. Problemem staje się jednak gradzenie terenów nad rzeką, co uniemożliwia korzystanie z nich. Nad Bystrzycą jest ścieżka edukacyjna, ale zaniedbana. Warto nie tylko dla osiedla stworzyć coś nowego, atrakcyjnego i kompleksowego.
- d. Brakuje miejsca do kulturalnego biesiadowania, w tym baru/pubu, restauracji. Istniejąca Karczma Rzym jest mała i bardzo oblegana przez gości, którymi są Wrocławianki, Wrocławianie oraz osoby z ościennych gmin.
- e. Nowe ulice są tworzone od ul. Rodła – warto docenić ludzi związanych z tą organizacją nazywając ich imieniem kolejne ulice.

Podczas dyskusji z mieszkańcami wyraźnie zaznaczyły się trzy tematy. Pierwszy to historia i pamięć o osiedlu, do której rozmówcy chętnie się odwołują. Mieszkańcy pamiętają powojenne początki osiedla oraz bardzo dobrze znają i kojarzą miejsca czy przedmioty historyczne – wiele z nich znajduje się w gospodarstwach domowych i kościele parafialnym. Znajomość historii osiedla może integrować lokalną społeczność. Z narracji wynika, że nowi mieszkańcy bardzo szybko wnikają w sielski charakter tej części Wrocławia, utożsamiając się z miejscem, gdzie mieszkają.

Drugim punktem są miejsca spotkań i inicjatywy społeczności lokalnej. W przestrzeni osiedlowej bardzo wyraźnie zarysowane są przestrzenie wspólne, które służą integracji i aktywizacji mieszkańców oraz kultywowaniu lokalnych tradycji – dożynki. Tutaj ważną rolę pełni okolica ul. Gałowskiej, gdzie znajduje się boisko lokalnej drużyny Błękitni Jerzmanowo wraz z towarzyszącą siłownią plenerową (podczas pilotażu jeszcze w budowie) oraz placem na festyny. Wszystko to mieści się niedaleko świetlicy osiedlowej oraz siedziby samorządu osiedlowego i sklepu ogólnospżywczego. Bardzo ważnym punktem integrującym mieszkańców jest parafia oraz Dom Jana Pawła II (działa w nim Klub Seniora), które wraz z otoczeniem obiektu (zieleń, parking oraz wcześniej wspomniane elementy infrastruktury osiedlowej) sakralnego tworzy swoistego rodzaju centrum jednostki/osiedla.

Trzeci temat to potrzeby, które oscylują wokół uzupełnienia infrastruktury technicznej w funkcjonujących już miejscach spotkań. Brakuje przestrzeni wspólnych z ławeczkami, koszami na śmieci (zdarzają się zaśmiecenia miejsc spotkań – przestrzeni wspólnej), placami zabaw, bezpiecznych terenów zielonych, które stanowiłyby całoroczne miejsca spotkań, działań dla wszystkich mieszkańców. Mocny nacisk mieszkańcy kładą na walory przyrodnicze osiedla tj. Park

Krajobrazowy Doliny Bystrzycy (wymaga doposażenia w infrastrukturę), w tym stworzenie warunków do kultywowania działalności rolniczej i okołorolniczej np. agroturystyka, edukacja.

Temat II

Przestrzenie wspólne i tereny zieleni.

Zgłoszone zagadnienia:

1. Pozytywne:

- a. tereny integrujące mieszkańców – Klub Seniora oraz teren zielony znajdujący się przy Domu Jana Pawła II,
- b. dobrze zagospodarowane tereny zielone przy parafii,
- c. plac zabaw przy ulicy Adamczewskich,
- d. boisko KS Błękitni Jerzmanowo wraz z tworzoną siłownią i placem na festyny, którym musi być lepiej utrzymywany.

2. Negatywne:

- a. ul. Samotworska – uciążliwy zapach wydobywający się z szambowozów. Lokalizacja przy granicy Parku Krajobrazowego Dolina Bystrzycy,
- b. ruiny młyna to składowisko odpadów/śmieci,
- c. brak kanalizacji oraz należytej dbałości o rowy melioracyjne powoduje nieprzyjemny zapach na całym osiedlu,
- d. ul. Rodła – trakt pieszy i rowerowy dla dzieci idących/wracających do/ze szkoły bez chodnika i ścieżki rowerowej,
- e. ul. Płużna – makabrycznie zły stan techniczny drogi, brak oświetlenia, nieutwardzona droga z wyrwami i dziurami, problem z przejazdem samochodów w godzinach szczytu komunikacyjnego oraz brak chodnika dla dzieci, mieszkańców. Dodatkowo zbyt wąskie drogi równoległe do ulicy Płużnej, gdzie jest utrudniony przejazd dwóch pojazdów jednocześnie,
- f. zła organizacja ruchu przy skrzyżowaniu Rdestowa/Gruszowa/Jerzmanowska oraz brak bardzo potrzebnego przejścia dla pieszych przy ulicy Gruszowej i Rdestowej,
- g. brak przejścia dla pieszych przy skrzyżowaniu przy ulicy Kośnego,
- h. ul. Gałowska jest w złym stanie technicznym. Brakuje oświetlenia, kanalizacji a liczne dziury i wyboje generują problem z poruszaniem się zarówno po opadach jak i w porze suchej (unoszący się pył po przejeździe pojazdów samochodowych),
- i. zamulony ciek wodny przy ulicy Płużnej,
- j. Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy w sposób niekontrolowany został odgradzony. Brakuje swobodnego przejścia dla mieszkańców, a przez ostatnie 4 lata brak konkretnych działań utrzymania w dobrym stanie infrastruktury w Parku Krajobrazowym,
- k. brak chodników, utwardzonych powierzchni powoduje, że obszar osiedla nie nadaje się na aktywne spędzanie czasu m.in. jazda na rolkach, rowerze itp.,
- l. przeszkadzający hałas – brak ekranów akustycznych od strony lotniska,

m. zarośnięte tereny przy północno – zachodniej granicy Natura 2000, ale również problem z dostępnością (ogrodzeniem) przestrzeni dla zwierząt np. saren.

3. Szanse:

- a. szeroka ul. Gałowska z potencjałem do wykorzystania na drogi rowerowe wraz z chodnikami,
- b. kaplica cmentarza – północno-wschodni koniec obszaru zlokalizowany na południe od Klubu Seniora stanowi niewykorzystany potencjał terenu rekreacyjnego,
- c. bezpieczne poruszanie się pieszo i rowerem po osiedlu – propozycja zarurowania i zasypania rowu na Jarnołtowskiej i budowa chodnika oraz ścieżki rowerowej,
- d. Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy jako zielone płuca Wrocławia – naturalne miejsce na mapie Wrocławia ze ścieżką edukacyjną od Karczmy Rzym z jednoczesnym zamknięciem wjazdu dla samochodów przez most, który wiedzie do terenów Parku Krajobrazowego Doliny Bystrzycy i obszarów Natura 2000.
- e. propozycja tras rowerowych promujących walory przyrodnicze oraz poruszanie się w tej części Wrocławia: (1) przez ulicę Gałowską, dalej polami nieutwardzoną drogą, aż do Parku Krajobrazowego Doliny Bystrzycy. Ścieżka miałaby być kontynuacją ścieżek rowerowych z osiedla Nowy Dwór, (2) ścieżka rowerowa z Żernik i lotniska do Parku Krajobrazowego, (3) przez ul. Rdestową, Gałowską do Jarnołtowskiej, również przez ul. Kośnego,
- f. lokalizacja stacji roweru miejskiego przy Karczmi Rzym jako alternatywnego transportu do zwiedzania okolicy,
- g. teren miejski przy ulicy Samotworskiej posiada duży potencjał (kilka lat temu zainwestowano w stoły do tenisa) jak miejsce spotkań, sportu i rekreacji (np. siłownia plenerowa),
- h. świadomość mieszkańców, którzy m.in. zgłosili projekt wspierania ochrony przyrody (np. nietoperzy),
- i. doposażenie i rozwój terenów przy ul. Gałowskiej, gdzie znajdują się boisko piłkarskie, plac na festyny i plac zabaw przy Adamczewskich. Obszar jako jedyne miejsce zielone wykorzystywane jest cyklicznie do działań osiedlowych i wszelkiej rekreacji,
- j. fontanny na istniejących stawach i zbiornikach przeciwpożarowych (w środku znajdują się przeważnie zdechłe zwierzęta oraz puste butelki po alkoholu), co pozwoli oczyścić i nawilżyć powietrze. Tym niemniej zdania są podzielone, gdyż część mieszkańców chce zasypania zbiorników utworzenia na nich parkingów.
- k. parki kieszonkowe na osiedlach z elementami prozdrowotnymi (siłownia zewnętrzna, tężnia solankowa, stoliki do gier planszowych).

4. Priorytety:

- a. ścieżki rowerowe, chodniki, utwardzona nawierzchnia na ul. Gałowskiej i Płużnej,
- b. zmiana organizacji ruchu (pierwszeństwa przejazdu) przy skrzyżowaniu ulic Rdestowa/Gruszowa/Jerzmanowska,
- c. pozbycie się uciążliwych zapachów przez budowę kanalizacji i lepszego utrzymania kanałów/rowów melioracyjnych,
- d. ścieżki rowerowe propozycja zaproponowane w punkcie 3 – szanse (sugestia: nie brać pod uwagę ul. Płużnej ze względu na zaniedbany i zamulony ciek przyczyniający się do uciążliwych zapachów oraz ze względu na bardzo wąską drogę),
- e. ścieżka edukacyjna w Parku Krajobrazowym Doliny Bystrzycy oraz stworzenie stacji roweru miejskiego na końcu i początku osiedla (możliwa realizacja jako projekt WBO),
- f. odnowa i rozbudowanie placu zabaw przy Adamczewskich w infrastrukturę techniczną w tym siłownię na świeżym powietrzu,
- g. pas zieleni jako bufor przeciw uciążliwym hałasom z lotniska,
- h. likwidacja i zagospodarowanie stawów i zbiorników przeciwpożarowych np. fontanny, parkingi itp.

Podczas dyskusji z mieszkańcami pojawiły się cztery zagadnienia, które rozmówcy podzielili na pozytywne, negatywne, szanse i priorytety. Wiążą się one w pary (pozytywne z szansami a negatywne z priorytetami), wzajemnie uzupełniając się i wyznaczając kierunki rozwoju jednostki.

Wśród pozytywnych wymieniono miejsca funkcjonujące obecnie jako przestrzenie wspólne i tereny zielone, integrujące mieszkańców. Są to miejsca dobrze kojarzące się mieszkańcom, którzy chcą by funkcjonowały jeszcze lepiej. Dlatego w szansach wskazują na liczne rozwiązania mające na celu doposażenia tych miejsc. Dodatkowo wymienia się wiele przestrzeni, które zdaniem rozmówców mają na osiedlu spory potencjał. Jest to przede wszystkim Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy, obszar Natury 2000 oraz obszar swoistego centrum tj. od boiska piłkarskiego KS Błękitni Jerzmanowo, poprzez plac na festyny, plac zabaw przy ul. Adamczewskich, po kościół parafialny i tereny go okalające. Wśród pomysłów pada wykorzystanie zbiorników przeciwpożarowych jako fontanny (po oczyszczeniu doposażeniu i zabezpieczeniu) lub po ich zasypaniu jako parkingi – tutaj zdania są jednak podzielone. Jednym głosem mieszkańcy mówią zaś w kwestii chodników i ścieżek rowerowych, które mają łączyć ważne punkty na osiedlu, prowadząc jednocześnie na bogate w bioróżnorodność tereny zielone (Park Krajobrazowy Doliny Bystrzycy). Tereny, z których mogą korzystać Wrocławianki i Wrocławianie. Mieszkańcy upatrują w nich szansę ekonomiczną (rozwój gastronomii i turystyki) oraz traktują jako walor Wrocławia, który powinien być pieczołowicie pielęgnowany przy współpracy z lokalną społecznością. Należy podkreślić świadomość ekologiczną mieszkańców. Zdają sobie oni sprawę z walorów przyrodniczych wynikających z położenia oraz możliwości

wykorzystania potencjału wielu przestrzeni (tych dużych i małych) na osiedlu np. rejonu ul. Samotworskiej.

Do zagadnień negatywnych należy hałas od lotniska, nieprzyjemny zapach unoszący się na osiedlu ze źle utrzymywanych rowów i kanałów melioracyjnych, nieczyszczone stawy i zbiorniki przeciwpożarowe oraz z braku kanalizacji, zła organizacja ruchu i kilka miejsc niebezpiecznych (skrzyżowania). Doskwiera brak infrastruktury (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe), po których można byłoby dotrzeć bezpiecznie do miejsc spotkań. Ponadto jako zagrożenia wskazano ruiny młyna (składowisko odpadów) i okolice ul. Samotworskiej, gdzie stacjonują szambowozy. Wymienione lokalizacje mają spory potencjał rekreacyjny, a obecnie negatywnie wpływają na otoczenie oraz faunę i florę. Niepokojącym zjawiskiem zaliczonym do negatywów należą gradzenia stosowane w Parku Krajobrazowym Doliny Bystrzycy oraz brak należytego utrzymania terenów zielonych, przygranicznych w rejonie Parku oraz należących do Natury 2000. Rozwiązania wymienionych zagadnień negatywnych zostały przedstawione w priorytetach dla jednostki objętej pilotażem projektu osiedla kompletne.

Temat III

Struktura usług , wraz ze wskazaniem na istniejące lub pożądane lokalne centra i jakość ich wyposażenia.

Zgłoszone zagadnienia:

1. mieszkańcy nie wyrażają zgody na lokalizacje:
 - a. przedsiębiorstw związanych z gospodarką odpadami (np. sortownie odpadów, składowiska odpadów itp.),
 - b. uciążliwego przemysłu, który generuje hałas, pyły i zapachy (np. Zakłady Chemiczne „Złotniki”),
 - c. baz transportowych i centrów logistycznych z uwagi na niedostosowaną infrastrukturę drogową, w tym szczególnie skrzyżowanie ulic Jerzmanowska – Rdestowa – Piołunowa,
 - d. nadajników telefonii komórkowej – mieszkańcy uważają, że ich liczba jest wystarczająca. Dodatkowo pojawił się temat wpływu pola elektromagnetycznego na człowieka – zdania był podzielone: wskazujące z jednej strony na istotny problem, a z drugiej, że nadajniki są wszechobecne i bezpieczne,
 - e. turbin wiatrowych z uwagi na sąsiedztwo Parku Krajobrazowego Dolina Bystrzycy,
 - f. kolejnych inwestycji w granicy Parku Krajobrazowego Doliny Bystrzycy.
2. założenie i prowadzenie działalności usługowej poprawiłoby:
 - a. poprawa infrastruktury podstawowej tj. budowa kanalizacji, chodników, ścieżek rowerowych i nawierzchni dróg (szczególnie ul. Kośnego, Płużna, Gałowska),

- b. lepsze planowanie infrastruktury podstawowej np. lokalizacja trafostacji przy ul. Płużnej i Rdestowej zasłania widoczność na skrzyżowaniu – potrzeba montażu lustra dla włączających się do ruchu z ul. Płużnej w Rdestową,
 - c. poprawienie bezpieczeństwa na skrzyżowaniu ulic Kośnego, Jarnołtowska, Jerzmanowska, w tym postawienie lustra lub wybudowanie ronda. Przy tym skrzyżowaniu są przystanki autobusowe, z których korzystają dzieci dojeżdżające do szkół oraz mały ośrodek zdrowia,
 - d. wprowadzenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jak najszerszych zapisów dotyczących możliwości uruchomienia i prowadzenia działalności edukacyjnej – żłobków, przedszkoli, szkół, w tym placówek żłobkowo – przedszkolnych i zespołów szklono – przedszkolnych,
3. Mieszkańcy oczekują zabezpieczenia w dokumentach planistycznych i realizacji w przyszłości:
- a. biletomatu MPK,
 - b. bankomatu/wpłatomatu,
 - c. agencji pocztowej/placówki pocztowej,
 - d. placówki bankowej,
 - e. fryzjera, kosmetyczki
 - f. placówek gastronomicznych, w tym baru/pubu, pizzerii w centrum jednostki urbanistycznej (rejon ul. Adamczewskich i Jerzmanowskiej, gdzie obecnie prowadzone jest przygotowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego),
 - g. rozbudowa obecnego i ewentualnie powstanie nowego ośrodka zdrowia ze specjalistami (szczególnie pediatra, stomatolog),
 - h. stacji paliw z myjnią, ale poza centrum jednostki urbanistycznej (jedna ma powstać koło lotniska; druga mogłaby działać w rejonie ul. Piołunowej 25, gdzie tworzy się centrum usługowe),
 - i. miejsca (ośrodek kultury, CAL) do prowadzenia komercyjnych zajęć edukacyjnych np. taniec, gimnastyka, nauki języka obcego itp., czy działań dla dzieci i młodzieży w czasie ferii i wakacji w sposób zorganizowany – półkolonie, działania w świetlicy osiedlowej.
 - j. małego targowiska dla lokalnych rolników oraz rolników z sąsiednich wsi, osiedli,
 - k. powiększenie cmentarza komunalnego, tak by zwiększyć i zagwarantować pochówek dla obecnych i przyszłych mieszkańców całego osiedla,
 - l. doposażenie rejonu cmentarza w chodnik (dojście do cmentarza), miejsce na stypę oraz przebudowa kaplicy wraz z wymianą nagłośnienia, które obecnie uniemożliwia godny udział w ceremonii pogrzebowej,
 - m. opracowanie planu rozwoju osiedla uwzględniającego jego charakter przyrodniczy – wykorzystanie walorów Parku Krajobrazowego Doliny Bystrzycy jako miejsca rekreacji, ale i nowych miejsc pracy na osiedlu (lokalny handel, gastronomia).

Zgłaszane przez mieszkańców zagadnienia podzielono podczas dyskusji na trzy tematy. W pierwszym mieszkańcy nie wyrażają zgody na lokalizację przemysłu ciężkiego, związanego z gospodarką odpadami oraz logistyką i spedycją. Zwrócono także uwagę by nie lokalizować kolejnych wież telekomunikacyjnych czy siłowni wiatrowych. Wynika to z faktu obecności terenów cennych przyrodniczo oraz braku odpowiedniej infrastruktury drogowej i podstawowej (kanalizacja).

W drugim temacie mieszkańcy przedstawili zagadnienia ułatwiające założenie i prowadzenie działalności gospodarczej. Wszyscy wyraźnie podkreślili kwestię infrastruktury – mediów (przede wszystkim budowa kanalizacji) i komunikacji (chodniki, ścieżki rowerowe i drogi). Warto podkreślić, że ważne są dobrej jakości arterie komunikacyjne dla aut, ale bardzo mocno mieszkańcy mówili o chodnikach i ścieżkach rowerowych, łączących ważne punkty usługowe. Korzystając z lokalnych działalności chcą mieć możliwość poruszania się pieszo lub rowerem. Poza tym ważnym aspektem jest perspektywiczne planowanie przestrzeni osiedlowej tak, by inwestycje nie kolidowały ze sobą (brak konfliktów przestrzennych), tworząc przestrzeń w sposób zrównoważony i dla mieszkańców, użytkowników.

Mieszkańcy oczekują zabezpieczenia w dokumentach planistycznych i realizacji w przyszłości przestrzeni pod (roz)budowę: placówek edukacyjnych, ośrodka zdrowia, usług podstawowych (np. fryzjer, bank, placówka pocztowa itp.), ośrodka kultury/CAL-u, stacji paliw z myjnią (ale tylko i wyłącznie poza centrum) i trzech bardzo ważnych podnoszonych przez wszystkich mieszkańców tematów: (1) małego targowiska stanowiącego uzupełnienie placu festynowego, (2) powiększenie cmentarza komunalnego z przeznaczeniem dla mieszkańców osiedla, (3) wykorzystanie walorów Parku Krajobrazowego Doliny Bystrzycy pod względem ekonomicznym (handel lokalny, gastronomia, rekreacja). Mieszkańcy generalnie nie narzekają na brak usług, gdyż korzystają z nich na osiedlach sąsiednich (Żerniki, Muchobór Wielki). Jedynym podnoszonym często mankamentem jest brak lokalu gastronomicznego, baru/pubu w rejonie ul. Adamczewskich i Jerzmanowskiej, który stanowiłby przeciwwagę dla obleganej przez Wrocławianki i Wrocławian Karczmy Rzym. Mieszkańcy zdają sobie sprawę, że wraz z rozwojem osiedla jest potrzeba stworzenia centrum usługowego, gdzie uda załatwić się wiele spraw na osiedlu. Takim naturalnym rejonem jest przestrzeń wokół ul. Adamczewskich i Jerzmanowskiej, gdzie obecnie w przygotowaniu są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Temat IV

Jakość i rodzaj poruszania się w obrębie obszaru, jak i w powiązaniu z innymi Osiedlami

Zgłoszone zagadnienia:

1. Kierunki i sposób przemieszczania się mieszkańców:
 - a. mieszkańcy przemieszczają się na głównych drogach samochodami, na pobocznych pieszo albo rowerem,

- b. dzieci jeżdżą autobusami do szkoły na Żernikach albo są dowożone przez rodziców samochodami z powodu niepunktualnych autobusów,
 - c. drobne bieżące zakupy mieszkańcy robią na osiedlu, większe głównie w wielkopowierzchniowych obiektach handlowych Futura Park, daw. Factory (Wrocław FashionOutlet) albo w Biedronce przy ul. Piołunowej,
 - d. ulice Jarnołtowska, Jerzmanowska i Piołunowa – w godzinach szczytu są zakorkowane .
2. Infrastruktura techniczna, drogowa oraz bezpieczeństwo:
- a. brak przystosowania infrastruktury dla osób niepełnosprawnych i starszych,
 - b. chodniki występują tylko wzdłuż głównych dróg tj. Jerzmanowska i Jarnołtowska. Infrastruktury dla pieszych brakuje na pozostałych ulicach, przede wszystkim na ul. Płużnej i Gałowskiej, Rdestowej oraz w kierunku cmentarza – ludzie muszą poruszać się po drodze, co jest bardzo niebezpiecznie,
 - c. brak ciągłości obecnie wytyczonych chodników dla pieszych,
 - d. brak ścieżek rowerowych na całym osiedlu,
 - e. stan dróg – Jerzmanowska i Jarnołtowska są w dobrym stanie, reszta według mieszkańców nadaje się do remontu z uwagi na ich jakość (nieutwardzone idziurawe) oraz z powodu braku oświetlenia i chodników,
 - f. odwodnić (kanalizacja deszczowa) należy główne drogi oraz oczyścić rowy melioracyjne budując jednocześnie kanalizację,
 - g. wyznaczyć oznakowanie poziome na ul. Jerzmanowskiej, obecnie są starte i stwarza to niebezpieczeństwo na drogach,
 - h. wyznaczyć przejścia dla pieszych wzdłuż ul. Jarnołtowskiej,
 - i. wyznaczyć tereny pod parkingi – przy sklepach, placu zabaw, „w centrum” osiedla,
 - j. ul. Płużna – poszerzyć ulicę, problem z widocznością przy wyjeździe w kierunku ul. Piołunowej, wprowadzić progi zwalniające,
 - k. ul. Rdestowa – poszerzyć, zarurować rów, zasypać i położyć chodnik; pełni rolę skrótu dla tranzytu – ograniczyć przejazd przez osiedle dla tirów (ulice Piołunowa i Rdestowa),
 - l. ul. Rdestowa, Gałowska – tworzą się korki, wąsko, brak chodnika, brak oświetlenia,
 - m. ul. Kośnego – wąska, łącznik do Jerzmanowskiej i Jarnołtowskiej, należy uspokoić tam ruch samochodowy i wybudować chodniki dla pieszych,
 - n. ul. Koniecpolskiego – tereny nowej zabudowy, brak podstawowej infrastruktury – oświetlenie, chodniki oraz zła jakość obecnej nieutwardzonej nawierzchni (w zasadzie cała północna część Jerzmanowa tego dotyczy).
 - o. skrzyżowanie ulic Jerzmanowska, Rdestowa, Piołunowa, Gruszowa – przywrócić dawną organizację ruchu, gdzie główną były ulice Jerzmanowska i Piołunowa,
 - p. skrzyżowanie ulic Kośnego/Jerzmanowska/Jarnołtowska – niebezpieczne skrzyżowanie, ograniczyć nadmierną prędkość kierowców, jest zbyt wąsko, źle umieszczone są przejścia dla pieszych,

- q. dostosowanie luster dla kierowców w niebezpiecznych miejscach przy skrzyżowaniach ulic – młodzi ludzie często je przekręcają albo niszczą,
 - r. wybudować łączniki (chodnik + oświetlenie) do boiska (ulice Jerzmanowska – Gałowska) oraz z przystanku autobusowego (ulice Jerzmanowska – Adamczewskich),
 - s. serpentyna pod wiaduktem – wąsko, problem z mijaniem się autobusów i większych aut, niebezpiecznie gdy pada deszcz i śnieg (stłuczki i wypadki).
3. Komunikacja miejska:
- a. podzielone opinie mieszkańców w kwestii czy jest wystarczająca liczba i kierunki połączeń w stronę centrum miasta. Jednogłośnie brakuje połączeń między osiedlami na osi północ – południe,
 - b. konieczne połączenie z Portem Lotniczym, Futura Park czy Szpitalem Wojewódzkim,
 - c. przedłużyć linię 117 z Leśnicy do Cmentarza przy ul. Jerzmanowskiej,
 - d. przedłużyć linie autobusowe 109 i 609 do ul. Dworcowej zamiast tylko do Dworca Świebodzkiego,
 - e. konieczność autobusu w stronę Biedronki przy ul. Piłunowej,
 - f. brak synchronizacji rozkładów jazdy autobusów z rozkładem jazdy pociągów,
 - g. zbyt mała częstotliwość kursowania autobusów szczególnie w kierunku Leśnicy – powinny jeździć częściej,
 - h. brak biletomatów na osiedlu – bardzo ważne z perspektywy osób starszych.
4. Alternatywne środki przemieszczana się:
- a. propozycja ścieżek rowerowych – ulice Rdestowa, Gałowska, Jarnołtowska aż do rzeki i terenów atrakcyjnych przyrodniczo (Park Krajobrazowy Doliny Bystrzycy),
 - b. propozycja postawienia dwóch stacji rowerów miejskich w centralnym miejscu osiedla oraz blisko terenów nadrzecznych (okolice Karczmy Rzym),
 - c. wytyczyć i stworzyć ścieżkę rowerową od terenów lotniska do terenów rekreacyjnych (w kierunku rzeki i obszarów chronionych Park Krajobrazowy Doliny Bystrzycy, Natura 2000) przez tereny pól uprawnych – według mieszkańców lepiej puścić ruch rowerowy przez pole niż niebezpieczne drogi (kwestie bezpieczeństwa),
 - d. propozycja wybudowania stacji kolejowej między stacją Leśnica i stacją Złotniki oraz na planowej trasie do lotniska umieszczenie stacji Jerzmanowo,
 - e. budowa obwodnicy Jerzmanowo/ Jarnołtów wzdłuż lotniska. Ta inwestycja pozwoli zmienić klasyfikacje istniejących dróg przebiegających przez osiedle.

Mieszkańcy wyraźnie zaznaczyli kłopoty związane z przemieszczaniem się. Zagadnienia poruszone w niniejszym temacie podzielono na cztery grupy. Pierwsza dotyczy kierunków i sposób przemieszczania się mieszkańców. Korzystają oni głównie z samochodów poruszając się wewnątrz osiedla i wyjeżdżając poza jego granice. Dzieci i młodzież korzystają z komunikacji miejskiej (autobusy) dojeżdżając do szkoły. Warto wspomnieć, że z komunikacji zbiorowej korzystają także dorośli, ale nie jest to ich preferowany środek transportu. Z narracji rozmówców wynika, że lubią poruszać się po osiedlu pieszo pieszo lub rowerem. Ma to jednak miejsce poza

ulicami głównymi, gdzie brakuje infrastruktury tj. ścieżek rowerowych i chodników. Te aspekty dotyczą drugiej grupy zagadnień, w której mieszkańcy szczegółowo wymieniają braki w infrastrukturze oraz miejsca, gdzie trzeba poprawić bezpieczeństwo ruchu. Liczba osób korzystających z komunikacji miejskiej byłaby zapewne większa gdyby pojawiły się nowe trasy, w tym bardzo oczekiwane połączenia północ – południe i do Leśnicy. Brakuje również połączenia z tworzącym się centrum usługowym przy ul. Piołunowej. Ważną poruszoną kwestią był też biletomat w głównym węźle komunikacyjnym. Czwarta grupa dotyczy alternatywnych środków przemieszczania się. Wewnątrz osiedla mieszkańcy chcieliby przemieszczać się pieszo i/lub rowerami. Dlatego mowa o systemie chodników i ścieżek rowerowych. Podróże na w innych kierunkach miasta mogłyby odbywać się za pomocą kolei. Z tego względu warto rozważyć wyznaczenie nowych przystanków na istniejącej i planowanej linii kolejowej. Ponadto mieszkańcy zwrócili uwagę na fakt budowy obwodnicy Jerzmanowa wzdłuż lotniska, co spowodowałoby zmiany kategorii ulic wewnątrz osiedla i uspokojenie ruchu na drodze wojewódzkiej nr 362.

1.3. Maślice Małe

Temat I

Historia Osiedla i związana z tym przestrzeń, jego tożsamość, cechy i miejsca charakterystyczne.

Zgłoszone zagadnienia:

1. Mieszkańcy wytypowali miejsca, które ich zdaniem są ważne, ze względu na historię jaka się z nimi wiąże. Są to miejsca wyróżniające jednostkę na tle innych:
 - a. Dawny folwark (dziś to Dom Pomocy Społecznej),
 - b. Maślickie układy urbanistyczne – żyłki (ul. Nasienna, Pasieczna i Hodowlana),
 - c. Mural z lat 40 – ul. Stodolna (obecnie zniszczony przez zamalowanie sprayem),
 - d. Fabryka zbrojeniowa przy obecnej ul. Północnej wraz z nieczynną linią kolejową przecinającą ul. Kozią,
 - e. Ul. Ślężoujście,
 - f. Pałac przy ul. Dworskiej,
 - g. Szkoła przy ul. Lubelskiej 94b (dawniej kasyno oficerów radzieckich),
 - h. Ul. Turowszowska i Rędzińska – ulice dawniej gromadziły różnego rodzaju usługi, bary, restauracje, które stanowiły miejsce rekreacji dla przyjezdnych z centrum miasta .
2. Zaproponowano:
 - a. Tablice informacyjne upamiętniające dane miejsca, przedstawiające dokładną historię,
 - b. Wystawę starych fotografii wraz z mapą, gdzie zdjęcia zostały zrobione,
 - c. Ścieżka edukacyjna poprowadzona przez najważniejsze punkty historyczne,
 - d. Odnowienie portu na wzór tego, który kiedyś funkcjonował,
 - e. Ul. Ślężoujście – pozostawienie nawierzchni ulicy (kostka granitowa) podczas remontu wału przeciwpowodziowego,

- f. Hodowli owiec przy ul. Koziej – pozostawienie jej wraz ze wsparciem dla gospodarza.

Podczas dyskusji z mieszkańcami wyraźnie zaznaczyły się dwa tematy. Pierwszy to historia i pamięć o osiedlu. Mieszkańcy pamiętają powojenne początki osiedla oraz bardzo dobrze znają i kojarzą miejsca o historycznym znaczeniu. Stowarzyszenie lokalne, samorząd osiedlowy i grupy nieformalne biorą aktywny udział w rozpowszechnianiu wiedzy o historii Maślic. Jej znajomość ułatwia fakt, że na Maślicach mieszkają rodziny wielopokoleniowe, które przekazują wiedzę i wspomnienia młodszym mieszkańcom. Ponadto kilkoro mieszkańców mocno zaangażowanych jest w odkrywanie kart historii Maślic Małych, czego przykładem są publikacje historyczne, wystawy oraz wycieczki. Drugi temat to propozycja upamiętnienia, zachowania i propagowania historii. Mieszkańcy podkreślają, że są ku temu osoby, które mają wiedzę historyczną oraz pomysł organizacji ścieżek historycznych, czy wystaw. Mocno w dyskusjach odznaczył się fakt pozostawienia kostki granitowej na ul. Ślężoujście (ma być w przyszłości remontowane). Ponadto mieszkańcy wskazali na wsparcie owiec na Maślicach, które są obecne na osiedlu od początku lat 50 XX wieku – funkcjonowanie punktu edukacyjnego z niewielką liczbą owiec.

Temat II

Przestrzenie wspólne i tereny zieleni.

Zgłoszone zagadnienia:

1. Konieczność powstania 2 inwestycji osiedlowych : Centrum Aktywności Lokalnej (bardzo potrzeba i wyczekiwana inwestycja przez samorząd osiedlowy, klub seniora i bibliotekę) i basenu (inwestycja obiecana ponad dekadę temu mieszkańcom),
2. Tereny zielone wzdłuż ul. Augustowskiej (od wysokości skrzyżowania z ulicą Reszelską) – urządzenie zielenią (zieleń niska i/lub średnia i/lub wysoka), ławki,
3. Ul. Suwalska – niszczenie terenów zielonych przez parkowanie na nich pojazdów w celu zrobienia przejście na chodnikach. Analogiczna sytuacja występuje na ulicy Augustowskiej,
4. Skwer przy ul. Suwalskiej (na przeciwko ZSP12) należy doposażyć na cele sportowo rekreacyjne – np. więcej zieleni niskiej i wysokiej, labirynt z żywopłotu, ochrona/bariera dla dzieci ze względu na ich bezpieczeństwo,
5. Ul. Ślężoujście – podczas planowanego remontu wału przeciwpowodziowego zachować nawierzchnię z kostki granitowej oraz wprowadzić zakaz parkowania (B-36). W dni wolne oraz weekendy bardzo dużo osób korzysta rekreacyjnie z rejonów ul. Ślężoujście. Mieszkańcy zwrócili na problem wodowania łodzi (nierówny teren),
6. Park Ługowina:
 - a. stworzyć ciąg ścieżek z małą architekturą (ławki, kosze) i zagospodarowanej zieleni użytkowej,
 - b. kontynuować zagospodarowanie w okolicy nasadzeń z akcji WROśnij,

- c. przywrócić w miarę możliwości ścieżki wzdłuż rzeki Ługowiny wraz z budową kładek z ul. Ostródzkiej i Brodnickiej na tereny zielone akcji WROśnij.
7. Park przy ul. Rędzińskiej:
- a. doposażyć w małą architekturę ścieżki, ławki, kosze,
 - b. wprowadzenie rozwiązań chroniących faunę i florę parku,
 - c. pielęgnacja i uporządkowanie, ale nie nachalnej zmiany,
8. Jakość powietrza:
- a. potencjalny konflikt między starym budownictwem opalanym węglem, a działkami na których mają powstać nowe budynki mieszkalne,
 - b. konieczność partycypowania Urzędu Miejskiego względem nowych systemów grzewczych w starych budynkach,
9. Ul. Kozia:
- a. poprowadzić zielony ciąg spacerowo-rekreacyjny w stronę lasu, Maślic Wielkich,
 - b. plac zabaw,
 - c. na skwerze w kształcie serca montaż małej architektury.
10. Konieczność powstania zadaszzonego miejsca „biesiadnego” (dla minimum 40 osób), np. przy ul. Królewieckiej,
11. Staw przy ul. Królewieckiej – bardzo dobre miejsce spotkań, ale wymaga doposażenia:
- a. w grille, ławki, regulamin korzystania z kąpieliska (wprowadzenie zakazu picia alkoholu),
 - b. w wypożyczalnię rowerów wodnych, kajaków,
 - c. w deptak – ul. Narzędziowa zamknięta dla aut z parkingiem przy wjeździe,
12. Staw przy ul. Maślickiej
- a. dziki, leśny, ze zwierzętami – ochronić,
 - b. dodać małą architekturę ławki, śmietniki,
 - c. łącznik komunikacyjny (kładka wraz z zastawką) między terenami zielonymi wokół stawu a drugą stroną rzeki Ługowiny,
13. Miejsca pod realizację WBO:
- a. bardzo dobre lokalizacje
 - b. bardzo długi czas oczekiwania na realizację projektów co zniechęca mieszkańców do angażu w kolejne edycje WBO,
 - c. warto wykorzystać tereny zielone wzdłuż ul. Królewieckiej w kierunku AOW np. siłownia napowietrzna w lasu.
14. Place zabaw:
- a. al. Śliwowa – obecny jest zamknięty – należy zmodernizować i ponownie otworzyć,
 - b. doposażenie osiedla otwartymi placami zabaw (od poniedziałku do niedzieli),
 - c. stworzyć naturalny plac zabaw w stylu leśnym,
 - d. plac zabaw jeśli jest na terenie szkoły, to niech będzie ogólnie otwarty (!)
 - e. wykorzystanie terenów przy AOW, gdzie dodatkowo można nasadzić zieleń wyciszającą, stanowiącą zieloną osłonę nie dotykającą konstrukcji (bluszcze, drzewa tłumiące hałas),

- f. problem z zamkniętymi (prywatnymi, deweloperskimi) placami zabaw,
 - g. konieczność partycypowania miasta w utrzymaniu placów zabaw – modernizacja placu zabaw przy Stodolnej (przejęcie tego obowiązku od mieszkańców).
15. Na wałach Odry istnieje problem ze śmieciami. Należy zainstalować kubły na śmieci.
 16. Stworzenie miejsca rekreacyjnego nad rzeką Odrą, które ma służyć jako miejsce na koncerty – potrzeba wydzielenia przestrzeni pod muszlę koncertową, reaktywacja statków pasażerskich, stworzenie przystani kajakarskiej. Tym niemniej zdania są podzielone, gdyż część mieszkańców nie chce zagospodarowania (np. plaży) z uwagi na hałas i ruch w rejonie w miarę spokojnej dziś okolicy.
 17. Okolice ul. Dworskiej i Mrągowskiej jako dobry przykład zagospodarowania zieleni i pod miejsca spotkań.
 18. Teren zielony wokół Stadionu Miejskiego konieczne należy wykorzystać na teren sportowy i rekreacyjny oraz działania lokalne.
 19. Wykorzystanie przestrzeni pod AOW na przestrzeń sportową np. boisko, skatepark.

Mieszkańcy w dyskusji o przestrzeni wspólnej i terenach zielonych wskazali ważne miejsca z punktu widzenia spędzania wolnego czasu, sportu i rekreacji. Priorytetem jest Centrum Aktywności Lokalnej oraz basen. Są to dwie inwestycje zlokalizowane w sąsiedztwie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12, które będą tworzyły pełną ofertę (edukacyjno-kulturalno-sportowo-rekreacyjną) i miejsce spotkań dla wszystkich mieszkanki i mieszkańców Maślic i nie tylko. Następnie bardzo ważnymi miejscami dla mieszkańców są parki. Pierwszy rozciąga się wzdłuż rzeki Ługowiny, obejmując m.in. nasadzenia z akcji WROśnij. Drugi zlokalizowany jest przy ul. Rędzińskiej. Każdy z nich jest na innym etapie funkcjonowania. Park przy ul. Rędzińskiej wymaga doposażenia i ochrony bioróżnorodności, zaś Park Ługowina planowany jest od kilku lat. Niestety bez wyznaczenia ścieżek oraz kładek pieszo – rowerowych przez rzekę Ługownię nie będzie on spełniał swojej roli. Mieszkańców bardzo niepokoi tempo realizacji trzeciego parku, który ma powstać w ramach projektów WBO przy ulicy Królewieckiej.

Obok parków mieszkańcy wymieniają również dwa tereny zielone wokół stawów. Obszar przy Stawie Królewieckim (ul. Królewiecka) ma pełnić funkcję dużego terenu rekreacyjnego z zapleczem sportowym (rowery wodne, kajaki) oraz zadaszonym miejscem do biesiadowania (drewniana wiata ze stołami i paleniskiem). Bardzo istotnym zgłoszonym postulatem jest deptak, mający powstać w miejscu ul. Narzędziowej, którą mieszkańcy chcą zamknąć dla ruchu samochodów. Drugi staw mieści się przy ul. Maślickiej. Ma pozostać ostoją dla przyrody z niewielkim doposażeniem w małą architekturę.

Ważnym elementem na mapie osiedla są place zabaw. Mieszkańcy zwracają uwagę na ich ogólnodostępność oraz bezpieczeństwo. Pojawia się problem placów zabaw, które są niedostępne tj. należących do wspólnot mieszkaniowych, zamknięte na terenie szkoły. Wyraźnie krystalizują się miejsca, gdzie brak jest przestrzeni zabawowych dla najmłodszych oraz propozycje jej zagospodarowania.

Dla mieszkańców ważne są także tereny nad Odrą. Rozmówcy przedstawili dwa pomysły, które warto ich zdaniem rozważyć przy zagospodarowaniu tych obszarów. Pierwszy dotyczy stworzenia niewielkiej przystani kajakowej oraz możliwości organizacji przy brzegu rzeki koncertów. Drugi zaś zakładał zachowanie naturalnego wyglądu wybrzeża z ewentualnym jego doposażeniem w kosze na śmieci oraz z utwardzeniem ścieżek na wałach.

Poza Odrą mieszkańcy wskazują również okolice wokół Stadionu Miejskiego (poza obszarem jednostki urbanistycznej) oraz skwer przed Zespołem Szkolno-Przedszkolnym nr 12 jako miejsca, które powinny zostać doposażone w zieleni i małą architekturę – miejsce spotkań i wypoczynku przed szkołą. Dodatkowo przy stadionie na terenach wzdłuż rzeki Ślęzy powinny pojawić się urządzenia sportowe oraz przestrzeń rekreacyjna dla mieszkańców Maślic i okolicznych osiedli.

W ramach dyskusji padło bardzo ważne stwierdzenie dotyczące zielonych ulic z małą architekturą. Mieszkańcy chcą by wzdłuż ulic rosły szpalery zielni niskiej i/lub średnie i/lub wysokiej. Wśród niej mają mieścić się ławki z koszami na śmieci. Ponadto poruszono kwestię zagospodarowania przestrzeni pod AOW. Zaproponowane przez mieszkańców boisko czy skatepark pod wiaduktem autostrady nie są nowością we współczesnym miastach Europy Zachodniej.

Cały temat przestrzeni wspólnej i zieleni spina zagadnienie dotyczące jakości powietrza, będące na rozwijającym się osiedlu bardzo ważnym aspektem, generującym nie raz konflikty pomiędzy starą a nową zabudową.

Temat III

Struktura usług , wraz ze wskazaniem na istniejące lub pożądane lokalne centra i jakość ich wyposażenia.

Zgłoszone zagadnienia:

1. edukacja – mieszkańcy zaznaczyli wyraźny brak niewystarczającej przestrzeni edukacyjnej na każdym poziomie. Pojawiły się również pomysły na lokalizację nowych obiektów edukacyjnych (żłobki, przedszkola i przede wszystkim szkoła podstawowa):
 - a. pusty budynek przy skrzyżowaniu ulic Turowska – Rędzicka,
 - b. przy AOW,
 - c. przy kościele pw. Matki Boskiej Fatimskiej przy ul. Maślickiej,
 - d. rozbudowa ulicy Lubelskiej i umiejscowienie tam szkoły,
 - e. dobudowanie skrzydła w ZSP12 (było w projekcie) lub budowa obiektu edukacyjnego za ZSP 12 na terenach zielonych przeznaczonych m.in. pod edukację,
2. Zabezpieczenie rezerwy terenowej pod budowę basenu i zrealizowanie obietnicy z 2009 roku,

3. Lokalizacja stacji benzynowej. Proponowana lokalizacja to okolice ul. Narzędziowej (sąsiedztwo obiektu handlowego Bricomarche),
4. Możliwość uruchomienia ośrodka zdrowia, przychodni lekarskiej – dostosowanie MPZP. Aktualnie funkcjonuje jedna przychodnia, w której są bardzo długie kolejki i brak wielu specjalistów np. fizjoterapeuty. Dodatkowo liczba mieszkańców na osiedlu zwiększa się, zatem rozwój placówek służby zdrowia jest wskazany,
5. Brak dużej poczty – istnieją jedynie małe placówki, w których są bardzo długie kolejki, a liczba mieszkańców osiedla cały czas rośnie,
6. Lokalizacja sklepu ogólnospożywczego na ul. Lubelskiej – obszar Maślic Małych jest dość dobrze wyposażony w placówki handlowe. Gorzej jest poza jego granicami w kierunku zachodnim (Pracze Odrzańskich). Mieszkańcy po produkty podstawowe przemieszczają się na Maślice Wielkie generując ruch. Jest to również bardzo uciążliwe dla osób starszych,
7. Centrum Edukacji Lokalnej na ulicy Suwalskiej wraz z funkcjonującą świetlicą osiedlową dla dzieci, młodzieży i seniorów, w których społeczność lokalna mogłaby spędzać czas oraz organizować różnego rodzaju wydarzenia,
8. Mieszkańcy zwracają uwagę na fakt, aby tereny przy Odrze i innych rzekach przepływających przez osiedle zostały nienaruszone przez różnego rodzaju plaże miejskie, które generują hałas i wzmożony ruch,
9. Jeśli na osiedlu miałyby powstać myjnia to albo przy stacji benzynowej, albo w rejonie węzła autostradowego Stadion Wrocław (rejon ul. Szczecińskiej). Brak zgody na lokalizację myjni wewnątrz osiedla – terenów zamieszkiwanych,
10. Realizacja Ekokampusu – inwestycja mająca powstać na przeciwko ul. Mrągowskiej. Jest zgoda na jej realizację, ale przy współpracy i możliwością wykorzystania nowej przestrzeni przez dzieci, młodzież i seniorów z Maślic,
11. Powstanie ekozagrody – na Maślicach jest rolnik, który posiada własną zagrodę z owcami i chce ją wykorzystać do celów edukacyjnych i rekreacyjnych. Gospodarstwo rolne znajduje się poza obszarem Maślic Małych, ale sporo dzieci odwiedzają ją z różnych stron osiedla,
12. Wiele placówek/lokali usługowych nie ma parkingu lub jest on za mały. Samochody bardzo często parkują niezgodnie z przepisami ruchu drogowego, niszcząc tereny zielone oraz zastawiając chodniki. Na Maślicach Małych znajduje się kilka działalności usługowych zajmujących się mechaniką pojazdową czy produkcją. Dojazd do nich jest utrudniony z uwagi na wąskie drogi osiedlowe. Ponadto samochody służbowe, czy do naprawy stoją w przestrzeni publicznej (chodniki, zielenice),
13. Możliwość rozbudowy cmentarza parafialnego na potrzeby mieszkańców Maślic,
14. Sklep ogólnospożywczy w rejonie ul. Warciańskiej i Noteckiej.

Mieszkańcy są ogólnie zadowoleni z sieci usługowej jaka występuje na zamieszkiwanym przez nich osiedlu. Wyjątek jednak stanowi rejon ul. Warciańskiej i Noteckiej – brak sklepu ogólnospożywczego. Sporo spraw mogą załatwić nie opuszczając swojego osiedla. Warto podkreślić, że również wiele osób z zewnątrz korzysta z placówek/lokali usługowych, które występują w dwóch tworzących się centrach usługowych (skrzyżowanie ul. Królewieckiej

i Mrągowskiej oraz skrzyżowanie ul. Maślickiej i Królewieckiej) oraz na ulicach osiedlowych. Niestety mankamentem jest przestrzeń komunikacyjna osiedla, której wąskie ulice osiedlowe i chodniki są często zastawione pojazdami. Utrudnia to dojście oraz korzystanie z usług osiedlowych szczególnie rodzicom z dziećmi we wózkach i osobom starszym, niepełnosprawnym.

Dlatego też mieszkańcy zwracają uwagę na fakt, że przestrzeń mogłaby być lepiej planowana przy współpracy ze Spółdzielnią Mieszkaniową Maślice. Wiele dróg, chodników mogło być szerszych, gdyby Urząd Miasta odkupił od Spółdzielni Mieszkaniowej wystawione do sprzedaży tereny przy już istniejących drogach, będących własnością gminy (był w tej sprawie kontakt Spółdzielni Mieszkaniowej z Gminą). W tej kwestii wiele można jeszcze zmienić, poprawiając tym samym warunki funkcjonowania działalności gospodarczej na osiedlu. Mieszkańcy liczą na działania dotyczące lepszej organizacji przestrzeni, gdyż z roku na rok coraz więcej osób mieszka na Maślicach Małych i sąsiednich jednostkach urbanistycznych. Powoduje to coraz większy ruch wszystkich użytkowników osiedla.

Jednak największym problemem jest brak odpowiedniej liczby placówek edukacyjnych. Mieszkańcy liczą na przygotowanie dokumentów planistycznych, w których uwzględnione zostaną potrzeby związane z szybką realizacją przede wszystkim przedszkoli, szkoły podstawowej oraz żłobków w przestrzeni osiedla. Poza edukacją mieszkańcy oczekują rozwoju sfery usługowej na osiedlu. Zdają sobie sprawę ze stale rosnącej liczby ludności i zarówno małe osiedlowe działalności (sklepy ogólnospożywcze, szewc, poczta itp.) jak i większe przedsięwzięcia służące mieszkańcom (ośrodek zdrowia, Centrum Aktywności Lokalnej, Ekocentrum, basen osiedlowy) muszą z biegiem czasu powstać, łącznie z możliwą rozbudową cmentarza.

Tym niemniej nie ma zgody rozmówców na lokalizację w centrum osiedla nowych działalności gospodarczych generujących hałas tj. myjni samochodowej, stacji benzynowej itp. Wskazuje się, że tego typu usługi powinny być zlokalizowane zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju na obrzeżach osiedla w strefach aktywności gospodarczej przy ul. Szczecińskiej, Północnej lub w centrum usługowym przy skrzyżowaniu ul. Królewieckiej – Maślickiej.

Temat IV

Jakość i rodzaj poruszania się w obrębie obszaru, jak i w powiązaniu z innymi Osiedlami

Zgłoszone zagadnienia:

1. Przedłużenie ul. Reszelskiej do ul. Królewieckiej – wszyscy kierowcy z budynków wielorodzinnych z okolicy ul. Reszelskiej, Tolkwickiej, Ostródzkiej i Augustowskiej przejeżdżają przez osiedle do ul. Maślickiej lub Królewieckiej. Niepotrzebne generowanie ruchu na uliczkach dojazdowych do posesji, osiedlowych,
2. Ul. Maślicka – remont nawierzchni wraz z budową chodników, ścieżek rowerowych, bezpiecznych (wyniesionych) przejść dla pieszych oraz tramwaju,
3. Realizacja budowy tramwaju na Maślice – może być etapami, ale najlepiej kompleksowo i całościowo z uwagą na gwałtowny wzrost liczby ludności na osiedlu,

4. Zwiększenie do maksymalnej liczby w MPZP miejsc parkingowych przy nowych inwestycjach,
5. Zmiany w MPZP i pilnowanie przestrzegania zapisów w dokumentach planistycznych w kwartale ulic Maślicka – Rędzińska – al. Śliwowa:
 - a. Rozpatrzenie wniosku nr 1290 złożonego do Biura Rozwoju Wrocławia,
 - b. Zapewnienie połączeń pieszo-rowerowych pomiędzy al. Śliwową oraz ul. Ślężoujście,
 - c. Wprowadzenie zielonych tętnic osiedlowych – ulice w szpalerach zieleni wysokiej i/lub niskiej,
6. Zaprojektowanie i zrealizowanie połączeń pieszo rowerowych z terenami zielonymi pomiędzy linią kolejową nr 273 i ul. Królewiecką. Szczególnie chodzi o fragment pomiędzy ul. Mrągowską a Maślicką (rejon Stawu Królewieckiego), aby ze ścieżki rowerowej i chodnika ciągnących się wzdłuż ul. Królewieckiej można było dostać się bezpiecznie (rowerem, pieszo, wózkami z dzieckiem oraz inwalidzkim) na tereny zielone,
7. Zamknięcie ul. Narzędziowej wzdłuż Stawu Królewieckiego dla ruchu pojazdów indywidualnych. Ulica powinna być deptakiem z możliwością wjazdu pojazdów służb porządkowych,
8. Budowa parkingów Park & Ride na rogatkach miasta, których celem jest ograniczenie ruchu tranzytowego,
9. Hałas – podjęcie działań ograniczających hałas od linii kolejowej 273, AOW (szczególnie ul. Notecka, Warciańska, ul. Maślicka 8-10, ul. Rolna, Lidzbardzka, Nasienna, Fromborska od strony AOW) oraz głównych dróg przebiegających przez osiedle tj. Królewiecka, Maślicka,
10. Wiadukt nad torami kolejowymi linii 273 wzdłuż ul. Maślickiej/Główniej. Pojawiły się także głosy mieszkańców, by zamontować na przejeździe kolejowym system czujników, który na krótko zamykałby przejazd kolejowy i jak najszybciej przepuszczał kierowców. Mieszkańcy zwrócili także uwagę, że jak powstanie wiadukt to rondo Maślicka – Królewiecka – Brodzka (postulowane od lat przez mieszkańców i samorząd osiedlowy) będzie mniej potrzebne,
11. Budowa przystanku kolejowego (Maślice – Stabłowice) wraz z parkingiem Park & Ride, Bike & Ride, Kiss & Ride na wysokości ul. Góreckiej z przejściem podziemnym, łączącym osiedla Maślice i Stabłowice,
12. Dokończenie ul. Brodnickiej – niewielki kawałek traktu pieszo – rowerowego, który służy jednocześnie tylko do dojazdu na dwie posesje. Trakt ten prowadzi do przystanków MPK na ul. Królewieckiej. Warto podkreślić, że wspólnota mieszkaniowa przy ul. Królewieckiej nie jest ogrodzona i nie zamierza (z obecnej wiedzy) ogradzać się. Jest to bardzo mocno uczęszczany odcinek drogi, która po opadach jest bardzo ciężka do przejścia, zwłaszcza dla osób z niepełnosprawnością i rodziców z wózkami dziecięcymi,
13. Przeprojektowanie skrzyżowania Królewiecka – Maślicka – Brodzka dla lepszej przepustowości i bezpieczeństwa we wszystkich kierunkach ruchu. Brak odpowiedniego rozwiązania powoduje według mieszkańców wzmożony ruch na ulicy Maślickiej, gdyż pojazdy jadące z kierunku od Prac Odrzańskich omijają to skrzyżowanie kierując się ul.

- Kozią do ul. Maslickiej i drogi osiedlowe. Ul. Królewiecka powinna przejąć jak najwięcej ruchu tranzytowego,
14. Ul. Stodolna do bieżącej naprawy i jak najszybciej wraz z chodnikiem do kompleksowego remontu. To droga z pętli Kozią do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Suwalskiej 5,
 15. Budowa w ciągu ul. Królewieckiej systemu rond z krzyżującymi się drogami Suwalska, Mrągowska, Warmińska. Takie rozwiązanie ma spowolnić ruch i umożliwić łatwiejsze włączenie się do ruchu z ulic osiedlowych,
 16. Ul. Suwalska – uporządkowanie parkowania i reorganizacja ruchu np. ulica jednokierunkowa (w tym przypadku zdania mieszkańców były podzielone). Droga ta jest bardzo ważna z uwagi na fakt, że mieści się przy niej Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12. Szkoła jest przepełniona a codzienny ruch samochodowy rodziców dowożących dzieci do placówki edukacyjnej oraz mieszkańców z okolicznych budynków mieszkalnych powoduje utrudnienia w ruchu. Polegają one na zastawionych chodnikach przez samochody, rozjeżdżoną zieleń i niepoprawne parkowanie na przejściach dla pieszych i skrzyżowaniach,
 17. Uporządkowanie parkowania na ulicach: Augustowska, Rolna, Ławska, Mrągowska, Potokowa, Północna, Pastęcka, Sadownicza, Nasienna, Hodowlana, Warmińska. Samochody parkują na chodnikach zamiast w garażach, czy na posesjach mieszkańców zabudowy jednorodzinnej,
 18. Poszerzenie wąskiego gardła wzdłuż ul. Warmińskiej – fragment ulicy pomiędzy ul. Rolną a działającym obiektem handlowym Pasaż Królewiecki,
 19. Autobusy linii 102 i 103 powinny kursować w różnych destynacjach np. jeden na pl. Jana Pawła II a drugi na pl. Grunwaldzki,
 20. Autobus linii 123 powinien dojeżdżać do przystanku wielopoziomowego Stadion Wrocław (ul. Lotnicza). Zaprojektowanie i wykonanie w tym miejscu przystanku lub pętli oraz dokończenie (nawierzchnia) parkingu działającego w systemie Park&Ride,
 21. Montaż biletomatu przy skrzyżowaniu ul. Maślicka – Brodnicka oraz na pętli Kozią,
 22. Ścieżka rowerowa i chodnik wzdłuż ul. Koziej aż do samego byłego wysypiska śmieci (Wzgórza Maślickiego),
 23. Montaż lustra na skrzyżowaniu ul. Kozią – Stodolna, na którym trzeba poprawić bezpieczeństwo (widoczność),
 24. Oświetlenie ścieżki pieszo-rowerowej łączącej ul. Królewiecką z Notecką z zastosowaniem większej liczby patroli służb mundurowych. Bardzo często przy ścieżce gromadzą się osoby wypalające m.in. obudowy kabli – przygotowanie surowców na skup surowców wtórnych,
 25. Uruchomienie na stałe świateł al. Śląska – Warciańska z uwagi na liczne przekroczenia prędkości i bezpieczeństwo rowerzystów i pieszych w tym rejonie,
 26. Zadbanie o bezpieczeństwo na ścieżce pieszo-rowerowej (z dopuszczeniem dojazdu do posesji) pomiędzy ul. Maślicką a Lubelską (wysokość przystanku Brodzka)tj. poprawa nawierzchni, montaż oświetlenia, montaż słupków od ul. Lubelskiej i Maślickiej (z możliwością dojazdu do posesji). Trakt ten jest bardzo często używany przez mieszkańców oraz przede wszystkim uczniów ze szkoły przy ul. Lubelskiej 94b,

27. Kładka nad rzeką Ługowiną od ul. Ostródzkiej wraz ze ścieżką w kierunku kościoła pw. Matki Boskiej Fatimskiej przy ul. Maślickiej. Warto uzgodnić z proboszczem przebieg ścieżki na terenie parafii. Ścieżka ta łączyłaby bezpośrednio ul. Ostródzką z Maślicką (przystanki MPK) oraz umożliwiła dojście do kościoła i tworzonego parku przy rzece Ługowina,
28. Kładka pieszo-rowerowa przez rzekę Ślężę w celu połączenia terne rekreacyjnych na Maślicach i Pilczycach,
29. Przy skrzyżowaniu ul. Królewiecka – Mrągowska wykonanie na zieleńcu (jest to rezerwa pod drogę) parkingu wraz z zielenią izolacyjną oraz stacją roweru miejskiego. W tym przypadku zdania są podzielone, gdyż mieszkańcy wskazują wykonanie zieleńca z małą infrastrukturą, ścieżką zamiast obecnego przeddeptu (łączy ul. Mrągowską z Królewiecką), zielenią (niska, średnia) oddzielająca teren od drogi i przejściem dla pieszych dla przyszłego parku przy ul. Królewieckiej,
30. Cykliczne odnawianie i podniesienie bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych wzdłuż całej ul. Maślickiej,
31. Poszerzenie skrzyżowania ul. Królewiecka – Suwalska tj. wykonanie większej wyspy na środku jezdni, przesunięcie przystanku „Suwalska” (kierunek centrum miasta) w głąb na tereny zielone oraz poprawa nawierzchni na samym skrzyżowaniu wraz z zastosowaniem elementów spowalniających ruch np. wyniesione przejście dla pieszych, pomarańczowe światło pulsacyjne ze znakiem „uwaga dzieci”, znaki poziome, montaż fotoradaru itp. Dodatkowo wyznaczenie przejścia dla pieszych za mostem na rzece Ługownie (dojście do terenów zielonych nad Stawem Królewieckim),
32. Al. Śliwowa – wykonanie chodników, oświetlenia oraz progów zwalniających,
33. Zabezpieczenie wjazdu pojazdów prywatnych na wały rzeki Odry oraz poprawa jakości traktu łączącego ul. Potokową z rzeką Odrą,
34. Ul. Ślężoujście pozostawienie kostki jako nawierzchni po remoncie wału. Jednakże należy podkreślić, że zdania są podzielone. Mieszkańcy wskazują potrzebę remontu wału a nawierzchnia może być całkowicie asfaltowa, bądź po bokach jezdni asfaltowa (poruszanie się wózkami inwalidzkim, wózkami z dzieckiem, na rolkach itp.), a po środku jezdni wykonana z kostki granitowej stanowiącej nawierzchnię obecnej drogi,
35. Lokalizacja parkingu wielopoziomowego na Maślicach dla mieszkańców i przyjezdnych. Parking może być płatny,
36. Rozbudowa parkingu przy ul. Suwalskiej (parking szkolny) z możliwością korzystania z niego (regulamin) przez mieszkańców poza lekcjami,
37. Większa prewencja służb mundurowych podczas wydarzeń na Stadionie Miejskim i kościele Św. Agnieszki dotyczących parkowania pojazdów podczas wydarzeń oraz ceremonii,
38. umieszczenie w dokumentach planistycznych zapisów o możliwości budowy i rozbudowy obiektów edukacyjnych (żłobki, przedszkola, szkoły) wraz z lokalizacją na zachodzie Wrocławia zespołu szkół zawodowych, technicznych i średnich. Takie rozwiązanie spowodowałoby zmniejszenie ruchu uczniów (często dowożeni samochodami przez rodziców) przemieszczających się po mieście,

39. Zaprojektowanie i wprowadzenie ronda turbinowego na skrzyżowaniu ul. Królewiecka – al. Śląska,
40. Konieczność utwardzenia drogi na wałach Odry – po deszczach błoto,
41. Zaprojektowanie i wybudowanie ze względu na spory ruch dzieci chodnika pomiędzy centrum usługowym przy skrzyżowaniu Maślicka – Królewiecka – Brodzka a ulicą Brodzką (do wysokości wejścia w ul. Lubelską),
42. ul. Rędzińska – problem z szybkością samochodów, konieczność ograniczenia prędkości ze względu na obecność coraz większej liczby mieszkańców oraz osób z Domu Pomocy Społecznej,
43. Kładka/prom przez rzekę Odrę w miejscu dawnej przeprawy promowej – chociaż w okresie letnim jako atrakcja turystyczna.

Według mieszkańców zgłoszone postulaty były wielokrotnie przekazywane przez samorząd osiedlowy lub samych mieszkańców do Urzędu Miejskiego Wrocławia. Niestety do dziś nie zostały zrealizowane, co w dobie dynamicznego rozwoju urbanistycznego osiedla dalej pogłębia braki związane ze sferą infrastrukturalną i generuje niepotrzebne koszty ekonomiczne oraz społeczne. Postulaty mieszkańców można podzielić na trzy grupy: (1) bezpieczeństwo, (2) sprawne poruszanie się pieszo i na rowerze wewnątrz osiedla (3) sprawny tranzyt i połączenia międzyosiedlowe.

Pierwsza grupa dotyczy przejść dla pieszych w ciągu ul. Maślickiej (oś rozwojowa osiedla) i Królewieckiej (obwodnica osiedla) oraz praktycznie wszystkich skrzyżowań dróg z jakimi krzyżują się wcześniej wymienione ulice. Z uwagi na stale wzrastające natężenie ruchu mieszkańcy wnosili liczne uwagi do poprawy bezpieczeństwa w pobliżu i na przejściach dla pieszych. Zastosowane rozwiązania tj. odnawianie oznakowania poziomego, wyniesienie przejść dla pieszych, zamontowanie świateł pulsacyjnych, zamontowanie w asfalcie odblasków, montaż fotoradarów, mają poprawić bezpieczeństwo i spowolnić ruch (częste przekroczenia prędkości przez kierowców) na głównych arteriach osiedla. Dodatkowo powinno zostać wyznaczone przejście dla pieszych na skrzyżowaniu ul. Królewiecką – Mrągowska (dojście od przyszłego parku przy ul. Królewieckiej – realizacja z WBO) oraz za mostem przez rzekę Ługownię (dojście na tereny zielone przy Stawie Królewieckim – utworzenie deptaku z ul. Narzędziowej, która ma być zamknięta dla ruchu samochodowego). Kwestia skrzyżowań dotyczy ich przebudowy, zmiany organizacji ruchu tak, by ruch upłynnił ale i ułatwić bezpieczne włączenie się do ruchu osobom wyjeżdżającym w lewo na każdym skrzyżowaniu. Zdaniem mieszkańców brak takiego rozwiązania generuje niepotrzebny ruch po osiedlu pojazdów, które omijają niebezpieczne węzły drogowe (?). Szczególnym przypadkiem jest skrzyżowanie ul. Królewiecka – Maślicka – Brodzka, które omijane jest przez samochody ciężarowe obsługujące strefę aktywności gospodarczej przy ul. Północnej. Mieszkańcy proponują system rond wzdłuż ul. Królewieckiej oraz rondo turbinowe przy skrzyżowaniu ul. Królewieckiej z al. Śląska.

Druga grupa dotyczy przemieszczania się wewnątrz osiedla. Mieszkańcy zwracają uwagę na dysproporcję w występowaniu chodników i ścieżek rowerowych. Chodniki nie są budowane

w ciągu każdej ulicy. Dodatkowo mają różny stopień amortyzacji, co często utrudnia poruszanie się osobom starszym. Niestety bardzo często chodniki zastawione są samochodami, które zamiast parkować zgodnie z przepisami lub na posesjach, w garażach mieszkańców pozostawione są na chodnikach, w obrębie skrzyżowań, przy przejściach dla pieszych. Kłopot z parkowaniem nasila się podczas wydarzeń na Stadionie Wrocław. Wtedy pojazdy poza przejściami dla pieszych są parkowane na terenach zielonych, a parking pod AOW pusty pozostaje niewykorzystany. Zwrócono także uwagę na cyklicznie nieprzepisowe parkowanie pod kościołem Św. Agnieszki. W obu przypadkach (jak i na całym osiedlu) potrzebna jest zdecydowana prewencja służb mundurowych oraz uporządkowanie parkowania przez m.in. zmianę oznakowania czy organizację ruchu. Mieszkańcy zauważają problem dużej liczby niepoprawnie zaparkowanych pojazdów na osiedlu. Proponują budowę wielopoziomowego parkingu osiedlowego, rozbudowę i wykorzystanie parkingu szkolnego (po zajęciach szkolnych w oparciu o regulamin) oraz zmiany w MPZP dla nowych obiektów (maksymalna liczba miejsc parkingowych). W kwestii ścieżek rowerowych zwrócono uwagę na fakt, że jedyna na osiedlu znajduje się tylko wzdłuż ul. Królewieckiej i nadaje się do remontu. Mieszkańcy uważają, iż dodatkowa ścieżka przydałaby się także wzdłuż ul. Maślickiej oraz ul. Koziej. Ponadto do szybkiego poruszania się po osiedlu niezbędne są kładki pieszo-rowerowe przez rzeki tj. Ługownię oraz Ślężę, poszerzone i utwardzone przedesty oraz ścieżki na wałach, które wykorzystywane są do celów rekreacyjnych. Mieszkańcy zwracają także uwagę na remont ul. Maślickiej (nawierzchnia drogi, chodniki, ścieżki rowerowe) czy ul. Stodolnej (nawierzchnia, chodnik) oraz wprowadzenie na wielu ulicach osiedlowych ruchu jednokierunkowego.

Trzecia grupa to sprawny tranzyt i połączenia międzyosiedlowe. Mieszkańcy zwracają uwagę na konieczność rozwoju połączeń autobusowych, budowę linii tramwajowej oraz przystanku kolejowego na wysokości ul. Góreckiej (do tego czasu wykorzystanie przystanku Stadion Wrocław). Rozmówcy świadomi funkcjonowania systemu Park & Ride, którego oczekują na osiedlu (rejon przyszłej stacji kolejowej Maślice – Stabłowice) oraz rogatkach miasta – zmniejszenie tranzytu. Uważają, że lokalizacja placówek usługowych oraz innych usług na osiedlu zmniejszy generowany szczególnie przez rodziców i opiekunów ruch samochodowy.

Podczas konsultacji rozmówcy zwrócili uwagę na problem generowania nadmiernego hałasu. Chodzi przede wszystkim o AOW oraz główne drogi prowadzące do węzłów autostradowego. Mieszkańcy liczą na podjęcie systemowych rozwiązań problemu.

1.4. Jagodno

Temat I

Historia Osiedla i związana z tym przestrzeń, jego tożsamość, cechy i miejsca charakterystyczne.

W żadnej z grup warsztatowych uczestnicy nie potrafili wskazać skonkretyzowanych cech tożsamościowych Osiedla. Starsi mieszkańcy opowiadali, że dawniej Jagodno było osadą rolniczą.

Rejon ulic Brzozowej, Jagodzińskiej i Dróżniczej, w którym znajdowały się domy ponemieckie został po II wojnie światowej został zasiedlony przez osoby z kresów wschodnich (w szczególności z rejonu Lwowa i Tarnopola). Drugim takim skupiskiem jest dawna wieś Lamowice, czyli okolice ulicy Sarniej. Na terenie jednostki brak miejsc pamięci. Budowaniu zbiorowej tożsamości nie pomagał również fakt, że jeszcze do połowy lat dziewięćdziesiątych na terenie Osiedla nie było nawet kościoła, a Jagodno przynależało do parafii na Brochowie.

Temat II

Przestrzenie wspólne i tereny zieleni.

Zgłoszone zagadnienia:

1. cyt. „O czym mamy rozmawiać, jak ich nie ma?”;
2. największy problem: brak/niewystarczająca ilość działek należących do gminy, co ogranicza możliwości planowania wspólnych przestrzeni;
3. brak przestrzeni publicznych, gdzie mieszkańcy mogą się spotkać, brak funkcji integracyjnej;
4. brak warunków do budowania więzi społecznych;
5. mieszkańcy obecnie korzystają głównie z terenów zielonych poza granicami Osiedla np. park na Brochowie;
6. problem zamkniętych przestrzeni;
7. absurdalne sytuacje, gdy budynki w obrębie jednej inwestycji oddzielone są płotem (np. zabudowa przy ulicach Vivaldiego i Wagnera);
8. nieco lepsza sytuacja z zielenią na nowych inwestycjach developerskich, jednak jest ona wyłącznie dekoracją, brak tam zieleni z prawdziwego zdarzenia;
9. potencjały obszary dla przestrzeni wspólnych:
 - a. działka przy ulicy Strawińskiego
 - plusy: dość duża, zlokalizowana w „sercu” obecnej zabudowy, teren potencjalnie mogący łączyć społeczność z dwóch obszarów: zabudowy deweloperskiej w okolicach ulicy Vivaldiego oraz „starego” osiedla w okolicy ulicy Jagodzińskiej, należy do gminy, obecnie jest niewykorzystywana;
 - minusy: przeznaczona pod budowę przedszkola – sporej części mieszkańców się to nie podoba (woleliby np. park), nie przeszkadza im nawet fakt, że na terenie całego osiedla nie ma tego typu placówki;
 - postulaty: wydzielić miejsce na przedszkole, resztę przeznaczyć na przestrzeń publiczną, zaprojektowaną tak, aby możliwie jak najbardziej pełniła funkcję społeczną, integracyjną, np. boisko o miękkiej nawierzchni lub siłowni na świeżym powietrzu;
 - b. działka gminna pomiędzy ulicami Linkego i Ekspresową
 - postulaty: zmiana przeznaczenia, które przewiduje MPZP na teren zielony, tak aby mógł pełnić funkcję rekreacyjną. Mieszkańcom nie podoba się, że jedno

- z niewielu miejsc, gdzie mógłby powstać park/skwer przeznacza się na zabudowę mieszkaniową (obecnie działka jest niezagospodarowana);
 - c. działka należąca do Skarbu Państwa obok ulicy Komedy, tuż przy nowych inwestycjach
 - postulaty: zabezpieczyć na poczet terenu zielonego, który w przyszłości pełniłby funkcję integracyjną;
 - d. działka u zbiegu ulic Asfaltowej i Buforowej
 - postulaty: stworzenie zespołu szkół, który spełniałby potrzeby rozwijającego się osiedla. Mieszkańcy zdają sobie sprawę, że na sąsiednim Osiedlu ma powstać placówka obejmująca również Jagodno, jednak fakt ten bardzo im przeszkadza (chcieliby mieć „swoją” szkołę u siebie). Proponują rozdzielanie pomiędzy jednostkami funkcji edukacyjnej tak, aby każda z nich oferowała inny stopień kształcenia;
 - e. teren gminny w okolicy ulicy Brzozowej
 - postulaty: teren zielony, np. psi wybieg;
 - f. obszar nieobjęty MPZP przy ulicy Konduktorskiej
 - postulaty: korty tenisowe itp. (koniecznie komercyjne, aby były dobrze zarządzane);
 - g. tereny usług na północy
 - postulaty: obszar niewykorzystywany, propozycja: targowisko miejskie;
 - h. działka przy ulicy Kajdasza przeznaczona pod pętlę tramwajową
 - postulaty: zamiast pętli wprowadzić dwustronne tramwaje w celu zaoszczędzenia miejsca i urządzenia zieleni na pozostałej części działki;
 - zbiornik przeciwpożarowy przy ul. Parowozowej;
 - minusy: miejsce zbierania się osób nadużywających alkoholu;
 - postulaty: przekształcenie w staw rybny dla wędkarzy;
10. duży potencjał we współpracy z gminą Siechnice;
11. Klin Wojszycko-Jagodziński.

Mieszkańcy wskazują na całkowity deficyt tego typu przestrzeni. Są również świadomi, że na terenie ich jednostki urbanistycznej pozostało już niewiele działek, na których można by wyznaczyć tereny zielone i rekreacyjne. Potrzeba posiadania tego typu przestrzeni jest niezwykle silna, np. uczestnicy podczas spotkania rozważali, czy nie woleliby parku w miejsce powstającego – pierwszego na Osiedlu przedszkola. Świadczy to o ogromnej determinacji oraz głębokiej potrzebie pozyskania terenów mogących potencjalnie sprzyjać integracji społecznej. Mieszkańcy sprawiają wrażenie świetnie zorientowanych w kwestiach własnościowych działek, potrafią wskazać szereg miejsc, w których potencjalnie można stworzyć zieleńce. Określają również na jakich formach przestrzeni wspólnych im zależy: park, boisko trawiaste, psi wybieg, siłownia zewnętrzna, korty tenisowe, targowisko czy łowisko wędkarskie. Pewne nadzieje wiązane są z powstaniem tzw. Klinu Wojszyckiego, który mieszkańcy Jagodna nazywają – co znamienne – Klinem Wojszycko-Jagodzińskim.

Z tożsamościowego punktu widzenia ważne dla mieszkańców jest stworzenie odrębnej szkoły podstawowej dla dzieci z Jagodna. Woleliby, żeby placówka znajdowała się właśnie na ich osiedlu, nie chcą dowozić dzieci na sąsiednie. Wskazują, że (cyt.) „dzieciaki powinny móc chodzić do szkoły na piechotę, jak kiedyś”. Postawa rozmówców podnoszących ten temat może wskazywać, iż jest to dla nich istotna kwestia.

Mieszkańcy dostrzegają nieco lepszą sytuację pod względem zieleni na nowych osiedlach deweloperskich. Jest to jednak wyłącznie zieleni towarzysząca – postrzegają ją jako element dekoracyjny inwestycji, oczekują „prawdziwej zieleni”. Co więcej, korzystanie nawet z tej ubogiej wersji jest ograniczone w związku z grodzeniem osiedli (a nawet poszczególnych budynków w ramach jednej inwestycji). Zamykanie przestrzeni jest często podnoszonym problemem jednostki. Mieszkańcy postulują, aby eliminować ten proceder odpowiednimi zapisami w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz pozwoleniach na budowę.

W związku z brakiem własnych terenów zielonych mieszkańcy Jagodna zmuszeni są korzystać z oferty rekreacyjnej znajdującej się poza zamieszkiwanym przez nich osiedlem. Często przywoływany jest park na Brochowie (powszechnie sygnalizowane problemy z dojściem – przejście przez torowisko kolejowe) oraz tereny w sąsiedniej Gminie Siechnice (postulat wzmocnienia współpracy w ramach metropolii wrocławskiej).

Temat III

Struktura usług , wraz ze wskazaniem na istniejące lub pożądane lokalne centra i jakość ich wyposażenia.

Zgłoszone zagadnienia:

1. dotkliwy brak nawet podstawowych usług;
2. konieczność podróży na sąsiednie Osiedla celem zaspokojenia potrzeb;
3. dysproporcje między pierwotną strukturą mieszkalną a nowym budownictwem zamkniętym;
4. na południu jednostki zlokalizowany jest dyskont, mieszkańcy sugerują, aby budować wokół niego centrum handlowo-usługowe Osiedla (preferowane usługi: fryzjer, kosmetyczka, drogerie);
5. w zamkniętej przestrzeni osiedla Archicom znajdują się pojedyncze usługi (sklep spożywczy, apteka, warzywniak oraz kilka pizzerii);
6. całkowity brak oferty kulturalnej;
7. brak punktów gastronomicznych mogących stanowić miejsce spotkań (kawiarnia itp.);
8. problem z punktem pocztowym (niewydolny);
9. brak placówek oświatowych na terenie osiedla;
10. postulat stworzenia targowiska miejskiego w północnej części Osiedla;
11. mieszkańcy postulują wprowadzenie do MPZP zapisów o obowiązkowej organizacji lokali usługowych w parterach budynków;

12. braki w usługach sportowych – mieszkańcy oczekują utworzenia kortów tenisowych (w okolicy ulic Sygnałowej oraz Konduktorskiej) oraz licznie wspomnianego boiska sportowego;
13. mieszkańcy zalecają by pozostawić tor gokartowy oraz utworzyć przy nim eco-bazar (teren postindustrialny Chemia Wrocław);
14. wraz z powstaniem przedszkola część terenu należy przeznaczyć na bibliotekę z kawiarnią;
15. wprowadzenia foodtrucków jako usług zastępczych ze względu na brak gastronomii na Osiedlu (zwłaszcza w „starej” części).

Na Jagodnie panuje dotkliwy brak usług. By zaspokoić priorytetowe potrzeby jak dostęp do nauki, piekarni, fryzjera, przychodni, sportu, kawiarni mieszkańcy muszą wyjechać ze swojego Osiedla do przylegających. Zauważalne są dysproporcje między „starym” Jagodnem, czyli pierwotną strukturą mieszkalną, a nowym budownictwem zamkniętym. W „nowej” części Osiedla można mówić o występowaniu usług (sklep spożywczy, apteka, warzywniak oraz kilka pizzerii), jednak nie są one odbierane jako dostępne dla mieszkańców z innych części jednostki. Na południu osiedla powstał sklep typu dyskont, w którym zdaniem rozmówców zaopatrzyć się w podstawowe produkty. Mieszkańcy proponują, aby wokół niego rozpocząć tworzenie lokalnego centrum handlowo-usługowego (oczekują otwarcia drogerii, fryzjera czy kosmetyczki). W celu poprawienia sytuacji handlowej północnej części Osiedla mieszkańcy wysuwają postulat stworzenia targowiska miejskiego lub eko-bazaru. Jedną z propozycji poprawy obecnego stanu rzeczy jest obowiązkowe wpisywanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obligatoryjnego umieszczania lokali usługowych w parterach nowobudowanych bloków.

Dostrzegalny jest brak przedszkoli (choć paradoksalnie mieszkańcy wskazują, że woleliby inne zagospodarowanie działki, na której ma znajdować się przedszkole) i szkoły, ale również miejsc sportowych i ośrodków kultury. Na terenie osiedla brak miejsc spotkań, choćby kawiarni. Mieszkańcy oczekują stworzenia przestrzeni do integracji lokalnej społeczności. Często powtarzającymi się propozycjami jest stworzenie psiego wybiegu (postrzeganego bardziej jako miejsce spotkań, niż teren zielony), kortów tenisowych i boiska sportowego.

Ponadto uczestnicy spotkania zgłaszali zastrzeżenia do pracy punktu pocztowego, który stał się zbyt mały dla stale rozrastającego się Osiedla.

Temat IV

Jakość i rodzaj poruszania się w obrębie obszaru, jak i w powiązaniu z innymi Osiedlami

Zgłoszone zagadnienia:

1. w temacie mobilności na Jagodnie (cyt.) „wszystko wymaga dopracowania”, choć jednocześnie (cyt.) „dużo się zmienia na lepsze”;
2. sprawne przemieszczanie się niemożliwe bez prywatnego samochodu – potrzeba alternatyw;
3. brak oferty komunikacyjnej powoduje zmianę całego stylu życia mieszkańców;

4. komunikacja autobusowa
 - a. zbyt mała liczba linii autobusowych (za mało kierunków, dublują się);
 - b. zbyt rzadki takt kursowania (zwłaszcza linii 133);
 - c. zbyt duże odległości między przystankami, potrzebne nowe;
 - na wysokości ul. Kajdasza (w kierunku miasta);
 - w połowie odcinka pomiędzy ulicami Malinowskiego i Konduktorską;
 - na wysokości ul. Jagodzińskiej;
 - d. buspas koniecznością;
 - e. negatywnie postrzegana zmiana operatora obsługującego połączenia autobusowe: wcześniej firma Michalczewski stosowała przegubowe i klimatyzowane wozy, teraz MPK wysyła krótkie, w których jest gorąco;
5. propozycja stworzenia trasy trolejbusowej wzdłuż ulicy Buforowej (tańsza opcja tramwaju, gdyby budowa połączenia miała się przeciągać);
6. w wielu miejscach brak chodników;
7. kwestia ulicy Buforowej:
 - a. jedyna trasa wyjazdowa – praktycznie bez alternatyw (cyt. „niezbędna do wszystkiego”);
 - b. cieszy remont, ale mieszkańcy czują się też oszukani: miała być szybka trasa po dwa pasy ruchu dla każdego kierunku, będzie zwykła ulica, czyli to samo, co teraz, tylko z nowym asfaltem;
 - c. „stara” Buforowa jako droga obsługująca musi na całej długości pozostać dwukierunkowa (żeby nie nadrabiać trasy);
 - d. przywrócenie ruchu kolejowego może blokować przejazd, potrzebne rozwiązanie systemowe wypracowane z PKP (np. gdyby przed przejazdem stworzyć pierwotnie planowany przystanek kolejowy, to rogatki mogłyby być zamykane na krócej);
 - e. zbyt mała liczba zjazdów z głównej drogi – przykład stacji tankowania gazu LPG (właściciele obawiają się spadku liczby klientów, którzy nie będą potrafili dojechać „starą” Buforową lub nie będą chcieli nadkładać drogi oraz problem wjazdy cystern);
8. tramwaj – wielkie nadzieje (cyt. „całkowicie odmieni sytuację”), niepewność powstania;
9. postulat budowy stacji ładowania pojazdów elektrycznych;
10. postulat budowy siatki dróg – rozkładałaby równomiernie ruch;
11. komunikacja rowerowa
 - a. wielka szansa na zmianę komunikacyjnych przyzwyczajeń mieszkańców;
 - b. pozytywnie postrzegane stworzenie stacji roweru miejskiego, choć potrzeba ich więcej, gdyż obecna bywa przeładowana nawet kilkukrotnie;
 - c. konieczny dalszy rozwój infrastruktury rowerowej – mieszkańcy obecnie boją jeździć ruchliwymi ulicami;
 - d. pozytywnie postrzegane odseparowanie tras rowerowych przy realizacji przebudowy ulicy Buforowej (cyt. „nam już nie przeszkadzają, a piesi także są bezpieczni”);

12. ruch podmiejski – potrzeba stworzenia parkingu P&R: najlepiej przy Biedronce, konieczne dociągnięcie częstej komunikacji (co 5 minut), darmowej, jeśli zostawi się auto;
13. wiele ulic nadal gruntowych, a inwestycyjnie wiele się przy nich wydarzyło: Grapowa, Sygnałowa, Asfaltowa;
14. „nowa” część jest doposażona infrastrukturalnie, na „starej” brak stosownych rozwiązań;
15. osiedla zamknięte zaburzają komunikację;
16. ulica Sarnia – brak oświetlenia z powodu braku przyłącza;
17. sygnalizacja świetlna na skrzyżowaniu ulic Buforowej i Kiepury powinna limitować wjazd pojazdów spoza miasta oraz ułatwiać mieszkańcom Osiedla wjazd z dróg podporządkowanych, ew. propozycja przeniesienia sygnalizacji na skrzyżowanie z ul. Sarnią (żeby nie utrudniać ruchu autobusowego);
18. postulat wyznaczenia kolejnego przystanku kolejowego przy parkingu działkowym na wysokości ulicy Konduktorskiej (pełniłby funkcję parkingu P&R);
19. brak wygodnego dojazdu do projektowanych przedszkola i żłobka;
20. ulica Konduktorska
 - a. w zasadzie jedyne połączenie z Brochowem;
 - b. za wąska;
 - c. brak chodników, a nawet pobocza;
 - d. bardzo niebezpieczne dla rowerzystów i pieszych (często użytkowane – dojście do parku) skrzyżowanie z linią kolejową;
 - e. skandaliczna sytuacja przy osiedlu Mała Toskania – „urywa się” tam chodnik i trasa rowerowa, przejście wysypane jest żwirem/tłuczniem (problemy dla osób z niepełnosprawnością);
21. ulica Schuberta – nieformalna obwodnica ul. Buforowej (liczne skargi mieszkańców), samochody rozwijają znaczne prędkości nawet pomimo zastosowania środków uspokojenia ruchu, ulica jest wąska, brak chodników, konieczna eliminacja tranzytu (brak zgody na zastosowanie ruchu jednokierunkowego);
22. fatalne skomunikowanie z innymi Osiedlami
 - a. brak odpowiedniej liczby połączeń funkcjonalnych;
 - b. konieczne nadrobienie drogi, żeby dojechać do relatywnie nieodległych miejsc;
 - c. potencjalne połączenia: Asfaltowa, Sarnia, Kajdasza, Grapowa.

Uczestnicy warsztatu jednogłośnie wskazują na fatalną sytuację komunikacyjną osiedla. Dostrzegają i doceniają zachodzące zmiany, jednak opóźnienia są tak duże, że obecnie podejmowane działania nie przynoszą satysfakcjonujących efektów. W opinii rozmówców najbardziej efektywnym sposobem przemieszczania się po Wrocławiu jest własny samochód. Sytuację potęguje fakt ogromnych niedoborów punktów handlowych i usługowych, co wymusza dojazd do nich na sąsiednie osiedla. Powoduje to, że cały styl życia staje się podporządkowany tej formie przemieszczania się.

Obecnie jedyną inną formą przemieszczania, która względnie funkcjonuje w obrębie jednostki, jest komunikacja autobusowa, choć i tu mieszkańcy zgłaszali szereg uwag. Przede wszystkim za

mało jest samych linii, a te obecne za bardzo się pokrywają. Również takt kursów jest zdecydowanie zbyt rzadki. Niezbyt dobrze przyjęta została zmiana przewoźnika z firmy Michalczewski na MPK. Wcześniej linie obsługiwane były przez klimatyzowane autobusy przegubowe, obecnie są to wozy krótkie, o zdecydowanie zbyt małej pojemności oraz bez klimatyzacji. Uczestnicy zwracali także uwagę, na zbyt duże odległości między przystankami, a co za tym idzie potrzebę wyznaczenia nowych. Ponadto, aby komunikacja autobusowa mogła stać się choć trochę konkurencyjna dla indywidualnej, konieczne jest wyznaczenie buspasów na całej długości ulicy Buforowej.

Mieszkańcy wielkie nadzieje pokładają w zapowiadanej trasie tramwajowej, jednak cechuje ich w tym temacie duża nieufność w stosunku do władz miejskich. Proponują, aby do czasu budowy torowiska uruchomić już odcinkową linię trolejbusową.

Innymi formami transportu, które mogłyby pozytywnie wpłynąć na sytuację są rowery i kolej. Uczestnicy pozytywnie odnoszą się do rozbudowy infrastruktury rowerowej. Chwalą odseparowanie tras rowerowych od pieszych i samochodowych, co zwiększa komfort i bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu. Cieszy ich uruchomienie stacji roweru miejskiego, a jej codzienne przepełnienie pokazuje, że decyzja ta była słuszna i potrzeba dalszej rozbudowy sieci w tym rejonie. Konieczne są dalsze inwestycje w budowę tras, ponieważ rowerzyści boją się korzystać z ruchliwych ulic osiedla. Jeśli chodzi o kolej, to mieszkańcy postulują stworzenie dwóch kolejnych – oprócz tego na wysokości osiedla przy ul. Vivaldiego – przystanków kolejowych: na wysokości ul. Konduktorskiej (wraz z przystosowaniem parkingu ogródków działkowych do standardu niewielkiego P&R) oraz przy wiadukcie nad ul. Bardzką.

Kolejnym problemem jest układ ulic na osiedlu. Główną osią i w zasadzie jedyną drogą tranzytową jest ul. Buforowa. W zasadzie nie ma dla niej żadnych alternatyw, które nie przynosiłyby negatywnych skutków społecznych dla mieszkańców tych ulic (casus ulicy Schuberta). Potrzebne jest stworzenie odpowiedniej siatki ulic, żeby rozłożyć ruch bardziej równomiernie. Konieczne są również inwestycje w nowe połączenia z sąsiednimi Osiedlami, gdyż obecnie ich brak powoduje, że trzeba nadkładać drogi, żeby dojechać do nich naokoło. Jako przykład takich możliwości podawane są ulice Asfaltowa, Sarnia, Kajdasza, Grapowa. Zistniejących połączeń niezbędną jest przebudowa przecięcia ulicy Konduktorskiej z torami kolejowymi, gdyż obecnie jest tam bardzo wąsko, a brak chodnika (a nawet pobocza) dla pieszych naraża ich na niebezpieczeństwo (a jest to trasa licznie uczęszczana, ponieważ prowadzi do jedynego w okolicy parku). Mieszkańcy duże nadzieje wiązali z przebudową ulicy Buforowej, są jednak rozczarowani jej ostatecznym kształtem. Oczekiwali trasy sprawnego tranzytu (co najmniej dwie nitki po dwa pasy), otrzymują w zasadzie taką samą ulicę, tylko z nową nawierzchnią – za to z mniejszą liczbą bezpośrednich wjazdów. Mieszkańcy obawiają się również, że „stara” Buforowa, która będzie pełniła funkcję obsługową dla tamtejszych zabudowań, zostanie zamieniona na ulicę jednokierunkową. Wskazywana jest również konieczność dalszego inwestowania w układ drogowy, ponieważ nadal wiele ulic to drogi gruntowe, pomimo, że trwa przy nich intensywny proces zabudowy.

Z wielokrotnie powtarzających się wskazań warto wymienić jeszcze przykład ulicy Schuberta, która stała się nieformalną obwodnicą ulicy Buforowej. Jest to dość wąska droga, niewyposażona w chodniki, a nawet pozbawiona pobocza. Nie przeszkadza to kierowcom na rozwijanie znacznych prędkości – nawet pomimo zastosowania środków uspokojenia ruchu. Konieczna jest eliminacja ruchu tranzytowego, jednak brak zgody na zastosowanie ruchu jednokierunkowego. Kolejnym powtarzającym się tematem są dwa wątki dotyczące ulicy Konduktorskiej: wspomniany już przejazd kolejowy oraz sytuacja przy osiedlu „Mała Toskania”. W tym drugim przypadku chodzi o brak chodnika i trasy rowerowej na odcinku około 200 metrów sąsiadujących z przedmiotową inwestycją. Na dalszym odcinku infrastruktura jest wykonana, zaś na omawianym fragmencie można mówić jedynie o technicznym wysypaniu ścieżki kruszywem. Utrudnia to, a w niektórych przypadkach nawet uniemożliwia, bezpieczne poruszanie się osobom z niepełnosprawnością.

5 | SPACERY KONSULTACYJNE [ETAP I]

ŚRÓDMIEŚCIE POŁUDNIOWE

W spacerze uczestniczyło pięcioro mieszkańców reprezentujących różne grupy wiekowe. Trasa obejmowała następujące punkty, przy których zatrzymywano się celem omówienia konkretnych oczekiwań mieszkańców:

1. skwer na Placu Powstańców Śląskich;
2. skrzyżowanie ulic Powstańców Śląskich i Wielkiej;
3. skrzyżowanie ulic Powstańców Śląskich i Radosnej;
4. skrzyżowanie ulic Komandorskiej i Sanockiej;
5. skrzyżowanie ulic Ślężnej i Sanockiej;
6. skrzyżowanie ulic Ślężnej i Sztabowej;
7. skrzyżowanie ulic Sztabowej i Sudeckiej;
8. skrzyżowanie ulic Sztabowej i Pocztovej;
9. skwer na Placu Powstańców Śląskich.

Ad. 1. Uczestnicy podkreślali konieczność zagospodarowania skweru, który obecnie jest „martwy” (literalnie, należy zauważyć, że sformułowanie to pojawiło się również podczas spotkania warsztatowego). Starsi mieszkańcy wspominali, że niegdyś na placu znajdowały się miejsca do zabawy dla dzieci (trzy lub cztery piaskownice) oraz stoliki szachowe. Dostrzegają, że skwer ma ogromny potencjał na który obecnie nie ma pomysłu. Niezbędne jest opracowanie kompleksowej koncepcji zagospodarowania – nie tylko pod kątem estetycznym, ale również funkcjonalnym. Mieszkańcy oczekują, że poza rolą reprezentacyjną skwer będzie spełniał także funkcje rekreacyjne (stworzenie nowych form aktywnego wypoczynku). Z uznaniem odnoszą się do inicjatywy zamontowania siłowni zewnętrznej, choć przyznają zarazem, że żaden z uczestników z niej jeszcze nie korzystał. Zadowolenie budzi obecność szaletu, choć mieszkańcy woleliby, żeby był czynny całą dobę. Postulują również instalację kranu przy zewnętrznej misie na wodę. Zgłoszono również szereg postulatów odnoszących się do estetyki placu:

- szpecące budynki kiosku i kolektury Lotto;
- nasadzenia kwiatów i roślin (mieszkańcy wspominali różany klomb w centralnej części skweru);
- wymiana kostki granitowej na bazaltową (podczas różnego rodzaju prac naprawczych lub budowlanych wykonawcy do „łatania” ścieżek używali tańszej łupanej kostki granitowej, zamiast oryginalnej ciętej bazaltowej, co wpłynęło negatywnie na estetykę);
- bieżąca naprawa ławek demolowanych przez wandalii;
- do rozważenia poprawa estetyki pompy wodnej – ładniejsza podmurówka, może nawet zmiana modelu pompy.

Ad. 2. Obserwacja cyklu świetlnego – ITS dając priorytet nadjeżdżającemu tramwajowi najczęściej pomija cykl dla relacji wzdłuż ulicy Wielkiej w stronę Placu Hirszfelda. Natężenie ruchu tramwajowego powoduje, że sytuacja ta potrafi powtarzać się kilka razy z rzędu, przez co kierowcy stoją czasem nawet po kilka pełnych cykli. W godzinach szczytu tworzą się korki. Część kierowców omija światła jadąc chodnikiem od wjazdu na podwórze pomiędzy galeriowcem a boiskiem szkolnym do wjazdu na teren ALDI, a dalej parkingiem sklepowym do ulicy Radosnej. Konieczna korekta ustawienia ITS, aby „oddawał” pominięte zielone dla tej relacji. Konieczny montaż słupków uniemożliwiających jazdę chodnikiem. Ponadto mieszkańcy wyrażali niezadowolenie przedłużającą się budową biurowca w miejscu dawnego Urzędu Pracy. Pomimo, że obecnie nie są prowadzone żadne prace, ale chodnik jest zagrodzony, przez co mieszkańcy zmuszeni są chodzić wąskim korytarzem wyznaczonym barierkami z części jezdni.

Ad. 3. Mieszkańcy skarżą się na estetykę nieuporządkowanego parkingu. Część chciałaby jego usunięcia i stworzenia zieleńca, inni wskazują na jego niezbędność – środkowy galeriowiec nie posiada podwórza (teren zajmuje boisko szkolne), ponadto w ostatnich latach w najbliższym otoczeniu ubyło kilkaset miejsc na skutek likwidacji trzech dużych parkingów. Teren należy jednak uporządkować i doposażyć w okalającą zieleni celem poprawy estetyki. Z kolei po przeciwnej stronie ulicy mieszkańcy domagają się zagospodarowania pustego trawnika, np. w formie parku kieszonkowego lub chociażby poprzez samo dosadzenie drzew.

Ad. 4. Wskazanie na charakterystyczną dla jednostki silną obecność tradycyjnego handlu: targowisko Komandor i Hala Kupców Arena. Fatalny stan infrastruktury pieszej (nawierzchnia asfaltowo-żuźlowa, wyptukane spoiwo, luźny żwir, dziury). Chodniki te wymagają natychmiastowej interwencji.

Ad. 5. Zdewastowany teren zielony – zmienił się w wielki nielegalny plac parkingowy. Poinformowano mieszkańców, że jego rewaloryzacja ma mieć miejsce do końca obecnego roku w ramach zadań ujętych w Programie Inicjatyw Rad Osiedli.

Ad. 6. Wskazanie na niebezpieczne miejsce: mur Cmentarza Żydowskiego całkowicie zasłania widoczność na przecięciu jezdni i trasy rowerowej. Zainstalowanie lustra niewiele pomogło. Należy zwrócić się do specjalistów o zaprojektowanie bezpiecznego rozwiązania. Kolejną kwestią jest Cmentarz Żydowski. Część uczestników była zaskoczona, że takie miejsce znajduje się na terenie jednostki, nie wiedzieli również, że jest to obiekt muzealny, dostępny do zwiedzania, także z przewodnikiem. Wskazywali na konieczność jego wypromowania jako atrakcji turystycznej. Wyrazili także niezadowolenie, że odremontowano jedynie mur od strony ulicy Ślężnej, zaś w złym stanie pozostawiono ten wzdłuż ulicy Sztabowej (w szczególności, że wiele na nim wulgarnych napisów).

Ad. 7. Mieszkańcy chwalili rozwiązania drogowe mające na celu poprawę bezpieczeństwa pieszych, postulując przenoszenie ich również w inne lokalizacje (przewężenia skrętów celem wymuszenia zwolnienia, zastosowanie wysepek celem uniemożliwienia parkowania w

najbliższym sąsiedztwie przejść dla pieszych). Wskazali na konieczność obniżenia niezwykle wysokich krawężników (duże natężenie ruchu osób starszych – najbliższe sąsiedztwo kościoła i najmłodszych – trasa do przedszkola i szkoły podstawowej). Z uznaniem przyjęli zagospodarowanie zielenią alei spacerowej w ciągu ulicy Sudeckiej na odcinku od Placu Powstańców Śląskich do ulicy Sztabowej, postulują analogiczne nasadzenia na odcinku do alei Wiśniowej. Jednocześnie mieszkańcy wskazali na konieczność zabezpieczenia słupkami drogowymi końcowych fragmentów alejek w obrębie omawianego skrzyżowanie, gdyż często parkują tam pojazdy utrudniając przejście pieszym oraz ograniczając widoczność wszystkim uczestnikom ruchu.

Ad. 8. Postulat zachowania nawierzchni jezdni z kostki brukowej – sąsiedztwo cennych, zabytkowych kamienic projektu Hansa Poelziga. Propozycja montażu tablicy informującej o klasie obiektu i jego twórcy. W przypadku zmiany organizacji ruchu (mieszkańcy wskazują, że ma tam powstać rondo) – postulat wykonania wszystkich zmian z wykorzystaniem stosownych materiałów (nie kolorowe prefabrykаты z tworzyw sztucznych). Konieczność naprawy chodników zniszczonych podczas budowy nowego budynku firmy Tauron. Postulat zagospodarowania trawników po stronie parzystej kompozycjami roślinnymi (krzewy, kwiaty, trawy ozdobne itp.).

Ad. 9. Powrót do punktu startowego, podziękowanie za udział i zgłoszone uwagi.

Niezależnie od powyższych uwag uczestnicy niemalże na całej długości trasy wskazywali na konieczność poprawy stanu chodników, zwiększenia obecności zieleni (nie kryli również zaskoczenia dużą liczbą drzew, które nie przetrwały zeszłorocznej suszy i nadają się wyłącznie do wycinki) oraz zwiększenia liczby ławek wzdłuż szlaków komunikacyjnych (niezwykle potrzebnych osobom starszym, a także z różnymi chorobami układów krążenia oraz oddechowego).

JERZMANOWO-JANOŁTÓW

W spacerze uczestniczyło pięcioro mieszkańców reprezentujących różne grupy wiekowe. Należy nadmienić, że trasę pokonywano pieszo, rowerami oraz samochodem, rozmawiając również z napotkanymi mieszkańcami. Trasa obejmowała następujące punkty, przy których zatrzymywano się celem omówienia konkretnych oczekiwań mieszkańców:

1. ul. Jerzmanowska 102;
2. ul. Gałowska – plac dożynekowy i boisko piłkarskie;
3. ul. Płużna;
4. Park krajobrazowy Doliny Bystrzycy oraz Karczma Rzym.

Ad. 1. Uczestnicy spaceru określili to miejsce jako przestrzeń osiedlową, która lubią. W bliskim sąsiedztwie znajduje się kościół parafialny wraz z uporządkowanym otoczeniem (na jednym z zieleńców ma być realizowany projekt WBO – doposażenie i upiększenie skweru), świetlica osiedlowa wraz z siedzibą Rady Osiedla, sklep ogólnospożywczy. Jest to swoistego rodzaju centrum osiedla.

Ad. 2. Miejsce budzi dobre, jak i złe skojarzenia. Dobre wynikają z lokalizacji przy ul. Gałowskiej boiska do piłki nożnej, na którym swe mecze rozgrywa lokalna drużyna KS Błękitni Jerzmanowo. Ponadto w budowie jest siłownia plenerowa, a po sąsiedzku znajduje się plac festynowy, na którym odbywają się m.in. dożynki. Złe skojarzenia to natomiast śmieci pozostawiane na boisku oraz słabo utrzymany plac – rzadko koszony, niewystarczająca i zaniedbana mała architektura. Plac mógłby pełnić lepiej swoją funkcję, gdyby został doposażony w niewielką infrastrukturę na jarmark/targ. Zarówno mieszkańcy całego Osiedla Jerzmanowo–Jarnołów–Strachowice–Osiniec, jak również mieszkańcy Gminy Kąty Wrocławskie korzystałoby cyklicznie z odbywających się jarmarków/targowisk. Warto podkreślić, że radni osiedlowi zwracają uwagę na dobry kontakt z władzami Gminy Kąty Wrocławskie, a na dodatek miejscowość Samowtór razem z wrocławskim osiedlem tworzy jedną parafię. Dodatkowo byłoby to miejsce dla lokalnych rolników, aby mogli sprzedać swoje płody rolne – kilku jest czynnych. Ponadto taki plac byłby wykorzystywany na wszelkiego rodzaju przedsięwzięcia tj. Mikrogranty, Fundusz Czasu Wolnego czy piknik osiedlowy oraz dożynki. Nic nie stoi na przeszkodzie by organizować na nim pchli targ czy wymianę ubrań lub zbiórkę odpadów. Miejsce potrzebne mieszkańcom z bardzo dużym potencjałem.

Ad. 3. Ulica jest bez kanalizacji, oświetlenia, wąska i z bardzo dużymi dziurami, które utrudniają poruszanie się rowerzystom i pieszym. Jest to tylko jeden przykład ulicy na badanym obszarze, który wymaga gruntownego remontu w celu poprawienie bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców.

Ad. 4. Bardzo piękne i licznie odwiedzane przez wrocławianki i wrocławian miejsce. Bardzo dobrze prosperująca i znana restauracja Karczma Rzym, która dobrze zagospodarowuje tereny (np. Straszny Dwór) na pograniczu Parku Krajobrazowego Dolina Bystrzycy i Natury 2000. Duże i piękne tereny zielone, rekreacyjne (można powiększyć i lepiej wykorzystać), które niestety mogłyby być lepiej utrzymywane tj.: powstanie ścieżki edukacyjno–przyrodniczej, lepsze utrzymanie tablic informacyjnych, likwidacja ogrodzeń wzdłuż rzeki Bystrzycy, promocja terenu jako zielonych płuc Wrocławia. Ponadto mieszkańcy zwrócili uwagę na niebezpieczne skrzyżowanie Jarnołtowskiej i Samotworskiej oraz problem z poszanowaniem terenów cennych przyrodniczo (Natura 2000 i Park Krajobrazowy Dolina Bystrzycy) przez lokalizację w granicy przedsiębiorstwa asenizacyjnego (ul. Samotworska 5). Dodatkowo w tym rejonie są ruiny młyna, wokół którego tworzy się dzikie wysypisko śmieci. Obszar można byłoby doczyścić i zagospodarować propagując historię osiedla.

Niezależnie od powyższych uwag uczestnicy niemalże na całej długości trasy wskazywali na konieczność budowy chodników, ścieżek rowerowych, kanalizacji i zastosowania przy tym nowych technologii obejmujących małą retencję. Omówiono także problem bezpieczeństwa w poruszaniu się po osiedlu pieszo i rowerem w tym newralgiczne skrzyżowania (1) Jerzmanowska/Kośnego, (2) Jerzmanowska/Rdestowa, (3) Jerzmanowska/Płużna, zwracając uwagę na rozwiązania tj. montaż lustra lub budowa ronda. Ponadto zwrócono uwagę na potrzebę likwidacji stawów/basenów przeciwpożarowych, poprawę jakości utrzymania rowów melioracyjnych, w tym przede wszystkim przepustów oraz promocję i wykonywanie nasadzeń

śródpolnych. Mieszkańcy podkreślili również dobrą współpracę z parafią oraz wrocławskim lotniskiem, gdzie pracuje sporo mieszkańców badanej jednostki.

Dodatkowo zgłoszono koncepcję budowy Muzeum Wsi Dolnośląskiej jako nowej atrakcji edukacyjno-turystycznej na mapie Wrocławia, gdzie mogłyby funkcjonować następujące elementy:

- ścieżka edukacyjna,
- edukacja dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów o odżywianiu i produkcji żywności,
- warsztaty z produkcji żywności,
- własna ekoprodukcja,
- wystawa starego, lokalnego (jest dostępny u rolników) sprzętu rolniczego,
- mini ZOO zwierząt wiejskich.

MAŚLICE MAŁE

W spacerze uczestniczyło pięcioro mieszkańców reprezentujących różne grupy wiekowe. Należy nadmienić, że trasę pokonywano pieszo, rowerami oraz samochodem, rozmawiając również z napotkanymi mieszkańcami. Trasa obejmowała następujące punkty, przy których zatrzymywano się celem omówienia konkretnych oczekiwań mieszkańców:

1. skrzyżowanie ul. Maślicka/Brodnicka
2. skrzyżowanie ul. Mrągowska/Królewiecka;
3. ścieżka rowerowa ul. Królewiecka;
4. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12;
5. Pętla Kozia;
6. ul. Maślicka.

Ad. 1. Mieszkańcy zaznaczyli potrzebę remontu ul. Maślickiej wraz z budową chodników i ścieżek rowerowych oraz wyniesieniem przejść dla pieszych na całej długości. Zaznaczono fakt dostosowania przystanków dla osób z niepełnosprawnością i rodziców, opiekunów z dziećmi. Podjęto także temat wyjazdu/wjazdu z ul. Gosławickiej – zaprojektowanie i budowa bezpiecznego skrzyżowania.

Ad. 2. Zaprojektowanie systemu rond wzdłuż ul. Królewieckiej krzyżującej się z ulicami Warmińską, Mrągowską, Reszelską (planowana), Suwalską, Maślicką/Brodzką. Przeznaczenie terenu zielonego przy skrzyżowaniu ul. Mrągowskiej/Królewieckiej na teren zielony (likwidacja rezerwy pod rozbudowę drogi). Pochwalenie zagospodarowania terenu zielonego przy ul. Mrągowskiej. Bardzo dobrze oceniono pomysł z parkiem kieszonkowym (WBO2017) oraz kwietną łąką, która powinna mieć w sąsiedztwie chodnika nasadzone drzewa np. lipy. W kwestii parku kieszonkowego przy ul. Mrągowskiej warto zwrócić uwagę na własność gruntów, które należą do Spółdzielni Mieszkaniowej Maślice. W kontekście własności gruntów zgromadzeni mieszkańcy zaznaczyli potrzebę wykupu ich na całym osiedlu przez miasto, jako rezerwę terenową. Bardzo

duże oczekiwana mieszkańców tyczą parku przy ul. Królewieckiej, który realizowany jest ze środków WBO2016 – obecnie trwa przygotowanie do przetargu. Realizacji parku towarzyszy także bardzo potrzebne zdaniem mieszkańców przejście dla pieszych przy skrzyżowaniu ul. Królewiecka/Mrągowska, które powinno również pojawić się za mostem na rzece Ługowinie – dojście do terenów zielonych nad Stawek Królewieckim z przystanku Królewiecka (Park). Przy temacie parku podkreślono kwestię pielęgnacji i ochrony bioróżnorodności parku przy ul. Rędzińskiej oraz wyznaczenie kładek pieszo-rowerowych (od ul. Ostródzkiej i od ul. Brodnickiej w kierunku kościoła przy ul. Maślickiej przez nasadzenia wykonane w ramach WROśnij we Wro, pomiędzy terenem zielonym przy stawie koło ul. Maślickiej a terenem zielonym od strony ul. Ślężoujście) nad rzeką Ługowiną przy realizacji parku Ługowina.

Ad. 3. Ścieżka rowerowa wymaga remontu. Ponadto zwrócono uwagę na zły stan techniczny nawierzchni przy skrzyżowaniu ul. Królewieckiej i Suwalskiej. Padł postulat przeprojektowania skrzyżowania (poszerzeniem go z uwagi na bezpieczeństwo przechodniów wraz z wyniesieniem przejścia dla pieszych) oraz przesunięcia w głąb terenów zielonych i poszerzenia peronów przystankowych.

Ad. 4. Priorytet to zaprojektowanie i wybudowanie przedszkola oraz szkoły podstawowej wraz z zapleczem sportowym tj. realizacja obiecanego w 2009 roku basenu. Ponadto mieszkańcy poruszyli dojście do szkoły z pętli Kozia – bieżące utrzymanie oraz remont ul. Stodolnej. Przywrócenie zlikwidowanego domu kultury w formie Centrum Aktywności Lokalnej – społeczność lokalna czeka na niezwłoczną realizację.

Ad. 5. Mieszkańcy zwrócili uwagę na zły stan techniczny budynków zasobu komunalnego (ul. Maślicka 188 b) tj. toalet i pomieszczeń gospodarczych – zaprojektowanie nowego obiektu mieszkalnego lub przestrzeni dla mieszkańców (teren zielony park kieszonkowy). Zaznaczono fakt nieprzyjemnego zapachu z kolektorów ściekowych na całym osiedlu. Mieszkańcy oczekują zastosowania najnowszych technologii pochłaniających nieprzyjemny zapach oraz likwidację wylivów z krajobrazu osiedla.

Ad. 6 Zwrócenie uwagi na potrzebę realizacji ul. Nowomaśliciej. Ponadto podjęty został temat zabezpieczenia przeciwpowodziowego osiedla. Chodzi o remont wału i ul. Ślężoujście. Mieszkańcy postulują o pozostawienie jako nawierzchni na wale z kostki granitowej – jest też zgoda na pozostawienie pasa kostki na samym środku jezdni, a po bokach wylanie asfaltu dla amatorów sportu (rolki, wrotki, hulajnoga, rower) i potrzeb osób z niepełnosprawnością (w sąsiedztwie Dom Pomocy Społecznej na ok. 170 pensjonariuszy). Uważają, że droga ta powinna prowadzić ruch lokalny z nastawieniem przede wszystkim na funkcję rekreacyjną tj. dojazd/dojście do Odry, terenów zielonych nad Ślężoujściem. Podjęto również temat szybkości rozpatrywania zmian w MPZP, które zostały zgłoszone przez społeczność lokalną.

W czasie spaceru – objazdu (odbył się na rowerach) mieszkańcy zauważają, że wraz ze wzrostem liczby ludności na osiedlu i na zachodzie Wrocławia potrzeba jest stopniowego rozwoju każdej

sfery życia na osiedlu. Nie ma przestrzeni doskonałej i zawsze jest coś do zrobienia, gdyż miejsce, gdzie mieszkamy zmienia się. Tak jak potrzeby mieszkańców, na które Urząd Miejski musi reagować, odpowiadać i realizować.

JAGODNO

W spacerze wzięło udział 24 mieszkańców. Trasa rozpoczynała się w sercu „nowej” części Osiedla o dominującej zabudowie deweloperskiej – na ulicy Vivaldiego. Następnie wiodła niemal całą długością ulicy Schuberta oraz w końcowej części ulicami Dróżniczą, Parowozową i Wilhelma Grapowa. Uczestnicy spaceru zgłaszali bardzo konkretne problemy oraz proponowali sposoby ich rozwiązania. Posługiwali się przy tym istotnymi materiałami źródłowymi: mapami własności, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego etc.

W trakcie spaceru zgłaszano kolejno następujące postulaty:

1. Ul. Vivaldiego – staraniem samorządu Osiedla na końcowym odcinku ulicy (pomiędzy ulicami Beethovena i Schuberta) ustawiono słupki drogowe wzdłuż chodnika po północnej stronie drogi. Choć sama inicjatywa cieszy mieszkańców, zgłaszają zastrzeżenia do jej wykonania. Pierwszą uwagą jest zbyt głębokie umieszczenie słupków – znajdują się one około pół metra od krawędzi chodnika. Mieszkańcy mają świadomość, że jest to odległość unormowana prawnie, jednak znacznie zawęży ona część chodnika dostępną dla mieszkańców, np. swobodnie nie wyminą się dwa wózki dziecięce, nie mówiąc o wózku dla osób z niepełnosprawnością. Sytuacji nie poprawia fakt, że oświetlenie uliczne zostało zamontowane od wewnętrznej strony chodnika, co jeszcze bardziej zmniejsza i tak wąskie już światło trotuaru. Ponadto taki montaż prowokuje dzieci do zabawy w slalom podczas jazdy na rowerze, co – biorąc pod uwagę stosunkowo duże natężenie ruchu na jezdni – jest sytuacją niezwykle niebezpieczną. Zdarzają się również przypadki, gdy słupki nie przeszkadzają kierowcom w zaparkowaniu na dostępnym skrawku chodnika, co znacznie utrudnia ruch samochodowy, ale także obnaża nieskuteczność zastosowanych środków. Mieszkańcy oczekują przestawienia słupków bliżej krawędzi chodnika, wiedzą, że jest to możliwe w drodze odstępstwa od normy powszechnej, skarżą się, że sprawa utknęła na poziomie Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Druga uwaga dotyczy faktu, że samorząd Osiedla wnioskował o słupkowanie na dłuższym odcinku – do wysokości ulicy Straussa. Obecnie chodnik na niezabezpieczonej długości jest zastawiony autami, często w sposób całkowicie uniemożliwiający przejście pieszym (muszą schodzić na jezdnię, co powoduje duży dyskomfort, w szczególności, gdy mają pod opieką dzieci). Ponadto droga w tym miejscu poprowadzona jest łukiem, co znacznie zmniejsza widoczność, a zaparkowane samochody często wręcz uniemożliwiają właściwą ocenę sytuacji drogowej kierowcom wyjeżdżającym w ulicę Vivaldiego – dochodzi do niebezpiecznych sytuacji i stłuczek. Postulat wydłużenia wystupkowania był powszechny w całej badanej grupie. Trzecią uwagą był fakt, że samorząd Osiedla wraz z wnioskiem o montaż słupków wystąpił także o zarurowanie rowu melioracyjnego i wykonanie w jego miejscu miejsc postojowych. Przedmiotowy wniosek przewidywał zatem inwestycję kompleksową: likwidował parkowanie na chodniku, za to

przenosił je na urządzony parking. Postępowanie takie miało zagwarantować zabezpieczenie wszystkich grup użytkowników drogi oraz chronić okoliczny teren przed negatywnymi skutkami przeniesienia się parkowania w inne, nieprzystosowane do tego miejsce. Mieszkańcy oczekują pilnej realizacji prac w tym zakresie.

2. Skrzyżowanie ulic Vivaldiego i Schuberta (północno-zachodni narożnik) – obecne spadki nawierzchni powodują zalewanie jezdni i chodnika podczas opadów, nawet tych niewielkich. Mieszkańcy demonstrowali filmy, na których ich dzieci bawią się w kałuży brodząc w wodzie nawet po kolana. Konieczne jest wykonanie odwodnienia, co nie powinno być dużym problemem, zważywszy, że po drugiej stronie jezdni ulicy Vivaldiego znajduje się rów melioracyjny.
3. Ulica Schuberta na południe od ulicy Vivaldiego – chodnik jedynie na długości około 70 metrów.auta parkujące na prywatnym terenie w granicach sąsiedniej gminy – w zasadzie klepisko, które wytworzyło się na gruntach rolnych. Mieszkańcy obawiają się kłopotów parkingowych w sytuacji, gdyby właściciel działki uniemożliwił postój pojazdów.

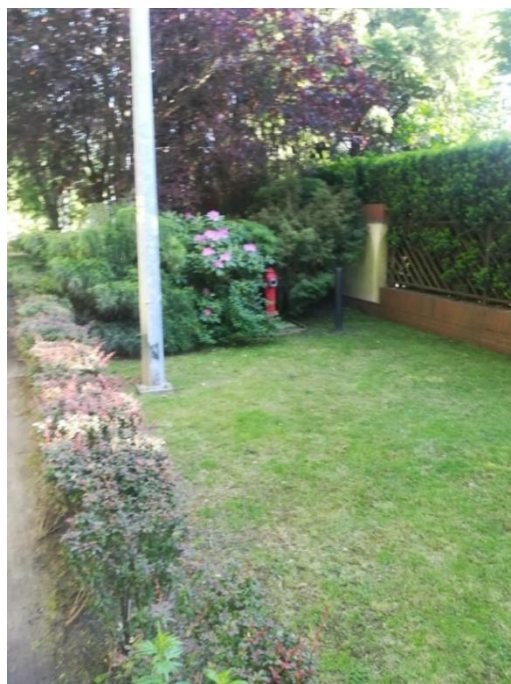
4. Ulica Schuberta (na całej długości) – wielu kierowców wykorzystuje ją jako objazd dla często korkującej się ul. Buforowej. Przez to droga o charakterze osiedlowym zmienia się w trasę o wysokim natężeniu ruchu (zwłaszcza w godzinach porannego i popołudniowego szczytu komunikacyjnego). Kierowcy nie przestrzegają przy tym ustanowionych tam ograniczeń prędkości – konieczne jest zastosowanie większej liczby progów zwalniających (oraz doposażenie w nie odcinków, na których jeszcze nie występują), pojawił się również postulat zastąpienia obecnych – dość łagodnych, bardziej agresywnymi formami w typie tzw. „leżącego policjanta” (próg podrzutowy). Dla mieszkańców ulica Schuberta jest bowiem ważną trasą – łączy „stare” i „nowe” Jagodno, prowadzi do kościoła, przychodni, lodziarni, piekarni, przedszkola, a niebawem również żłobka, Parku Brochowskiego, czy siedziby samorządu osiedla. Trasa jest licznie wykorzystywana przez pieszych i rowerzystów, traktowana niemal jak deptak, nazywana nawet „naszą Świdnicką”. Wielu kierowców na ulicy

Schuberta nie respektuje jednak praw pieszych, nawet na odcinku objętych strefą zamieszkania. Zdarzają się utarczki słowne, czasami nawet przeradzające się w gwałtowniejsze konflikty.

5. Ul. Schuberta 30 – pierwszy punkt zapalny: zwężenie drogi. Z wypowiedzi mieszkańców wynika, że niegdyś w tym właśnie miejscu ulica ta znajdowała swoje zakończenie. Fragment na północ od tego punktu wykonany został w ramach Programu Inicjatyw Lokalnych przy finansowej partycypacji właścicieli wybudowanych przy nim domów. Droga została wykonana w standardzie odpowiadającym potrzebom z tamtych lat: jezdnia z kostki o szerokości około 300–350 cm, brak chodnika czy choćby pobocza, brak właściwego odwodnienia. W efekcie rozbudowy Osiedla ulica Schuberta została przedłużona w kierunku południowym, przez co dotychczasowy „ślepy” odcinek znalazł się pośrodku ulicy, tworząc swoiste „wąskie gardło”. Jezdnia jest zbyt wąska, aby wyminęły się na niej dwa samochody, za każdy razem jeden z nich musi zjeżdżać na pobocze. Wielu kierowców pomimo takich warunków technicznych znacznie przekracza dozwoloną prędkość. Gdy na drodze znajdują się również piesi i/lub rowerzyści sytuacja w wielu przypadkach staje się krytyczna. Problem można było zaobserwować nawet na spacerze badawczym, choć ten odbywał się już po godzinach szczytu komunikacyjnego.

Mieszkańcy postulowali niezbędne poszerzenie jezdni oraz jednostronne doposażenie jej w chodnik. Wskazywali, że szerokość pasa drogowego jest w tym miejscu wystarczająca, powołując się na okazywane mapy z granicami działek. Podnoszonym problemem może być jednak nielegalne zaanektowanie przez właścicieli tamtejszych domów pasa drogowego na przedogródki i miejsca postojowe poza granicami własnych działek (zjawisko dobrze widoczne na poniższej fotografii – hydrant umiejscowiony został jeszcze w granicach pasa drogowego).

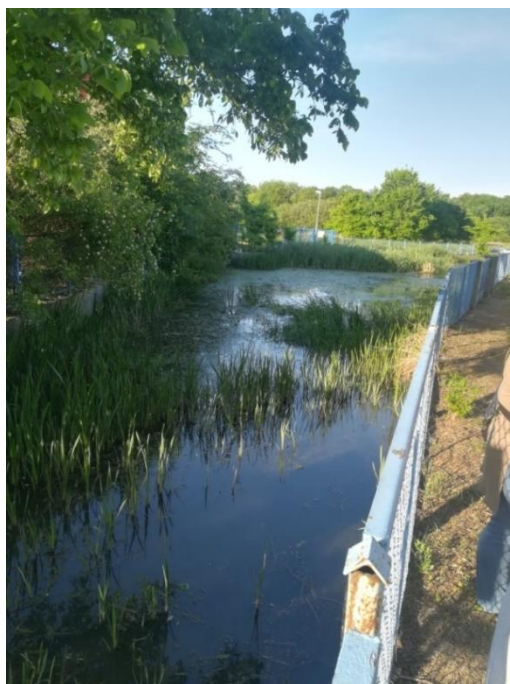

Chodnik jest dla mieszkańców niezwykle istotny. Obecnie boją się korzystać z tej drogi (cyt. „ludzie z wózkami wyjść nie mogą” – znamienne dla ulicy, która prowadzić będzie do żłobka). Padła również opinia, aby w przypadku konieczności dokonania wyboru (np. ze względów finansowych lub możliwości terenowych) pomiędzy poszerzeniem jezdni a wykonaniem chodnika wybrać tę drugą opcję. Pojawiły się głosy, aby znak drogowy rozpoczynający strefę zamieszkania, który bywa nierozpoznawalny dla wielu kierowców, doposażyć w dodatkowe znaki ograniczenia prędkości do 20 km/h (oraz powtarzać je, co skrzyżowanie, jak w przypadku „zwyczajnej” drogi). Padła również propozycja, aby przeprowadzić liczenie natężenia ruchu w godzinach szczytu.

6. Ul. Paderewskiego (przyszły przystanek kolejowy) – dla mieszkańców ważna jest nazwa. Obecnie ma ona brzmieć „Iwiny”, uczestnicy mają nadzieję na oznakowanie wrocławskie: nawet jeśli nie „Wrocław-Jagodno”, to chociaż „Wrocław-Iwiny”. Jest to istotne nie tylko ze względów prestiżowych, ale również – jak podnosili obecni – pod kątem możliwości podróżowania w oparciu o bilet zakodowany na Urbancard. Z nowym przystankiem wiązane są spore nadzieje. Mieszkańcy deklarowali, że skłonni są do korzystania z komunikacji kolejowej. Postulowali również, aby przy przystanku stworzyć pojemny parking P&R (choć ruch generowany przez dojeżdżających do linii kolejowej będzie stanowił kolejne obciążenie ulicy Schuberta).
7. Ul. Schuberta 21 – problematyczne miejsce: podczas budowy chodnika konieczne będzie przerzucenie mostka ponad ciekim wodnym.

8. Działki gminne przy ul. Strawińskiego – ostatnie miejsce pod skwer na terenie jednostki. Mieszkańcy stanowczo domagają się utworzenia zielonego terenu rekreacji i integracji. Nie zgadzają się na zabudowę działek.
9. Przedszkole „Kinder Jagodno” – za mało miejsc parkingowych, samochody stają po obu stronach jezdni, brak możliwości przejścia dla pieszych (co jest szczególnie niebezpieczne, zważywszy na charakter placówki).
10. Posesja przy ul. Schuberta 17 – należy zweryfikować granicę działki: mieszkańcy podejrzewają, że mur okalający teren wybudowano na działce stanowiącej element pasa drogowego.
11. Okolice ulic Sosnowej i Jagodzińskiej – mieszkańcy proponują wstąpienie na drogę procedury zmiany granic gmin: z Jagodnem sąsiadują obszary zabudowane formalnie znajdujące się na terenie sąsiedniej gminy, w rzeczywistości jednak stanowiące funkcjonalną całość z Wrocławiem (a wręcz odciętych od macierzystej gminy Siechnice – obsługa komunikacyjna wyłącznie drogami jagodzińskimi). Uczestnicy wskazują, że ludzie ci powinni zatem płacić podatki we Wrocławiu.
12. Przejście Schuberta w Sygnałową – koniec strefy zamieszkania, początek strefy uspokojonego ruchu Tempo 30. Pojawił się postulat, aby w strefie uspokojonego ruchu utrzymać ograniczenie do 20 km/h.
13. Staw przy ul. Dróżniczej – postulat stworzenia przestrzeni rekreacyjnej.

14. Teren przyszłego żłobka – boisko, potencjalne miejsce spotkań i rekreacji. Mieszkańcy wiążą z obiektem duże nadzieje. Koniecznie musi być ogólnodostępne i dobrze wyposażone. Wznoszone obiekty żłobka są przestronne, uczestnicy oczekują, że w budynku znajdzie się również miejsce na usługi wspólnototwórcze.
15. Ul. Grapowa – utworzenie bezpiecznego przejścia przez torowisko. Obecnie funkcjonuje dzikie przejście, jest to droga do chętnie odwiedzanego przez jagodzian Parku Brochowskiego. Miejsce jest niezwykle niebezpieczne ze względu na rozwidlenie się torów na dwie trasy: tworzy to złudzenie optyczne utrudniające pieszym właściwą ocenę sytuacji. Wieloletni mieszkańcy wspominają, że takie przejście funkcjonowało jeszcze do lat 90. XX w., było chronione rogatekami obsługiwanymi przez nieczynny obecnie posterunek dróżniczy. Uczestnicy mają świadomość, że problemem może być liczba torów na wysokości ulicy Grapowa (cztery), jeśli miałyby to być kwestia przesądzająca, to postulują stworzenie przejścia nieco bardziej na południe, gdzie występują jedynie dwa tory.
16. Rewitalizacja linii kolejowej z Wrocławia do Sobótki – mieszkańcy obawiają się, że przywrócenie kursowania pociągów na tej trasie spowoduje komplikacje w ruchu kołowym i tramwajowym na ulicy Bardzkiej (długie zamknięcia rogatek). Postulują stworzenie przystanku kolejowego w okolicach przecięcia się tras (możliwość skrócenia czasu zamknięcia szlabanów) lub poprowadzenia torem na nasypie kolejowym.
17. Postulat organizacji terenów zielonych również w okolicy dawnych Lamowic.

6 | PODSUMOWANIE ETAPU I

Rozpoczynając konsultacje dotyczące osiedli kompletnych, celem głównym, jaki im przyświecał, było uzyskanie wytycznych przestrzennych dla obszarów objętych pilotażem oraz zbadanie potrzeb struktur miejskich różnorodnych pod kątem sposobu funkcjonowania i typu zabudowy.

Cele te zrealizowano w trakcie konsultacji społecznych prowadzonych w formie ogólnodostępnej ankiety, spotkań stolikowych oraz spacerów konsultacyjnych. Uzyskane od mieszkańców każdego z czterech badanych obszarów informacje przeanalizowano, uzyskując materiał do wprowadzenia wariantów zgodnych z rozpoznanymi potrzebami, potencjałem miejsc oraz faktycznymi uwarunkowaniami zagospodarowania terenu.

Nie ulega wątpliwości, że proces miał również pokazać, czym są osiedla kompletne w oczach mieszkańców. Zatem poszukując wytycznych przestrzennych skupiono się również na wykrystalizowaniu idei osiedla kompletnego. Mieszkańcy wskazywali bardzo ważne elementy kształtowania przestrzeni, jak planowanie przestrzenne podlegające zasadom zrównoważonego rozwoju i stawiane jako fundament tworzenia osiedli. Duży nacisk położono na zieleni i miejsca spotkań, stanowiące przestrzeń wspólną, oraz aspekt obecności i dostępności usług podstawowych, w tym szczególnie edukacji, służby zdrowia oraz elementarnych placówek handlowych. Ma to dać możliwość załatwienia jak największej liczby spraw na swoim osiedlu. Praktycznie wszyscy uczestnicy konsultacji chcą bezpiecznego i szybkiego przemieszczania się wewnątrz badanego obszaru, jak i połączeń z jednostkami sąsiednimi. Warto podkreślić, że mieszkańcy potrafią wyartykułować wizję osiedla kompletnego, szanując przy tym jego tożsamość, tradycję i mając na uwadze potrzeby wszystkich jego mieszkańców, zachowując przy tym świadomość potrzeb i ograniczeń ogólnomiejskich (w tym zakresie należy podkreślić wysoką odpowiedzialność zdecydowanej większości uczestników). Jednakże niezależnie od jednostki – w żadnej z nich nie da się ominąć twardych inwestycji infrastrukturalnych, prowadzących do osiągnięcia kompletności osiedla, a tym samym zadawalającej jakości życia.

Na kanwie przeprowadzonych konsultacji można zaproponować definicję tyleż śmiałą, co niemalże trywialną w swej prostocie – osiedle kompletne to takie, na którym dobrze się mieszka. Zaspokaja ono bowiem podstawowe potrzeby mieszkańców (obecność usług podstawowych), ma swój charakter, zapewnia dostęp do edukacji, zieleni, w tym miejsc spotkań, posiada dobrze zorganizowane, utrzymane, bezpieczne i szybkie arterie komunikacyjne (z uwzględnieniem dobrze rozwiniętej komunikacji zbiorowej) oraz trasy piesze i rowerowe prowadzone wewnątrz osiedla i łączące je z osiedlami sąsiednimi.

Wobec powyższego badane cztery jednostki urbanistyczne potrzebują wsparcia by stać się osiedlami kompletnymi. Jego zakres w oczywisty sposób jest różny, tak jak i stopień zainwestowania i amortyzacji przestrzeni oraz obecnej i docelowej liczby ludności na opisanych obszarach.

ŚRÓDMIEŚCIE POŁUDNIOWE

Osiedla wchodzące w skład Śródmieścia Południowego, tj. Gajowice i Powstańców Śląskich mogą być w wielu aspektach traktowane jako względnie kompletne – w szczególności, gdy porównać je do pozostałych jednostek wytypowanych do konsultacji. Istotne są jednak szczegóły. Z jednej strony mamy bowiem do czynienia z infrastrukturalnym dobrostanem charakterystycznym dla strefy śródmiejskiej, z drugiej jednak stan techniczny wielu elementów (zwłaszcza chodników) systematycznie się pogarsza i w wielu miejscach wymaga pilnych napraw. Jednostka powszechnie chwalona jest przez mieszkańców za szeroką obecność zieleni towarzyszącej (przyulicznej, podwórzowej, przedogródki), a zarazem powtarzającym się postulatem jest stworzenie nowych parków (lub doposażenie istniejących), których tu ewidentnie brakuje.

Powszechnie poruszonym problemem jest niewystarczająca liczba miejsc parkingowych (zwłaszcza w pobliżu dużych agregatorów ruchu), co przekłada się na zjawisko nielegalnego parkowania ze wszystkimi jego negatywnymi efektami. Mieszkańcy oczekują zarazem dalszego rozwoju sieci dróg rowerowych (w szczególności w poprzek istniejących tras) oraz komunikacji zbiorowej (nowe linie okólne równoważące mankamenty obecnego układu gwiazdowego). Za ważne dla poprawienia skomunikowania z innymi częściami miasta postrzegana jest budowa łącznika ulic Grabiszyńskiej i Legnickiej w ciągu projektowanej Obwodnicy Staromiejskiej (tu mieszkańcy dostrzegają również istotną rolę tego fragmentu dla ogólnomiejskiej siatki komunikacyjnej).

Istotnym postulatem jest także poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej i gastronomicznej – mieszkańcy czują potrzebę społecznej integracji, jednak brakuje im nieco odpowiednich do tego miejsc. Duże nadzieje wiążą z kompleksem, który ma powstać na terenie dawnego Liceum Ogólnokształcącego nr V przy ul. Grochowej.

JERZMANOWO-JARNOŁTÓW

To niezwykle żyta społeczność. Mieszkańcy znają się nawzajem, znają również historię osiedla. Zależy im na miejscach spotkań oraz kultywowania tradycji tj. wiejskiego, rolniczego charakteru osiedla. Ciekawymi propozycjami jest w tym kontekście stworzenie targowiska na placu dożynkowym oraz muzeum wsi. Osiedle krok po kroku zwiększa powierzchnię terenów zurbanizowanych. Dominuje zabudowa kameralna, jednorodzinna i – zgodnie z życzeniem mieszkańców – tak powinno pozostać. Nowi mieszkańcy szybko wchodzą w lokalną społeczność i chętnie uczestniczą w życiu osiedla. Bardzo ważnymi punktami są stadion KS Błękitni Jerzmanowo, kościół i Karczma Rzym. To miejsca gdzie mieszkańcy spędzają czas wolny. Dodatkowo parafia pełni dużą rolę integrującą m.in. przez działający przy niej klub seniora. Boisko piłkarskie wraz z otoczeniem to miejsce spotkań, sportu i rekreacji, w jego sąsiedztwie funkcjonuje plac dożynkowy. Osiedle sąsiaduje z obszarem Natura 2000 i Parkiem Krajobrazowy Doliny Bystrzycy, których potencjał przyrodniczy musi być chroniony i wykorzystany edukacyjne dla całego Wrocławia.

Ogromnym kłopotem Jerzmanowa i Jarnołtowa jest infrastruktura. Mimo, że mieszkańcy lubią i cenią swoje osiedle to brak kanalizacji, chodników, ścieżek rowerowych czy dobrej komunikacji zbiorowej jest problemem dnia codziennego. Do tego dochodzi znacząco ograniczony dostęp do usług podstawowych, w związku z czym mieszkańcy wiele spraw załatwiają poza swoim miejscem zamieszkania, najczęściej poruszając się transportem indywidualnym (ze względu na braki komunikacyjne).

MAŚLICE MAŁE

Maślice Małe to jednostka przeżywająca duże zmiany przestrzenne przez dynamiczny rozwój wielorodzinnego budownictwa mieszkaniowego. Obok starej zabudowy powstaje nowa, rośnie tym samym przestrzeń zurbanizowana oraz liczba ludności. Mieszkańcy zwracają uwagę na ograniczony dostęp do usług podstawowych, w tym brak wystarczającej przestrzeni edukacyjnej. Również infrastruktura komunikacyjna nie spełnia współczesnych oczekiwań wszystkich mieszkańców (dzieci, młodzież, dorośli i seniorzy), a w wielu miejscach brak jakiegokolwiek infrastruktury na poziomie zadowalającym (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe, ale i kanalizacja deszczowa).

Zwiększająca się liczba ludności osiedla rodzi również potrzebę tworzenia miejsc spotkań, rekreacji i wypoczynku. Mają być to tereny ogólnodostępne, koniecznie nieogrodzone, uwzględniające tereny cenne przyrodniczo (z poszanowaniem obecnej bioróżnorodności). Mieszkańcy mocno stawiają na zieleń mającą wygłuszyć zwiększający się hałas (AOW, główne arterie drogowe), ale i będącą od dekad nieodzownym elementem całego osiedla. Mocny akcent położono na powiązania pieszo-rowerowe (ścieżki, kładki) z wykorzystaniem terenów zielonych wzdłuż rzek Ługowiny i Odry, zwracając jednocześnie uwagę na ich czystość i zabezpieczenie przeciwpowodziowe.

Maślice Małe jako jednostka urbanistyczna o charakterze tranzytowym musi być wyposażona w dobrej jakości sieć dróg i komunikację zbiorową, w tym autobusową kursującą południkowo, łączącą sąsiednie osiedla (struktury funkcjonalno-przestrzenne). Dlatego też mieszkańcy mocny nacisk kładą na remont ul. Maślickiej i budowę w jej ciągu tramwaju oraz rozwój Wrocławskiej Kolei Aglomeracyjnej na zachodzie Wrocławia – stacja na pograniczu Maślic i Stabłowic z parkingami Park&Ride oraz Bike&Ride.

JAGODNO

Jagodno jest modelowym przykładem obrazującym, jak ogromne są koszty (zarówno społeczne, jak i pieniężne) kształtowania przestrzeni z uwzględnianiem wyłącznie interesów i żądań inwestorów. Pomimo gęstej zabudowy mieszkaniowej w wielu miejscach brak tu choćby podstawowych usług, jak np. sklepy spożywcze. Dla zaspokojenia swoich potrzeb mieszkańcy zmuszeni są przemieszczać się w inne części miasta. Układ komunikacyjny nie jest w stanie przyjąć takiej masy samochodów, nie dziwi zatem, że jedną z głównych grup postulatów są te związane z mobilnością. Przede wszystkim mieszkańcy oczekują pilnej realizacji zapowiadanej linii

tramwajowej. Lata starań sprawiły, że jest to dla nich kwestia niemalże tożsamościowa, a stopień mobilizacji jest wysoki. Dodatkowo mieszkańcy zgłaszali potrzebę zwiększenia liczby przystanków komunikacji zbiorowej, częstszych kursów, większego zróżnicowania kierunków, rozbudowy sieci tras rowerowych oraz budowa nowych dróg łączących Jagodno z sąsiednimi osiedlami. Podkreślano także konieczność zapewnienia bezpiecznych przejść pieszo-rowerowych przez tory kolejowe na trasach do Parku Brochowskiego.

Mieszkańcy oczekują również wykreowania nowych miejsc rekreacji i integracji, zwłaszcza w postaci terenów zielonych (w zasadzie niemal wszystkie niewyprzedane miejskie działki najchętniej przeznacziliby na parki, skwery lub boiska).

Ważnym postulatem jest również unormowanie sytuacji na ulicy Schuberta, która pełni istotną rolę w życiu lokalnej społeczności. Nie tylko prowadzi (lub będzie prowadziła) do ważnych punktów, takich jak kościół, przedszkole, żłobek czy siedziba samorządu Osiedla, ale również jest miejscem spacerów (mieszkańcy używali wręcz sformułowania „nasza Świdnicka”). Konieczne jest uporządkowanie ruchu samochodowego oraz zapewnienie bezpiecznej i komfortowej infrastruktury dla pieszych i rowerzystów.

Projekt pod nazwą „Osiedla Kompletnie” składał się z trzech etapów. Pierwszy wieńczył niniejsza część raportu, prezentująca wyniki konsultacji społecznych. Drugi miał charakter prac projektowych, wykonywany również w oparciu o wyniki niniejszych konsultacji, wraz z poddaniem opracowanego materiału do publicznej oceny. Projekt wytycznych, które zaprezentowano w drugim etapie konsultacji, niejako stanowił odniesienie się do niego.

Etap ostatni polegać będzie na stworzeniu ogólnodostępnego opracowania pn. „Wytyczne przestrzenne na rzecz osiedli kompletnych” uwzględniającego otrzymane uwagi. „Wytyczne” (indywidualne dla każdego obszaru) mają być wsparciem nie tylko dla jednostek miejskich, ale także dla mieszkańców przy realizacji różnego rodzaju działań: Wrocławski Budżet Obywatelski, Fundusz Osiedlowy, zmiany zagospodarowania i komunikacji, określanie potrzeb aktualizacji planów miejscowych lub objęcia danego obszaru nowym przystąpieniem. Będzie to także kompendium wiedzy o najważniejszych potrzebach użytkowników danego terenu.

7 | SPOTKANIA KONSULTACYJNE [ETAP II]

Dla mieszkańców każdej z jednostek zorganizowano odrębne spotkanie konsultacyjne. Wszystkie odbywały się wedle tego samego scenariusza: pierwszą część stanowiła szczegółowa prezentacja pracowników Biura Rozwoju Wrocławia projektu wytycznych przestrzennych na rzecz osiedla kompletnego, po czym następowała otwarta dyskusja. Podczas spotkań zgłoszono następujące uwagi i postulaty do przedstawionych założeń:

Jednostka: Jerzmanowo–Jarnołów

1. Obwodnica Jerzamonowa–Jarnołtowa. Obecnie Gmina wykupuje grunt pod tą inwestycję. Co z realizacją? Trzeba przy planowaniu trasy uwzględnić zmianę układu komunikacyjnego, w tym oznakowanie i priorytetyzację dróg, połączeń.
2. Bystrzyca – wykorzystanie potencjału rzeki i terenów zielonych. Uwzględnienie w Rozwoju tego obszaru obecnej stadniny koni oraz kajakarstwa (spływy kajakowe). Rejon rzeki Bystrzycy może mieć letniskowy charakter służący jako miejsce wypoczynku dla mieszkańców nie tylko osiedla, ale także Wrocławia.
3. Plac dożynkowy jako tylko i wyłącznie targowisko to nie jest dobry pomysł. Z uwagi na zmiany klimatyczne lepiej park kieszonkowy, ale z funkcją usługową, w tym handlową, ale wtedy w dzień handlowy np. zmiana organizacji ruchu, obecność służb mundurowych.
4. Wskazanie lokalnego centrum – jest ono na terenach gminnych oraz prywatnych. Trzeba zaszczyścić pomysł, wskazać potencjał miejsca i konsekwentnie realizować pomysł.
5. Ścieżki rowerowe i chodniki – więcej infrastruktury i połączeń tego typu ułatwiających poruszanie się po osiedlu.
6. Jak opracowanie dokumentu „Osiedla kompletne” ma wpływ na realizację poszczególnych inwestycji w mieście. Czy dokument nadaje priorytet tym inwestycjom?
7. Czy dokument będzie aktualizowany z uwzględnieniem dynamiki procesów urbanistycznych i dostępnych technologii?
8. Czy przewidziana jest walidacja dokumentu np. w okresie co 5 lat?
9. Dokument „Osiedla kompletne” jest sporządzany z inicjatywy Prezydenta Wrocławia. Wobec tego czy zostaną zagwarantowane środki na realizację najważniejszych inwestycji, założeń dokumentu?
10. Na ile poważanie wszystkie jednostki UM Wrocław podchodzą do respektowania i realizacji przyjętych w dokumencie „Osiedla kompletne” założeń i rozwiązań?
11. MPZP muszą być bardziej szczegółowe, by nie dopuszczać do patologii w przestrzeni osiedlowej np. w zabudowie jednorodzinnej nie może być realizowany budynek podzielony na 3,4 lokale mieszkalne.

Jednostka: Maślice Małe

1. Stawy na osiedlu – jak o nie dbać, by pełniły swoją funkcję przyrodniczą, retencyjną, rekreacyjną? Potrzeba systemowych rozwiązań i uniwersalnych wytycznych chroniących kwestii orurowywania i zasypywania rowów melioracyjnych i niszczenia cieków wodnych. Potrzeba map i analiz hydrologicznych wód podziemnych i dostosowywania do nich kubatur inwestycji mieszkaniowych oraz MPZP – ograniczenie inwestycji mieszkaniowych.
2. Usługi rozproszone po osiedlu występujące na każdej ulicy czy skupione w lokalne centra – centra osiedlowe? Centra lokalne są bardzo ważne, gdyż to miejsca spotkań, pracy na osiedlu. Obecnie brak spójności w ich kreowaniu, tworzeniu. Bardzo ważny jako miejsce centralne jest rejon skrzyżowania Brodnicka/Maślicka (Park Ługowina, kościół, geometryczny środek osiedla). Istotne z punktu widzenia handlu jest centrum/centra lokalne na pograniczu osiedla, ale muszą być one powiązane z osiedlem i innymi centrami lokalnymi.
3. Każde centrum lokalne musi być dobrze zorganizowane tj. posiadać odpowiedni pakiet usług centrotwórczych, szerokiego wachlarzu usług, różnorodności. Muszą być to miejsca multifunkcyjne z dobrymi połączeniami pieszo-rowerowymi wewnątrz samego centrum, jaki jest pomiędzy centrami lokalnymi.
4. Transport na osiedlu – trzeba myśleć przyszłościowo i krok po kroku realizować przyjęte założenia przy współpracy z samorządem osiedlowym (mieszkańcami) oraz sektorem prywatnym.
5. Odcinek ul. Augustowska–Sadownicza – zielony korytarz, przejście piesze dla mieszkańców. Bezpiecznych połączeń pieszych i rowerowych dla mieszkańców musi być więcej.
6. Czego oczekujemy od deweloperów budujących nowe inwestycje? Jak współpracować w układzie UM Wrocław – osiedle – inwestor/deweloper (osiedle celowo jest w środku – przestrzeń wspólna, przestrzeń dialogu)

Jednostka: Jagodno

1. Czy wydziały, departamenty UM Wrocław mają zaplanowane działania realizacyjne w ramach WPI – najbliższe 10 lat?
2. Dokument „Osiedla kompletne” to podstawa wniosków RO do Urzędu Miasta – dobra analiza, która jest fundamentem potrzeb osiedla.
3. Nie uwzględniono projektów-inwestycji po zachodniej stronie ul. Buforowej. Są to realizacje, które już mają miejsce tj. powstał projekt, wydano pozwolenia na budowę, rozpoczęto budowę. Należy uaktualnić o ten fakt dokument, gdyż przyjęte w nim założenia nie są możliwe do realizacji na inwestycjach, gdzie trwają już prace, proces inwestycyjny jest zaawansowany.
4. Czy działki miejskie mogą być przeznaczone na centra osiedlowe – miejsca spotkań? Czy działki miejskie muszą być wszystkie sprzedawane? Warto pozostawić sobie rezerwę na przyszłość.
5. Co zrobić by zmobilizować dewelopera do lokalizacji usług, określonych funkcji osiedlowych. Potrzeba pakietu działań twardych oraz miękkich.

6. Jakie miasto ma środki, by wymusić na inwestorze realizację konkretnych funkcji np. usługi, eliminację/ograniczenie groduzenia.
7. Czy i kiedy będzie droga łącząca Jagodno z Wojszycami? Czy będzie ona dwukierunkowa, dwunitkowa?
8. Czy projekt Osiedla kompletne nadaje priorytet konkretnym inwestycjom?
9. Jak oceniane będą projekty pod względem merytorycznym? Przykład: czy ważniejszy będzie chodnik dla mieszkańców (np. zgłoszenie z Funduszu Osiedlowego), którego realizacja spowoduje zarurowanie rowu, czy rów służący odprowadzaniu wody jest formie nie zarurowanej ważniejszy? Co jest ważniejsze? Jak klasyfikuje się takie zadania?
10. Co ze współpracą PKP – Miasto? Czy PKP może działać dla ludzi – suwerena? Bardzo ważna kwestia – przejście dla pieszych ul. Grapowa.
11. Docenienie i uwzględnianie w realizacji projektów oddolnych.
12. Włączenie do projektu Osiedla kompletne Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości. Jest to bardzo ważne z punktu widzenia możliwości wykupu przez UM Wrocław atrakcyjnych gruntów na osiedlu lub ich zamianę. Czy tego typu działania są praktykowane i czy będą na szerszą skalę?
13. Parki linearne, kieszonkowe i szeroko rozumiana zieleń oraz usługi publiczne. Jak w tym celu miasto ma plany na przejęcie działek od Skarbu Państwa i realizacja przyjętych założeń w dokumencie „Osiedla kompletne”.
14. Ogródki działkowe muszą służyć wszystkim mieszkańcom – otwieranie alejek spacerowych jako miejsc aktywnego (spacery) wypoczynku.
15. Przyspieszenie publikowania i udostępniania dokumentów z prowadzonych konsultacji mieszkańcom i samorządowi osiedla.

Jednostka: Śródmieście Południowe

1. Ogrody na dachach budynków – bardzo dobry pomysł, ale jak to się ma do warunków atmosferycznych i ich utrzymania tj. wiatr, opady nawalne deszczu, susza.
2. Jak opracowanie dokumentu osiedla kompletne ma się do MPZP? Czy będzie ich korekta, zmiana?
3. Czy są lub będą środki na realizacji zawartych w opracowaniu założeń? Jeżeli będą to o jakiej perspektywie jest mowa?
4. Jak połączyć współdziałanie w przestrzeni osiedla własności spółdzielczej z własnością gminną? Są potrzebne dobre przykłady i schemat działań.
5. Jak osiedle przetrwa zmiany i prace skoro obecnie sporo terenów, gdzie prowadzone są inwestycje jest niszczone, zdeptanych, w tym jest zła dbałość o drzewa będące bardzo ważne w gęsto zabudowanym osiedlu.
6. Brak dbałości i tworzenia korytarzy ekologicznych. Muszą one pojawiać się w jak największym kilometrażu, powierzchni.
7. Zły stan techniczny obecnych traktów pieszych i pieszych korytarzy transportowy – infrastruktura nie jest przygotowana dla osób starszych, niepełnosprawnych. Stanowi ona

- barierę w poruszaniu się po osiedlu. Przykład stanowi ul. Komandorska, gdzie jest problem z parkowaniem, przejściami dla pieszych i ich poruszaniem się.
8. Przekierowanie tras i wyznaczenie nowych tras w przemieszczaniu się po osiedlu z uwzględnieniem najwyższych standardów inwestorskich tj. zieleni, przystosowanie dla wszystkich mieszkańców osiedla. W ramach wyznaczania nowych tras czy remontu oraz rozwoju już istniejących wprowadzanie tras dla osób z niepełnosprawnością, szczególnie jeżdżących na wózkach inwalidzkich i niewidomych.
 9. Nowe inwestycje mieszkaniowe to zagrożenie dla zwiększenia powierzchni betonowych oraz niszczenie/zawłaszczanie przestrzeni przez grodzenia się poszczególnych inwestycji.
 10. Chaotyczna rozbudowa i uzupełnianie zabudowy już istniejącej – brak poczucia ładu przestrzennego i spójności otoczenia.
 11. Centrum lokalne dla aktywności społecznej – czy istnieje alternatywa po drugiej stronie osiedla dla centrum Komandorska.
 12. Przeciwdziałanie miejskiej wyspie ciepła. Śródmieście z uwagi na charakter zabudowy jest zagrożone coraz wyższymi temperaturami. Trzeba rozpocząć realne działania związane z zielenią i wodą np. aleja na ul. Powstańców Śląskich, która ma służyć mieszkańcom jako miejsce spotkań czy trasa spacerowa, a nie jak obecnie tylko arteria komunikacyjna.
 13. Współpraca wszystkich jednostek miejskich (w tym konsultacje z Radą Osiedla – samorząd lokalny) w kwestii kształtowania i zarządzania przestrzenią osiedlową, miejską. Obecnie w wielu zagadnieniach jej brak lub jest niewystarczająca.
 14. Wprowadzanie systemu gospodarowania wody deszczowej.
 15. Skoordynowanie działań wszystkich jednostek miejskich dotyczących systemowych rozwiązań dotyczących parkowania.
 16. Dbłość o jakość wykonywanych robót. Wyeliminowanie prac straconych i wykonywanie prac jak najbardziej kompleksowo.
 17. Aleja Południowa – Co dalej? W jakim kierunku zmierza projekt?
 18. Za dużo jednostek miejskich w strukturze urzędu zajmuje się określonymi tematami np. zieleni – ZZK na działania z zielenią ma 0 zł, nie licząc bieżącego utrzymania tj. koszenie. Zieleni na terenach gminnych powinna podlegać pod jedną jednostkę – jeden standard utrzymania, finansowanie.
 19. Dokument pomija ogromne znaczenie ROD Gajowice i ogródków działkowych w mieście. Ich obecność i funkcja musi być bardziej zaznaczona i doceniona.
 20. Brak stosowania retencji, niekoszenie, niegrabienie liści tworzy miejsca zapuszczone w mieście. Przestrzeń w mieście musi służyć mieszkańcom w różnej formie.
 21. Przestrzeń międzyblokowa będzie rozjechana przez pojazdy. Na ten fakt wpłynie brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych dla mieszkańców oraz strefa płatnego parkowania.
 22. Wizja oraz idea dokumentu jest słuszna, ale realizacja jest bardzo słaba lub jej brak. Infrastruktura podstawowa jest w nienajlepszym stanie i wyklucza społecznie wielu mieszkańców. Osiedle podlega powolnej degradacji infrastrukturalnej, ale i też społecznej. Potrzeba mocnych i zdecydowanych kroków by budować społeczeństwo obywatelskie, odpowiedzialne za swoje osiedle.

23. Promenada na ul. Bogusławskiego – warto i trzeba wykorzystać jej potencjał.

Na poszczególnych spotkaniach odnotowano następującą liczbę mieszkańców:

- Jerzmanowo-Jarnołów – 25 osób;
- Maślice Małe – 16 osób;
- Jagodno – 17 osób;
- Śródmieście Południowe – 10 osób.

8 | FORMULARZ OPINII [ETAP II]

Opinie mieszkańców przekazane zostały poprzez formularz elektroniczny dostępny na stronie internetowej www.wroclaw.pl/rozmawia/osiedla-kompletne-ii-zglos-opinie, od 4 do 24 listopada 2019. Poprzez formularz uzyskano 22 opinie. Szczegółowy wykaz zgłoszonych opinii stanowi umieszczono w poniższej tabeli.

Lp.	Obszar	Jaka jest twoja opinia na temat przedstawionych wytycznych wybranego przez ciebie obszaru?
1	Maślice Małe	<p>Oznaczenie PS-02 pełni intensywne funkcje komunikacyjne, ale na pewno nie posiada cech przestrzeni prospołecznej. Duże natężenie ruchu samochodowego, brak drzew i cienia, uskok poziomów między chodnikiem a strefą przed sklepem BRICO sprawia, że trudno postrzegać to miejsce jako przyjazne miejsce spotkań. Natomiast nie oznaczono pobliskiego skrzyżowania ulic Maślickiej, Koziej i Stodolnej jako ważnej lokalnie przestrzeni publicznej, wymagającej modernizacji. Znajduje się tam od lat sklep wielobranżowy Hermes z szerszą strefą pieszą, zieleń wysoka, przystanek autobusowy, pętla autobusowa, stacją roweru miejskiego, mały skwer zielony. Skrzyżowanie wymaga wprowadzenia pasów poprzez ulicę Kozią (jak to możliwe, że ich nie ma?), podłączenia do sieci dróg rowerowych, zagospodarowania przestrzeni przed sklepem Hermes oraz na zielonym skwerze.</p>
2	Jagodno	<p>Większość przedstawionych propozycji bardzo mi się podoba. Zwiększenie ilości zieleni i miejsc wspólnych zdecydowanie poprawi jakość życia. Powstanie placówek edukacyjnych – przedszkola, żłobki, szkoła – zwiększy komfort życia i zmniejszy korki, bo większość mieszkańców nie będzie musiała wozić dzieci na Gaj, Huby i do centrum.</p> <p>Co do niektórych punktów w tabelkach mam wątpliwości, przykładowo zielony korytarz wzdłuż cieków wodnych pomiędzy Buforową, Vivaldiego i Schuberta (SZI_12) i informacja w tabelce: miejsce spotkań, przebywania, spędzania czasu. To w sporej części jest rów z ciekami wodnymi pomiędzy dwoma ogrodzonymi osiedlami. Wejść się tam przecież fizycznie nie da. Pozostała część przy tym cieku wodnym to gruntowa droga – dojazd do osiedla również ogrodzonego. Jakie miejsce spotkań? Na chodniku, którego nie ma? Może warto to doprecyzować.</p>

		<p>Czego mi brakuje w opracowaniu? Odgródzenia Nowej Buforowej od Starej Buforowej, chociażby niskim żywopłotem. Wracając do domu (Vivaldiego) Starą Buforową jestem oslepiana przez auta wjeżdżające do miasta. Tych aut jest codziennie i niezmiennie bardzo dużo. W porze jesienno-zimowej, tak jak teraz, jest to uciążliwe, kiedy człowiek wraca zmęczony z pracy, po codziennych sprawunkach i odebraniu dzieci ze żłobka i przedszkola na Gaju. Stara Buforowa nie jest jeszcze do końca oświetlona, jest tam wielu biegaczy, rowerzystów i pieszych, autobusy i taksówki, należy się extra wysilić, żeby nikogo nie przejechać, a tu te auta z naprzeciwka wiecznym sznurem do centrum pędzą. Uważam, że proste nasadzenia pomiędzy Buforowymi to świetny pomysł. Dziękuję za uwagę.</p>
3	Jagodno	<p>Tereny pod przyszłe szkoty powinny być zabezpieczone poprzez zmianę MPZP, tak by przypadkiem nie zostało tam wybudowane nic innego.</p>
4	Jagodno	<p>Jak wyobrażają sobie Państwo ulicę Komedy jako ulicę handlową jeśli jej większa część to ogródki przy mieszkaniach parterowych? Obecny kameralny charakter będzie kolidował z wizją 'handlowości'.</p>
5	Jagodno	<p>Martwię się możliwością realizacji założeń (ulica handlowa po zachodniej stronie osiedla), biorąc pod uwagę rozpoczęte budowy oraz wydane pozwolenia na budowę. Warto zweryfikować czy planowane inwestycje w ogóle taką możliwość przewidują (np. inwestycja firmy Murapol nie będzie miała żadnego lokalu usługowego).</p>
6	Jagodno	<p>Chciałabym, żeby tereny pod zieleń (parki linearne) zostały zabezpieczone przez zmianę MPZP, tak by nie zostały one zabudowane.</p>
7	Jagodno	<p>Bardzo dobrze.</p>
8	Śródmieście Południowe	<p>W niniejszej opinii chciałbym zawrzeć kilka uwag do wytycznych w zakresie Śródmieścia Południowego.</p> <p>1) Usługi – o ile sensowne wydaje się lokowanie usług w przyziemiach, warto zwrócić uwagę, że, niestety, dojeżdża do nich sporo samochodów (vide okolice ul. Pereca, Lwowskiej, Szczęśliwej). W związku z tym warto się zastanowić nad sugestią w wytycznych, aby nowotworzone usługi nie generowały nowych miejsc parkingowych, gdyż zdecydowanie zmienia to charakter ruchu i sytuację dla mieszkańców drugich, ewentualnie trzecich kondygnacji (hałas generowany przez parkujące i odjeżdżające samochody jest bardziej uciążliwy gdyż jest częstszy niż dotyczący tylko samochodów parkujących mieszkańców).</p>

2) Ulica Krucza (jednostka 1U_11) – po zmianach związanych z przeorganizowaniem ulicy Grabiszyńskiej obecnie ulica Krucza zamieniła się w ulicę przelotową, co generuje ogromny ruch z dużą prędkością i, jako efekt uboczny, korki przy skrzyżowaniu przy ulicy Kruczej/Stalowej/Mieleckiej i powiązane z nimi niebezpieczeństwo dla pieszych. Obecnie kierowcy stojący tam w korkach usiłują gwałtownie ruszać, przejeżdżać przez znaki poziome P-21 – powierzchnia wyłączona. Mając na uwadze ochronę pieszych i rowerzystów, sugerowałbym dodać do opisu jednostki "Ulica Krucza" i jednostki PS_09 elementy uspokajające ruch skutkujące kameralizacją tej ulicy (być może lekkie wyniesienia przejść dla pieszych? ale nie "hopki", ewentualnie inne, np. lekkie profilowanie ulicy, aby nie była prosta). To samo można zasugerować w kontekście ulicy Stalowej i Mieleckiej – obie teraz stały się zbyt ruchliwe i dość niebezpieczne dla pieszych. Być może warto takie elementy skonsultować z Jaworzniem skutecznie realizującym politykę zmniejszenia liczby wypadków (p. Tomasz Tosza).

3) Wnętrze podwórkowe ulic Krucza/Mielecka/Połaniecka/Tarnobrzaska (jednostka WZ_36) – od kilku lat wraz z grupą sąsiadów podejmujemy działania mające zamienić to wnętrze podwórkowe w miejsce spotkań, więc taki opis jednostki jest zgodny także z naszą wizją miejsca. Realizujemy tam inicjatywy spajające lokalną społeczność (spotkania, emisje filmów, bajek, zajęcia sportowe, zajęcia przyrodnicze, budowa domków dla ptaków, jeży, nietoperzy itp.), rekultywujemy zieleni, chronimy kasztanowce (część szczegółów działań tu: <https://kino.krucza.org/> – nie wszystko publikujemy w Internecie). Jeśli byłoby możliwe dodanie do opisu jednostki "zachowanie istniejącej zieleni oraz rekultywacja brakującej", będzie to dodatkowym argumentem, który mógłbym wykorzystać w procesie pozyskiwania funduszy miejskich na cel zbudowania zielonego miejsca spotkań na podwórku (od 2013 roku próbuję rok rocznie w WBO, niestety bez powodzenia). W tym roku udało się doprowadzić do tego, że w ramach Funduszu Osiedlowego miastu zostanie zgłoszona pergola do integracji mieszkańców pozwalająca na ochronę przed nadmiernym słońcem lub kontynuację spotkań w trakcie deszczu (model Pergoklima r600). Dodatkowo, jeśli jest możliwe, prosiłbym o uwzględnienie wniosku o dodanie w opisie szczegółowym tej jednostki "wyłączenie możliwości parkowania samochodów w pobliżu kasztanowców", gdyż prowadzimy obecnie akcję poprawy warunków siedliskowych tych drzew (rozzędzanie ziemi, mulczowanie, także planowane są nowe nasadzenia) i to pozwoliłoby długofalowo

		<p>poprawić stan drzew i, szerzej, bioróżnorodność.</p> <p>4) W zakresie PR_02 proszę o rozważenie umożliwienia przejazdu przez ulicę Kruczą wraz z przejściem dla pieszych. Pozwoli to uspokoić rosnący ruch na ul. Kruczej i uczyni przejazd Traktem Hugo Richtera bez niepotrzebnego odbijania na wysokości Wzgórza Gajowickiego.</p> <p>5) Bardzo podoba mi się uwzględniona w zaleceniach rodzina uwag w kwestii systemu przyrodniczego i ochrony środowiska. Moim zdaniem konieczne jest poprawienie stanu zieleni przyulicznej, gdyż w wielu miejscach drzewa i trawniki wymagają skutecznej poprawy warunków – nie będą to operacje kosztowne, a mogą mocno pozytywnie zmienić charakter ulic poprzez oferowaną przez nie zielen.</p>
9	Śródmieście Południowe	<p>Centra Lokalne</p> <p>Chciałbym zacytować na wstępie opis "Wytycznych przestrzennych na rzecz osiedla kompletnego": "Wprowadzony w projekcie system ciągów pieszo-rowerowych ma wiązać lokalne centra, inne miejsca hierarchicznie ważne i ułatwić dojście do terenów zieleni." W projekcie założono jedynie 2 centra w Gajowicach i 1 Powstańców Śląskich. Oszem w opisie wspomniane jest o terenach zielonych i skwerach jednak nie przełożyło się to na zaznaczenie ich na mapie, a to może utrudnić w przyszłości ich rozwój. Chciałbym zaproponować zwiększenie wprowadzonych w projekcie centrów lokalnych (było to poruszone na spotkaniu w Radzie Osiedla):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Park gen. M. Langiewicza (ostatni piknik osiedlowy, plany odbudowy platformy tanecznej i duża popularność wśród mieszkańców (podobna jak pl. Pereca); - teren przy radzie osiedla Powstańców i Kościele przy Kruczej (kiedyś to był główny punkt podwrocławskiej wsi); - Centrum Południowe w porozumieniu z inwestorami – miasto powinno kształtować przestrzeń publiczną i mieć na nią wpływ; inwestorzy, którzy wpłyną w sposób znaczący na przestrzeń powinni dołożyć się do uatrakcyjnienia tej przestrzeni dla ludzi, którzy mieszkają w okolicy lub będą tam mieszkać (zrównoważyć im drastyczny wzrost gęstości zabudowy) – zabrakło tego w "Wytycznych Przestrzennych"; - teren przy bibliotece na sztabowej i Cmentarza Żydowskiego (ceny

		<p>zabytek dzielnicy pozostający mocno na uboczu);</p> <p>A co to ma wspólnego z cytatem na początku? Przy takiej liczbie Centrów Lokalnych połączenie ich ciągami pieszo-rowerowymi dałoby super efekt np. 1) Pereca, Jemiołowa, Krucza, Powstańców Śląskich, Sztabowa; 2) Langiewiczza, Krucza, Centrum Południowe.</p> <p>Cały projekt robi duże wrażenie i generalnie bardzo mi się podoba, no może trochę przydałoby się spojrzenia w przyszłość (uwzględniając krótki czas rozumiem).</p>
10	Maślice Małe	<p>Dla całego obszaru Maślic należałoby wymusić zapewnienie we wszystkich nowo powstających budynkach wielorodzinnych tworzenie (choć pojedynczych) lokali usługowych na zerowej kondygnacji, wraz z koniecznością zapewnienia dla tych lokali odpowiedniej liczby naziemnych miejsc postojowych. Zarówno problem z parkowaniem, jak i dostępnością usług drobnych jest widoczny na całym osiedlu. W przypadku obszarów intensywnie rozbudowywanych (jak np. trójkąt Śliwowa-Maślicka-Rędzińska) te 2 problemy można by załagodzić stosując powyższe rozwiązanie.</p>
11	Maślice Małe	<p>W jaki sposób będą realizowane założenia dla obszaru Maślic Małych, w przypadku, gdy plany nie pokrywają się z rzeczywistością? Przykładami mogą być:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Element CP_09 jest aktualnie przegrodzony przez istniejące już zabudowy wielorodzinne. Więc nie jest możliwe jego wytyczenie (chyba, że teren został przejęty przez deweloperów bez zgody miasta). 2. Element U2_12 jest błędnie traktowany w opracowaniu jako całość, gdyż w rzeczywistości składa się on z dwóch, jakże różnych w wyglądzie ulic tj. ulicy dojazdowej 8KD-D, która znajduje się pomiędzy elementem "Skwer przy al. Śliwowej i ul. Maślickiej WZ_01", a zabudową jednorodzinną i ulicy lokalnej 7KD-L znajdującej się pomiędzy zabudową wielorodzinną. Oba odcinki tego elementu U2_12 są traktowane z innym zaangażowaniem finansowym i związane są z nimi inne plany tj. odcinek lokalny będzie posiadał oświetlenie, chodnik, element dojazdowy żadną z tych dwóch rzeczy. W nawiązaniu do fragmentu opracowania tj. "Fragment o "życiu między budynkami" czyli kształtowaniu ulic osiedlowych jako miejsc do przemieszczania się i do przebywania i spędzania czasu." Element U2_12 winien być wydzielony jako dwa odrębne elementy i w części dojazdowej być traktowany jako miejsce do przebywania i spędzania czasu, czyli jego aktualnemu przeznaczeniu.

12	Maślice Małe	<p>Problem parkowania pojazdów dotyczy całych Maślic, ale są obszary, na których sprawa jeszcze nie jest całkiem przegrana, choć na chwilę obecną wygląda to, jak równia pochyła w dół. Mowa konkretnie o trójkącie Maślicka-Rędzińska-Śliwowa, gdzie pomimo tego, że zabudowa nie jest jeszcze kompletna (wciąż większość działek nie jest jeszcze zabudowana) już teraz większy odcinek Alei Śliwowej stanowi parking. Dodam tylko, że nie jest to parking pojazdów pracowników trwających budów, bo problem występuje nawet w niedziele i święta, kiedy prace budowlane stoją. Jeśli dalsza rozbudowa okolicy będzie przebiegać na dotychczasowych warunkach (wg MPZP wymóg "dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 1,1 miejsca postojowego na 1 mieszkanie") to niestety nie ma możliwości ograniczenia dzikiego parkowania w okolicy, bo wszystkie miejsca postojowe tworzone przez deweloperów są automatycznie zajmowane przez mieszkańców (nie oszukujmy się – na większość mieszkań przypadają 2 pojazdy) nie mówiąc już o ewentualnych gościach mieszkańców. Współczynnik 1,1 MP na mieszkanie został ustalony w czasach, kiedy posiadanie samochodu było luksusem i na dzień dzisiejszy stał się całkowicie nieaktualny. Jeśli chcemy, żeby samochody przestały blokować przejazd to absolutnym minimum jest zwiększenie tego współczynnika do 2 Miejsc Postojowych na mieszkanie (tak samo jak to jest w przypadku domków jednorodzinnych) – wtedy jest szansa, na zmieszczenie "gości" na miejscach niewykorzystanych przez wyjątki, które posiadają tylko jeden pojazd. Moim zdaniem taka zmiana nie przyniesie straty dla inwestorów (co mogłoby być podstawą do żądania odszkodowań przez właściciela działki), bo pomimo zwiększenia kosztów inwestycji przyniesie też wymierną korzyść w postaci zwiększenia wartości i atrakcyjności sprzedawanych finalnie mieszkań (oraz całej okolicy).</p>
13	Maślice Małe	<p>Z niewiadomych powodów z wytycznych zniknął zgłaszany w pierwszych konsultacjach postulat powstrzymania dalszej rozbudowy północnej strony Alei Śliwowej i przeznaczenie tego terenu na zieleń. Niestety na utworzonym obszarze OZA02 kształt działek budowlanych i dopuszczalność budowy "Willi Miejskich" praktycznie na każdej działce niesie za sobą ryzyko utworzenia osiedla budynków wyglądających jak baraki wojskowe (długie i wąskie działki) oraz jeszcze większego dogęszczenia tego terenu, czego układ komunikacyjny (istniejący i planowany) może nie udźwignąć. W dodatku do działek AR_18, od nr 13 do nr 17 nie istnieje naturalna możliwość doprowadzenia drogi dojazdowej co przy rozproszonej własności tych działek i braku odgórnych regulacji, aż prosi się o stworzenie jakiegoś "potworka architektonicznego". Znacznie lepszym</p>

		<p>rozwiązaniem byłoby pozostawienie tych działek jako tereny zielone/rekreacyjne powiększające Park Rędziński.</p> <p>Jeśli jednak ten obszar faktycznie musi zostać zabudowany, to moim zdaniem przed wydaniem jakiegokolwiek pozwolenia na budowę należy dokładnie zaplanować drogi dojazdowe przy okazji dzieląc te działki na mniejsze, na których dopuszczalne byłoby jedynie zbudowanie domków jednorodzinnych. Przy takim podejściu można by pokusić się o układ zabudowy zbliżony do znanych na Maślicach "Żyłek" znajdujących się po drugiej stronie ulicy Maślickiej, gdzie większa część terenu mogłaby zostać przeznaczona na zieleni (przydomowe ogródki). Takie rozwiązanie stanowiłoby płynne przejście od zabudowy wielorodzinnej, przez jednorodzinną z przewagą zieleni do zieleni dominującej w postaci parku. Obszaru tego pod żadnym pozorem nie należy pozostawiać "na pastwę deweloperów", a zabudowę dopuszczać jedynie traktując ten obszar jako jedną spójną całość (a nie zlepek sąsiadujących działek budowlanych) – zaplanowaną od początku do końca zanim w ziemię zostanie wbity pierwszy szpadeł.</p>
14	Maślice Małe	<p>Na obszarze Maślicka-Rędzińska-Śliwowa zostały wprowadzone 3 strefy zieleni zlokalizowane wzdłuż ulic (SZI04, SZI05, SZI06). Niestety strefą zieleni nie została objęta Aleja Śliwowa, w przypadku której już sama nazwa wskazuje, że powinna być z obu stron otoczona szpalerami drzew. Co więcej w najbliższym czasie jest podobno planowana przy tej ulicy budowa chodników i oświetlenia, a zatem stworzenie tam strefy zieleni miałoby największe szanse na rychłą realizację (nasadzenia przy okazji realizacji wspomnianej inwestycji). Moim zdaniem ze względu na bliskość Parku Rędzińskiego, wszystkie ulice na tym obszarze (Al. Śliwowa oraz ulice Porajowska, Bogatyńska, Węglińska, Turowska) powinny stanowić strefy zieleni, a przynajmniej mieć szpaler drzew, chociaż z jednej strony (idealnie z 2 stron) co w połączeniu z pobliskim parkiem mogłoby stworzyć efekt "Miasta Ogrodu" i zachęcać do spacerów po okolicy nawet w upalne dni. Natomiast drzewa przy Alei Śliwowej powinny być absolutnym priorytetem.</p>

15	Maślice Małe	<p>Mam wrażenie, że w wytycznych po macoszemu potraktowany został obszar znajdujący się w trójkącie Maślicka, Rędzińska, al. Śliwowa/Ślężoujście. Moim zdaniem powinno się tam również znaleźć lokalne centrum ze sklepami/drobnymi usługami – podobny do tego, który istnieje przy ulicy Suwalskiej (lokalizacja wzdłuż ulicy np. Turowszowickiej w linii prostej prowadzącej do kościoła lub Bogatyńskiej prowadzącej do Parku Rędzińskiego). Argumenty przemawiające za takim rozwiązaniem są następujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jest to obszar obecnie bardzo intensywnie zagęszczany zabudową wielorodzinną, na którym poza punktem pocztowym i fryzjerem dla psów, brakuje obecnie jakichkolwiek sklepów czy usług, przy liczbie mieszkańców rosnącej wręcz lawinowo. 2. Odległość (w linii prostej) z najdalszego punktu tego obszaru (Ślężoujście) do najbliższego planowanego centrum Lokalnego jest większa niż odległości pomiędzy sąsiadującymi ze sobą planowanymi centrami -między tym przy Warmińskiej, a tym przy Suwalskiej to ok 1,3km, czyli mniej więcej tyle samo ile jest do centrum przy Warmińskiej ze Ślężoujścia – to znaczy, że osoby mieszkające pomiędzy Warmińską a Suwalską mają do dyspozycji 2 centra (z możliwością pieszego dotarcia) w odległości 2 razy mniejszej niż osoby ze Ślężoujścia do najbliższego możliwego centrum. 3. Wspomniany obszar jest od wszystkich centrów oddzielony bardzo ruchliwą ulicą Maślicką co tworzy swego rodzaju barierę, <p>Powyższe 3 punkty doprowadzą do wygenerowania ogromnego ruchu samochodowego (duże zagęszczenie+ odległość+ bariera Maślicka), ze względu na to że piesze dotarcie do centrów będzie niewygodne/ czasochłonne, a przy zrobieniu większych zakupów wręcz niemożliwe.</p> <p>Wszystkie zaplanowane centra w zasadzie już istnieją, bo pomimo braku węzła przesiadkowego, funkcję centrum lokalnego przy stawie Królewieckim już teraz pełni N-Park, Biedronka i Bricomarche. To którego powstanie sugeruję wymaga wykreowania od zera i wymuszenia na inwestorach/deweloperach budowanie bloków wraz z lokalami handlowymi/usługowymi, a także zapewnienia dogodnych połączeń pieszych z każdego punktu wspomnianego obszaru (Maślicka, Rędzińska, al. Śliwowa/Ślężoujście).</p>
16	Śródmieście Południowe	<p>Zawarte to zostało w opisie: "Wprowadzony w projekcie system ciągów pieszo-rowerowych ma wiązać ze sobą lokalne centra, ...". Na</p>

		Gajowicach nie zostało to uwzględnione (zaproponowanemu ciągowi pomiędzy centrami brakuje połączenia z innymi ciągami). Proponuję poprowadzenie drogi rowerowej do centrów osiedlowych na Gajowicach (np. od planowanego ciągu rowerowego na Kruczej do istniejącej drogi rowerowej na Grabiszyńskiej poprzez oba centra).
17	Jagodno	Peron kolejowy na północy osiedla, był jednym z argumentów przy opiniowaniu trasy Wrocław-Sobótka. Trzeba jasno wymóc na PKP tego typu inwestycje lub wspólnie doprowadzić do powstania stacji w tym miejscu.
18	Jagodno	Lokalne centra nie są w centrum, dotarcie do nich oznacza konieczność skorzystania z komunikacji miejskiej lub prywatnego środka transportu z naciskiem na to drugie. Może zagospodarować przyszlą pętlę autobusowo-tramwajową również w lokale usługowe? Wydaje się to atrakcyjna lokalizacja. Może jakaś zamiana działek, by stworzyć możliwość powstania takiego centrum w centrum?
19	Jagodno	Proszę o aktualizację map względem już wydanych pozwoleń budowlanych i uwzględnienie projektów deweloperów by pozbyć się z planu złudnych nadziei. Rzucenie okiem na zaktualizowaną mapę będzie dobrym wkładem do przeplanowania przestrzeni, np. konieczności większego wkładu w innych miejscach.
20	Jagodno	Proszę o większy nacisk na połączenie zachodniej części z Wojszycami. Mieszkańcy zachodniej części należą do parafii w Wojszycach i nie mają innego wyjścia jak podróż samochodem i to na około.
21	Maślice Małe	<p>Mam 3 uwagi dotyczące projektu Maślic Małych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na działce 47/4 AM-16 obręb 35-Maślice zaznaczono "zielen ogólnodostępną" moim zdaniem powinna tam być zaznaczona "osobliwość przyrodnicza" z uwagi, że decyzją nr WSI.512.1.2011.MR.1 z dnia 17.01.2011r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu ustanowił na tym terenie łęg wierzbowo-topolowy zgodnie z ustawodawstwem Unii Europejskiej zaliczany do strefy Natura 2000. Aktualny użytkownik wieczysty tego terenu (SBM "Maślice") teren ogrodził i jest na nim całkowity zakaz wstępu dla mieszkańców (ze względu na ochronę unikatowej przyrody przed ingerencją człowieka). 2. Rozszerzyć pas zieleni oddzielającej zabudowę jednorodzinna od wielorodzinnej zaznaczoną na działce 51/2 AM-16 obr. 35-Maślice dodatkowo o część działki 19/9 AM-16 obr. 35-Maślice z obydwu stron drogi oraz o całą działkę 19/8 AM-16 obr. 35-Maślice. 3. Ponadto na mapie nie uwzględniono istniejącej ścieżki pieszo-

		rowerowej wraz z kładką na potoku Ługowina zlokalizowanej za posesją przy ul. Ostródzkiej 68 (od ul. Ostródzkiej do Augustowskiej) oraz planowanych miejsc pod kładki piesze na Ługowinie na wysokości ul. Ostródzkiej 35-40 w pobliżu działki 19/9 AM-16 obręb Maślice.
22	Maślice Małe	Niestety nic odkrywczego. Powtórzenie zapisów nowego Studium. Brak konkretnych rozwiązań, wskazań co do rozwoju infrastruktury społecznej, z wyjątkiem basenu. Przydałaby się priorytetyzacja zadań i ustalenie harmonogramu prac.

9 | PODSUMOWANIE ETAPU II

Drugie konsultacje społeczne w programie Osiedli Kompletnych miały na celu opiniowanie przedstawionych projektów wytycznych przestrzennych na rzecz osiedli kompletnych. W okresie od 4 do 24 listopada 2019 cztery projekty osiedli udostępnione zostały mieszkańcom z prośbą o ich weryfikację i ocenę przyjętych założeń. Projekty zostały zamieszczone w miejskim Geoportalu. Przeprowadzone zostały także ich prezentacje połączone z dyskusją podczas spotkań.

Podczas dyskusji i poprzez składane opinie zainteresowani odnosili się do różnych kwestii dotyczących życia na osiedlu i jego przyszłości, w różnym stopniu odnosząc się do treści zawartych w przedstawionych projektach. Wiele opinii dotyczyło spraw związanych z działaniami operacyjnymi i realizacyjnymi, a więc wykraczała poza zakres tych konsultacji. Mieszkańcy pytali o plany powstania nowych ulic, wskazywali potrzebę doposażenia istniejących lub zmiany organizacji ruchu i sygnalizowali ogólne oczekiwanie zagęszczania sieci powiązań drogowych, pieszych i rowerowych. Zwracana była uwaga na potrzebę przestrzegania przyjętych założeń pomiędzy wydziałami urzędu, pytano o przełożenie Wytycznych na zabezpieczenie środków na konkretne cele, a także relację opracowań do powstawania i aktualizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Do drugiej grupy opinii można zaliczyć sprawy dotyczące konkretnych miejsc na obszarze osiedli, nawiązujące do ustaleń zawartych w projektach. Mieszkańcy wskazywali punkty, których obecne zagospodarowanie jest wyraźnie odmienne od kierunków określonych w opracowaniu i spodziewać się można tam trudności w przekształceniu lub pogodzeniu funkcji. Pod wątpliwość poddawana była zasadność typowania obszarów lub stref, na fragmentach których ich zdaniem nie uda się uzyskać pożądanego efektu przestrzennego lub funkcjonalnego. Zgłaszano także prośby o uzupełnienie lub korekty ustaleń szczegółowych dla danych elementów na mapie, uściślając relację zapisów do stanu obecnego lub planów lokalnej społeczności. Wnoszono wreszcie o jaśniejsze podanie intencji lub czytelności niektórych sformułowań.

Wszystkie zgłoszone przez mieszkańców kwestie były przedmiotem analiz projektantów po zakończeniu drugiego etapu konsultacji społecznych, a przed sformułowaniem końcowej wersji opracowań. Wprowadzane były korekty położenia lub zasięgów oznaczeń powierzchniowych, jak również edytowano ustalenia w kartach elementów. Uwzględniano przy tym poziom szczegółowości opracowań, przyjęty dla części graficznej jako skalę 1:5000, a dla części tekstowych wynikający ze specyfiki dokumentu jako wytycznych przestrzennych. Finalna wersja projektów została zamieszczona 23 stycznia 2020 roku na stronie www.geoportal.wroclaw.pl/mapy/kompletne/ w postaci folderów podsumowujących działania na każdym z osiedli oraz zaktualizowanych danych w ramach dedykowanej interaktywnej mapy miejskiego Geoportalu.

Niniejszy proces konsultacji społecznych wykonano na zlecenie Wydziału Partycypacji Społecznej Urzędu Miejskiego Wrocławia w ramach realizacji zadania publicznego pn. *Wsparcie procesów konsultacji społecznych oraz zarządzania lokalnymi konfliktami na terenie Gminy Wrocław w 2019 roku* realizowanego przez Instytut Mediacji "TAK" oraz Fundację na Rzecz Studiów Europejskich dofinansowanego przez Gminę Wrocław.

Koordynator projektu

Tadeusz Mincer, Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich

Lider konsultacji

Sławomir Czerwiński, Wrocławskie Forum Osiedlowe

Asystenci: Michał Kwiatkowski (WFO), Błażej Szymczak (WFO)

Partnerzy konsultacji

Samorząd Osiedla Gajowice

Samorząd Osiedla Jagodno

Samorząd Osiedla Jerzmanowo-Jarnołtów-Strachowice-Osiniec

Samorząd Osiedla Maślice

Samorząd Osiedla Powstańców Śląskich

Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu – Filia nr 7

Wsparcie merytoryczne

Biuro Rozwoju Wrocławia Urzędu Miejskiego Wrocławia

Biuro Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego Wrocławia

